

គិហិប្បតិបត្តិពិស្តារ

បណ្ឌិត ឈឹម ខុច

សៀវភៅ

ចាត

កំណើតបុណ្យចំនួន៣៥មាន

កបិស, ផ្កាប្រាក់, ចូលឆ្នាំ, ភ្ជុំបិណ្ឌ,
ចំរើនព្រះជន្ម, ប្រទីប, សាដក, បង្សកូល

ព្រះពុទ្ធរូបជាដើម

រោះពុម្ពដំបូង

ផ្សាយចេញពី

បណ្ណាគារវត្តភ្នំពេលខ ១៣៦

វិថីខេមរេភូមិន្ទ ភ្នំពេញ

ព.ស.២៥៤០

គ.ស. ១៩៩៦

វិទ្យាសាលាសិក្សាសាស្ត្រ ខ្មែរសិស្សសិល្បៈសម្រាប់សិស្សសិល្បៈ
ស្ថិតនៅ ព្រះបរមរាជវាំង "Library of Cambodia"

គិបិប្បតិបត្តិពិស្តារ

កក្កដា ២០១៥

បណ្ឌិត ឈឹម ឌុច

រៀបរៀង

មាន

កំណើតបុណ្យចំនួន៣៥មាន

កបិន, ផ្កាប្រាក់, ចូលឆ្នាំ, ភ្នំបិណ្ឌ,
ចំរើនព្រះជន្ម, ប្រទីប, សាដក, បង្កកូល
ព្រះពុទ្ធរូបជាដើម

ចោះពុម្ពដំបូង

ផ្សាយចេញពី

បណ្ណាគារវត្តអារាមលេខ ១៣៦

វិថីខេមរេតុបិណ្ឌ ភ្នំពេញ

មាតិកាហ្វឹង

ឈ្មោះធម៌	ទំព័រ
១- រតនក្កយបូជា	១
២- ពុទ្ធរតនប្បណាម	២
៣- ធម្មរតនប្បណាម	៦
៤- សង្ឃរតនប្បណាម	១០
៥- រតនប្បណាមបែបសង្ខេប	១៦
៦- សុភមង្គលកថា	២០
៧- បាលីខមាទោសនិងថ្វាយខ្លួន	២២
៨- អាជីវៈនៃឧបាសក	៣១
៩- វិបត្តិនៃឧបាសក	៣២
១០- សម្បត្តិនៃឧបាសក	៣៣
១១- គុណនៃឧបាសក	៣៤
១២- វិធីសមាទាននិច្ចសីល	៣៦
១៣- វិធីសមាទានឧបោសថសីល	៤៣
១៤- ឯកជ្ឈសមាទាន	៥០
១៥- កំណើតសរណគមន៍	៥៦
១៦- កំណើតនិច្ចសីល	៥៨

មាតិកាហ្វឹង

ឈ្មោះសមិ	ទំព័រ
១៧- កុរុធម្មជាតក	៥៩
១៨- កំណើតឧបោសថសីល	៧៣
១៩- កំណើតនមោ	៩៣
២០- កំណើតបរិត្ត	១០០
២១- កំណើតកបិន	១១១
២២- បុណ្យចំរើនព្រះជន្ម	១១៧
២៣- កំណើតបង្សកូល	១២២
២៤- បុណ្យភ្នំបិណ្ឌ	១២៥
២៥- បុណ្យបូជាព្រះចន្ទ	១២៩
២៦- កំណើតបុណ្យផ្កាប្រាក់	១៣១
២៧- បុណ្យចូលឆ្នាំ	១៣៣
២៨- កំណើតសំពត់សាដក	១៣៦
២៩- កំណើតបុណ្យប្រទីប	១៤៤
៣០- ពិធីឆ្លងបុណ្យ	១៥៤
៣១- កំណើតសីល១០	១៦០
៣២- កំណើតមហាបង្សកូល	១៦៣

មាតិកា រឿង

លេខៈធម៌	ទំព័រ
៣៣- កំណើតឈាបនកិច្ច	១៦៥
៣៤- កំណើតបុណ្យទេសនាមហាជាតក៏	១៦៧
៣៥- កំណើតព្រះពុទ្ធរូប	១៦៨
៣៦- បត្តិទានតាថា	១៧៥
៣៧- បត្តិភាសនាយាចនតាថា	១៧៨
៣៨- ទេវតាបកាសតាថា	១៧៩
៣៩- ធម្មទេសនានាយាចនតាថា	១៨០
៤០- សម្តែងអំពីវិធីវេរភត្ត ១៤ ប្រការ	១៨៣
៤១- បាលីវេរដុំថ្មជានិមិត្តសីមា	២០១
៤២- បាលីវេររោងឧបេសថ(គិរិហារ)	២០១
៤៣- បញ្ហាទាន	២០២
៤៤- ធ្វើទានបច្ច័យ ៤ ចំពោះសង្ឃ	២០៤
៤៥- របៀបវេរបច្ច័យ ៤ ជាសង្ឃទាន	២០៥
៤៦- អំពីពាក្យថាសង្ឃ	២០៦
៤៧- នមស្តារបូជនីយវត្តជាទីគោរព	២០៨
៤៨- នមស្តារព្រះរតនត្រ័យ	២០៩

មាតិកាហ្វឹង

ឈ្មោះធម៌	ទំព័រ
៤៩- ចតុរារកូកមដ្ឋាន	២១១
៥០- ពុទ្ធបានទមក្ករគាថា	២១៣
៥១- សុខាភិយាចនគាថា	២១៥
៥២- ការឧទ្ទិសផលបុណ្យនិងការប្រាថ្នា	២១៧
៥៣- ការសូមខមាទោសចំពោះសព្វសត្វ	២១៩
៥៤- សេចក្តីរំលឹកចំពោះអ្នករក្សាសីល	២២០

បទសកេត្តា វិសន្តគិលកា

១- សូមថ្វាយបង្គំ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធប្រសើរបំផុតក្នុងលោកា
ជាត្រៃនៃមនុស្ស នឹងទេព្យាទ្រង់ត្រាស់ទេស្នាប្រដៅសត្វ
ចង្កូលឱ្យដើរផ្លូវកណ្តាល មាតិកាត្រកាលអាចកំចាត់
ទុក្ខភ័យចង្រៃឱ្យខ្លាយបាត់ អាចកាត់សង្សារ-រះ ទុក្ខ បាន ។

២ សាស្តាព្រះអង្គនៅសព្វថ្ងៃ សត្វមាននិស្ស័យពីបូរាណ
ប្រិមរៀនប្រិមស្តាប់ចេះចាំបាន កាន់តាមលំអានបានក្តីសុខ
ឥតមានសុខណា ស្មើក្តី-ស្ងប់ បញ្ចប់ត្រឹមសុខឃ្លាតចាត់-ទុក្ខ
តាំងពីលោកនេះតទៅមុខ ក្តីសុខនិងមាន ព្រោះធម៌-ស្ងប់ ។

៣ ខ្ញុំសូមបង្គំឆ្ពោះព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃបរិវរ ទាំងគ្រប់សព្វ
រួមជាត្រៃវ័ត្ត គួរគោរព ជាម្ចប់ត្រជាក់ នៃលោកា
ព្រះរូបព្រះធាតុ នៃព្រះពុទ្ធ វិសុទ្ធតាងអង្គព្រះសា-ស្តា
សូមគុណត្រៃវ័ត្ត ជួយខេមរា ឱ្យបានសុខា តម្រុង-ទៅ

ថ្ងៃទី ១២ កុម្ភៈ ១៩៦៥

សម្តេចព្រះមហាសុមេធាវិបសី

ជ.ណ. ចៅតញ្ជាវណោ ព្រះសង្ឃរាជ គណៈមហានិកាយ

រតនត្ថយបូជា

ថ្វាយគ្រឿងសក្ការៈដល់ព្រះរតនត្រ័យ

ឥមេហិ ទីបធ្មុបាទិសក្ការេហិ ពុទ្ធំ អភិបូជយាមិ
 មាតាបិតាទីនំ គុណវន្តានញ មយ្ហញ ទីយរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ
 សុខាយ ។ ឥមេហិ ទីបធ្មុបាទិសក្ការេហិ ធម្មំ អភិបូជយាមិ
 មាតាបិតាទីនំ គុណវន្តានញ មយ្ហញ ទីយរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ
 សុខាយ ។ ឥមេហិ ទីបធ្មុបាទិសក្ការេហិ សង្ឃំ អភិបូជយាមិ
 មាតាបិតាទីនំ គុណវន្តានញ មយ្ហញ ទីយរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ
 សុខាយ ។

ប្រែថា : ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបូជាចំពោះ នូវ ព្រះពុទ្ធ
 ព្រះធម៌ } ជាម្ចាស់ដោយ
 ព្រះសង្ឃ }

គ្រឿងសក្ការៈទាំងឡាយមានទៀននិងធ្មុបជាដើមនេះ ដើម្បីសេចក្តីចំរើនដើម្បីជា
 ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់អ្នកដ៏មានគុណទាំងឡាយ មានមាតាបិតាជាដើម
 ផង ដល់ខ្ញុំព្រះករុណាផង អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។

ពុទ្ធវគនប្បណាម

ថ្វាយបង្គំព្រះពុទ្ធវគនៈ

នមោ តស្ស

ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

ប្រែថា: វិកិរិយានមស្សការថ្វាយបង្គំនៃខ្ញុំព្រះករុណា ចូរមានដល់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគអង្គនោះ ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តដ៏ប្រសើរ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវញោយ្យធម៌ទាំង
ពូង ដោយប្រវិតចំពោះព្រះអង្គឥតមានគ្រូអាចារ្យណាប្រដៅព្រះអង្គឡើយ ។
សូត្របាលី ៣ ចប់ សំរាយ តែ ១ ចប់ ក៏បាន ។ ។

យោ សន្តិសិន្នោ វរពោធិមូលេ

មារំ សសេនំ មហតី វិជេយ្យា

សម្ពោធិមាគច្ឆិ អនន្តញ្ញាណោ

លោកុត្តមោ តំ បនមាមិ ពុទ្ធំ ។

ប្រែថា: ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គឯណា ទ្រង់គង់ចំរើននូវព្រះអនាបាលស្សតិ
កម្មដ្ឋានលើរតនបល្ល័ង ក្រោមម្លប់ពោធិព្រឹក្សដ៏ប្រសើរ បានផ្កាញ់នូវមារាធិរាជព្រម
ទាំងសេនាដ៏ច្រើន ហើយទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណ មានប្រាជ្ញារកទីបំផុត

គ្មាន ព្រះអង្គប្រសើរជាងសត្វលោក ខ្ញុំព្រះករុណាសូមក្រាបថ្វាយបង្គំ នូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះដោយគោរព ។

គ្រូបថ្វាយបង្គំម្ដង

នមស្សការព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដូចសេចក្ដីខាងលើនេះ គឺនមស្សការដោយសង្ខេប មិនបានញែកកាលចេញជា៣ឡើយ បើនមស្សការដោយពិស្តារវិញ ទើបញែកកាលចេញជា ៣ ដូចសេចក្ដីខាងក្រោមនេះ ។

យេ ច	ពុទ្ធា	អតីតា ច
យេ ច	ពុទ្ធា	អនាគតា
បច្ចុប្បន្នា	ច	យេ ពុទ្ធា
អហំ	វិន្ទាមិ	សព្វទា ។

ប្រែថា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយអង្គឯណា ដែលបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធនិព្វាន កន្លងទៅហើយក្ដី ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយអង្គឯណាដែលបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធក្នុង កាលខាងមុខក្ដី ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយអង្គឯណាដែលបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធក្នុង កទ្រក៍ល្យនេះក្ដី ខ្ញុំព្រះករុណាសូមក្រាបថ្វាយបង្គំនូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយនោះ គ្រប់កាលទាំងពួង ។

គ្រូបថ្វាយបង្គំម្ដង

រួចហើយគប្បីតាំងចិត្តរំលឹកដល់គុណទាំង ១០ ព្រះនាម ដោយបង្ហោនកាយ វាចាថា:

ឥតិបិ សោ ភកវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណ
 សម្សន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ
 សត្តា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភកវាតិ ។

ប្រែថា ឥតិបិ សោ ភកវា អរហំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់
 ព្រះនាមថា អរហំ ព្រោះព្រះអង្គយាងក្លាយចាកសីកសត្រូវ ពោលគឺកិលេស
 ព្រមទាំងវាសនាគឺកាយបយោគនិងវចិបយោគសម្មាសម្ពុទ្ធោ ទ្រង់ព្រះនាម
 ថា សម្មាសម្ពុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវញេយ្យធម៌ទាំងពួងដោយប្រពៃ
 ចំពោះព្រះអង្គឥតមានត្រូវអាចារ្យណាប្រដៅព្រះអង្គឡើយ វិជ្ជាចរណសម្ស-
 ន្នោ ទ្រង់ព្រះនាមថា វិជ្ជាចរណសម្សន្នោ ព្រោះព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយ
 វិជ្ជា៣ នឹងវិជ្ជា៨ និងចរណៈ១៥ សុគតោ ទ្រង់ព្រះនាមថា សុគតោ
 ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរល្អយាងទៅកាន់សុន្តរស្ថាន គឺអមតមហានិព្វាន
 លោកវិទូ ទ្រង់ព្រះនាមថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវ
 ត្រៃលោក អនុត្តរោ ទ្រង់ព្រះនាមថា អនុត្តរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រសើរដោយ
 សីលាទិកុណ រកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន បុរិសទម្មសារថិ ទ្រង់ព្រះនាម
 ថា បុរិសទម្មសារថិ ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មាននូវបុរស ដែលមាន
 ឧបនិស្ស័យ គួរនឹងទូន្មានបាន សត្តាទេវមនុស្សានំ ទ្រង់ព្រះនាមថា

ប្តេជ្ញាដូច្នេះរួចហើយ គប្បីសូត្រសូមខមាទោសនឹងព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ថា:

ឧត្តមង្គេន វិន្នេហំ

បាទបំសុំ វិរុត្តមំ

ពុទ្ធេ យោ ខលិតោ

ទោសោ ពុទ្ធោ ខមតុ តំ មមំ ។

ប្រែថា ឧត្តមង្គេន វិន្នេហំ បាទបំសុំ វិរុត្តមំ ខ្ញុំព្រះករុណាសូម
ថ្វាយបង្គំនូវលួងចូលីព្រះបាទនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏ប្រសើរខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយអរៈយរៈដ៏
ឧត្តមតិព្រះ ពុទ្ធេ យោ ខលិតោ ទោសោ ទោសឯណាដែលខ្ញុំព្រះករុណាធ្វើ
ឱ្យភ្លាំងភ្លាត់ហើយក្នុងព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ពុទ្ធោ ខមតុ តំ មមំ សូមព្រះពុទ្ធជា
ម្ចាស់អត់នូវទោសនោះដល់ខ្ញុំព្រះករុណា ។

ក្រាបជូនបង្គំខ្លួន

ធម្មរតនប្បណាម

ថ្វាយបង្គំធម្មរតនៈ

អដ្ឋង្គិការិយបថោ ជនានំ
មោក្ខប្បវេសាយ ឧដូ ច មគ្គោ
ធម្មោ អយំ សន្តិករោ បណិតោ

និយ្យាទិកោ ពំ បទមាមិ ធម្មំ ។

ប្រែថា ព្រះសព្វម្បងណា ជាធម៌ប្រកបដោយរង្គ ៨ ប្រការ ជាគន្លង
ដំណើរនៃ ព្រះរាជបុគ្គលជាម្ចាស់ ជាត្រូវដ៏ព្រង់ព្រង់កិរិយាល្បិះផង ដែលត្រូវ
ទូរព្រះនិទាន ឱ្យចូលទៅកាន់ព្រះនិទានបាន ព្រះធម៌នេះជាធម៌ធ្វើឱ្យត្រូវ
ម្យ៉ាងខ្លះរឿងទុក្ខ រឿងកិលេស ជាធម៌ដ៏ឥតប ជាគុណល្បិះសព្វឱ្យចេញចាក
សង្សារទុក្ខ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមក្រាបថ្វាយបង្គំទូរ ព្រះសព្វម្បនោះដោយគោរព ។

ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង

នមស្សការដល់ព្រះសព្វម្បដូចសេចក្តីខាងលើនេះ គឺនមស្សការដោយសង្ខេប
មិនបានព្រែកកាលចេញជា ៣ ឡើយ បើនមស្សការដោយពិស្តារិញ ទើបព្រែកកាលជា
៣ ដូចសេចក្តីខាងក្រោម:

- យេ ច ធម្មា អតីតា ច
- យេ ច ធម្មា អនាគតា
- បច្ចុប្បន្នា ច យេ ធម្មា
- អហំ វិន្ទាមិ សព្វទា ។

ប្រែថា ព្រះធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលជាធម៌របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
ដែលនិព្វានកន្លងទៅហើយក្តី ព្រះធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលជាធម៌របស់ព្រះសម្មា
សម្ពុទ្ធនឹងមានមក ក្នុងកាលខាងមុខក្តី ព្រះធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលជាធម៌
របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ ប្រតិស្ឋានទុកក្នុងកាលសព្វថ្ងៃនេះក្តី ខ្ញុំព្រះករុណាសូម
ក្រាបថ្វាយបង្គំទូរព្រះធម៌ ទាំងឡាយនោះគ្រប់កាលទាំងពួង ។

ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង

រួចហើយគប្បីតាំងចិត្តរក្សក្នុងផលធម្មគុណដោយបង្ហោនវាចាថា :

ស្វាក្កាតោ ភកវត្តា ធម្មោ

សន្តិដ្ឋិកោ អកាលិកោ

ឯហិបស្សិកោ ឱបនយិកោ

បច្ចុត្តំ វេទិតព្វោ វិញ្ញហិតិ

ប្រែថា ស្វាក្កាតោ ភកវត្តា ធម្មោ ព្រះបរិយត្តិធម៌ គឺព្រះត្រៃបិដក
ជាធម៌គឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយដោយល្អ ធម្មោ ព្រះនព្វលោក-
កុត្តរធម៌ មាន ៩ ប្រការគឺមគ្គ ៤ ផល ៤ និព្វាន ១ សន្តិដ្ឋិកោ ជាធម៌គឺព្រះ
អរិយបុគ្គលទាំងពួងដឹងពិតឃើញពិតដោយបច្ចុវេក្ខណញ្ញាណ គឺថានឹងបានដឹងដោយ
ស្តាប់ដោយជឿបុគ្គលដទៃនោះ ១ កំទេ គឺឃើញច្បាស់ដោយខ្លួនឯង អកាលិកា
ជាធម៌ឱ្យនូវផលមិនរងចាំកាល គឺថាកាលបើព្រះអរិយមគ្គកើតឡើងហើយ ព្រះអរិយ
ផលក៏កើតក្នុងលំដាប់គ្នាមិនបានយឺតយូរឡើយ ឯហិបស្សិកោ ជាធម៌គួរដល់ឯហិ-
បស្សិវិធី គឺថាបើព្រះអរិយបុគ្គលដែលបានសម្រេចមគ្គផលហើយ ក៏គួរនិរហោបុគ្គល
ដទៃឱ្យចូលមកមើលបាន ឱបនយិកោ ជាធម៌គឺព្រះអរិយបុគ្គល គប្បីបង្ហោនចូល
មកទុកក្នុងខ្លួនដោយអំណាចនៃភាវនា បច្ចុត្តំ វេទិតព្វោ វិញ្ញហិតិ ជាធម៌គឺ
អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ មានឧត្តរជិតញ្ញបុគ្គលជាដើម គប្បីដឹងគប្បីឃើញច្បាស់ក្នុង
ចិត្តនៃខ្លួន ។

រព្វកដល់ព្រះធម្មគុណដូច្នេះរួចហើយ គប្បីប្រកាសប្តេជ្ញាខ្លួនដោយពាក្យ

សច្ចៈថា :

នត្តិ មេ សរណំ អញ្ញំ

ធម្មោ មេ សរណំ វិវំ

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន

ហោតុ មេ ជយមង្គលំ ។

ប្រែថា នត្តិ មេ សរណំ អញ្ញំ វត្ថុដទៃជាទីតឹងទីរព្វកនៃខ្ញុំព្រះ
ករុណាមិនមានឡើយ ធម្មោ មេ សរណំ វិវំ មានតែព្រះធម៌ជាម្ចាស់
ជាទីតឹងទីរព្វកដ៏ប្រសើររបស់ខ្ញុំព្រះករុណា ឯតេន សច្ចវជ្ជេន ហោតុ
មេ ជយមង្គលំ សូមសិរស្សស្តីជយមង្គលចូរមានដល់ខ្ញុំព្រះករុណា ដោយកិរិយា
ពោលនូវពាក្យសច្ចៈនេះ ។

ប្តេជ្ញាខ្លួនដូច្នោះរួចហើយ គប្បីសូត្រសូមខមាទោស នឹងព្រះធម៌ជាម្ចាស់

ថា :

ឧត្តមង្គេន វន្តេហំ

ធម្មញ្ញ ទុរិធំ វិវំ

ធម្មេ យោ ខលិតោ ទោសោ

ធម្មោ ខមតុ តំ មមំ ។

ប្រែថា ឧត្តមង្គេន វន្តេហំ ធម្មញ្ញ ទុវិធំ វំវំ ខ្ញុំព្រះករុណា
សូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះធម៌ដ៏ប្រសើរមានពីរប្រការ គឺ ព្រះបរិយត្តិធម៌និងព្រះនព
លោកុត្តរធម៌ ដោយអវៈយវៈដ៏ឧត្តមគឺត្បូង ធម្មោ យោ ខលិកោ
ទោសោ ទោសឯណាដែលខ្ញុំព្រះករុណាធ្វើឱ្យភ្លាំងភ្លាត់ហើយក្នុង ព្រះធម៌ជាម្ចាស់
ធម្មោ ខមតុ តំ មមំ សូមព្រះធម៌ជាម្ចាស់អត់នូវទោស
នោះដល់ខ្ញុំព្រះព្រះករុណា ។

គ្រូបង្វះយបង្គំអូ

សង្ខរតនប្បណាម

ថ្វាយបង្គំព្រះសង្ខរតនៈ

សង្ឃោ វិសុទ្ធោ វរទក្ខិណោយ្យោ
សន្តិទ្រិយោ សព្វមលប្បហិនោ
គុណហិនេកេហិ សមិទ្ធិបត្តោ
អនាសវោ តំ បនមាមិ សង្ឃំ ។

ប្រែថាព្រះអរិយសង្ឃឯណាដ៏បរិសុទ្ធវិសេស ជាទក្ខិណោយ្យបុគ្គលដ៏
ប្រសើរ មានឥន្ទ្រិយរម្ងាប់បង់ហើយ មានមន្ទិលគឺភាគទិក្ខិលេសបន្សាត់បង់ហើយ

ជាព្រះសង្ឃដល់ហើយនូវកិរិយាសម្រេចដោយគុណទាំងឡាយដ៏ច្រើន ជាព្រះសង្ឃ
មានអាសវធម៌មិនមាន គឺជាជាព្រះខីណាស្រព ខ្ញុំព្រះករុណាសូមក្រាបថ្វាយ បង្គំ
នូវព្រះអរិយសង្ឃនោះដោយគោរព ។

ក្រាបថ្វាយបង្គំទូទៅ

នមស្សការដល់ព្រះអរិយសង្ឃដូចខាងលើនេះ គឺនមស្សការដោយសង្ខេប
មិនបានវែកញែកកាលចេញជា៣ ឡើយ បើនមស្សការដោយពិស្តារវិញទើបញែក
កាលចេញជា ៣ ដូចសេចក្តីខាងក្រោមនេះ :

យេ ច សង្ឃា អតីតា ច

យេ ច សង្ឃា អនាគតា

បច្ចុប្បន្នា ច យេ សង្ឃា

អហំ វិន្ទាមិ សព្វទា ។

ប្រែថា ព្រះសង្ឃទាំងឡាយឯណា ដែលជាព្រះសង្ឃបានសម្រេចមគ្គ
នឹងផលកន្លងទៅហើយក្តី ព្រះសង្ឃទាំងឡាយឯណា ដែលជាព្រះសង្ឃបានសម្រេច
មគ្គនឹងផលក្នុងកាលខាងមុខក្តី ព្រះសង្ឃទាំងឡាយឯណា ដែលជាព្រះសង្ឃបាន
សម្រេចមគ្គ នឹងផលក្នុងកាលជាបច្ចុប្បន្ននេះក្តី ខ្ញុំព្រះករុណាសូមក្រាបថ្វាយបង្គំនូវ
ព្រះសង្ឃទាំងឡាយនោះគ្រប់កាលទាំងពួង ។

ក្រាបថ្វាយបង្គំទូទៅ

រួចហើយគប្បីតាំងចិត្តរកដល់សង្ខតុណ្ណដោយបង្ហាន់កាយវាចាថា:

សុបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ

ឧជុបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ

ញាយបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ

សាមីចិបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ

យទិទំ ចត្តារិ បុរិសយុគានិ

អដ្ឋបុរិសបុគ្គលា ឯស ភគវតោ សាវកសង្ឃោ

អាហុនេយ្យោ បាហុនេយ្យោ

ទកិណេយ្យោ អញ្ចូលិករណីយោ

អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សាតិ ។

ប្រែថា សុបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ ព្រះសង្ឃជា
សាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ លោកប្រតិបត្តិហើយដោយប្រពៃ គឺ ប្រតិបត្តិតាម
គន្លងព្រះនព្វលោកុត្តរធម៌ ឧជុបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ
ព្រះសង្ឃជាសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគលោកប្រតិបត្តិដោយគ្រង គឺប្រតិបត្តិជា
មជ្ឈិមបដិបទា ញាយបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ ព្រះសង្ឃជា

សាវ័កនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ លោកប្រតិបត្តិដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវព្រះនិព្វាន ជាស្ថាន
 ក្សេមផុតចាកទុក្ខទាំងពួង សាមីចិបដិបន្នោ ភគវតោ សាវ័កសង្ឃា
 ព្រះសង្ឃជាសាវ័កនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ លោកប្រតិបត្តិដ៏សម គួរដល់សាមីចិកម្ម
 គឺ ប្រតិបត្តិគួរដល់សីល សមាធិ បញ្ញា យុទិទំ ចត្តារិ បុរិសយុគានិ
 ព្រះសង្ឃឯណាបើរាប់ជាតួនៃបុរសទាំងឡាយមាន ៤ តួគឺ ព្រះសង្ឃ ដែលបាន
 សម្រេចនូវសោតាបត្តិមគ្គនិងសោតាបត្តិផលជាតួ ១ សកទាតាមិមគ្គ និងសកទាតា
 មិផលជាតួ១ អនាតាមិមគ្គនិងអនាតាមិផលជាតួ១ អរហត្តមគ្គ និង អរហត្ត
 ផលជាតួ ១ អដ្ឋបុរិសបុគ្គលា បើរាប់រៀងជាបុរសបុគ្គល មាន៨ គឺ ព្រះសង្ឃ
 ដែល បានសម្រេចនូវសោតាបត្តិមគ្គ ១ សោតាបត្តិផល ១ សកទាតាមិមគ្គ ១
 សកទាតាមិផល ១ អនាតាមិមគ្គ១ អនាតាមិផល ១ អរហត្តមគ្គ ១
 អរហត្តផល ១ ឯស ភគវតោ សាវ័កសេង្ឃា ព្រះសង្ឃទាំង
 នោះជាសង្ឃសាវ័កនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ អាហុនេយ្យោ លោកគួរទទួលនូវ
 ចតុប្បថ្មយ ដែលបុគ្គលឧទ្ទិសចំពោះអ្នកមានសីល ហើយនាំមកអំពីចម្ងាយបង្ហោន
 ចូលមកបូជា ហុហុនេយ្យោ លោកគួរទទួលនូវអាគន្តកទាន គឺទានដែលបុគ្គល
 តាក់តែងដើម្បីញាតិនិងមិត្រ ដែលមកអំពីទិសផ្សេងៗ ហើយបង្ហោនចូលមកបូជា
 ទក្ខិណេយ្យោ លោកគួរទទួលនូវទានដែលបុគ្គលជឿនូវកម្មនឹងផលនៃកម្ម

ហើយបូជា អញ្ចេសិករណីយោ លោកគួរដល់អញ្ចេសិកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បី
ធ្វើ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស លោកជាបុញ្ញក្ខេត្ត គឺជាទីដុះឡើង
នៃពូជគឺបុណ្យនៃសត្វលោករកខេត្តដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន ។

រឭកដល់សង្ខតុណ ដូច្នេះរួចហើយ គប្បីប្រកាសប្តេជ្ញាខ្លួនដោយពោល
ពាក្យសច្ចៈថា :

នត្តិ មេ សរណំ អញ្ចំ
សង្ស្យា មេ សរណំ វំ
ឯតេន សច្ចវជ្ជេន
ហោតុ មេ ជយមង្គលំ ។

ប្រែថា នត្តិ មេ សរណំ អញ្ចំ រក្ខត្តដទៃជាទីពឹងទីពឹងនៃខ្ញុំ
ព្រះករុណាមិនមានឡើយ សង្ស្យា មេ សរណំ វំ មានតែព្រះសង្ឃ
ជាទីពឹងទីពឹងប្រសើររបស់ខ្ញុំព្រះករុណា ឯតេន សច្ចវជ្ជេន ហោតុ
មេ ជយមង្គលំ សូមសិរស្តិជយមង្គលចូរមានដល់ខ្ញុំព្រះករុណា ដោយកិរិយា
ពោលនូវពាក្យសច្ចៈនេះ ។

ប្តេជ្ញាដូច្នេះរួចហើយ គប្បីសូត្រសូមខមាទោសនឹងព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ថា :

ឧត្តមង្គេន វិន្ទេហំ
 សង្ឃញ្ញ ទុរិជោត្តមំ
 សង្ឃេ យោខលិតោ ទោសោ
 សង្ឃោ ខមតុ តំ មមំ ។

ប្រែថា ឧត្តមង្គេន វិន្ទេហំ សង្ឃញ្ញ ទុរិជោត្តមំ ខ្ញុំព្រះករុណា
 សូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះសង្ឃដ៏ប្រសើរមានពីរប្រការគឺ សម្មតិសង្ឃ និងអរិយសង្ឃ
 ដោយអវៈយវៈដ៏ឧត្តមគឺត្បូង សង្ឃេ យោ ខលិតា ទោសោ
 ទោសឯណាដែលខ្ញុំព្រះករុណាធ្វើឱ្យភ្លាំងភ្លាត់ ហើយក្នុងព្រះសង្ឃជាម្ចាស់
 សង្ឃោ ខមតុ តំ មមំ សូមព្រះសង្ឃជាម្ចាស់អត់នូវទោសនោះ
 ដល់ខ្ញុំព្រះករុណា ។

ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង

វិធីនមស្សការថ្វាយបង្គំនូវព្រះរតនត្រ័យមិនចំពោះកាល នឹងថ្វាយបង្គំនូវ
 ព្រះរតនត្រ័យក្នុងកាលទាំង៣ និងសេចក្តីរព្វកគុណព្រះរតនត្រ័យ និងពាក្យប្តេជ្ញា
 ខ្លួនចំពោះព្រះរតនត្រ័យ និងថ្វាយបង្គំសូមខមាទោសចំពោះព្រះរតនត្រ័យទាំង៥
 ន័យដែលបានពោលមកហើយក្នុងខាងដើមនោះ ក៏ចប់ប៉ុណ្ណោះដោយពិស្តារ ។
 អ្នកដែលមានសទ្ធាប្រាថ្នា នឹងនមស្សការដល់ព្រះរតនត្រ័យនោះបើមានពេល
 ឱកាសល្អម និងសូត្រនមស្សការទាំង ៣ បទឱ្យបានចប់សព្វគ្រប់ដោយសេចក្តី
 ពិស្តារដូចបែបយ៉ាងខាងដើមនោះ ។

រតនប្បណាម បែបសង្ខេប

ព្រមទាំងបូជាគ្រឿងសក្ការៈ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

ប្រែដូចមុន

ឥតិបិសោ ភគវា អរហំ ។ល។ ភគវាតិ

តំ អរហាទិគុណសំយុត្តំ^(១) ពុទ្ធិ សិរសា នមាមិ

តញ្ច ពុទ្ធិ ឥមេហិ សក្ការេហិ អភិបូជយាមិ ។

ប្រែថា ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ ព្រោះព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសិកសត្រូវពោលគឺកិលេស ព្រមទាំងវាសនាគឺកាយបយោគនិងវិចីបយោគ ។ល។ ភគវាទ្រង់ព្រះនាមថា ភគវា ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរទៅកាន់ត្រៃភពខ្នាក់ចោលហើយ គឺថាព្រះអង្គ មិនត្រឡប់កើតទៀតឡើយ តំ អរហា ទិគុណសំយុត្តំ ពុទ្ធិ សិរសា នមាមិ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះអង្គ ប្រកបព្រមហើយដោយគុណមានគុណថា អរហំ ជាដើមនោះ ដោយសិរសា គឺត្បូង តញ្ច ពុទ្ធិ ឥមេហិ សក្ការេហិ អភិបូជយាមិ ។

(១) - ពាក្យថា "អរហាទិគុណសំយុត្តំ" នេះបើប្រើជា "អរហត្តាទិគុណសំយុត្តំ" យ៉ាងនេះវិញក៏បាន ។

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមបូជាចំពោះនូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់នោះដោយ
គ្រឿងសក្ការៈទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

គ្រូបង្វាយបង្គំអូង

ស្វាក្កាតោ ភគវត្ថា ធម្មោ ។ល។

បច្ចុត្តំ វេទិតព្វោ វិញ្ញហិតិ ។

តំ ស្វាក្កាតាទិគុណសំយុត្តំ ។^១

ធម្មំ សិរសា នមាមិ ។

ភព្វ ធម្មំ ឥមេហិ

សក្ការេហិ អភិបូជយាមិ ។

ប្រែថា ស្វាក្កាតោ ភគវត្ថា ធម្មោ ព្រះបរិយត្តិធម៌ គឺ ព្រះត្រៃបិដក ជាធម៌គឺព្រះដ៏មានប្រភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយដោយល្អ ។ល។ បច្ចុត្តំ វេទិតព្វោ វិញ្ញហិ ជាធម៌គឺអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយមានឧត្តមជិតញ្ញបុគ្គលជាដើម គប្បីដឹងគប្បីឃើញច្បាស់ក្នុងចិត្តនៃខ្លួន តំ ស្វាក្កាតាទិគុណសំយុត្តំ ធម្មំ សិរសា នមាមិ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះធម៌ជាម្ចាស់ ដ៏ប្រកបព្រម ហើយ ដោយគុណមានគុណថា ស្វាក្កាតោ ជាដើមនោះដោយសិរសាគឺត្បូង

១ ពាក្យថា ស្វាក្កាតាទិគុណសំយុត្តំ នេះបើប្រើជា ស្វាក្កាតាទិគុណសំយុត្តិ យ៉ាងនេះវិញក៏បាន ។

តញ្ច ធម៌ ឥមេហិ សក្ការេហិ អភិបូជយាមិ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបូជា
 ចំពោះនូវព្រះធម៌ជាម្ចាស់នោះ ដោយត្រៀមសក្ការៈទាំងឡាយមានប្រមាណ
 ប៉ុណ្ណោះ ។

គ្រូបង្វែរយប់ខ្ញុំអូន

សុប្បដិបន្តោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ ។ល។
 អនុត្តរំ បុញ្ញកេត្តំ លោកស្សាតិ ។
 តំ សុប្បដិបន្តោ ទិគុណសំយុត្តំ^១ សង្ឃំ
 សិរសា នមាមិ តញ្ច សង្ឃំ
 ឥមេហិ សក្ការេហិ អភិបូជយាមិ

ប្រែថា សុប្បដិបន្តោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ ព្រះសង្ឃជាសាវក
 នៃព្រះមានព្រះភាគលោកប្រតិបត្តិហើយដោយប្រពៃ គឺប្រតិបត្តិតាមគន្លងព្រះនព
 លោកុត្តរធម៌ ។ល។ អនុត្តរំ បុញ្ញកេត្តំ លោកស្ស លោកជាបុញ្ញកេត្ត
 គឺជាទីដុះឡើងនៃពូជគឺបុណ្យនៃសត្វលោក រកខេត្តដទៃក្រែលែងជាងគ្មាន តំ
 សុប្បដិបន្តោទិគុណសំយុត្តំ សង្ឃំ សិរសា នមាមិ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមថ្វាយ
 បង្គំនូវព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ ដ៏ប្រកបព្រមហើយដោយគុណមានគុណថា សុប្បដិ-

១ - ពាក្យថា សុប្បដិបន្តោទិគុណសំយុត្តំ នេះបើប្រែថា សុប្បន្តោទិគុណសំយុត្តិ យ៉ាងនេះវិញក៏បាន ។

បន្ថែម ជាដើមនោះដោយសិរសាគីត្យុង តញ្ចុ សង្ឃំ ឥមេហិ សក្ការេហិ
អភិបូជយាមិ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបូជាចំពោះនូវព្រះសង្ឃជាម្ចាស់នោះ ដោយ
គ្រឿងសក្ការៈទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

ក្រាមថ្វាយបង្គំអង្គ

ឥច្ឆេវមច្ឆន្ត នមស្សនេយ្យំ
នមស្សមាណោ រតនត្ថយំ យំ
បុញ្ញាភិសន្តំ វិបុលំ អលត្តំ
តស្សានុភារេន ហតន្តរាយោ ។

ខ្ញុំសូមនមស្ការ លើកហត្ថាឱនសិរសី បង្គំគុណទាំងបី
ខ្ពស់លើសលុបលោកាចារ្យ សូមបុណ្យកងកុសល ឱ្យបានដល់យើងខ្ញុំណា ពេញ
ពោរស្មើឆោកា ដូចដលសាធិទូលាយ សូមឱ្យកំចាត់បង់ អពមង្គលទាំងឡាយ
ឱ្យចៀសចេញចាកឆ្ងាយ ក្តីអន្តរាយកុំបីមាន ដោយកំលាំងអនុភាព បញ្ញាលោក
ជាប្រធាន កងបុញ្ញាសីមាន សូមបានក្បួនកុំមានមោះ ដោយគុណនមស្ការ
ត្រ័យរតនាប្រសើរខ្ពស់ សូមបុញ្ញានិសង្សនោះ ដាក់ដល់ឋាននិព្វានហោង ។

សុភមង្គលកថា

ពាក្យពោលប្រកាសសូមសេចក្តីល្អ សេចក្តីចំរើនគ្រប់យ៉ាង ។

ហោតុ សព្វំ សុមង្គលំ

រក្ខន្តុ សព្វទេវតា

សព្វពុទ្ធានុភាវេន

សោតិ ហោតុ និរន្តរំ ។

ប្រែថា ហោតុ សព្វំ សុមង្គលំ សុមង្គលគឺសេចក្តីចំរើនដ៏ល្អ
គ្រប់យ៉ាង ចូរមានដល់ខ្ញុំ រក្ខន្តុ សព្វទេវតា ទេវតាទាំងពួងទាំងឡាយចូររក្សា
នូវខ្ញុំ សព្វពុទ្ធានុភាវេន ដោយអនុភាពនៃព្រះពុទ្ធគ្រប់ព្រះអង្គ សោតិ
ហោតុ និរន្តរំ សូមសិរិសួស្តីចូរមានដល់ខ្ញុំឱ្យបានគ្រប់ពេលកុំបីមានចន្លោះ
ឡើយ ។

ហោតុ សព្វំ សុមង្គលំ

រក្ខន្តុ សព្វទេវតា

សព្វពុទ្ធានុភាវេន

សោតិ ហោតុ និរន្តរំ ។

ប្រែថា ហោតុ សព្វំ សុមង្គលំ សុមង្គលតិសេចក្តីចំរើនដ៏ល្អគ្រប់យ៉ាង
ចូរមានដល់ខ្ញុំ រក្ខន្តុ សព្វទេវតា ទេវតាទាំងពួងទាំងឡាយចូររក្សានូវខ្ញុំ សព្វ
ធម្មានុភាវេន ដោយអនុភាពនៃព្រះធម៌ទាំងពួង សោតិ ហោតុ និរន្តរំ
សូមសិរស្តិចូរមានដល់ខ្ញុំឱ្យបានគ្រប់ពេលកុំបីមានចន្លោះឡើយ ។

ហោតុ សព្វំ សុមង្គលំ

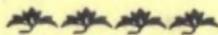
រក្ខន្តុ សព្វទេវតា

សព្វសង្ឃានុភាវេន

សោតិ ហោតុ និរន្តរំ ។

ប្រែថា ហោតុ សព្វំ សុមង្គលំ សុមង្គល គឺសេចក្តីចំរើនដ៏ល្អគ្រប់
យ៉ាង ចូរមានដល់ខ្ញុំ រក្ខន្តុ សព្វទេវតា ទេវតាទាំងពួងទាំងឡាយ ចូររក្សានូវ
ខ្ញុំ សព្វសង្ឃានុភាវេន ដោយអនុភាពនៃព្រះសង្ឃទាំងពួង សោតិ ហោតុ
និរន្តរំ សូមសិរស្តិចូរមានដល់ខ្ញុំ ឱ្យបានគ្រប់ពេលកុំបីមានចន្លោះឡើយ ។

ចប់ត្រៃប្រណាមដោយសង្ខេបតែប៉ុណ្ណោះ

បាលីខមាទោសនិងថ្វាយខ្លួន

អច្ចយោ មំ ភន្តេ អច្ចតមា យថាពាលំ យថា

មុឡំ យថា អកុសលំ យោ យា } ហំ ភន្តេ កាយេន វា

វាចាយ វា មនសា វា ភគវតោ

ពុទ្ធស្ស } វា ធម្មស្ស វា សង្ខេស្ស វា អគារវិ

អកាសី ត ស្ស } មេភន្តេ ភគវា អយោ្យា } អចយំ អច្ចយតោ
ស្សា } អយ្យា សង្ខេ

បដិគ្គណ្ណ } ត ត ធម្ម អាយតី សំវរាយ ប្រែថា បពិត្រ

ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ
 ករុណា
 ករុណាទាំងឡាយ
 សង្ឃ } ដ៏ចំរើនទោសកំហុសដែល

ប្រព្រឹត្តកន្លងគ្របសង្កត់ហើយនូវខ្ញុំព្រះករុណា តាមដោយខ្ញុំព្រះករុណាជាមនុស្ស
 ល្ងង់ខ្លៅជាមនុស្សវង្វេង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស

បពិត្រព្រះ { ដ៏មានព្រះភាគ
 ករុណា
 ករុណាទាំងឡាយ
 សង្ឃ } ដ៏ចំរើន ក្រែងខ្ញុំព្រះករុណាបាន

ធ្វើហើយនូវសេចក្តី ល្មើសមិនគោរពព្រះ { ដ៏មានព្រះភាគ
 ពុទ្ធជាម្ចាស់ } ក្តី

ដល់ព្រះធម៌ក្តី ដល់ព្រះសង្ឃក្តី ដោយកាយក្តី ដោយវាចាក្តី
 ដោយចិត្តក្តី

បពិត្រព្រះ { ដ៏មានព្រះភាគ
 ករុណា
 ករុណាទាំងឡាយ
 សង្ឃ } ដ៏ចំរើនសូមព្រះ { ដ៏មានព្រះភាគ
 ករុណា
 ករុណាទាំងឡាយ
 សង្ឃ }

អត់នូវទោសកំហុសនោះដល់ខ្ញុំព្រះករុណា ព្រោះអំពើនៃទោសនោះជាសេចក្តីខុស
 ពិត ដើម្បីនឹងបានសង្រួមគឺថានឹងប្រព្រឹត្តឱ្យស្អិតទៅក្នុងខាងមុខនោះហោង ។

រួចបើជាបុគ្គលឬគណៈសង្ឃដែលនៅជាប្រធាន នៅទីនោះត្រូវទទួលថា

សាធុ ប្រែថាប្រពៃហើយ ។

បើបុរសត្រូវសូត្រថា យោហិ ថា តិស្ស មេ បើស្ត្រីត្រូវសូត្រថា
 យាហិ ថា តិស្សា មេ តាមគួរដល់បាលីភាសាដែលត្រូវផ្លាស់តាមបុរសស្ត្រី
 ទោះបុរសក្តី ស្ត្រីក្តី បើសូមខមាទោសក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះពុទ្ធរូប ឬ ចំពោះនឹង
 ព្រះសង្ខារព្រះចេតិយ ដែលបញ្ចុះព្រះសារិកធាតុ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនោះត្រូវសូត្រ
 ថា ភគវតោ វា ថា ភន្តេ ភគវា ថា បដិគ្គណ្ណតុ បើចំពោះនឹងភិក្ខុ ១ រូប
 ត្រូវសូត្រថា ពុទ្ធស្ស វា ថា ភន្តេអយេ្យា ថា បដិគ្គណ្ណតុ បើចំពោះ
 គណៈគីភិក្ខុ ២ រូប ឬ ៣ រូបត្រូវសូត្រថាពុទ្ធស្សវា ថា ភន្តេ សង្ស្រា
 ថាបដិគ្គណ្ណតុ ត្រង់សេចក្តី ប្រែក៏មានរបៀបតាមជួរបាលីដែលតាបនោះដែរ ។

បើសុទ្ធតែបុរស ឬ សុទ្ធតែស្ត្រីច្រើននាក់ ឬបុរសនឹងស្ត្រីច្រើននាក់លាយគ្នា
 តាំងពីរនាក់ឡើងទៅ ហើយសូត្រសូមខមាទោសព្រមគ្នានោះ ត្រូវសូត្រថា

អច្ចយោ នោ ភន្តេ អច្ចគមា យថាពា } យថាមុ
 លា }

ឡើ } យថាអកុស { លេ យេ } មយំ ភន្តេ កាយេន វា
 ឡា } លា យា }

វាចាយ វា មនសា វា { ភគវតោ } វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា
 ពុទ្ធស្ស }

អគារវំ អកិរិម្ហា { តេសំ } នោ ភន្តេ { ភគវា }
 { តាសំ } អយ្យា { អយ្យា }
 { តុ-តុ- } សង្ឃោ }

អច្ចយំ អច្ចយតោ បដិគ្គណ្ណ { អាយតី សំវរាយ }
 { តុ- }
 { វ- }
 { តុ- }

សេចក្តីប្រែដូចគ្នានឹងបែបមុន ប្លែកគ្នាតែគ្រងពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណានោះ ក្នុងទីនេះត្រឡប់ប្រែថា ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយដូច្នោះវិញ ក្រៅអំពីនោះ នៅដូចគ្នា ទាំងអស់ ។

បើបុរសត្រូវថា យថាពាលេ យថាមុឡេ យថាអកុសលេ យេ មយំ ថា តេសំ នោ បើស្ត្រីត្រូវថា យថាពាលា យថាមុឡា ហ

យថាអកុសលា យា មយំ តាសំ នោ បើទុកជាគ្នាច្រើនមានបុរស
 មានស្រ្តីលាយគ្នាហើយសូត្រសូមខមាទោសព្រមគ្នានោះ ក៏ត្រូវតែសូត្រខុសគ្នា
 ត្រង់បទដែលគាបនោះដែរ រៀរលែងតែត្រង់បទដែលគាប ៣ អន្លើ គឺត្រង់បទថា
 ភគវតោ វា ពុទ្ធស្ស វា ភគវា អយេ្យា អយ្យា សង្ឃា
 បដិគ្គណ្ណតុ បដិគ្គណ្ណន្ត នេះត្រូវសូត្រដូចគ្នាទាំងបុរសទាំងស្រ្តី តែបើគ្នាច្រើន
 ហើយសូត្រសូមខមាទោសព្រមគ្នាទាំងអស់នោះ បើមិនបាច់សូត្រដោយពាក្យជា
 ពហុវចនៈតាមបែបខាងក្រោយនេះ នឹងសូត្រដោយពាក្យជាឯកវចនៈតាមបែបមុន
 នោះក៏បាន ព្រោះសូត្រសូមខមាទោសទាំងអស់គ្នាលុះបានសូមខមាទោសនឹងព្រះ
 រតនៈត្រ័យដូច្នេះរួចហើយ គប្បីបញ្ចេញវចិរោទប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកដល់ព្រះត្រៃ
 សរណគមន៍ គឺព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃជាទីពឹងទីរពូកដើម្បីនឹងឱ្យឡើង នាម
 បញ្ញត្តិជាឧបាសក ឬ ឧបាសិកាក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាតទៅ ឯប្តេជ្ញាខ្លួននោះនឹង
 ប្តេជ្ញាក្នុងទីចំពោះព្រះភគ្គព្រះពុទ្ធរូបក៏បាន ចំពោះនឹងព្រះសង្ឃ ឬ ព្រះចេតិយ
 ដែលបញ្ចុះព្រះសារិកធាតុព្រះដ៏មានបុណ្យក៏បាន ចំពោះមុខបុគ្គល ឬ គណៈ ឬ
 សង្ឃក៏បានបើបុរសតែម្នាក់ហើយប្តេជ្ញាខ្លួនចំពោះមុខបុគ្គល ឬ គណៈសង្ឃនោះ
 ត្រូវប្តេជ្ញាដោយពោលថា ឯសាហំ ភន្តេ សុចិរិបរិនិព្ពុតម្សិ តំ
 ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ញ ភិកុសង្ឃញ្ញ

		អយេ្យា	តុ	
ឧបា	សកំ	} មំ	អយេ្យា	} ធារេ
	សិកំ		សង្ឃា	
			ត	} អជ្ជតត្តេ បាណុបេតំ

ប្រែថា បពិត្រព្រះករុណា	ករុណា ទាំងឡាយ សង្ឃ	} ដំចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាសូម

ដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគ	ដែលទ្រង់បរិនិព្វានទៅអស់	កាលយូរអង្វែង
ហើយនោះផង នូវព្រះធម៌ផង	នូវព្រះភិក្ខុសង្ឃផង	ជាទីពឹងទីពឹង

ករុណា	} ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះករុណាថាជាឧបា	សក	} បាន
សូមព្រះករុណាទាំងឡាយ សង្ឃ		សិកា	

ដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹងទីពឹងស្នើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះជាដើម រៀងទៅ ។

រូបបុគ្គលបុគ្គលៈឬសង្ឃត្រូវទទួលថា សិរិទ្ធ ប្រែថាដូចមុន បើបុរស ត្រូវថា ឧបាសកំ បើស្ត្រីត្រូវថា ឧបាសិកំ ក្រុងពាក្យថា អយ្យោធារេតុ អយ្យោ ធារេន្តុ សង្ឃោ ធារេតុ នេះមានសេចក្តីអធិប្បាយដូចក្នុងវិធីសូម ខមាទោស ខាងដើម ។

បើគ្នាច្រើនតាំងពីពីរនាក់ឡើងទៅ ទោះសុទ្ធតែបុរសក្តី សុទ្ធតែជាស្ត្រីក្តី បុរសនិងស្ត្រីលាយគ្នាក្តី ត្រូវសូត្រថា :

ឯ $\left. \begin{array}{l} \text{តេ} \\ \text{តា} \end{array} \right\} \text{មយំ ភន្តេ សុចិរបរិនិត្តមិ តំ ភគវន្តំ}$

សរណំ គច្ឆាម ធម្មញ្ញ ភិក្ខុសង្ឃញ្ញ ឧបា $\left. \begin{array}{l} \text{សកេ} \\ \text{សិកាយោ} \end{array} \right\} \text{នោ}$

$\left. \begin{array}{l} \text{អយេកា} \\ \text{អយកា} \\ \text{សង្ឃា} \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} \text{ធារេ} \\ \text{នុ} \\ \text{តិ} \end{array} \right\} \text{អជ្ជតគ្គោបាណុបេ} \left. \begin{array}{l} \text{តេ} \\ \text{តា} \end{array} \right\} \text{សរណំ}$

គ $\left. \begin{array}{l} \text{តេ} \\ \text{តា} \end{array} \right\} \text{។ សេចក្តីប្រែដូចគ្នានឹងបែបមុន ប្លែកគ្នាតែត្រង់}$

ពាក្យមុនថា ខ្ញុំព្រះករុណា នោះក្នុងទីនេះថា ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយដូច្នេះវិញ ក្រៅអំពីនោះដូចគ្នាទាំងអស់ ។

បើបុរសតែម្នាក់ ឬស្ត្រីតែម្នាក់ហើយសូត្រប្តេជ្ញាខ្លួនចំពោះព្រះពុទ្ធរូប ឬព្រះសចូបព្រះចេតិយ ដែលបញ្ចុះព្រះសារិរកធាតុព្រះដ៏មានបុណ្យនោះត្រូវ ពោលប្តេជ្ញា ដោយពាក្យថា :

ឯសាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ញ ភិក្ខុសង្ឃញ្ញ

ឧបាសិកំ } មំ ភគវា ធារេតុ អដ្ឋតត្ថេ បាណុបេតំ សរណំ គតំ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង នូវព្រះធម៌ផង នូវព្រះសង្ឃផងជាទីពឹងទីរព្យកសូមព្រះដ៏

មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះករុណាថាជាឧបាសិកា } បានដល់
 ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹងទីរព្យកស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះជាដើម
 រៀងទៅ ។

បើគ្នាច្រើនក៏ត្រូវសូត្រដូចន័យមុន ខុសគ្នាគ្រងពាក្យថា ភគវន្តិ ថា
 ភគវា បុណ្ណោះ បើគ្នាច្រើនហើយនឹងសូត្រប្តេជ្ញាខ្លួនព្រមគ្នាដោយពាក្យជា
 ឯកវចនៈក៏បាន ព្រោះសូត្រប្តេជ្ញាខ្លួនព្រមទាំងអស់គ្នា ។

បុរសឬស្ត្រី កាលបើបានពោលពាក្យប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកបានដល់ព្រះត្រៃ
 សរណគមន៍ ជាទីពឹងទីរព្យកដូច្នោះហើយ ក៏បាននាមបញ្ញត្តិថា ឧបាសក ឬ ឧបាសិកា
 ក្នុងខណៈនោះឯង ។ វិធីសូមខមាទោសក្តី វិធីប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧបាសកឧបាសិកាក្តី
 បើអ្នកដែលមិនសូវចេះសូត្រជាបាលី នឹងសូត្រជាសេចក្តីសំរាយតាមភាសារបស់ខ្លួន
 នោះក៏បាន បើចេះសូត្រទាំងបាលី ទាំងសេចក្តីប្រែជាសំរាយផង ដូចបានពោលមក
 ហើយនោះជាការប្រពៃពិត តែកុំសូត្រតែបាលីទេដោយមិនដឹងសេចក្តី ថាជាអ្វី

អាជីវៈនៃឧបាសក

កិរិយាលះបង់នូវជំនួញខុស ៥ ប្រការ ហើយប្រកបកិច្ចការចិញ្ចឹមជីវិត ដោយត្រឹមត្រូវតាមធម៌ ឈ្មោះថាអាជីវៈនៃឧបាសក ដូចមានពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ហាមចំពោះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា បញ្ជីមា ភិក្ខុវេ វណិជ្ជា ឧបាសកេន អករណិយា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនួញខុសទាំង ឡាយ៥ប្រការ ឧបាសកមិនតប្បិធ្វើឡើយ ជំនួញខុស ៥ ប្រការនោះគឺ :

១- សត្តវណិជ្ជា ដូចគ្រឿងសាស្ត្រាវុធ សម្រាប់ប្រហារ គឺធ្វើ គ្រឿងសាស្ត្រាវុធនោះដោយខ្លួនឯង ឬឱ្យអ្នកដទៃធ្វើឱ្យបូជានមកដោយហេតុ ឯណាមួយ ហើយលក់នូវគ្រឿងសាស្ត្រាវុធនោះ ។

២- សត្តវណិជ្ជា ដូចពូមនុស្ស ។

៣- មំសវណិជ្ជា ដូចសាច់ គឺចិញ្ចឹមនូវសត្វទាំងឡាយ មានជ្រូក ជាដើម លុះដល់សត្វទាំងឡាយនោះចំរើនធំឡើងក៏សម្លាប់យកសាច់លក់ ។

៤- មជ្ជវណិជ្ជា ដូចពូមកស្រវឹង គឺផ្សំគ្រឿងឯណា ១ ឱ្យកើតឡើង ដោយខ្លួនឯង ឬ ទិញគេយកមកហើយលក់នូវពូមកស្រវឹងនោះ ។

៥- វិសវណិជ្ជា ដូចពូមផ្កាពិស គឺចាត់ចែងផ្សំផ្កាពិសឱ្យកើតឡើងដោយ ខ្លួនឯង ឬឱ្យគេផ្សំឱ្យ បូជានមកដោយហេតុឯណាមួយ ហើយលក់នូវផ្កាពិសនោះ ។

ឧបាសក កាលបើរៀនចាកជំនួញខុសទាំង ៥ ប្រការនេះហើយបានប្រកប
កិច្ចការចិញ្ចឹមជីវិតដោយធម៌ ឈ្មោះថាមានអាជីវៈធម៌ដោយប្រពៃ ។

វិបត្តិនៃឧបាសក

ធម្មជាតិដែលញ្ចាំងសីលនិងអាជីវៈធម៌នៃឧបាសកឱ្យវិនាស ឈ្មោះថា
វិបត្តិ ១ នោះមាន ៥ យ៉ាងគឺ :

១- អស្សទ្វេ ហោតិ ឧបាសកមិនជឿគុណព្រះរតនត្រ័យ ។

២- ទុស្សិលោ ហោតិ ឧបាសកទ្រុស្តសីល ។

៣- កោតុហលមង្គលិកោ ហោតិ ឧបាសកប្រកបដោយមង្គល
ភ្នាក់ផ្អើល ។

៤- មង្គលំ បច្ចេតិ នោ កម្មំ ឧបាសកប្រកាន់ជឿថា
មង្គលមានឫក្សពារវេលាជាដើមឱ្យផល មិនប្រកាន់ជឿកម្មជាអកុសលឱ្យ
ផលឡើយ ។

៥- ឥតោ ច ពហុទ្វា ទក្ខិណោយ្យំ គវេសតិ តត្ថ ច
បុព្វេការំ ករោតិ ឧបាសកស្វែងរកតែទក្ខិណោយ្យបុគ្គលខាងក្រៅព្រះពុទ្ធ
សាសនានោះ ។

ឧបាសកឯណា ប្រកបដោយវិបត្តិ ៥ យ៉ាងនេះ ត្រង់វិបត្តិឯណាមួយ ហើយ ឧបាសកនោះឈ្មោះថា ឧបាសកចណ្ណាល គឺឧបាសកដូចជាមនុស្សចណ្ណាល ផង ឈ្មោះថា ឧបាសកមលៈគឺ ឧបាសកមានធម៌ជាមន្ទិលសៅហ្មងផង ឈ្មោះថាឧបាសក បដិកិដ្ឋៈគឺឧបាសកដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយលោកតិះដៀល ផង ។

សម្បត្តិនៃឧបាសក

ធម្មជាតិដែលញ៉ាំងសីលនិងអាជីវធម៌នៃឧបាសក ឱ្យបរិបូណ៌ឱ្យបរិសុទ្ធ ប្រពៃឈ្មោះថា សម្បត្តិៗ នោះមាន ៥ យ៉ាងគឺ :

១- សទ្ធា ហោតិ ឧបាសកមានសេចក្តីជឿជាក់ច្បាស់ក្នុងគុណ ព្រះរតនត្រ័យថា ។

២- សីលវា ហោតិ ឧបាសកមានសីល ។

៣- ន កោតុហលមង្គលិកោ ហោតិ ឧបាសកមិនប្រកបដោយ មង្គលភ្នាក់ផ្អើល ។

៤- កម្មំ បច្ឆេតិ នោ មង្គលំ ឧបាសកប្រកាន់ជឿថាកម្ម ជាកុសលនិងអកុសលឱ្យផល មិនប្រកាន់ជឿថាមង្គលមានឫកពារវេលាជាដើម ឱ្យផលឡើយ ។

៥- ន ឥតោ ពហិទ្ធា ទក្ខិណោយ្យំ គវេសតិ ឥធ ច
 បុព្វការិ ករោតិ ឧបាសកមិនស្វែងរកទក្ខិណោយ្យបុគ្គល គឺបដិគ្គាហកៈ
 អ្នកទទួលទានខាងក្រៅព្រះពុទ្ធសាសនាឡើយ ហើយធ្វើទានតែក្នុងទក្ខិណោយ្យ
 បុគ្គលក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ។ ឧបាសកឯណាប្រកបដោយសម្បត្តិ ៥ យ៉ាងនេះ
 ហើយ ឧបាសកនោះឈ្មោះថា ឧបាសករតនៈគឺ ឧបាសកដូចជារតនៈវត្ថុមានកែវជា
 ដើមផង ឈ្មោះថា ឧបាសកបទុមៈ គឺ ឧបាសកដូចជាផ្កាឈូកមានពណ៌ក្រហមផង
 ឈ្មោះថាឧបាសកបុណ្យិកៈ គឺឧបាសកដូចជាផ្កាឈូកមានពណ៌សផង ។

គុណនៃឧបាសក -

ធម៌សំរាប់ឧបាសកឧបាសិកាប្រតិបត្តិគ្រប់រូប ដើម្បីនឹងឱ្យចំរើននូវសម្បត្តិ
 ទាំងពួងឈ្មោះថាគុណ ១ នេះជារបស់ឧបាសកឧបាសិកា ហៅថាឧបាសកគុណ មាន
 ១០ យ៉ាងគឺ :

១- សង្ឃេន សទ្ធិ សមាស សុខទុក្ខោ ហោតិ ឧបាសក
 អ្នករួមសេចក្តីសុខទុក្ខមួយអង្វើដោយភិក្ខុសង្ឃ គឺថាបើភិក្ខុសង្ឃមានសេចក្តីសុខ
 ក៏ព្រេកអរ បើភិក្ខុសង្ឃមានសេចក្តីទុក្ខ ក៏ព្រួយជាមួយផង ។

២- កាយិកវាចសិកញ្ច សុវក្ខិតំ ហោតិ ឧបាសកមានកាយកម្ម
 និងវចិកម្មរក្សាហើយដោយប្រពៃ :

៣- ធម្មោ អធិបតេយ្យោ ហោតិ ឧបាសកមានធម៌ជាអធិបតី គឺថាកាលបើប្រព្រឹត្តធ្វើអ្វីៗ រមែងកាន់យកធម៌ ជាធំជាទីតាំង ជាទីអាងមាំមិនខុស មិនឱ្យឃ្លៀងឃ្លាតអំពីធម៌ឡើយ ។

៤- យថា ថាមេន សិរិភាគរតោ វំ ហោតិ ឧបាសកជាអ្នកព្រេកអរ ក្នុងការបរិច្ចាគទាន តាមសមគួរដល់កំឡាំងនៃខ្លួន គឺធ្វើ ទានតាមសមគួរដល់ទ្រព្យតិចនិងច្រើន បើមានតិចក៏ធ្វើតិច បើមានច្រើនក៏ធ្វើ ច្រើន មិនមានមធ្យមធម៌គ្របសង្កត់សន្តានចិត្តឡើយ ។

៥- ជិនសាសនំ ជានិគុញ្ច វាយមតិ ឧបាសកឧស្សាហ៍ ព្យាយាមដើម្បីនឹងឱ្យដឹងច្បាស់នូវសាសនៈ គឺពាក្យប្រៀនប្រដៅ ពាក្យបណ្តាំនៃ ព្រះជិនស្រី ។

៦- សមាទិដ្ឋិកោ វំ ហោតិ ឧបាសកជាសម្មាទិដ្ឋិ គឺមានប្រាជ្ញា ឃើញត្រូវតាមសេចក្តីពិត ។

៧- អបគតោ កោតុហលមង្គលិកោ វំ ហោតិ ឧបាសកប្រាសចាកមង្គលភ្នាក់ផ្អែល ហើយជាអ្នកមិនប្រកាន់ជឿថា មង្គលមាន ឬក្សពារវេលាជាដើមឱ្យផលឡើយ ប្រកាន់ជឿតែកម្មជាកុសល និងអកុសល ថាឱ្យផល ។

៨- ជីវិតហេតុបិ អញ្ជុំ សត្វារំ ន ឧទ្ទិសតិ

ឧបាសកបើជាមានហេតុគួរដល់នូវសេចក្តីវិនាសជីវិតក្តី ក៏មិនលះបង់ព្រះរាតនត្រ័យ ហើយត្រឡប់ទៅកាន់យកមនុស្សដទៃជាគ្រូអាចារ្យជាទីពឹងរបស់ខ្លួន ថាប្រសើរ ជាងព្រះរាតនត្រ័យនោះឡើយ ។

៩- សមគ្គារាម្មោ វំ ហោតិ ឧបាសកមានសេចក្តីត្រេកអរក្នុង

សាមគ្គីធម៌ គឺសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ។

១០- សាសនេ ចរិតិ ឧបាសកប្រព្រឹត្តល្អក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា

គឺប្រព្រឹត្តតាមតែធម៌វិន័យជាពុទ្ធសាសនា ។

ឧបាសកគុណទាំង១០យ៉ាងនេះ ឧបាសក ឧបាសិកាគប្បីប្រតិបត្តិឱ្យសុចរិត ផ្លូវផងក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយឱ្យបានជាបច្ច័យនៃនិព្វានសម្បត្តិផង ។

ចប់ឧបាសកនិទ្ទេសៈដោយសះទូបម៉ុន្តនៈ

វិធីសមាទាននិច្ចសីល

ពុទ្ធសាសនិកជនដែលបានដល់ព្រះត្រៃសរណគមន៍ បានឡើងនាមបញ្ញត្តិ ជាឧបាសកឧបាសិកាហើយ កាលបើនឹងសមាទាននូវនិច្ចសីល ៥ ជាបច្ចេកសមាទាន អំពីបុគ្គលដទៃ គឺភិក្ខុឬសាមណេនោះ គប្បីសូត្រនមស្សការថ្វាយបង្គំរំពូកគុណព្រះ រាតនត្រ័យដោយសង្ខេបជាមុន រួចហើយត្រូវសូមនូវនិច្ចសីលព្រមទាំងត្រៃសរណ- គមន៍ ចំពោះនឹងភិក្ខុ ឬ សាមណេរដែលនឹងសមាទាននោះថា :

ផ្សេងៗគ្នាជាគំរប់ } ៗ ឬនឹង
 ពីរដងផង
 បីដងផង

សូមថា ឧកាស } ភន្តេ វិសុវិសុំ រក្ខនត្ថាយ តិសរ
 អហំ
 មហំ

ណេន សហ បញ្ចង្គសមន្តាគតំ និច្ចសីលំ
 មិ } អនុគ្គហំ កត្វា សីលំ ទេថ } ភន្តេ } យម្បិ
 យាថា } ម នោ } តតិ

អហំ } ភន្តេ វិសុវិសុំ រក្ខនត្ថាយ តិសរណេន សហ បញ្ចង្គ
 មយំ

សមន្តាគតំ និច្ចសីលំ យាថា } មិ } អនុគ្គហំ កត្វា សីលំ
 ម

មេ } ភន្តេ ប្រៃថា សូមគោរព បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន
 ទេថ } នោ

ខ្ញុំព្រះ } ករុណា } សូមនូវនិច្ចសីល ប្រកបព្រមដោយ
 ករុណាទាំងឡាយ

យាថាមិ ថា មេ ក៏បានព្រះសូមទាំងអស់គ្នា លុះសូមដូច្នោះហើយ លោកអ្នក
ឱ្យសីល លោកសូត្រ នមោ ៣ ចប់ ហើយលោកឱ្យត្រៃសរណគមន៍ និងនិច្ចសីល
អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថាតាមលោកដោយបញ្ចេញវិចិភេទឱ្យច្បាស់លាស់ កុំ
ទទួលខ្លឹមៗ ។

លោកសូត្រ នមោ តស្ស ភកវតោ អរហតោ

សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស (៣ដង) ប្រែថា វិកិរយានមស្សការថ្វាយបង្គំ នៃខ្ញុំព្រះករុណា
ចូរមានដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តដ៏ប្រសើរ ត្រង់
ត្រាស់ដឹងនូវព្យោយ្យធម៌ទាំងពួងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ឥតមានគ្រុអាចារ្យ
ណាប្រដៅព្រះអង្គឡើយ ។

ពុទ្ធិ សរណំ គច្ឆាមិ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីពឹងទីរព្វក ។

ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីពឹងទីរព្វក ។

សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីពឹងទីរព្វក ។

ទុតិយមិ ពុទ្ធិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះ
សង្ឃ

មុសាវាទា វេរមណី សិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ ខ្ញុំព្រះករុណា
សូមសមាទាន នូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាពោលនូវពាក្យកុហក.

សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណី សិក្ខាបទំ សមាទិ
យាមិ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុវៀរចាកហេតុជា
ទីតាំង នៃសេចក្តីប្រមាទគឺផឹកនូវទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរយ ។

រួចហើយលោកអ្នកឱ្យសីលលោកពោលដាស់តឿនត្រើនរំពួកថា :

ឥមានិ បញ្ច សិក្ខាបទានិ សាធុកំ កត្វា អប្បមាទេន

និច្ចកាលំ សម្មារក្ខិតព្វំ ប្រេថា ^{អ្នក} } ធម្មិ
អ្នកទាំងឡាយ

ធ្វើនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយ ៥ នេះជាប្រពៃ ត្រូវរក្សាឱ្យល្អអស់កាលជានិច្ច ដោយ
សេចក្តីមិនប្រមាទ គឺថាកុំបិទ្វេសប្រហែសឡើយ ។ បើអ្នកសមាទានតែម្នាក់ត្រូវថា
“អ្នក” បើគ្នាច្រើនត្រូវថា “អ្នកទាំងឡាយ” ។

អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថា អាម ភន្តេ (ប្រដូចមុន) ហើយលោក
សម្តែងអនិសង្សសីលឱ្យស្តាប់តទៅទៀតថា :

សីលេន សុគតី យន្តិ

សីលេន ភោគសម្បទា

សីលេន និព្វតិ យន្តិ

តស្មា សីលំ វិសោធរយេ ។

ប្រែថា សត្វទាំងឡាយទៅកាន់ឋានសួគ៌បានក៏ព្រោះសីល សត្វទាំងឡាយ
បរិបូណ៌ដោយភោគក៏ព្រោះសីល សត្វទាំងឡាយបានទៅកាន់ទីវលត់ទុក្ខ គឺព្រះ
និព្វានក៏ព្រោះសីល ព្រោះហេតុនោះបុគ្គលជាសប្បុរស គប្បីជំរះនូវសីលឱ្យបរិសុទ្ធ
កុំឱ្យសៅហ្មង ។ អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថា សិរិវិជ្ជា ប្រែថា ប្រពៃហើយ ។

ចម្លើយសមាទាននិព្វានសីលជាបច្ចេកសមាទានរបស់គម្ពីរនេះ

វិធីសមាទានឧបោសថសីល

ឧបោសថកុមារិកាជាអ្នករក្សានូវឧបោសថសីល កាលបើដល់ថ្ងៃជិតនឹង
រក្សានូវឧបោសថសីល គឺថ្ងៃមុន ១ ថ្ងៃដែលកំណត់ ថានឹងរក្សានូវឧបោសថ
សីលនោះ គប្បីចាត់ចែងការងារដែលគួរនឹងចាត់ចែង មានវិធីចាត់ចែងនូវអាហារ
ជាដើម ដែលជាការងាយ គឺខ្លួននឹងត្រូវធ្វើ ឬនឹងត្រូវឱ្យគេធ្វើក្នុងថ្ងៃស្អែក គឺក្នុងថ្ងៃ
ឧបោសថកាលឱ្យហើយក្នុងថ្ងៃនោះមុន តែកុំចាត់ចែងការងារដែលមិនប្រកប
ដោយធម៌ គឺខ្លួនជាឧបោសថកុមារិកាមិនគួរនឹងចាត់ចែងនោះ ឡើយ ។

លុះព្រឹកឡើងជាថ្ងៃឧបោសថកាល ត្រូវរក្សានូវឧបោសថសីល គប្បីភ្ញាក់
ឡើងអំពីព្រលឹម ហើយខ្ពុរមាត់ជំរះធ្មេញឱ្យស្អាតរួចហើយ បើបានសមាទានពី

ដោយព្រះត្រៃសរណគមន៍ ដើម្បីប្រយោជន៍ នឹងរក្សាផ្សេងៗគ្នាជាគំរប់
ពីរដងផង

បីដងផង } បពិត្រព្រះករុណា ដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណាមេត្តាធ្វើនូវសេចក្តី

អនុគ្រោះឱ្យនូវសីលដល់ ខ្ញុំព្រះ } ករុណា
ករុណាទាំងឡាយ } ។ សូមដូច្នោះក៏បាន

តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់អ្នកសូម សេចក្តីអធិប្បាយអំពីអ្នកសូមតែម្នាក់ និង
ច្រើននាក់នោះ ដូចគ្នានឹងវិធីសូត្រនិច្ចសីលខាងដើម ។

រួចហើយលោកអ្នកឱ្យសីលលោកតាំង នមោ ៣ ចប់ ហើយលោកឱ្យព្រះ
ត្រៃសរណគមន៍ អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថាតាមលោកដូចវិធីសមាទាននិច្ចសីល
ខាងដើម រួចហើយលោកឱ្យនូវឧបោសថសីលជាបច្ចេកសមាទានថា :

បាណាតិបាតា វេរមណី សិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
(ប្រែដូចនិច្ចសីល) ។

អទិន្តាទានា វេរមណី សិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
(ប្រែដូចនិច្ចសីល) ។

អព្រហ្មចរិយា វេរមណី សិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុ វៀរចាកកិរិយា
ប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ គឺសេពនូវមេថុនធម្ម ។

មុសាវាទា វេរមណី សិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ (ប្រដូច
និច្ចសីល) ។

សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណី សិក្ខាបទំ សមា
ទិយាមិ (ប្រដូចនិច្ចសីល) ។

វិកាលភោជនា វេរមណី សិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុវៀរចាក កិរិយាបរិភោគ
នូវភោជនាហារក្នុងកាលខុស ។

នច្ច គិត វាទិត វិស្វកទស្សនមាលា គន្ធវិលេបនធារណ
មណ្ឌនវិភូសនដ្ឋានា វេរមណី សិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ ខ្ញុំព្រះករុណា
សូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុវៀរចាក កិរិយាវិនិច្ឆ័យ និងប្រគំ
នឹងមើលនូវល្បែង ដែលជាសត្រូវដល់កុសលធម៌ និងកិរិយាទ្រទ្រង់ និងប្រដាប់
និងពាក់តែងស្អិតស្អាងរាងកាយដោយផ្កាកំរងនិងគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាប
ផ្សេងៗ ។

ឧប្បាសយនមហាសយនា វេរមណី សិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុវៀរចាកទីសេនាសន
ដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ នឹងទីសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ ។

រួចហើយអ្នកសមាទានសូត្រកំណត់ ឧបោសថកាលថា ឥមំ អដ្ឋង្គ
 សមន្តាគតំ ពុទ្ធប្បញ្ញត្តំ ឧបោសថំ ឥមញ្ច រត្តិ ឥមញ្ច ទិវំសំ
 សម្មទេវំ អភិរក្ខិតំ សមាទិយាមិ ប្រែថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសមាទាន
 នូវឧបោសថសីលដ៏ប្រកបព្រមដោយអង្គ ៨ ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់
 ទ្រង់ត្រាស់បញ្ញត្តទុកហើយនេះ ដើម្បីរក្សាឱ្យបរិច្ចណិប្រពៃអស់កាលកំណត់ថ្ងៃនេះ
 នឹងយប់នេះ សូមកុសលចូលជាឧបនិស្ស័យ ធ្វើឱ្យច្បាប់នូវព្រះនិព្វានព្រះអនាគតទៅ
 ឯមុខនោះហោង ។

បាលីនេះ គ្រាន់តែជាពាក្យសម្រាប់ពោលកំណត់កាលឱ្យដឹងថា ឧបោសថ
 សីលទាំង ៨ សិក្ខាបទនេះ អ្នកសមាទានត្រូវរក្សាត្រឹម ១ ថ្ងៃ ១ យប់នោះប៉ុណ្ណោះ
 ហេតុនោះបើអ្នកសមាទាន បានចេះដឹងច្បាស់ប្រាកដក្នុងឧបោសថកាលហើយ
 មិនបាច់ សូត្រក៏បាន តែបើទុកជាចេះដឹងច្បាស់ប្រាកដហើយនឹងសូត្របាលីនេះ
 ព្រមទាំងសេចក្តីប្រែជាសំរាយផងនោះក៏ជាការប្រពៃណាស់ ជាហេតុនាំឱ្យរឹតតែ
 ចេះស្ទាត់ប្រាកដទាំងអស់គ្នាឡើង ។ រួចហើយលោកអ្នកឱ្យសីលលោកពោលដាស់
 តឿនក្រើនរំបូកថា ឥមានិ អដ្ឋ សិក្ខាបទានិ ឧបោសថសីលវសេន
 ឥមញ្ច រត្តិ ឥមញ្ច ទិវំសំ សធុកំ កត្វា អប្បមាទេន សម្មា

រក្ខិតព្វំ ប្រែថា	អ្នក អ្នកទាំងឡាយ	} ឥប្បិធ្វើនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយ
-------------------	---------------------	-------------------------------

៨ នេះឱ្យប្រពៃ ត្រូវរក្សាឱ្យល្អដោយអំណាចឧបាសម័យ អស់កាលកំណត់ត្រឹម
 ១ ថ្ងៃ ១ យប់នេះ ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ គឺថា កុំឆ្កេសប្រហែសឡើយ ។
 អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថា អាម ភន្តេ (ប្រែដូចមុន) ។ ហើយលោកសំដែង
 អានិសង្សសីលឱ្យស្តាប់តទៅទៀតថា :

សីលេន សុគតី យន្តិ

សីលេន ភោគសម្បទា

សីលេន និព្វតី យន្តិ

តស្មា សីលំ វិសោធយេ ។

(ប្រែដូចមុន) អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថា ស៊ាធុ (ប្រែដូចមុន) ។

វិធីសមាទានឧបាសម័យដោយមុតសមាទានចប់តម្កុំឡោះ ២

ឯកជ្ឈសមាទាន

បើឧបាសកឧបាសិកានឹងសមាទាននិច្ចសីលជាឯកជ្ឈសមាទាន ព្រមទាំង
 ព្រៃសរណគម័យផងនោះ ត្រូវសូមដូច្នោះ :

អហំ	}	ភន្តេ	តិសរណេន	សហ	ឯកជ្ឈំ
ឧកាស					
មយំ					

កត្តា	បញ្ចង្គសមន្តាគតំ	និច្ចសីលំ	យាបា	មិ	} អនុគ្គហំ
				ម	

កត្តា	សីលំ	ទេថ	មេ	} ភន្តេ	ទុតិ	} យម្បិ
			នោ		តតិ	

អហំ	} ភន្តេ	តិសរណេន	សហ	ឯកជ្ឈំ	កត្តា	បញ្ចង្គសមន្តា
មយំ						

គតំ	និច្ចសីលំ	យាបា	មិ	} អនុគ្គហំ	កត្តា	សីលំ	ទេថ
			ម				

មេ	} ភន្តេ	ប្រែថា	សូមគោរព	បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន
នោ				

ខ្ញុំព្រះ	ករុណា	} សូមនូវនិច្ចសីលប្រកបព្រមដោយអង្គ ៥
	ករុណាទាំងឡាយ	

ធ្វើឱ្យជាឯកជ្ឈៈ គឺសមាទានរួមតែម្តង មួយអន្លើដោយព្រះត្រៃសរណគមន៍
 បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណា មេត្តាធ្វើនូវ សេចក្តីអនុគ្រោះ ឱ្យនូវ

សីលដល់ខ្ញុំព្រះ	ករុណា	}	បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន
	ករុណាទាំងឡាយ		

ខ្ញុំព្រះ	ករុណា	}	សូមនូវនិច្ចសីលប្រកបព្រមដោយអង្គ ៥
	ករុណាទាំងឡាយ		

ធ្វើឱ្យជាឯកជ្ឈៈ គឺសមាទានរួមតែម្តង មួយអន្លើដោយព្រះសរណគមន៍ ជាគំរប់
 ពីរដងផង } បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណាមេត្តាធ្វើនូវសេចក្តី
 បីដងផង }

អនុគ្រោះឱ្យនូវសីលដល់ខ្ញុំព្រះ { ករុណា ។
 ករុណាទាំងឡាយ

រួចលោកអ្នកអោយសីលលោកតាំង នមោ ៣ ចប់ រួចហើយលោក
 ឱ្យព្រះត្រៃសរណគមន៍ រួចប្រាប់អំពីកិច្ចការកាន់យកនូវព្រះត្រៃសរណគមន៍ដូចក្នុង
 វិធីបច្ចេកសមាទានខាងដើម រួចហើយលោកឱ្យនិច្ចសីលជាឯកជ្ឈសមាទានថា
 បញ្ចង្គសមន្តាគតំ និច្ចសីលំ សមាទិ យាមិ ប្រែថា ខ្ញុំព្រះករុណា
 សូមសមាទាននូវនិច្ចសីលប្រកបព្រមដោយអង្គ៥ ។ អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថា
 តាមលោក ឬ លោកនឹងឱ្យថា បញ្ចសីលានិ យាថាមិ ប្រែថា ខ្ញុំព្រះករុណា
 សូមសមាទាននូវសីលទាំងឡាយ ៥ ។ ដូច្នេះក៏បាន អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថាតាម

លោក រួចហើយលោកពោលដាស់តឿនត្រើនរំពួកថា ឥមំ បញ្ចង្គសមន្តាគតំ
និច្ចសីលំ សាធុកំ កត្វា អប្បមាទេន និច្ចកាលំ សម្មារក្ខិតពុំ

ប្រែថា អ្នក } គប្បីធ្វើនូវនិច្ចសីលប្រកបព្រមដោយអង្គ ៥ នេះ
អ្នកទាំងឡាយ }

ឱ្យប្រពៃ ត្រូវរក្សាឱ្យល្អអស់កាលជានិច្ច ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ គឺថាកុំធ្វេស
ប្រហែសឡើយ ។ អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថា អាមិ ភន្តេ (ប្រែដូចមុន)រួច
ហើយ លោកសម្តែងអានិសង្សសីលឱ្យស្តាប់តទៅទៀត ដូចក្នុងវិធីបច្ចេកសមា-
ទានខាងដើម ។

សមាទានតែប៉ុណ្ណោះក៏ជាការស្រេច ឥតមានសូត្រព្យែកឈ្មោះសិក្ខាបទ
ទាំង ៥ រាយ ១ ម្តង ៗ ដូចបច្ចេកសមាទាននោះឡើយ សមាទានតែប៉ុណ្ណោះ
ហើយត្រូវរក្សាដោយតាំងវិរតីចេតនា រៀនឱ្យគ្រប់សិក្ខាបទក្នុងនិច្ចសីលទាំង ៥
ដែលខ្លួនបានចេះចាំស្នាត់ហើយនោះទៅ ។ បើឧបាសកឧបាសិកានិងសមាទាន
ឧបោសថសីលជាឯកជ្ឈ្យសមាទាន ព្រមទាំងត្រៃសរណតមន៍ផងនោះ ត្រូវសូម
ដូច្នោះថា :

អហំ }
ឧកាស } ភន្តេ តិសរណោន សហ ឯកជ្ឈ្យ
មយំ }

កត្តា	អដ្ឋង្គសមន្មាគតំ	ឧបោសថំ	យាថា	មិ	} អនុគ្គហំ កត្តា
				ម	

សីលំ	ទេថំ	} ភន្តេ	ទុតិ	} យម្បិ	អហំ	} ភន្តេ
	នោ		តតិ		មយំ	

តិសរណោន សហ ឯកជ្ឈំ កត្តា អដ្ឋង្គសមន្មាគតំ
 ឧបោសថំ យាថា } អនុគ្គហំ កត្តា សីលំ

ទេថំ } ភន្តេ ប្រែដូចវិធីសូមនិច្ចសីល ជាឯកជ្ឈសមាទានខាងដើម
 នោ

ប្លែកគ្រង់បទថា អដ្ឋង្គសមន្មាគតំ ឧបោសថំ ប្រែថា នូវឧបោសថ
 ប្រកបព្រមដោយអង្គ ៨ ប៉ុណ្ណោះ ក្រៅពីនោះដូចគ្នាទាំងអស់ ។ រួចលោកអ្នកឱ្យ
 សីលលោកតាំង នមោ ៣ ចប់ ហើយលោកឱ្យព្រះត្រៃសរណគមនំ រួចប្រាប់អំពី
 កិច្ចការកាន់យកនូវព្រះត្រៃសរណគមនំដូចន័យមុនរួចហើយ លោកឱ្យឧបោសថ-
 សីលជាឯកជ្ឈសមាទានថា អដ្ឋង្គសមន្មាគតំ ឧបោសថំ សមាទិយាមិ
 ប្រែថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសមាទាននូវឧបោសថសីល ប្រកបព្រមដោយអង្គ ៨ ។

អ្នកសមាទាន ត្រូវទទួលថាតាមលោក ឬ លោកនឹងឱ្យថា អដ្ឋសីលានិ
 សមាទិយាមិ ប្រែថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសមាទាននូវសីលទាំងឡាយ ៨ ។
 ដូច្នោះក៏បាន អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថាតាមលោករួចហើយអ្នកសមាទានសូត្រ
 កំណត់ ឧបោសថកាលថា ឥមំ អដ្ឋង្គ សមន្មាគតំ ពុទ្ធប្បញ្ញតំ ឧបោសថំ
 ឥមញ្ច រត្តិ ឥមញ្ច ទិវសំ សម្មទេវំ អភិរក្ខិតុំ សមាទិយាមិ
 (ប្រែដូចមុន) ។ រួចហើយលោកពោលដាស់តឿនក្រើនវិញថា ឥមំ អដ្ឋង្គ
 សមន្មា គតំ ឧបោសថំ ឥមញ្ច រត្តិ ឥមញ្ច ទិវសំ សាធុកំ

កត្វា អប្បមាទេន សម្មា រក្ខិតព្វំប្រែថា អ្នក
អ្នកទាំងឡាយ } គប្បិធ្វើ

នូវឧបោសថសីលប្រកបព្រមដោយអង្គ ៨ នេះឱ្យប្រពៃ ត្រូវរក្សាល្អអស់កាល
 កំណត់ត្រឹមមួយថ្ងៃមួយយប់នេះ ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ គឺថាកុំធ្វេសប្រហែស
 ឡើយ អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថា អាមិ ភិន្តេ (ប្រែដូចមុន) ។ ហើយលោក
 សំដែងអនិសង្សសីលឱ្យស្តាប់តទៅទៀត ដូចន័យមុន ។ សមាទានតែប៉ុណ្ណោះក៏ជា
 ការស្រេច ឥតមានព្រែកឈ្មោះសិក្ខាបទទាំង ៨ រាយមួយម្តង ១ ដូចបច្ចេកសមា
 ទាននោះឡើយ សមាទានតែប៉ុណ្ណោះហើយ ត្រូវរក្សាដោយតាំងវិរិទ្ធចេតនា រៀរ
 ឱ្យគ្រប់សិក្ខាបទទាំង ៨ ក្នុងឧបោសថសីល ដែលខ្លួនបានចេះចាំស្ទាត់ហើយនោះ ។

ធម៌សមាទានសីលជាឧបោសថសមាទានបង្កើតមុនៗ

សូម្បីឧបាសកឧបាសិកានឹងអធិដ្ឋាននិច្ចសីល ឬឧបោសថសីលដោយខ្លួនឯង ក្តី ក៏គប្បីបញ្ចេញវិធីភេទអធិដ្ឋានតាមបែបជាបច្ចេកៈ ឬ ជាឯកជ្ឈៈ ដូចបានពោល មកហើយនោះចុះ ។

ត្រង់វិធីដែលលោកសំដែងអានិសង្សសីល ឱ្យអ្នកសមាទានស្តាប់នោះ បើលោកអ្នកឱ្យសីលលោកឈ្លាសចេះចាំច្រើន ហើយអាចនឹងសំដែងក្នុងពេលនោះ បាន ក៏គួរនឹងសំដែងតាមន័យប្លែកៗ ដោយអាងដល់ព្រះពុទ្ធភាសិត ឱ្យអ្នកសមា- ទានបានស្តាប់ក៏ជាការប្រពៃពេក អ្នកសមាទានស្តាប់ហើយ ក៏នឹងកើតមានសេចក្តី ជ្រះថ្លាព្រមទាំងចម្រើនសតិបញ្ញាដោយ ក្រែលែងឡើងទៀត ហើយនឹងមានផលា និសង្សច្រើនដល់លោកអ្នកឱ្យសីល និង អ្នកសមាទាន ។

ចប់ចម្លើយនាទានសីលវគ្គបុណ្ណៈ ខ

កំណើតសរណតមន៍

បុ. ហេតុដែលកើតសរណតមន៍ មានប៉ុន្មានយ៉ាង ?

វិ. ហេតុដែលកើតសរណតមន៍ មាន ៣ យ៉ាងគឺ :

១- ពុទ្ធាទិសុ វត្ថុសុ សទ្ធា បដិលាហោ ច បាន

ចំពោះនូវសេចក្តីជឿក្នុងវត្ថុទាំងឡាយ មានព្រះពុទ្ធជាដើម :

២-សទ្ធាមូលិកា សម្មាទិដ្ឋិ ច យល់ឃើញល្អត្រឹមត្រូវ

មានសទ្ធាជាបួសគល់ :

៣-ទិដ្ឋជុកម្មំ ច ការធ្វើនូវទិដ្ឋិឱ្យត្រង់ .

បុ. អ្នកណាដែលដល់នូវសរណគមន៍មុនគេ ?

វិ. អ្នកដល់នូវសរណគមន៍មុនគេគឺ ពាលិជទាំង ២ នាក់ គឺ : តបុស្សៈ ១ ភល្លិកៈ ១ ពាលិជទាំង ២ នោះ បានជួបនឹងព្រះអង្គកណ្តាលផ្លូវ កាលព្រះអង្គយាង ទៅប្រោសបញ្ចវត្តិយ៍ ក៏បានស្តាប់ធម៌ហើយមានចិត្តជ្រះថ្លា ប្រគល់កាយថ្វាយខ្លួន ចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឈ្មោះថាទ្វេវាចិកសរណគមន៍ ហើយក៏បានថ្វាយសត្វវដ្ត សត្វវដ្តក្នុងពេលនោះ ក៏សូមព្រះកេសធាតុរបស់ព្រះអង្គ ៨ សរសៃយកទៅទុក សំរាប់នមស្តារបូជា នេះអ្នកដល់នូវសរណគមន៍មុនគេបង្អស់ ។

បុ. ចុះអ្នកណាដល់នូវត្រៃសរណគមន៍មុនគេ ?

វិ. អ្នកដល់នូវត្រៃសរណគមន៍មុនគេគឺ : ឪពុកយសកុលបុត្រ ១ និង សក្យមហានាម១ ដល់នូវត្រៃសរណគមន៍មុនគេ ឈ្មោះថាតេវាចិកសរណគមន៍ ។

បុ. ចុះក្នុងពុទ្ធសាសនា អ្នកណាជាឧបាសកមុនគេនោះ ?

វិ. ឧបាសកមុនគេនោះគឺ : សក្យមហានាម ដូចពុទ្ធដីកាថា យតោ ខោ មហានាម ឧបាសកោ ពុទ្ធិ សរណំ គតោ ហោតិ ធម្មំ

សរណំ គតោ ហោតិ សង្ឃំ សរណំ គតោ ហោតិ ឯត្តាវតា
ខោ មហានាម ឧបាសកោ ហោតិ ។

បពិត្រមហានាម បុគ្គលជាឧបាសកដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីពឹងទីរព្យក ដល់នូវ
ព្រះធម៌ជាទីពឹងទីរព្យក ដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីពឹងទីរព្យក ដោយហេតុឯណាពិត.
បពិត្រមហានាម ហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ឧបាសក ។

បុ- តស្នា ឧបាសកោតិ វុច្ចតិ ព្រោះហេតុអ្វី គ្រហស្ថនោះបាន
ជាព្រះពុទ្ធខ្យឈ្មោះថាឧបាសក ?

វិ- រតនត្ថយំ ឧបាសនតោ គ្រហស្ថនោះព្រះពុទ្ធខ្យឈ្មោះថា
ឧបាសកព្រោះចូលទៅអង្គុយជិតព្រះរតនត្រ័យ ។

កំណើតនិច្ចសីល

បុ- និច្ចសីលនេះ កើតពីត្រឹមណាមក អ្នកណារក្សាមុនគេ ?

វិ- និច្ចសីលនេះ កើតតាំងពីមុនព្រះពុទ្ធបានត្រាស់ តែបានឃើញក្នុងកុរុ-
ធម្មជាតក កាលព្រះបាទធនញ្ជ័យបានរក្សាទុកមុនគេបង្អស់ ដូចមានក្នុងកុរុធម្ម
ជាតកថា:

កុរុធម្មជាតក

អតីតេ កុរុរដ្ឋេ ភ័ន្តបត្តនគរេ ធនញ្ចយេ រដ្ឋំ ការេន្តេ
ពោធិសត្តោ តស្ស អគ្គមហេសិយា កុច្ឆិម្ហិ បដិសន្ធិ គហេត្វា ។
បេ ។ ភិកុនា នាម ហត្ថេហិ បាទេហិ វាចាយ ច
សញ្ញាមេនំ ភរិតព្វន្តិ ។

កាលកន្លងទៅហើយ ព្រះបាទធនញ្ចយសោយរាជសម្បត្តិក្នុងកុរុរដ្ឋ ក្រុង
ឥន្ទបត្ត ព្រះពោធិសត្តចាប់បដិសន្ធិក្នុងផ្ទៃអគ្គមហេសី ព្រះធនញ្ចយរាជ លុះបានដឹង
ក្តី ចេញទៅស្វែងរករៀនសូត្រនៅនគរកត្តសីលា ដល់ត្រឡប់មកនគរវិញ
ក្សត្រិយ៍ជាព្រះវររាជបិតាប្រទាននាទីជាឧបរាជ លុះអំណើះអំពីព្រះវររាជបិតាទៅ
ព្រះអង្គសោយរាជសម្បត្តិ ទ្រង់ទសពិធរាជធម៌មិនឱ្យមានមោះម៉ង រក្សាខ្ជាប់ខ្ជួន
នូវ កុរុធម៌ គីសីល ៥ ទ្រង់បានអប់រំជននៅក្នុងសង្គមព្រះអង្គ ព្រមទាំងសហការីឱ្យ
រក្សានូវកុរុធម៌ដូចព្រះអង្គដែរ ដូចយ៉ាងព្រះវរជននីនាថព្រះអង្គ ព្រះអគ្គមហេសី
ព្រះអង្គ ឧបរាជ, ព្រាហ្មណ៍បុរោហិត អាមាត្យអ្នកកាន់ខ្សែបររថ, នាយសារថិ,
សេដ្ឋី, មហាអាមាត្យ, នាយឃ្នាំង, នាយឆ្នាំទ្វារ, នាងវណ្ណទាសីជាស្រីផ្កាមាស ។
ហេតុដែលជន ១១ រូប រក្សានូវកុរុធម៌ផ្ទុះផងល្អ បានជារដ្ឋមានភ្ញៀវធ្លាក់
ឱរសម្បូរសប្បាយដោយសុភិក្ខុ ។ ឯក្នុងកលិដ្ឋរដ្ឋ ទន្តបុរិនគរ ដែលព្រះបាទ
កាលិដ្ឋៈសោយរាជ្យនោះ ពុំមានភ្ញៀវឱរចុះឡើយ ។ ពួកប្រជាជនក្នុងកលិដ្ឋរដ្ឋ

ចូលចិត្តថា កុរុរដ្ឋដែលមានភ្ញៀវបរិបូណ៌ ដោយសារមានជីវមង្គល ១ ឈ្មោះ
អញ្ជូនវសកៈ ក៏នាំគ្នាចូលទៅក្រាបបង្គំទូលព្រះរាជារបស់ខ្លួន ។ ព្រះរាជាក៏ប្រើ
ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយឱ្យទៅសូមជីវអំពីព្រះមហាក្សត្រិយ៍ នាំចូលមកកលិដ្ឋរដ្ឋ ។
ទុកណាជាព្រាហ្មណ៍នាំជីវចូលមកដល់ហើយក៏ដោយ ក៏នៅតែគ្មានភ្ញៀវ ទើបព្រះ
បាទកាលិដ្ឋរាជទ្រង់ព្រះចិន្តាច្បាស់ថា ព្រះរាជាអង្គនោះរក្សានូវកុរុធម៌ បានជាមាន
ភ្ញៀវផ្អាកក្នុងដែនព្រះអង្គ ។ ទ្រង់ក៏ប្រើព្រាហ្មណ៍និងអាមាត្យទាំងឡាយ ឱ្យទៅ
សូមកត់ចម្លងនូវកុរុធម៌ក្នុងក្រាំងមាសនាំមកនគរ ។ កាលដែលពួកព្រាហ្មណ៍និង
អាមាត្យនាំគ្នាចូលទៅសូមចម្លង ពួកជនទាំងនោះមានព្រះរាជាជាដើម ក៏ប្រកែក
ព្រោះមានសេចក្តីសង្ស័យបន្តិចបន្តួចក្នុងសីលរបស់ខ្លួន បាននិយាយថាសីលរបស់
យើងទាំងឡាយមិនបរិសុទ្ធទេ កាលបើពួកព្រាហ្មណ៍និងអាមាត្យចេះតែទទួច
អង្វរករច្រើនពេក ក៏សំដែងឱ្យ ។ ព្រះបាទកាលិដ្ឋៈ បានទទួលកុរុធម៌ ក្នុងក្រាំង
ដែលគេនាំយកមកថ្វាយ ហើយសមាទានដោយគោរព ។ ភ្ញៀវក៏ឱ្យចុះពេញដែន
បានក្សេមក្សាន្តសប្បាយដោយសុភិក្ខា ។ ព្រះបរមសាស្តាសំដែងនូវអតីតនិទាន
នេះចប់ហើយ ទ្រង់សមោធានជាតកថា អ្នកទាំងឡាយចូរចាំទុកនូវជាតកយ៉ាងនេះ
ថា នាងកណិកាក្នុងកាលនោះ គឺនាងឧប្បល្លវណ្ណា, នាយឆ្នាំទ្វារ គឺបុណ្ណៈ,
អ្នកកាន់ខ្សែ គឺព្រះកញ្ជាយនៈ, មហាអាមាត្យជានាយឃ្នាំង គឺមោគ្គល្លាន, សេដ្ឋី
គឺព្រះសារិបុត្ត, នាយសារថី គឺព្រះអនុរុទ្ធ ព្រាហ្មណ៍បុរោហិត គឺ ព្រះកស្សបត្តេរ,
ឧបរាជ គឺនន្ទបណ្ឌិតមហេសី គឺរាហុលមាតា, ព្រះជនេត្តិកា គឺព្រះមហាមាយាទេវី,

កុរុរាជ គឺព្រះតថាគត ។ លុះទ្រង់ត្រាស់ប្រជុំជាតកហើយ ទ្រង់ពិះដៀលភិក្ខុ
នោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បណ្ឌិតទាំងឡាយក្នុងកាលមុនគ្រាន់តែមានសេចក្តីសង្ស័យកើត
ឡើងបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ ក៏បានម្តុំក្រែងបែកឆ្ងាយសីលរបស់ខ្លួន ចុះអ្នកឯងបួសក្នុង
ព្រះពុទ្ធសាសនាត្រឡាវង ហេតុអ្វីក៏ធ្វើនូវបាណាតិបាត ដែលជាកម្មមានទម្ងន់
ដល់ម្ល៉េះ បុគ្គលត្រូវសង្រួមទាំងដៃ ទាំងជើង ទាំងវាចាឱ្យរៀបរយល្អ ទើបហៅថា
ភិក្ខុ ។

បុ- ក្នុងពុទ្ធសាសនា អ្នកណារក្សានិច្ចសីលមុនគេ ?

វិ- ក្នុងពុទ្ធសាសនា អ្នកដែលរក្សានិច្ចសីលមុនគេ គឺសក្យមហានាម ដូច
ពុទ្ធដីកាថា :

យតោ ខោ មហានាម ឧបាសកោ បាណាតិបាតោ
បដិវិរតោ ហោតិ អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ កាមេសុ
មិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ
សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ ឯត្តាវតា ខោ
មហានាម ឧបាសកោ សីលវា ហោតិ ។

បពិត្រមហានាម ឧបាសកវៀរចាកអំពើធ្វើសត្វមានជីវិតឱ្យវិនាសធ្លាក់ទៅ
វៀរចាកអំពើកាន់យកនូវវត្ថុនូវវារបស់អ្នកដទៃ ដែលម្ចាស់គេមិនបានឱ្យដោយ

កាយ ឬដោយវាចា. វៀរចាកអំពើប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាយទាំងឡាយ. វៀរចាកពាក្យ
កុហក. វៀរចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺជីកនូវទឹកស្រវឹងគឺសុរានិង
មេរយ្យ ដោយហេតុឯណាពិត. បពិត្រមហានាម ហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះឯង
ឧបោសកឈ្មោះថាអ្នកមានសីល ។

បុ- សីលទាំង ៥ នេះ មានអានិសង្សដូចគ្នា ឬផ្សេងគ្នា ?

វិ- សីលទាំង ៥ នេះ មានអានិសង្សផ្សេងគ្នា ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ :

បាណាតិបាតមានអានិសង្ស ២១ យ៉ាងគឺ

១-អង្គប្បច្ចង្គសម្បន្នតា ភាពជាបុគ្គលមានអវៈយវៈតូចធំ បរិបូណ៌
គឺមិនវិកលវិការអវៈយវៈណាមួយឡើយ :

២-អាវោហបរិណាហសម្បត្តិជវសម្បត្តិតា ភាពជាបុគ្គលមាន
សេចក្តីបរិបូណ៌ ដោយកំពស់និងទំហំ និងបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះឬល្បឿនរហ័ស ។

៣-សុប្បតិដ្ឋិតបាទតា ភាពជាបុគ្គលមានជើងឈរស៊ប់ ឬ តាំងនៅ
ស៊ប់ល្អ គឺមិនខ្ទកខ្ទើត ។

៤-ចារតា ភាពជាបុគ្គលល្អល្លះសមរម្យ .

៥-មុទុតា ភាពជាបុគ្គលទន់ភ្លន់ ឬ ស្ងួតបួត .

៦-សុចិតា ភាពជាបុគ្គលស្អាត .

៧-សួរតា ភាពជាបុគ្គលក្លែងវិញ្ញាណអង់អាចក្នុងកណ្តាលប្រជុំបរិស័ទ .

៨-មហាពូលតា ភាពជាបុគ្គលមានកម្លាំងច្រើន .

៩-វិស្សត្តវិចនតា ភាពជាបុគ្គលមានពាក្យក្លែងក្លាយ ឬ ជ្រះល្អ
គឺមិនស្អាតស្អាត .

១០-លោកប្បិយតា ភាពជាបុគ្គលជាទីស្រឡាញ់នៃជន .

១១-អភេជ្ជបរិសតា ភាពជាបុគ្គលមានបរិស័ទមិនបែកខ្ញែក ឬមិន
ប្រាត់ប្រាស់ .

១២-អច្ឆមិត្តតា ភាពជាបុគ្គលមិនរួចញាប់ញ័រ .

១៣-ទុប្បធិសតា ភាពជាបុគ្គលដែលគេកំចាត់កំចាយបានដោយក្រ
ឬគេបំបែកបំបាក់មិនបាន .

១៤-បរុបក្កមេនាមរណតា ភាពជាបុគ្គលមានសេចក្តីស្លាប់ ដោយ
ព្យាយាមនៃបុគ្គលដទៃ ឬដោយសេចក្តីបៀតបៀននៃបុគ្គលដទៃ .

១៥-អនន្តបរិវារតោ ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានបរិវារមិនមានទីបំផុត
គឺថាកប់មិនអស់ .

១៦-សុរូបតា ភាពជាបុគ្គលជាអ្នកមានរូបល្អ .

១៧-សុសណ្ណានតា ភាពជាបុគ្គលមានសណ្ណានទ្រង់ទ្រាយ ឬរាងវៅ
ល្អ ដំណើរល្អ .

១៨-អប្បពាធតា ភាពជាបុគ្គលមានជម្ងឺដម្កាត់តិច ឬមិនមានជម្ងឺ
ឈឺចាប់ .

១៩-អសោចិតា ភាពជាបុគ្គលមិនមានសេចក្តីសោយសោក ឬ
ក្រៀមក្រំ .

២០-បិយេហិ មនាបេហិ សទ្ធិ អវិប្បយោគតា ភាពជាបុគ្គល
មិនមានសេចក្តីប្រាត់ប្រាសចាកសត្វនិងសង្ខារ ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត

២១-ទីរាយុតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានអាយុវែង ។

អទិន្នាទានមានអានិសង្ស ១២ យ៉ាង គឺ :

១-មហិទ្ធនតា ភាពជាបុគ្គលមានទ្រព្យច្រើន .

២-ពហូតធនញ្ញតា ភាពជាបុគ្គលមានទ្រព្យនិងធនញ្ញជាតិក្រាស់
ក្រៃល ឬសម្បូណិ .

៣-អនង្គភោគតា ភាពជាបុគ្គលមានភោគៈមិនមានទីបំផុត គឺថារាប់
មិនអស់ .

៤-អនុប្បន្នភោគុប្បត្តិតា ភាពជាបុគ្គលមានកិរិយាកើតនៃទ្រព្យ
ដែលមិនទាន់កើតឡើង គឺថាទ្រព្យណាដែលមិនទាន់បានមក មុខជានឹងបានសំរេច
ដូចបំណង .

៥-ឱនប្បន្នភោគត្ថាវរតា ភាពជាបុគ្គលមានភោគៈដែលកើត
ឡើងហើយមានភោគៈមាំមួន មិនមានវិនាសដោយហេតុណាមួយ .

៦-ឥច្ឆិតានំ ភោគានំ ខិប្បដិលាភតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកបាន
ចំពោះយ៉ាងឆាប់នៃភោគៈទាំងឡាយ ដែលខ្លួនប្រាថ្នាហើយ .

៧-រាជ ចោរុទកត្តិ អប្បិយទាយាទាទីហិ អសាធារណ
ភោគតា ភាពជាបុគ្គលមានភោគៈមិនសាធារណៈទូទៅដល់ស្តេចចោរ. ទឹក.
ភ្លើង និង ញាតិដែលមិនជាទីស្រឡាញ់ជាដើម គឺថាមិនវិនាសដោយស្តេចរឹបជាន់
ចោរលួច. ទឹកលិច ភ្លើងឆេះ និងញាតិមិត្របោកប្រាស់ .

៨-អសាធារណប្បដិលាភីតា ភាពជាបុគ្គលមានកិរិយាបាននូវ
ទ្រព្យមិនទូទៅ (គឺមិនមានអ្នកណាបានដូច, ប្លែកតែឯងក្នុងស្រុកដាច់គេ) .

៩-លោកុត្តរធនប្បដិលាភីតា ភាពជាបុគ្គលបានចំពោះនូវទ្រព្យ
ជាលោកុត្តរៈ គឺអរិយទ្រព្យ ៧ ប្រការ .

១០-នត្តិភាវស្ស អជាននតា ភាពជាបុគ្គលមិនបានដឹងនូវ
ភាវៈគ្មាន (គឺមិនស្គាល់ក្រ) .

១១-នត្តិភាវស្ស អស្សវនតា ភាពជាបុគ្គលមិនមានកិរិយាពូជនូវ
ភាវៈគ្មាន គឺមិនដែលព្យាបាលថាគ្មានដូចអនុរុទ្ធ .

១២-សុខវិហារតា ភាពជាបុគ្គលមានប្រក្រតី នៅជាសុខស្រួល ។
កាមេសុមិច្ឆាចារាសិក្ខាបទមានអានិសង្ស ២០ យ៉ាងគឺ

១-វិគតបច្ឆិត្តកតា ភាពជាបុគ្គលមានបុគ្គលជាបច្ឆាមិត្រទៅប្រាស
ហើយ គឺថាមិនមានសត្រូវណាបៀតបៀន .

២-សព្វជនស្ស បិយតា ភាពជាបុគ្គលជាទីស្រឡាញ់នៃជនទាំងពួង .

៣-អន្តបានវត្ថុសយនាទិនំ បដិលាភិតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកបាន
ចំពោះ នូវវត្ថុមានគ្រឿងស៊ី, ផឹក, សំពត់និងទីដេកជាដើមមិនខ្វះ .

៤-សុខសយនតា ភាពជាបុគ្គលដេកជាសុខ គឺថាមិនមាននិមិត្ត
អាក្រក់ .

៥-សុខប្បដិពុជ្ឈនតា ភាពជាបុគ្គលភ្ញាក់ជាសុខ គឺថាមិនមើ
មមាយ ផ្ដេសផ្ដាស .

៦-អបាយភយវិនិមុត្តតា ភាពជាបុគ្គលអ្នករួចចាកភ័យក្នុងអបាយ.

៧-ឥត្តិភាវប្បដិលាកស្ស វា នបុំសកត្តប្បដិលាកស្ស វា

អភព្វតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនគួរដើម្បីជួបប្រទះនូវភាវៈនៃខ្លួនជាស្រ្តីផង ជា
ខ្មើយផង (នេះចំពោះតែបុរស) .

៨-អក្កោធនតា ភាពជាបុគ្គលមិនមានសេចក្ដីក្រោធ .

៩-សក្កច្ចុការិតា ភាពជាបុគ្គលមានទម្លាប់ធ្វើការយ៉ាងហ្មត់ចត់ .

១០-ប្បច្ចុការិតា ភាពជាបុគ្គលមានទម្លាប់ខាងធ្វើការយ៉ាងជាក់
ស្ដែង (មានថ្វីដៃយ៉ាងចំណាន) .

១១-អបតិតក្ខន្ធតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនមានស្នាដាក់ចុះ គឺមានអ្វីង
ស្នាមិនទោរទន់ .

១២-អនធាមុខតា ភាពជាបុគ្គលមិនមានមុខសំយុងចុះ .

១៣-ឥត្តិបុរិសានំ អញ្ញមញ្ញប្បិយតា ភាពជាបុគ្គលជាទី
ស្រឡាញ់ នៃបុរសស្រ្តីផងគ្នា .

១៤-បរិបុណិន្ទ្រិយតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានឥន្ទ្រិយបរិបុណិ .

១៥-បរិបុណ្ណលក្ខណតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានលក្ខណៈបរិបុណិ .

១៦-និរាសង្កតា ភាពជាបុគ្គលមិនមានសេចក្តីរង្វៀស ឬ ថប់ក្រែង
(មានសត្រូវណាមួយបៀតបៀន) .

១៧-អប្បោស្សក្កតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនសូវមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ
រវល់ ។ ជាអ្នកទំនេរ (គឺមិនចាច់ខំប្រកបការងារគង់បានទ្រព្យសម្បត្តិ) .

១៨-សុខវិហារិតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានប្រក្រតីនៅជាសុខ .

១៩-អកុតោភយតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនមានភ័យអំពីភព អំពី
អារម្មណ៍ណាមួយ .

២០-បិយាវិប្បយោគភាវិតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនមានសេចក្តី
ព្រាត់ព្រាសចាកសត្វនិងសង្ខារ ដែលជាវិស្រឡាញ់ .

មុសាវាទសិក្ខាបទមានអានិសង្ស ១៤ យ៉ាងគឺ :

១-វិប្បសន្តិន្ត្រិយតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានឥន្ទ្រិយ៍ថ្លាយដំ ឬស្រស់
បស់ស្អាតបាត .

២-វិស្សត្តមធុរភាណិតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានសំដឹងពិរោះ .

៣-សមសិតសុទ្ធន្តតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានធ្មេញដ៏រាបស្មើជិត
ស្មើទូល .

៤-នាតិថ្ងលតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនឆាត់ពេក .

៥-នាតិកីសតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនស្តួមពេក .

៦-នាតិរស្សសតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនទាបពេក .

៧-នាតិទីយតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនខ្ពស់ពេក .

៨-សុខសម្មស្សតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានសម្មស្សស្រួល .

៩-ឧប្បលគន្ធមុខតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានក្លិនផ្កាឧប្បលក្នុងមាត់
(គឺមានមាត់ក្រអូបដូចផ្កាឧប្បល) .

១០-សុស្សសកបរិជនតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានជនជាមិត្តបរិវារ
ឬអ្នកកំដរហែហម. អ្នកស្តាប់ពាក្យបង្គាប់ .

១១-វាទេយ្យវិចនតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានពាក្យដែលអ្នកផងគួរ
ពោលរាប់រក .

១២-កមលុប្បលទលសទិសមុទុណោហិតតនុជ្ឈិតា ភាព
ជាបុគ្គលអ្នកមានអណ្តាតស្ទើងក្រហមទន់ ប្រហែលនឹងត្របកផ្កាឈូក ឬផ្កាឧប្បល.

១៣-អនុទ្ធតតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនមានរឿះ ឬ មិនសើរើ
រើរវាយ .

១៤-អបគតមម្មតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកប្រាសចាកភាសា និយាយ
ជាប់ប្ប តាដិតៗ ។

សុរាមេរយសិក្ខាបទមានអានិសង្ស ៣៥ យ៉ាង គឺ៖

១-អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នេសុ កិច្ចករណីយេសុ ខិប្បដិវិ

ជាននតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីយល់ក្នុងកិច្ចដែលខ្លួនត្រូវធ្វើទាំងឡាយ
ដែលជាអតីត អនាគត និងបច្ចុប្បន្នយ៉ាងឆាប់ .

២-សទាឧបដ្ឋិតស្សតិកា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានស្មារតីតាំងមាំអស់
កាលទាំងពួង .

៣-អនុមត្តកតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនឆ្គួត .

៤-ញាណវន្តតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានញាណ (ប្រាជ្ញា)

៥-អនេឡតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនមានទោស គឺថ្លង់

៦-អជឡតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនលីលា ភ្នំភ្នើ .

៧-អមូតតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនត .

៨-អមទតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនមានសេចក្តីស្រវឹង .

៩-អប្បមត្តតា ភាពជាបុគ្គល អ្នកមិនមានឆ្នើសប្រហែស .

១០-អសម្មោហតា ភាពជាបុគ្គល អ្នកមិនមានសេចក្តីវង្វេង
ភាន់ច្រឡំ ។

១១-អច្ឆិម្ហិតា ភាពជាបុគ្គល មិនរន្ធត់តក់ស្លុត .

១២-សារម្ហិតា ភាពជាបុគ្គល អ្នកមិនមានសេចក្តីប្រណាំង
ប្រជែង .

១៣-អនិស្សតិតា ភាពជាបុគ្គល អ្នកមិនមានសេចក្តីច្រណែន
ណ្ហានីស .

១៤-អប្បោស្សក្កតា ភាពជាបុគ្គល អ្នកមិនមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ
ឬជាអ្នកទំនេរ .

១៥-សុខិតតា ភាពជាបុគ្គល អ្នកស្រណុកកាយសប្បាយចិត្ត.

១៦-អភិសម្មតតា ភាពជាបុគ្គលត្រូវអ្នកផង សន្តត់យ៉ាងវិសេស
ឬ យ៉ាងឆើតឆាយ គឺលើកដំកើងជាអ្នកមុខអ្នកការក្នុងស្រុកភូមិដែលខ្លួននៅ

១៧-សច្ចវាទិតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានទម្លាប់ខាងពោល
ពាក្យពិតមែន គឺពាក្យសច្ចៈ .

១៨-អបិសណតា ភាពជាបុគ្គល អ្នកមិនមានទម្លាប់ខាងពោល
ពាក្យព្យុះព្យង់ ឬសិកសៀត បំបែកបំបាក់ .

១៩-អធិរុសតា ភាពជាបុគ្គល អ្នកមិនទម្លាប់ខាងពោលពាក្យ អាក្រក់ ឬគម្រោះបញ្ឆោតបោះបោក គឺពាក្យផុសវាទ .

២០-អសម្មប្បវាទិតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនមានទម្លាប់ ខាងពោលពាក្យ បំបាច់បំបោចរោយរាយបំផ្លើស ឬពាក្យបំផ្លែចបំផ្លាញនូវសេចក្តីសុខចម្រើនរបស់បុគ្គលដទៃ .

២១-វត្តិនិវមន្តិតតា ភាពជាបុគ្គលមិនកៀចក្រាញ ឬដំអក់ដំបើចអស់ពេលយប់ថ្ងៃ .

២២-កតញ្ចតា ភាពជាបុគ្គលដឹងនូវឧបការៈ ដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយដល់ខ្លួន (សេចក្តីកតញ្ច) .

២៣-កតវេទិតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកញ៉ាំងឧបការៈ ដែលគេធ្វើហើយឱ្យច្បាស់លាស់ (គឺតបឧបការៈដល់គេវិញ) .

២៤-អមច្ឆរិយតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនមានសេចក្តីកំណាញ់ .

២៥-ចាគវិន្តតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនមានចាគ .

២៦-សីលវិន្តតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានសីល .

២៧-ឧជុកតោ ភាពជាបុគ្គលអ្នកគ្រង់ .

២៨-អក្កោធនតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមិនមានសេចក្តីក្រោធ .

២៩-ហិរិមន្តតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានហិរិ .

៣០-ឧត្តប្បិតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានឧត្តប្បៈ .

៣១-ឧជុទិដ្ឋិតតោ ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានទិដ្ឋិត្រង់ .

៣២-មហាបញ្ចតា ភាពជាបុគ្គលមានប្រាជ្ញាច្រើន .

៣៣-មេធាវិតោ ភាពជាបុគ្គលអ្នកមានប្រាជ្ញា ដែលទទួលចាំនូវ
អត្ថនិងធម៌ សូម្បីយ៉ាងឆាប់ (មេធាវី) .

៣៤-បណ្ឌិតតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកទៅតាមប្រាជ្ញាដែលនៅក្នុង
ប្រយោជន៍សូម្បីយ៉ាងល្អិត (គីបណ្ឌិត) .

៣៥-អត្តានត្តកុសលតា ភាពជាបុគ្គលអ្នកផ្សេងឆ្នោតក្នុងអំពើជា
ប្រយោជន៍ និងមិនជាប្រយោជន៍ ។

កំណើតឧបោសថ

ឧបោសថនេះកើតអំពីនាងវិសាខាបានរក្សាមុនគេ ដូចមានក្នុងឧបោសថ
សូត្រ អង្គត្ថរនិកាយ តិក្កនិបាត ។

សម័យមួយព្រះមានជោគ ទ្រង់សម្រាន្តពីរយាបចំនៅប្រាសាទនៃមិគា
មាតា ក្នុងវត្តបុព្វារាម ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។

សម័យនោះ នាងវិសាខាមិតារមាតា ចូលទៅក្រាបថ្វាយបង្គំគាល់ព្រះមាន
 ជោគ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ អង្គុយនៅក្នុងទីមួយជ័សមគួរ ។ ព្រះមានជោគទ្រង់ត្រាស់
 ចំពោះនាងវិសាខាមិតារមាតាថា ម្ចាស់នាងវិសាខា នាងមកអំពីទីណាតាំងថ្ងៃ
 ដូច្នេះ ? នាងវិសាខាមិតារមាតាក្រាបតបថា : បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ថ្ងៃនេះខ្ញុំ
 ម្ចាស់សមាទានឧបោសថ ។ ព្រះមានជោគទ្រង់ត្រាស់ថា: ម្ចាស់នាងវិសាខា
 ឧបោសថនេះមាន ៣ យ៉ាង ឧបោសថ ៣ យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ ? គឺគោបាល
 កុបោសថ ១ និតណុបោសថ ១ អរិយុបោសថ ១ ។ ម្ចាស់នាងវិសាខា
 ដូចម្តេចហៅថាគោបាលកុបោសថ ? ម្ចាស់នាងវិសាខា យ៉ាងដូចម្តេចមិញ ?
 អ្នកឃ្លាលគោស៊ីឈ្នួល កាលបើរាប់ប្រគល់ហ្នូងគោឱ្យដល់ម្ចាស់ក្នុងសាយណ្ណ
 សម័យរួចហើយ រមែងគិតពិចារណា ថ្ងៃនេះហ្នូងគោត្រាច់ទៅក្នុងប្រទេសឯណោះ
 ដឹកទឹកប្រទេសឯណោះៗ នឹងដឹកទឹកក្នុងប្រទេសឯណោះ ម្ចាស់នាងវិសាខា
 យ៉ាងដូច្នេះឯង អ្នករក្សាឧបោសថ ក្នុងសាសនានេះរមែងគិតពិចារណាថា:
 ថ្ងៃនេះអញស៊ីនំចំណីនេះ ៗ បរិភោគភោជនេះ ៗ ដល់ថ្ងៃស្អែកអញនឹងទំពារស៊ី
 នំនេះៗ និងបរិភោគភោជនេះៗ អ្នករក្សាឧបោសថនោះញ៉ាំងថ្ងៃឱ្យកន្លងទៅ
 ដោយសេចក្តីលោភ ដោយចិត្តដែលប្រកបដោយអភិជ្ឈាបែបនេះ ម្ចាស់នាងវិសាខា
 យ៉ាងនេះឯងហៅថាគោបាលកុបោសថ ម្ចាស់នាងវិសាខា គោបាលកុបោសថ
 ដែលបុគ្គលរក្សាបែបនេះ មិនមានផលច្រើនទេ មិនមានអានិសង្សច្រើនទេ
 មិនមានពន្លឺច្រើនទេ មិនមានរស្មីច្រើនទេ ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ដូចម្តេចហៅថានិគណ្ណបោសថ ម្ចាស់នាងវិសាខា
មានពួកនិគ្រណ្ណខ្លះ ដែលប្រកបដោយជាតិជាសាមណៈ រមែងបបួលណែនាំសាវក
យ៉ាងនេះថា នៃបុរសដ៏ចំរើន អ្នកចូលមកអោយ ពួកសត្វដែលអាស្រ័យនៅក្នុងទិស
ខាងកើត ពីត្រឹមមួយរយយោជន៍ចេញទៅ អ្នកចូលតម្លោះអាជ្ញាទៅរកវា
(កុំសម្លាប់) បៀតបៀនវា ពួកសត្វដែលអាស្រ័យនៅក្នុងទិសខាងលិច ពីត្រឹមមួយ
រយយោជន៍ចេញទៅ អ្នកចូលតម្លោះអាជ្ញាទៅរកវា ពួកសត្វដែលអាស្រ័យនៅក្នុង
ទិសខាងត្បូង ពីត្រឹមមួយរយយោជន៍ចេញទៅ អ្នកចូលតម្លោះអាជ្ញាទៅរកវា
ពួកសត្វដែលអាស្រ័យនៅទិសខាងជើង ពីត្រឹមមួយរយយោជន៍ចេញទៅ អ្នកចូល
តម្លោះអាជ្ញាទៅរកវា រមែងបបួលណែនាំដោយសេចក្តីអាណិតមេត្តាដោយសេចក្តី
អនុគ្រោះចំពោះសត្វពួកខ្លះ បបួលណែនាំដោយមិនមានសេចក្តីអាណិតមេត្តា
ដោយមិនមានសេចក្តីអនុគ្រោះចំពោះសត្វពួកខ្លះដូច្នោះ ដល់ថ្ងៃនាបោសថ ពួក
និគ្រណ្ណទាំងនោះបបួលណែនាំសាវកយ៉ាងនេះថាៈ នៃបុរសដ៏ចំរើន អ្នកចូលទម្លាក់
ចុះនូវសម្ពត់ទាំងអស់ចេញ ហើយពោលបរិកម្មថា នាហំ ក្វិចិនិ កស្ស្សិ
កិញ្ចនំ តស្ថី ន ច មម ក្វិចិនិ កិស្ថិញ្ចិ កិញ្ចនំ នត្ថិៈ
អាត្មាអញជាអ្នកមិនរវល់ក្នុងកង្វល់អ្វីនីមួយ របស់បុគ្គលណាមួយទាំងក្នុងកង្វល់
ដោយបរិក្ខារអ្វីណាមួយរបស់អាត្មាអញ ឬ របស់បុគ្គលណាមួយក៏ដោយ សេចក្តី
កង្វល់ក្នុងបរិក្ខារអ្វីនីមួយមិនមានឡើយ តែមាតាបិតារបស់គេរមែងដឹងថា នេះ
បុត្ររបស់យើងគេក៏ដឹងថា នេះមាតាបិតារបស់អញ កូនប្រពន្ធរបស់គេរមែងដឹងថា

នេះភស្តុតាងរបស់យើង គេរមែងដឹងថា នេះកូនប្រពន្ធរបស់អញ ទាសកម្មកររបស់
 គេរមែង ដឹងថានេះជាចៅហ្វាយនាយរបស់យើង គេរមែងដឹងថា នេះទាស
 កម្មកររបស់អញ ពួកនិគ្រណ្ណបច្ចុប្បន្នណែនាំសាវកក្នុងពាក្យសព្វដូច្នោះ ក្នុងសម័យ
 ណា សម័យនោះឈ្មោះថា គេបច្ចុប្បន្នណែនាំក្នុងពាក្យមុសាវាទ តថាគតពោលថា
 ការបច្ចុប្បន្នណែនាំរបស់នេះគេ ចូលក្នុងមុសាវាទ ដល់កន្លងរាត្រីនោះទៅ គេរមែង
 បរិភោគនូវភោគទ្រព្យដែលបុគ្គលមិនបានឱ្យសោះ (គឺបច្ចុប្បន្នណែនាំមិនបាន
 ប្រគេនតថាគត ពោលចំពោះការបរិភោគរបស់គេនោះ ចូលក្នុងអទិដ្ឋានទាន) ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ដែលហៅថា និគ្រណ្ណបុគ្គលិកនេះ. ម្ចាស់នាងវិសាខា
 និគ្រណ្ណបុគ្គលិកដែលគេរក្សាបែបនេះ មិនមានផលទេ មិនមានអានិសង្សទេ
 មិនមានពន្លឺទេ មិនមានរស្មីទេ ម្ចាស់នាង វិសាខា ដូចម្តេចហៅថា អរិយុបុគ្គលិក?
 ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្ត ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង
 ដោយប្រឹងប្រែងហៅអរិយុបុគ្គលិក ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្ត
 ដែលសៅហ្មងអោយស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ដោយប្រការដូចម្តេច?
 ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះរំលឹកជា រឿយៗ ចំពោះតថាគតថា
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ឆ្ងាយចាកសត្រូវគឺ កិលេសទ្រង់ត្រាស់ដឹងធម៌
 ចំពោះព្រះអង្គ ទ្រង់បរិច្ចណិដោយគុណវិជ្ជានិងវត្តចរិយា ទ្រង់មានដំណើរល្អយាង
 ទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោកទ្រង់ប្រសើរដោយសិលាទិគុណ
 ផុតលោក ទ្រង់ជាសារថីទូន្មានសត្វលោកទ្រង់ជាសាស្ត្រា របស់ទេវតានិងមនុស្ស

ទាំងឡាយទ្រង់ជាអ្នកគ្រាន់ដឹងនូវសច្ចៈធម៌ ទ្រង់ជាអ្នកខ្ជាក់ ចោលនូវដំណើរគ្រាប់
 រង្កាត់កើតស្លាប់ក្នុងត្រៃភព កាលបើអរិយសាវករលឺករឿយៗ ចំពោះតថាគត
 យ៉ាងនេះ ចិត្តរមែងជ្រះថ្លាសេចក្តីរីករាយរមែងកើតឡើង ឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត
 ទាំងប៉ុន្មាន ក៏រមែងលះបង់បាន ម្ចាស់នាងវិសាខា យ៉ាងណាមិញ ការដុសលាង
 ជំរះក្បាលដែលសៅហ្មង ឱ្យស្អាតផ្លូវផងដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ម្ចាស់នាងវិសាខា
 ការដុសលាងជំរះក្បាល ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផងដោយ សេចក្តីប្រឹងប្រែង
 ដោយប្រការដូចម្តេច? គឺត្រូវអាស្រ័យគ្រឿងកក់អាស្រ័យដ៏ស្អិត អាស្រ័យទឹក
 អាស្រ័យសេចក្តីព្យាយាមរបស់បុរស ដ៏សមគួរដល់ការនោះ ម្ចាស់នាងវិសាខា
 ការដុសលាងជំរះក្បាលដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង
 យ៉ាងនេះ. ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្តដែលសៅហ្មងឱ្យ ស្អាតផ្លូវផង
 ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងយ៉ាងនោះដែរ ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្ត
 ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងដោយប្រការ ដូចម្តេច ?
 ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ រពួករឿយៗចំពោះតថាគតថា
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ឆ្ងាយចាកសីកសត្រូវគឺកិលេស ។ល។
 ទ្រង់គ្រាន់ដឹងនូវសច្ចៈធម៌ ទ្រង់ខ្ជាក់ចោលនូវដំណើរវិលកើតស្លាប់ក្នុងត្រៃភព
 កាលបើអរិយសាវករពួករឿយៗចំពោះតថាគតយ៉ាងនេះ ចិត្តរមែងជ្រះថ្លា សេចក្តី
 រីករាយរមែងកើតឡើង ឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តទាំងប៉ុន្មាន ក៏រមែងលះបង់បាន
 ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវកនេះ តថាគតឱ្យឈ្មោះថាវិសាខាព្រហ្មបោសថ

ឱ្យឈ្មោះថាបានទៅរួមជាមួយនឹងព្រហ្ម គឺបុគ្គលដ៏ប្រសើរ ចិត្តរបស់អរិយសាវ័ក
 នោះសោតរមែងជ្រះថ្លា សេចក្តីរីករាយរមែងកើត នៅប្រារព្ធចំពោះបុគ្គលដ៏ប្រសើរ
 ឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តទាំងប៉ុន្មាន ក៏រមែងលះបង់បាន ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុស
 លាងជំរះចិត្តដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផងដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងយ៉ាងនេះ ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្តដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង
 ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង (នៅមានទៀត) ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងចិត្តដែល
 សៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ដោយប្រការដូចម្តេច?
 ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ រលឹករឿយៗចំពោះធម៌ថា ធម៌ ២
 ប្រការ គឺព្រះបរិយត្តិធម៌និងព្រះនពរណ៍កុត្តរធម៌ ជាធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយដោយល្អ ជាធម៌គឺព្រះអរិយបុគ្គលតប្បិឃើញច្បាស់ចំពោះ
 ខ្លួន ជាធម៌ឱ្យនូវផលមិនរងចាំកាល ជាធម៌គួរនឹងហៅបុគ្គលដ៏ទៃឱ្យចូល
 មកមើលផងបាន ជាធម៌គឺព្រះអរិយបុគ្គលតប្បិបង្ហោនចូលមកទុកក្នុងខ្លួន ជាធម៌
 គឺព្រះវិញ្ញាណទាំងឡាយតប្បិដឹងចំពោះខ្លួន កាលបើអរិយសាវ័កនោះរលឹករឿយៗ
 ចំពោះធម៌ ចិត្តរមែងជ្រះថ្លា សេចក្តីរីករាយរមែងកើតឡើងឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត
 ទាំងប៉ុន្មាន ក៏រមែងលះបង់បាន ម្ចាស់នាងវិសាខា យ៉ាងណាមិញ ការដុស
 លាងជំរះកាយដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផងដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ម្ចាស់នាងវិ
 សាខា ការដុសលាងជំរះកាយដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង
 ដោយប្រការដូចម្តេច ? គឺអាស្រ័យអម្បោះសម្រាប់កូត, អាស្រ័យរំអិលសម្រាប់

ដុស អាស្រ័យទឹក. អាស្រ័យសេចក្តីព្យាយាមរបស់បុរសដ៏សមគួរដល់ការនោះ ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះកាយដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងយ៉ាងនោះឯង ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្តដែលសៅហ្មងឱ្យផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងយ៉ាងនោះដែរ ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្ត ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផងដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ដោយប្រការដូចម្តេច? ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ រឭកឃើញៗចំពោះធម៌ថា ធម៌២ប្រការគឺ ព្រះបរិយត្តិធម៌និងព្រះនពលោកកុត្តរធម៌ ជាធម៌ដែលព្រះមានជោគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយដោយល្អ ។ បេ ។ ជាធម៌គឺវិញ្ញាណទាំងឡាយ តប្បិដឹងចំពោះខ្លួន កាលបើអរិយសាវកនោះរឭកឃើញៗចំពោះធម៌ ចិត្តរមែងជ្រះថ្លាសេចក្តីរីករាយរមែងកើតឡើង ឧបក្ខិលេសរបស់ចិត្តទាំងប៉ុន្មាន ក៏រមែងលះបង់បាន ម្ចាស់នាងវិសាខាការដុសលាងជំរះចិត្តដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផងដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងយ៉ាងនោះឯង ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្ត ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតឱ្យផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង(នៅមានទៀត) ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្ត ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយប្រការដូចម្តេច ?

ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ រឭកឃើញៗចំពោះសង្ឃថា ព្រះសង្ឃសាវករបស់ព្រះមានព្រះភាគប្រតិបត្តិល្អ ព្រះសង្ឃសាវករបស់

ព្រះមានព្រះភាគប្រតិបត្តិត្រង់ ព្រះសង្ឃរបស់ព្រះមានព្រះភាគប្រតិបត្តិដើម្បី
 គ្រាន់ដឹង ព្រះសង្ឃសាវករបស់ព្រះមានព្រះភាគប្រតិបត្តិគួរដល់សាមីចិកម្ម ព្រះ
 សង្ឃសាវករបស់ព្រះមានព្រះភាគនុ៎ះ ចាត់ជាតូមាន ៤ តូ ចាត់ជាបុគ្គលមាន ៨
 ព្រះសង្ឃសាវករបស់ព្រះមានព្រះភាគនុ៎ះ គួរទទួលនូវអាគន្តកទាន ដែលគេតាក់
 តែងសម្រាប់ភ្ញៀវ គួរទទួលនូវទានដែលគេឧទ្ទិសចំពោះអ្នកមានសីល គួរទទួល
 នូវទានដែលគេបង្ហោនចូលមកបូជាដោយសទ្ធា គួរដល់អញ្ចាណិកម្ម ជាបុញ្ញកេត្ត ដ៏
 ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតរបស់សត្វលោក ។ កាលបើអរិយសាវកនោះ រលូករឿយៗចំពោះសង្ឃ
 ចិត្តរមែងជ្រះថ្លា សេចក្តីរីករាយរមែងកើតឡើង ឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តទាំងប៉ុន្មានក៏
 រមែងលះបង់បាន ។ ម្ចាស់នាងវិសាខា យ៉ាងណាមិញការដុសលាងជំរះសំពត់
 ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផងដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ម្ចាស់នាងវិសាខាការដុស
 លាងសំពត់ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងដោយប្រការដូច
 ម្តេច ? គឺត្រូវអាស្រ័យដីប្រៃ, អាស្រ័យទឹកក្បួង, អាស្រ័យគោម័យ, អាស្រ័យទឹក,
 អាស្រ័យសេចក្តីព្យាយាមរបស់បុរសដ៏គួរដល់កាលនោះ ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុស
 លាងជំរះសំពត់ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងយ៉ាងនេះ
 ឯង ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្តដែលសៅហ្មង ឱ្យស្អាតផ្លូវផង
 ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងយ៉ាងនោះដែរ ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្ត
 ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ដោយប្រការដូចម្តេច ?

ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះរពួករឿយៗ ចំពោះសង្ឃថា :
 ព្រះសង្ឃជាសាវករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រតិបត្តិល្អ ។ បេ ។ ជាបុញ្ញកេតុ ដ៏ខ្ពង់
 ខ្ពស់បំផុតរបស់សត្វលោក, កាលបើអរិយសាវកនោះរពួករឿយៗចំពោះសង្ឃ
 ចិត្តរមែងជ្រះថ្លា សេចក្តីរីករាយកើតឡើង ឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តរមែងលះបង់បាន
 ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវកនោះ តថាគតឱ្យឈ្មោះថា បានរក្សា នូវសង្ឃបោសថ
 ឈ្មោះថា បានរួមជាមួយនឹងសង្ឃ ចិត្តរបស់អរិយសាវកនោះ សោតរមែងជ្រះថ្លា
 សេចក្តីរីករាយរមែងកើតឡើងប្រារព្ធចំពោះសង្ឃ ទាំងឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តទាំង
 ប៉ុន្មានក៏រមែងលះបង់បាន ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្តសៅហ្មង
 ឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងយ៉ាងនោះឯង ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្ត ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង
 ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង (នៅមានទៀត) ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្ត
 ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ដោយប្រការដូចម្តេច ?
 ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ រពួករឿយៗចំពោះសីលរបស់ខ្លួន
 ថា: សីលទាំងឡាយរបស់អព្វឥតដាច់ ឥតធ្លុះ ឥតពព្រុស ឥតពពាល
 ជាសីលអ្នកជា ដែលអ្នកប្រាជ្ញតែងសរសើរមិនប៉ះពាល់ដោយគណ្តា និងទិដ្ឋិ
 ជាសីលប្រព្រឹត្តទៅព្រមដើម្បីសមាធិ កាលបើអរិយសាវករពួករឿយៗចំពោះសីល
 ចិត្តរមែងជ្រះថ្លា សេចក្តីរីករាយរមែងកើតឡើង ឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តទាំងប៉ុន្មាន

រមែងលះបង់បាន ម្ចាស់នាងវិសាខា យ៉ាងណាមិញ ការដុសលាងជំរះកញ្ចក់ ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះកញ្ចក់ ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ដោយប្រការដូចម្តេច ? គឺត្រូវអាស្រ័យប្រេង អាស្រ័យ ផេះ អាស្រ័យច្រាសកន្ទុយសត្វ អាស្រ័យព្យាយាមរបស់បុរសដ៏សមគួរដល់កាល នោះ ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះកញ្ចក់ ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផងដោយ សេចក្តីប្រឹងប្រែងយ៉ាងនេះឯង ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្ត ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងយ៉ាងនោះដែរ ម្ចាស់នាង វិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្តដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ដោយប្រការដូចម្តេច ? ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ រលក រឿយៗ ចំពោះសីលរបស់ខ្លួនថាៈ សីលទាំងឡាយ របស់អត្តាអព្វ ឥតដាច់ ឥតផ្ទុះ ។ បេ ។ ជាសីលប្រព្រឹត្តទៅព្រមដោយសមាធិ កាលបើអរិយសាវករលករឿយៗ ចំពោះសីលរបស់ខ្លួន ចិត្តរមែងជ្រះថ្លា សេចក្តីរីករាយរមែងកើតឡើង ឧបក្កិលេស របស់ចិត្តទាំងប៉ុន្មាន ក៏រមែងលះបង់បាន ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវកនេះ តថាគតឱ្យឈ្មោះថា បានសិក្សានូវ សីលឧបទសីល ឈ្មោះថាបានរួមជាមួយនឹងសីល ចិត្តរបស់អរិយសាវកនោះសោត ក៏រមែងជ្រះថ្លា សេចក្តីរីករាយរមែង កើតឡើង ប្រារព្ធចំពោះសីល ទាំងឧបក្កិលេស

របស់ចិត្តទាំងប៉ុន្មាន ក៏រមែងលះបង់បាន ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្ត
ដែលសៅហ្មង ឱ្យស្អាតផ្លូវផងដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង យ៉ាងនេះឯង ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្ត ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាត ផ្លូវផង
ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង (នៅមានទៀត) ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាង ជំរះ
ចិត្តដែលសៅហ្មង ឱ្យស្អាតផ្លូវផងដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ដោយប្រការដូចម្តេច ?

ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះរលូករឿយៗ ចំពោះទេវតា
ទាំងឡាយថា មានទេវតាទាំងឡាយនៅជាន់ឆាតុម្ភហារាជិកា មានទេវតាទាំង
ឡាយនៅជាន់តាវតីង្ស មានទេវតាទាំងឡាយនៅជាន់យាមា មានទេវតាទាំង
ឡាយនៅជាន់តុសិត មានទេវតាទាំងឡាយនៅជាន់និម្មានរតី មានទេវតា
ទាំងឡាយ នៅជាន់បរិនិម្មិតវសវត្តិ មានទេវតាទាំងឡាយនៅក្នុងពួកព្រហ្ម មាន
ទេវតាទាំងឡាយនៅជាន់លើនោះទៀត ទេវតាទាំងឡាយនោះប្រកប ដោយសទ្ធា
មានសភាពយ៉ាងណា ទើបច្បុតអំពីមនុស្សលោកនេះ ឡើងទៅកើតក្នុងទេវលោក
ទាំងឡាយនោះ សទ្ធាមានសភាពយ៉ាងនោះរបស់អាត្មាអញមានព្រម ទេវតាទាំង
ឡាយនោះប្រកបដោយសីល មានសភាពយ៉ាងណា ទើបច្បុតអំពីមនុស្សលោកនេះ
បានឡើងទៅកើតក្នុងទេវលោកទាំងឡាយនោះ សីលមានសភាពយ៉ាងនោះ របស់
អាត្មាអញមានព្រម ទេវតាទាំងឡាយនោះប្រកបដោយសុតៈ (ការស្តាប់, ការចេះ
ចាំ) មានសភាពយ៉ាងណា ទើបច្បុតអំពីមនុស្សលោកនេះ បានឡើងទៅកើតក្នុង
ទេវតាទាំងឡាយនោះ សុតៈមានសភាពយ៉ាងនោះ របស់អញមានព្រម

ទេវតាទាំងឡាយនោះប្រកបដោយធាតុ៖ (ការបរិច្ចាគទាន) មានសភាពយ៉ាងណា ទើបច្យុតអំពីមនុស្សលោកនេះ បានឡើងទៅកើតក្នុងទេវលោកទាំងឡាយនោះ មានសភាពយ៉ាងនោះរបស់អាត្មាអញមានព្រម ទេវតាទាំងឡាយនោះប្រកប បញ្ញា (ការដឹងខុសត្រូវ) មានសភាពយ៉ាងណា ទើបច្យុតអំពីមនុស្សលោកនេះ បានឡើងទៅកើតក្នុងទេវតាទាំងឡាយ បញ្ញាមានសភាពយ៉ាងនោះ របស់អាត្មា អញមានព្រម កាលបើអរិយសាវ័កនោះរឭកឃើញៗ ចំពោះសទ្ធា, សីល, សុតៈ ចាតៈ, បញ្ញារបស់ខ្លួនផង របស់ទេវតាទាំងឡាយផង ចិត្តរមែងជ្រះថ្លា សេចក្តីរីក រាយរមែងកើតឡើង ឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តទាំងប៉ុន្មាន ក៏រមែងលះបង់បាន ម្ចាស់នាងវិសាខា យ៉ាងណាមិញ ការដុសលាងជំរះមាស ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាត ផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះមាស ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ដោយប្រការដូចម្តេច ? គឺត្រូវអាស្រ័យចង្រ្កាន ត្រូវ អាស្រ័យដីប្រៃ ត្រូវអាស្រ័យជីវរង, ត្រូវអាស្រ័យចំពង់ផ្ទាំងសណ្ឋាស (ដៃក ដំប្បូត) ត្រូវអាស្រ័យព្យាយាមរបស់បុរសដ៏សមគួរដល់ការនោះ ម្ចាស់នាង វិសាខា ការដុសលាងជំរះមាស ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយសេចក្តី ប្រឹងប្រែងយ៉ាងនេះឯង ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ដុសលាងជំរះចិត្ត ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្លូវផង ដោយ សេចក្តី ប្រឹងប្រែងយ៉ាងនោះដែរ ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជំរះចិត្ត

ដែលសៅហ្មងឱ្យស្អាតផ្ទះផងដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែង ដោយប្រការដូចម្តេច?
 ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ រឭករឿយៗ ចំពោះទេវតា
 ទាំងឡាយថា: មានទេវតាទាំងឡាយ នៅជាន់ចាតុម្មហារាជិកា, មានទេវតា
 ទាំងឡាយនៅជាន់តាវតីង្ស ។ បេ ។ មានទេវតាទាំងឡាយនៅក្នុងពួកព្រាហ្ម
 មានទេវតាទាំងឡាយនៅជាន់លើនោះទៅទៀត ទេវតាទាំងឡាយនោះប្រកប
 ដោយសទ្ធា មានសភាពយ៉ាងណា ទើបច្យុតអំពីមនុស្សលោកនេះ ឡើងទៅកើត
 ក្នុងទេវលោកទាំងឡាយនោះ សទ្ធាមានសភាពយ៉ាងណានោះ របស់អាត្មាអញមាន
 ព្រមទេវតាទាំងឡាយនោះ ប្រកបដោយ សីល: សុត: ចាត: បញ្ញា
 មានសភាពយ៉ាងណា ទើបច្យុតអំពីមនុស្សលោកនេះ បានឡើងទៅកើតក្នុង
 ទេវលោកទាំងឡាយនោះ សីល: សុត: ចាត: បញ្ញា មានសភាពយ៉ាងនោះ
 របស់អាត្មាអញមានព្រម កាលបើអរិយសាវ័កនោះ រឭករឿយៗចំពោះសទ្ធា
 សីល: សុត: ចាត: បញ្ញា របស់ខ្លួនផង ចិត្តរមែងជ្រះថ្លា សេចក្តីរីករាយរមែងកើត
 ឡើង ឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តទាំងប៉ុន្មាន ក៏រមែងលះបង់បាន ម្ចាស់នាងវិសាខា
 អរិយសាវ័កនេះ តថាគតឱ្យឈ្មោះថា បានរក្សានូវទេវតុបោសថ ឈ្មោះថាបាន
 នៅរួមជាមួយនឹងទេវតាទាំងឡាយ ចិត្តរបស់អរិយសាវ័កនោះសោត រមែងជ្រះថ្លា
 សេចក្តីរីករាយរមែងកើតឡើងប្រារព្ធចំពោះទេវតាទាំងឡាយ ទាំងឧបក្កិលេស
 របស់ចិត្តទាំងប៉ុន្មានក៏រមែងលះបង់បាន ម្ចាស់នាងវិសាខា ការដុសលាងជ័រ
 ចិត្តដែលសៅហ្មង ឱ្យស្អាតផ្ទះផង ដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងយ៉ាងនេះឯង ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវកនោះឯង រមែងនឹករំពឹងពិចារណាឃើញ
 ច្បាស់ដូច្នោះថា ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ រមែងលះបង់ការសម្លាប់សត្វ វៀរស្រឡះ
 ចាកការសម្លាប់សត្វមានអាជ្ញាដាក់ចុះ មានគ្រឿងសាស្ត្រាដាក់ចុះ មានសេចក្តីខ្មាស់
 បាប ដល់នូវការអាណិតអាសូរសត្វ មានសេចក្តីអនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ដល់សព្វ
 សត្វ ដរាបដល់អស់អាយុជីវិតថ្ងៃនេះសូម្បីអាត្មាអញ ក៏សូមលះបង់នូវការសម្លាប់
 សត្វវៀរស្រឡះចាកការសម្លាប់សត្វ មានអាជ្ញាដាក់ចុះ មានគ្រឿងសាស្ត្រាដាក់ចុះ
 មានសេចក្តីខ្មាស់បាប ដល់នូវការអាណិតអាសូរសត្វ មានសេចក្តីអនុគ្រោះដោយ
 ប្រយោជន៍ដល់សព្វសត្វ អស់យប់នេះនិងថ្ងៃនេះអាត្មាអញសូមរក្សាឧបោសថ
 ធ្វើត្រាប់តាមព្រះអរហន្តទាំងឡាយដោយអង្គនេះផង ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 រមែងលះបង់នូវការកាន់យកនូវវត្ថុដែលម្ចាស់មិនបានឱ្យ វៀរស្រឡះចាកការកាន់
 យកនូវវត្ថុដែលម្ចាស់មិនបានឱ្យ កាន់យកតែវត្ថុដែលម្ចាស់បានឱ្យ ប្រាថ្នាតែវត្ថុដែល
 ម្ចាស់បានឱ្យ មានអត្តភាពជាអ្នកស្អាត មិនមែនជាអ្នកល្ងួចដរាបអស់មួយជីវិត
 ថ្ងៃនេះសូម្បីអាត្មាអញ ក៏សូមលះបង់នូវការកាន់យកនូវវត្ថុដែលម្ចាស់មិនបានឱ្យ
 កាន់យកនូវវត្ថុដែលម្ចាស់បានឱ្យប្រាថ្នាតែវត្ថុដែលម្ចាស់បានឱ្យ មានអត្តភាពជាអ្នក
 ស្អាត មិនជាអ្នកល្ងួចអស់យប់នេះនិងថ្ងៃនេះ អាត្មាអញសូមរក្សាឧបោសថ
 ធ្វើត្រាប់តាមព្រះអរហន្តទាំងឡាយដោយអង្គនេះផង ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 រមែងលះបង់នូវការប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌មិនប្រសើរ ជាអ្នក
 ប្រព្រឹត្តឆ្ងាយចាកអព្រហ្មចរិយ ជាអ្នកវៀរចាកស្រឡះចាកមេត្តា ដែលជា

ធម៌របស់អ្នកស្រុក ដរាបដល់អស់ជីវិត ថ្ងៃនេះសូមអាត្មាអញក៏សូមលះបង់នូវការ
ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តឆ្ងាយចាកអព្រហ្មចរិយជាអ្នកវៀរចាកស្រឡះ
ចាកមេធាន ដែលជាធម៌របស់អ្នកស្រុកអស់យប់នេះនិងថ្ងៃនេះ អាត្មាអញសូមរក្សា
ឧបោសថធ្វើត្រាប់តាមព្រះអរហន្តទាំងឡាយដោយអង្គនេះផង ។

ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ រមែងលះបង់នូវការពោលពាក្យកុហក វៀរ
ស្រឡះចាកការពោលពាក្យកុហក ជាអ្នកពោលនូវពាក្យពិត ជាអ្នកពោលពាក្យ
ពិតភ្ជាប់ពាក្យពិតមិនឱ្យមានចន្លោះ ជាអ្នកពោលពាក្យរឹងជំហរមិនរើរះ ជាអ្នក
ពោលពាក្យអាងហេតុផលគួរជឿបាន ជាអ្នកពោលពាក្យមិនឃ្លៀងឃ្លាត បង្វែង
លោកដរាបដល់អស់ជីវិត ថ្ងៃនេះសូម្បីអាត្មាអញក៏សូមលះបង់នូវការពោលពាក្យ
កុហក វៀរស្រឡះចាកការពោលពាក្យកុហក ជាអ្នកពោលនូវពាក្យពិតពោលនូវ
ពាក្យពិតភ្ជាប់ពាក្យពិត មិនឱ្យមានចន្លោះ ជាអ្នកពោលពាក្យរឹងជំហរមិនរើរះ
ជាអ្នកពោលពាក្យអាងហេតុផលគួរជឿបាន ជាអ្នកមិនពោលពាក្យឃ្លៀងឃ្លាត
បង្វែងលោកអស់យប់នេះ និងថ្ងៃនេះ អាត្មាអញសូមរក្សានូវឧបោសថ ធ្វើត្រាប់
តាមព្រះអរហន្តទាំងឡាយដោយអង្គនេះផង ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយរមែងលះ
បង់នូវសុភវិនិច្ឆ័យ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ជាអ្នកវៀរចាកស្រឡះចាក
ការផឹកនូវសុភវិនិច្ឆ័យ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទដរាបដល់អស់ជីវិត ថ្ងៃ
នេះសូម្បីអាត្មាអញក៏សូមលះបង់ នូវការផឹកនូវសុភវិនិច្ឆ័យ ដែលជាទីតាំងនៃ
សេចក្តីប្រមាទ ។ អ្នកវៀរស្រឡះចាកការផឹកនូវសុភវិនិច្ឆ័យ ដែលជាទីតាំងនៃ

សេចក្តីប្រមាទ អស់យប់នេះនិងថ្ងៃនេះ អាត្មាអញសូមរក្សាឧបោសថធ្វើត្រាប់តាម ព្រះអរហន្តទាំងឡាយដោយអង្គនេះផង ។

ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ រមែងបរិភោគនូវភត្តតែមួយពេល^(១) តមការ បរិភោគក្នុងរាត្រី រៀបចំការបរិភោគក្នុងវិកាល ដរាបដល់អស់មួយជីវិត ថ្ងៃនេះសូម្បីអាត្មាអញ ក៏សូមបរិភោគនូវភត្តតែមួយពេល តមការបរិភោគក្នុង រាត្រី រៀបចំការបរិភោគភោជនក្នុងកាល អស់យប់នេះនិងថ្ងៃនេះ អាត្មាអញ សូមរក្សាឧបោសថ ធ្វើត្រាប់តាមព្រះអរហន្តទាំងឡាយដោយអង្គនេះផង ។

ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ រមែងរៀបចំស្រឡះចាកការរាំច្រៀង ដេញដំ នឹងការមើលនូវល្បែងផ្សេងៗ ដែលជាសត្រូវនូវកុសលធម៌ ចាកការទ្រទ្រង់នូវផ្កា កម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ដែលជាទីតាំងនៃការប្រដាប់ស្ថិតស្ថាន រាងកាយ ដរាបដល់អស់ថ្ងៃនេះសូម្បីអាត្មាអញក៏សូមរៀបចំស្រឡះចាកការរាំ ច្រៀង ដេញ ដំ និងការមើលនូវល្បែងផ្សេងៗ ដែលជាសត្រូវដល់កុសលធម៌ ចាក ការទ្រទ្រង់នូវផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ដែលជាទីតាំងនៃ ការប្រដាប់ស្ថិតស្ថានរាងកាយ អស់យប់នេះនិងថ្ងៃនេះ អាត្មាអញសូមរក្សា ឧបោសថ ធ្វើត្រាប់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដោយអង្គនេះផង ។

ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ រមែងលះបង់នូវទីដេក ទីអង្គុយដ៏ខ្ពស់ និងទីដេក

(១) - ពេលកត្តមាន ២ គឺ បាតកកត្ត - កត្តពេលព្រឹក ពីក្រិមអុណារុដល់ថ្ងៃត្រង់ ១. សាយមានកត្ត- កត្តពេលល្ងាច ពីកន្លងថ្ងៃត្រង់ទៅដល់អុណឌីរៈ ១ ។

ទីអង្គុយដ៏ប្រសើរ សម្រេចនូវឥរិយាបថ ដេក អង្គុយដ៏ទាប លើគ្រែក្តី លើកម្រាលស្មៅក្តីដរាបដល់អស់ជីវិត ថ្ងៃនេះ សូមអាត្មាអញក៏សូមលះបង់នូវ ទីដេក ទីអង្គុយដ៏ខ្ពស់ និងទីដេក ទីអង្គុយដ៏ប្រសើរ សម្រេចនូវឥរិយាបថដេក អង្គុយដ៏ទាប លើគ្រែក្តី លើកម្រាលស្មៅក្តី អស់យប់នេះនិងថ្ងៃនេះ អាត្មាអញ សូមរក្សាឧបោសថ ធ្វើត្រាប់តាមព្រះអរហន្តទាំងឡាយដោយអង្គនេះផង ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយុបោសថយ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយុបោសថដែលបុគ្គលរក្សាយ៉ាងនេះ ទើបបានផលច្រើន មានអនិសង្សច្រើន មានឥន្ទ្រច្រើន មានស្វីច្រើន មានផលច្រើនយ៉ាងណា? មានអនិសង្សច្រើនយ៉ាងណា? មានឥន្ទ្រច្រើនយ៉ាងណា? មានស្វីច្រើនយ៉ាងណា? ម្ចាស់នាងវិសាខា យ៉ាងណាមិញ បុគ្គលដែលសោយរាជ្យ ជាឥស្សរិយាធិបតេយ្យក្នុងជនបទធំៗ ទាំង ១៦ ដែលសម្បូរដោយរតន៍ទាំង ៧ ប្រការជនបទណាខ្លះ? គឺអង្គ ១, មគធ ១, កាសី ១, កោសលៈ ១, វិជ្ជិ ១, មល្លៈ ១, ចេតិ ១, វិសៈ ១, កុរុ ១, បញ្ចាលៈ ១, មច្ឆៈ ១, សុរសេន ១, អស្សកៈ ១, អវន្តិ ១, គណ្ណារ ១, កម្ពោជៈ ១, ឥស្សរិយាធិបតេយ្យរបស់បុគ្គលនោះមិនដល់ចំណិតភាគទី ១៦ ចុងបំផុតនៃឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលលោកបែងចែកចេញ ១៦ ភាគ ១៦ ដង បានជាដូច្នោះ ព្រោះហេតុអ្វី? ម្ចាស់នាងវិសាខា រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្ស បើលើកយកទៅប្រៀបសេចក្តីសុខទិព្វរបស់ទេវតាទាំងឡាយ ក៏ឃើញថាត្រមោចគួរ អាណិត ម្ចាស់នាងវិសាខា ៥០ ឆ្នាំ របស់មនុស្ស បានតែយប់១ ថ្ងៃ ១

ទិព្វរបស់ទេវតាជាន់ចាតុម្មហារាជ យប់ ថ្ងៃទិព្វ ៣០ ត្រូវជា ១ ខែ ទិព្វ. ១២ ខែទិព្វ ត្រូវជា ១ ឆ្នាំទិព្វ ៥០ ឆ្នាំទិព្វ ជាអយុប្បមាណនៃទេវតាទាំងឡាយជាន់ ចាតុម្មហារាជ រឿងនេះជាភ័ស្តុតាង ១ ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ស្រ្តីក្តី បុរសក្តីក្នុងសាសនានេះ បានរក្សានូវឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដល់ធ្វើមរណកាលទម្លាយកាយទៅ រមែងបានចូលទៅកើតជា មួយនឹងទេវតាទាំងឡាយ ក្នុងជាន់ចាតុម្មហារាជ ។ ម្ចាស់នាងវិសាខា អាស្រ័យ ហេតុនេះឯង បានជាតថាគតពោលថា រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្ស បើលើកយកទៅ ប្រៀបសេចក្តីសុខទិព្វឃើញថា ត្រមោចគួរឱ្យអាណិត ម្ចាស់នាងវិសាខា ១០០ឆ្នាំ មនុស្សបានតែយប់ ១ ថ្ងៃ ១ ទិព្វ របស់ទេវតាជាន់តាវតីង្ស យប់ថ្ងៃទិព្វ ៣០ ត្រូវជា១ ខែទិព្វ១២ ខែទិព្វ ត្រូវជា ១ ឆ្នាំទិព្វ ១០០ឆ្នាំ ជាអាយុប្បមាណ នៃជាន់ទេវតាទាំងឡាយជាន់តាវតីង្ស រឿងនេះជាភ័ស្តុតាង ១ ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ស្រ្តីក្តី បុរសក្តីក្នុងសាសនានេះ បានរក្សានូវឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដល់ធ្វើមរណកាលទម្លាយកាយទៅរមែងបានចូលទៅកើត ជាមួយនឹងទេវតាក្នុងជាន់តាវតីង្ស ម្ចាស់នាងវិសាខា អាស្រ័យហេតុនេះឯង បានជាតថាគតពោលថា រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្ស បើលើកយកទៅប្រៀបនឹង សេចក្តីសុខទិព្វឃើញថា ត្រមោចគួរឱ្យអាណិត ម្ចាស់នាងវិសាខា ២០០ឆ្នាំរបស់ មនុស្ស បានតែយប់ ១ ថ្ងៃ១ ទិព្វរបស់ទេវតាជាន់យាមា យប់ថ្ងៃទិព្វ ៣០ ត្រូវជា

១ខែ ទិព្វ ១២ ខែទិព្វ ត្រូវជា ១ ឆ្នាំ ទិព្វ ២០០០ ឆ្នាំទិព្វ ជាអាយុប្បមាណនៃ ទេវតាទាំងឡាយជាន់យាមា ម្ចាស់នាងវិសាខា រឿងនេះជាភ័ស្តុតាង១ ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ស្រ្តីក្តី បុរសក្តី ក្នុងសាសនានេះ បានរក្សានូវឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ៨ ដល់ធ្វើមរណៈកាលទម្លាយកាយទៅ រមែងបានចូលទៅកើតជា មួយនឹងទេវតាទាំងឡាយជាន់យាមា ។ ម្ចាស់នាងវិសាខា អាស្រ័យហេតុនេះឯង បានជាតថាគតពោលថា រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្ស បើលើកយកទៅប្រៀបនឹង សេចក្តីសុខទិព្វឃើញថា ត្រមោចគួរឱ្យអាណិត ម្ចាស់នាងវិសាខា ៤០០ ឆ្នាំ របស់ មនុស្ស បានតែយប់ ១ ថ្ងៃ ១ ទិព្វរពស់ទេវតាជាន់តុសិត យប់ថ្ងៃទិព្វ ៣០ ត្រូវជា ១ ខែទិព្វ ១២ ខែទិព្វ ត្រូវជា ១ ឆ្នាំ ទិព្វ ៤០០០ ឆ្នាំទិព្វ ជាអាយុប្បមាណ នៃទេវតាទាំងឡាយជាន់តុសិត រឿងនេះជាភ័ស្តុតាង ១ ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ស្រ្តីក្តី បុរសក្តី ក្នុងសាសនានេះ បានរក្សានូវឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដល់ធ្វើមរណកាលទម្លាយកាយទៅ រមែងបានចូលទៅកើតជា មួយនឹង ទេវតាទាំងឡាយជាន់តុសិត ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា អាស្រ័យហេតុនេះឯង បានជាតថាគតពោលថារាជ សម្បត្តិរបស់មនុស្ស បើលើកយកទៅប្រៀបនឹងសេចក្តីសុខទិព្វឃើញថាត្រមោចគួរ ឱ្យអាណិត ម្ចាស់នាងវិសាខា ៨០០ ឆ្នាំរបស់មនុស្ស បានតែយប់ ១ ថ្ងៃ ១ ទិព្វរបស់ ទេវតាជាន់និម្មានរតី យប់ថ្ងៃទិព្វ ៣០ ត្រូវជា ១ ខែទិព្វ ១២ ខែទិព្វ

ត្រូវជា ១ ឆ្នាំទិព្វ ៨០០០ ឆ្នាំទិព្វ ជាអយុកប្បមាណនៃទេវតាទាំងឡាយ ក្នុងជាន់និម្មានរតី រឿងនេះជាកស្តុតាង ១ ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ស្រីក្តី បុរសក្តី ក្នុងសាសនានេះបានរក្សានូវឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដល់មរណកាល ទម្លាយកាយទៅ រមែងបានចូលទៅកើតជា មួយនឹងទេវតាទាំងឡាយ ក្នុងជាន់និម្មានរតី ម្ចាស់នាងវិសាខា អាស្រ័យហេតុនេះ ឯង បានជាតថាគតពោលថា រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្ស បើលើកយកទៅប្រៀបនឹង សេចក្តីសុខទិព្វ ឃើញថាត្រមោធកូរឱ្យអាណិត ម្ចាស់នាងវិសាខា ១៦០០ ឆ្នាំមនុស្ស បានតែយប់១ ថ្ងៃ១ ទិព្វរបស់ទេវតាទាំងលាយជាន់បរិនិម្មិតវសវតី យប់១ថ្ងៃទិព្វ ៣០ ត្រូវជា ១ ខែទិព្វ ត្រូវជា១ឆ្នាំ ទិព្វ ១៦០០០ ឆ្នាំទិព្វ ជាអយុកប្បមាណ នៃទេវតាទាំងឡាយ ក្នុងជាន់បរិនិម្មិតវសវតី រឿងនេះជាកស្តុតាង ១ ។

ម្ចាស់នាងវិសាខា ស្រីក្តី បុរសក្តី ក្នុងសាសនានេះ បានរក្សានូវឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដល់ធ្វើមរណៈកាលទម្លាយកាយទៅរមែងបានចូល ទៅកើត ជាមួយ នឹងទេវតាទាំងឡាយក្នុងជាន់បរិនិម្មិតវសវតី ម្ចាស់នាងវិសាខា អាស្រ័យហេតុនេះឯង បានជាតថាគតពោលថា រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្ស បើលើក យកទៅប្រៀបនឹងសេចក្តីសុខទិព្វថា ត្រមោធកូរឱ្យអាណិត ។

ឧបោសថសុត្តន្តបិដកប្រដាប់តម្កល្គៈ

កំណើតនមោ

បុ ចុះបទថា នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ
សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស នេះគឺអ្នកណាពោលជាដំបូង អ្នកនោះឈ្មោះអ្វីខ្លះ ?

វិ- ឈ្មោះអ្នកពោលនូវបទថា នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ
សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ជាដំបូងបង្អស់នោះដូចតទៅនេះ :

នមោ សាតាគីរិយក្ខោ តស្ស អសុរិន្ទោ បវុច្ឆតិ ភគវតោ
ចាតុមហារាជិកា អរហតោ សក្កោ តថា សម្មាសម្ពុទ្ធស្សាតិ
មហាព្រហ្មហិ បវុច្ឆតិ ឥតិ ឯវំ បញ្ច ទេវេហិ បតិដ្ឋិតាតិ ។

១-នមោ សាតាគីរិយក្សពោលនមស្តារ .

២-តស្ស អសុរិន្ទរាហូនមស្តារ .

៣-ភគវតោ ស្តេចចាតុមហារាជពោលនមស្តារ .

៤-អរហតោ សម្តេចទេវរាជពោលនមស្តារ .

៥-សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស មហាព្រហ្មពោលនមស្តារ ។

ទេវតាទាំង ៥ ព្រះអង្គនេះ ជាអ្នកពោលនមស្តារមួយអង្គមួយបទៗ

រៀងខ្លួន ។

ប៉ុ. ចុះបទថា និមោ នេះមានន័យសំដែងដូចម្តេចខ្លះ ?

វិ. បទថា និមោ នេះមានន័យនៅក្នុងសុត្តន្តបិដកសំដែងខ្លីៗ នឹងសេចក្តី ដែលគួរចូលចិត្តបាន ដូចតទៅនេះ :

១ - និមោ ដែលមានក្នុងសក្កបញ្ញាសូត្រមានរឿងដំណាលថា:

កាលនោះស្តេចអមិន្ទ មានទេពបំណងនឹងស្តេចទៅគាល់ព្រះសាស្តា ទើបបានទ្រង់តាំងគន្ធព្វទេវបុត្រឱ្យជាមគ្គុទេសក៍ នាំផ្លូវព្រះអង្គព្រមដោយទេវ បរិវារមកកាន់សំណាក់ព្រះបរមសាស្តា តែក្នុងវេលានោះព្រះអង្គនៅនាសម្បណ្ណ គុហានិព្វក្តីវេទយីកាបពិតក្នុងតំបន់អម្ពសណ្ណ ក្នុងដែនរាជគ្រឹះ ទ្រង់ចូលសន្ទនាការ ប្រាស្រ័យជាមួយនឹងព្រះសម្ពុទ្ធបរមគ្រូល្អមសមគួរហើយ ទើបទូលបញ្ជាកម្ម ផ្សេងៗ ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ឆ្លើយដោះស្រាយជំរាបដល់ព្រះអង្គអស់ សេចក្តីសង្ស័យ ហើយទ្រង់ប្រកាសនូវសេចក្តីរីករាយសាទរយ៉ាងក្រៃលែង ក្នុង កាលដែរបានទទួលក្រេបរសធមិទេសនាជាដើមថា ព្រះអង្គនឹងបានចម្រើនព្រះជន្មា យុយីនយូរ ។

ប្រសិនបើច្បាស់តាមទេវលោកក៏គង់មិនបានទៅកាន់អបាយភូមិទៀត ព្រះ អង្គត្រាស់ស្រេចហើយទើបមាន ទេវបញ្ជានិងគន្ធព្វទេវបុត្រថាលោកមានឧបការៈ ច្រើនដល់យើង ដែលព្យាងព្រះសាស្តា ឱ្យជ្រះថ្លាជាដំបូង ហើយនាំយើងចូលទៅ កាន់សំណាក់ព្រះអង្គក្នុងពេលខាងក្រោយ ឆ្លើយចុះ យើងនឹងឱ្យលោកបានដំណែង

ជាគន្ធាន្តទេវរាជ ។ ក្នុងទីបំផុតស្តេចអមិន្តន្តកោសិយ ទ្រង់យកព្រះហស្តចាប់
ពាល់ផែនដី ហើយបន្តិព្រះឧទានវាចាដោយសេចក្តីត្រេកអររីករាយក្នុងព្រះទ័យថាៈ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ (ដូច្នេះ

ចំនួន ៣ ដង) ។

២- នមោ ដែលមានមកក្នុងបិយជាតិសូត្រមានរឿងពោលទុកថា
គហបតីម្នាក់ មានកូនប្រុសមួយជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត កូននោះអនិច្ចកម្មទៅ
ចំណែកគហបតីជាបិតាមានសេចក្តីយំសោក ខ្សឹកខ្សួលអាឡោះអាស័យស្តាយបុត្រ
ពន់ប្រមាណ ដរាបដល់ឈប់ធ្វើការងារចិញ្ចឹមជីវិត គិតតែដេកសម្ងំនិងយំកន្ទក់
កន្ទេញបម្រះននៀលរៀបរាប់ដោយប្រការផ្សេងៗ ថ្ងៃមួយគាត់បានចូលទៅគាល់
ព្រះសាស្ត្រាៗត្រាស់បង្គាប់ឱ្យសួររឿងហេតុរួចហើយ ទើបត្រាស់ថាម្ចាស់គហបតី
សេចក្តីសោយសោកអាណោះអាស័យ និងទុក្ខទោមនស្សទាំងឡាយនេះ សុទ្ធតែ
កើតឡើងអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់មាន របស់ស្រឡាញ់ជាដែនកើតទាំងអស់។ គាត់
ក៏មិនត្រេកអរ មិនជំទាស់តិះដៀលពុទ្ធភាសិត ត្រាន់តែក្រោកអំពីទីអង្គុយហើយ
ដើរចៀសចេញទៅ ហើយទៅពោលពណ៌នារឿងនោះ ប្រាប់ឱ្យអ្នកផងស្តាប់ដំណឹង
ព្រះពុទ្ធភាសិតនេះ បានឮផ្សាយទៅដល់ព្រះមរមរាជវាំង ។ ព្រះបាទបសេនទិ
កោសលទើបទ្រង់ត្រាស់សួរនាងមណ្ឌិកាថា ព្រះសមណគោតមពោលដូច្នោះមែន ឬ
មណ្ឌិកា ។ មែនហើយព្រះអង្គ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់កែសេចក្តី
តែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ។ ព្រះរាជាទ្រង់ជឿហើយមានបន្ទូលថា

មន្ទិកានេះ ឱ្យតែព្រះសមណគោតមពោលថាដូចម៉េចៗ ចេះតែយល់ឃើញថាពិតៗ ទាំងអស់ ប្រហែលគ្នាសិស្សនិងអាចារ្យនិយាយអ្វីៗ ក៏និយាយតាមគ្នាទៅ ហើយក៏ បណ្តេញព្រះនាងឱ្យចេញទៅ ។

ថ្ងៃមួយខាងក្រោយ ព្រះនាងចូលទៅគាល់ព្រះរាជា ហើយទូលអធិប្បាយ ព្រះពុទ្ធភាសិតនោះដោយពិស្តារ តែក្នុងទីនេះនឹងច្រៀងលើកយក ចំពោះតែសេចក្តី សំខាន់មកសំដែងឱ្យឃើញថាព្រះនាងទូលសួរព្រះមហាក្សត្រថា បពិត្រមហារាជ វិធីរុក្ខារីរាជធិការរបស់ព្រះអង្គក្តី ព្រះនាងវាសភខត្តិយាក្តី វិទូឌុរនោបតីត្តិ ខ្លួនព្រះនាងខ្ញុំជាម្ចាស់ក្តី ដែលក្រសិ និងកោសលក្តី ទាំងអម្បាលនេះជា របស់ស្រឡាញ់ពេញព្រះទ័យខ្លះឬទេ? ព្រះរាជានុតបថា ចាំបាច់និយាយទៅថ្វីមន្ទិកា របស់ទាំងនេះសូម្បីតែមួយមុខៗនេះ ក៏យើងនៅតែស្រឡាញ់ពេញចិត្តទាំងអស់ ។

ចុះបើរបស់ទាំងនោះ វិនាសប្រាត់ប្រាសឬប្រែប្រួលទៅដោយប្រការ ផ្សេងៗ ព្រះអង្គនឹងទ្រង់ទោមនស្សខ្លះដែរឬទេ ? ឈ្លើយចុះមន្ទិកាសូម្បីតែខ្លួន យើងក៏គង់ដឹងជាក់ថាជាសេចក្តីទុក្ខយ៉ាងធំ ព្រះនាងចេះតែទទួលទូលថាហ្នឹងហើយ មហាបពិត្រសេចក្តីនេះ សមដូចពុទ្ធភាសិតដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់មិនមែនឬ ព្រះមានព្រះភាគជាព្រះអរហន្តត្រាស់ដឹងប្រពៃដោយព្រះអង្គឯង ទ្រង់បំណងយក សេចក្តីនេះ ទើបទ្រង់ត្រាស់ថាសេចក្តីសោកសង្រេងសង្រៀ អាឡោះអាល័យ និងទុក្ខទោមនស្សទាំងឡាយសុទ្ធតែកើតមានឡើង មកអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់មាន របស់ស្រឡាញ់ជាដែនកើតមុនដូច្នោះ ។

មែនពិត មន្តិកា គួរអស្ចារ្យណាស់ ហ្នំ មិនធ្លាប់មានមកពីមុនឡើយ ប្រាកដជាព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ចាក់ធុះចំពោះដោយប្រាជ្ញាញាណ ទើបបានទ្រង់ ឃើញនូវហេតុយ៉ាងនេះយ៉ាងច្បាស់លាស់ ។ ព្រះរាជាទ្រង់ពេញព្រះម៉ឺន ដរាប ដោយក្រោកឡើងពីអាសនៈ ទ្រង់ពានាព្រះភូសានឆៀងព្រះអង្សាខាងស្តាំ ហើយ ទ្រង់បន្តិឧទានវាចាដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាថា:

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មា-

សម្មុទ្ធស្ស ។ (ដូច្នេះ ៣ ដង) ។

៣- នមោ ដែលមានមកក្នុងព្រហ្មយុស្សត្រនោះ មានរឿងដំណាល ទុកថា មានព្រាហ្មណ៍ចាស់ម្នាក់ ជាគណាចារ្យយ៉ាងធំឈ្មោះព្រហ្មយុ មានអាយុ ១២០ ឆ្នាំ បានជ្រាបព្រះកិក្ខិយសស័ដែងលាន់ព្នន្តី លឿមកថា ព្រះសមណគោតម ព្រះអង្គស្តេចចេញព្រះផ្នួសអំពីសក្យៈត្រកូល ហើយបានគ្រាន់ដឹងធម៌ពិសេស ទាំងពួង ដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គឯង ជាព្រះអរហន្តឯកក្នុងលោករកបុគ្គលណា មួយ ទៅប្រៀបធៀបពុំបាន ឥឡូវនេះព្រះអង្គទ្រង់សំដែងធម៌ប្រោសប្រដៅមហាជន មានកិត្តិស័ព្ទលឿល្បាញខ្លាចខ្លាសាយសុសព្វពសុធា ព្រាហ្មណ៍មានបំណង បំរុងប្រាថ្នាចង់ដឹងនូវសេចក្តីពិត ដូចអ្នកផងគេនិយាយមែនឬទេ ទើបហាមាត់ហៅ ឧត្តរមាណពដែលជាសិស្សសំណប់ចិត្តតែមួយ ឱ្យទៅជួយស៊ើបសួររកសេចក្តីពិត ។

ឧត្តរមាណពទទួលយ៉ាងឆាប់នូវពាក្យបង្គាប់លោកអាចារ្យហើយ បាន
 ត្រាច់រង្កាត់សង្ហាត្រកតាមលំដាប់ រហូតចូលទៅដល់ទីដែនវិទ្យាល័យដែលព្រះសាស្តា
 ស្តេចគង់នៅ គាត់ចូលទៅជិតគាល់ព្រះអង្គ ទើបក្រាបទូលសន្តនាប្រាស្រ័យ
 លុះល្ងាចសមគួរហើយ ទើបលុតជង្គង់អង្គុយចុះ ។ គាត់បានគន់គួរពិចារណាមើល
 មាហាបុរសលក្ខណៈ ៣២ ប្រការ មានក្នុងព្រះកាយរបស់ព្រះសាស្តា ឃើញ
 សព្វគ្រប់បរិបូណ៌ គាត់មានសេចក្តីត្រេកអរសោមនស្សយ៉ាងចំហុត តែមានបំណង
 ចង់ដឹងឱ្យត្រៃលែងតទៅទៀត ទើបឃ្នាំចាំមើលជាប់តាមព្រះព្រះអង្គគ្រប់
 ឥរិយាបថ ដូចស្រមោលទៅតាមខ្លួនអស់វារៈ ៧ ខែ ទើបបានដឹងច្បាស់ ។
 លុះអស់សេចក្តីសង្ស័យហើយ ទើបគាត់ប្រញាប់ប្រញាលវិលត្រឡប់មកកាន់ក្រុង
 មិចិលាវិញ ចូលទៅកាន់សំណាក់អាចារ្យ និយាយរៀបរាប់អំពីរឿងរាវផ្សេងៗ
 តាំងតែអំពីខាងដើម រហូតដល់ចប់ឱ្យព្រាហ្មាយុព្រាហ្មណ៍ជាអាចារ្យស្តាប់ ។
 ព្រាហ្មាយ ព្រាហ្មណ៍ចាស់ជរាភក់ពេញប្រៀបទៅដោយប្រឹតាប្រាមោឡ បន្តិចនូវឧទាន
 វាចាដោយសេចក្តីត្រេកអររីករាយនៃចិត្តថា :

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មា-
 សម្ពុទ្ធស្ស ។ (ដូច្នោះ ៣ ដង) ។

៤-នមោ ដែលមានមកក្នុងការវិសូត្រ មាននិទានលោកពោលទុកថា
 ក្នុងដែនកោសលមាននាងព្រាហ្មណីម្នាក់ឈ្មោះធនញ្ជានី ជាស្ត្រីមានសេចក្តីជ្រះថ្លា

យ៉ាងក្រៃលែងក្នុងពុទ្ធសាសនា អាស្រ័យនៅក្នុងស្រុកឈ្មោះអចលកប្បៈ បាន
ជាភរិយានៃការទ្វាជព្រាហ្មី ដែលត្រូវជាចងប្រុសអក្កោសកការទ្វាជព្រាហ្មណ៍
នាងជាព្រះសោតាបន្នបុគ្គល នាងនោះកណ្តាស់ក្តី ក្នកក្តី ភ្នាំងភ្នាត់អិលជំពប់ក្តី
នាងច្រើនតែភ្នាក់លាន់មាត់បន្តិឌមានវាចាថា :

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មា-

សម្ពុទ្ធស្ស ។ (ដូច្នោះជានិច្ចកាល) ។

បុ. ការពោល នមោ មានប្រយោជន៍ដូចម្តេច ?

វិ. ការពោលនមោ មានប្រយោជន៍ដូចតទៅនេះ :

១- ដើម្បីឱ្យអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយជ្រាបថា ការប្រព្រឹត្តយ៉ាងនេះជិតចំពោះ
វង្ស នៃព្រះអរិយជាម្ចាស់ .

២- ដើម្បីការពារសព្វន្តរាយ .

៣- ដើម្បីនឹងជម្រះសន្តានចិត្តឱ្យបរិសុទ្ធ .

៤- ដើម្បីនឹងឱ្យជីវិតត្រឡប់មានខ្លឹមសារ ។

ចប់គំរូនៃការសម្តែង

កំណើតបរិត្ត

ប៉ុ. បរិត្តនេះកើតពីត្រីមណាមក ? លោកណាស់ដែរ ?

វិ. បរិត្តនេះមានយូរហើយ ក្នុងចន្លោះសាសនា កើតពីព្រះពោធិសត្វ កាលព្រះកើតជាសត្វក្លោក ក្នុងពុទ្ធសាសនាព្រះអង្គសំដែងរឿយអាយុវឌ្ឍនកុមារ ដូចមានក្នុងរឿង ចម្រើនព្រះជន្មស្រាប់ ។

ប៉ុ. ចូរនាំរឿងមោរជាតកមកមើល ?

វិ. មោជាតក ដូចមានរឿងតទៅនេះ :

មោរជាតក

ឧទេតយញ្ចក្កុមាតិ ឥទំ សត្តាជេតវនេ វិហរន្តោ ឯកំ
ឧកណ្ឌិតភិក្កុំ អារព្ភ កថេសិ ។

សិក្ខា កាលសម្តេចព្រះបរមត្រៃលោកនាថសាស្តាចារ្យ ស្តេចប្រថាប់គង់ នៅក្នុងជេតពនមហាវិហារ ព្រះអង្គទ្រង់ប្រារព្ធភិក្កុមានសេចក្តីអង្វរមួយរូបឱ្យជា ហេតុ ត្រាស់ទេសនាមោរជាតកនេះ មានពាក្យថា ឧទេតយញ្ចក្កុមា ជាដើម ។

ឯភិក្កុអង្វរនោះ ភិក្កុទាំងឡាយបាននាំទៅកាន់ព្រះដំបូណ្យ ព្រះអង្គមាន ពុទ្ធដីកាត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្កុ! អ្នកមានសេចក្តីអង្វរមែនឬ ? ភិក្កុនោះ

ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពិតមែន ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរតទៅ ទៀតថា លោកឃើញអ្វីបានជាកើតសេចក្តីអង្អុក ?

សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស! ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញមាតុត្រាមមួយនាក់ មានរូបល្អតែងតូល្លណាស់ និម្មិតតែបានឃើញភ្លាម ខ្ញុំព្រះអង្គក៏គិតវិលវល់តែម្តង ។ មានព្រះពុទ្ធដីកាថា ចិត្តរបស់មនុស្សទាំងឡាយយ៉ាងអ្នកនេះ ថ្វីក៏មាតុត្រាមធ្វើកករលាក់មិនបានអម្បាលអ្នកប្រាជ្ញពីបុរាណមានល្អជាងអ្នកទៅទៀត ម្តេចក៏បានស្តាប់សម្លេងហើយ កិលេសដែលមិនធ្លាប់ពុះពោរដល់ប្រាំពីររយឆ្នាំ គង់កើតឡើងគ្របសង្កត់ចិត្តបាន ក្នុងខណៈនោះសត្វទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធ ក៏សៅហ្មង អ្នកបរិបូណ៌ដោយយសយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់ ក៏ដល់នូវសេចក្តីសាបសូន្យយស ចាំបាច់និយាយថ្វីដល់អ្នកដែលមិនបរិសុទ្ធនេះ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលអារាធនា ទើបទ្រង់នាំអតីតនិទានមកសំដែងដូចតទៅនេះ :

អតីត ពារាណសីយំ ព្រហ្មទត្តេ រជ្ជំ ការេន្តេ

ក្នុងកាលកន្លងរំលងទៅយូរហើយ នាកាលព្រះបាទព្រ័ត្រទត្តទ្រង់សោយរាជ្យសម្បត្តិក្រុងពារាណសី ព្រះពោធិសត្វកើតជាក្លោកមានសម្បុរដូចមានឆ្អិនបញ្ចុះថ្នាំពណ៌គួរពិតពិលរមើលមើល ។ មយុរពោធិសត្វនោះ មានបំណងនិងរក្សាជីវិតឱ្យយិនយូរ ទើបលះបង់ភ្នំខាងក្រៅ ៣ ជាន់ ទៅអាស្រ័យនៅលើទណ្ឌកហិរញ្ញបពិត(១) មានក្នុងជាន់ទី៤ខាងក្នុង ដល់វេលាព្រឹកព្រាងស្ទាងឡើង ក៏ហើរឡើងទៅឈរលើកំពូលភ្នំ សម្លឹងមើលព្រះអាទិត្យឧម័យ(អរុណរះ) ឡើង កាលនឹង

(១) - ភ្នំមានកំរេចប្រាក់ ដូចកំណត់ឈើ ។

ចងព្រហ្មមន្តគាថា ដើម្បីនឹងរក្សាការពារខ្លួនឱ្យរួចអំពីភ័យនៅវេលាស្ងែងរក
អាហារ ទើបពោលពាក្យនមស្សការព្រះអាទិត្យឧទ័យដោយវចនៈប្រព័ន្ធបឋម
ឆន្ទគាថាថា:

ឧទេតយញ្ចក្កុមា ឯករាជា ហរិស្សវណ្ណា
បឋវិប្បកាសោ តំ តំ នមស្សាមិ ហរិស្សវណ្ណំ
បឋវិប្បកាសំ តយជ្ជគុត្តា វិហរេ មុទិវសំ ។

សេចក្តីថា: ព្រះសុរិយាទេវបុត្រ ដ៏ប្រសើរអង្គឯណា មានចក្ខុព្រះរាជាឯក
មានសម្បុរដូចមាស ធ្វើដែនដីក្តីស្នាមរះឡើង ខាងបាចិសលោកធាតុ
ខ្ញុំសូមអភិវាទក្រាបថ្វាយបង្គំនូវ ព្រះសុរិយាទេវបុត្រ ដ៏មានសម្បុរដូចមាស
ធ្វើដែនដីឱ្យក្តីស្នាម អង្គនោះ សូមព្រះអង្គជួយឃុំគ្រងការពារសេចក្តីអន្តរាយ
ខ្ញុំព្រះអង្គ ឱ្យនៅជាសុខរហូតអស់១ថ្ងៃក្នុងថ្ងៃនេះ ។ មយុរៈពោធិសត្វនមស្សការ
ព្រះសុរិយ ទេវបុត្រ ដោយបឋមគាថាដូច្នេះហើយ ក៏នមស្សការព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់
ទាំងឡាយ ព្រមទាំង ព្រះពុទ្ធគុណដោយទុតិយគាថា:

យេ ព្រាហ្មណិ វេទគុ.សព្វធមេ តេមេ
នមោ តេ ច មំ បាលយន្ត នមត្ត ពុទ្ធានំ នមត្ត
ពោធិយា នមោ វិមុត្តានំ នមោ វិមុត្តិយា ។

សេចក្តីថា : ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទាំងឡាយឯណា ដែលឈ្មោះថាព្រាហ្មណ៍ ដោយសេចក្តីថា ជាអ្នកមានបាបធម៌បណ្តែតចេញអស់ហើយ ជាអ្នកដឹងនូវវេទ សេចក្តី ច្បាស់នូវធម៌ទាំងពួង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះជាម្ចាស់ទាំង ឡាយនោះ បីបាច់ថែរក្សាខ្ញុំព្រះករុណាផង សូមថ្វាយបង្គំចំពោះអ្នកត្រាស់ដឹង ទាំងឡាយ ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំចំពោះបញ្ញាជាគ្រឿងត្រាស់ដឹងទាំងឡាយ ខ្ញុំសូមថ្វាយ បង្គំចំពោះ អ្នករួចចាកកិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំចំពោះគុណជាតិជា គ្រឿងរួចចាកកិលេស ។

សម្តេចព្រះត្រៃលោកនាថសាស្តាចារ្យ កាលទ្រង់នាំអតីតនិទានមក សម្តែង ដូច្នោះហើយ ព្រះអង្គជាតិសម្តែងបុគ្គលបានត្រាស់បំពេញព្រះពុទ្ធសុភាសិត ខាងចុងព្រហម្មន្តបរិត្តតាថាថា :

ឥមំ សោ បរិត្តំ កត្តា មោរោ ចរតិ ឯសនា

សេចក្តីថា: មោរោធិសត្វនោះ ធ្វើពាក្យនមស្សការនេះឱ្យជាគ្រឿងការពាររក្សា កយន្តរាយហើយ ទើបត្រេចទៅស្វែងរកអាហារ ។

(តល់ដាប់រឿងនិទានថា) មយុរពោធិសត្វនោះ ត្រេចទៅស្វែងរកអាហារ អស់ ១ ថ្ងៃទល់ព្រលប់ ហើយក៏ត្រឡប់មកកាន់ទ្រនំលើកំពូលភ្នំវិញ ឃើញព្រះ អាទិត្យទៀបអស្តង្គតទៅ កាលនឹងទ្រង់រំពឹងដល់ព្រះពុទ្ធគុណហើយចងព្រហម្មន្ត ដើម្បីរក្សាការពារខ្លួនក្នុងលំនៅទៀត ទើបពោលតាថា ២ តាថា ថា :

អបេតយញ្ចក្កុមា ឯករាជា ហរិស្សវណ្ណា

បថវិប្បភាសោ តំ តំ នមស្សាមិ ហរិស្សវណ្ណំ
 បថវិប្បភាសំ តយជ្ជ គុត្តា វិហរេ
 មុរត្តិ យេ ព្រាហ្មណា វេទគុ សព្វធម្មេ តេ
 មេ នមោ តេ ច មំ បាលយន្ត
 នមត្តុ ពុទ្ធានំ នមត្តុ ពោធិយា
 នមោ វិមុត្តានំ នមោ វិមុត្តិយា ។

សេចក្តីនៃព្រហ្មមន្តបរិត្តគាថាវេលាស្លាចនេះ មានពាក្យប្លែកពីគាថាវេលា
 ព្រឹក ពីរម៉ោង គឺវេលាព្រឹកថា ឱទេតិ ប្រែថារះឡើងមក វេលាស្លាចថា អបេតិ
 ប្រែថាលិចទៅ និងវេលាព្រឹកថា ទិវិសំ ប្រែថារហូតអស់ ១ ថ្ងៃ វេលាស្លាចថា
 វត្តិ ប្រែថា រហូតអស់ ១ យប់ ក្រៅពីនោះ មានសេចក្តីដូចគ្នាទាំងអស់ ក្នុងទី
 បំផុតក៏ជាពុទ្ធភាសិត សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រាស់បំពេញថា :

ឥមំ សោ បរិត្តំ កត្តា
 មោរោ វាសមកប្បយីតិ ។

មោរោធិសត្វធ្វើពាក្យនមស្សការនេះ ឱ្យជាគ្រឿងរក្សាការពារ
 ភយន្តរាយ ហើយ ក៏សម្រេចការនៅជាសុខទៅ ។ មយុពោធិសត្វប្រព្រឹត្តខ្លួន
 ដូចពោលមកនេះ ជាប្រក្រតីតាមធម្មតា ។

ត្រានោះ ក្នុងទីមិនឆ្ងាយប៉ុន្មានអំពីពារាណសី មានតំបន់មួយនៅស្រុក
 របស់ព្រាន ក្នុងពួកស្រុកនោះមានព្រានម្នាក់គ្រេចទៅក្នុងប្រទេសហេមពាន្ត ឃើញ
 ក្លោកពោធិសត្វមាប់ទ្រន់ទំនៅលើកំពូលភ្នំទណ្ឌកហិរញ្ញបពតិ ។ លុះព្រាននោះ
 ត្រឡប់មកដល់ផ្ទះ ក៏ដំណាលរឿងនោះឱ្យកូនស្តាប់ ។ វេលាថ្ងៃមួយព្រះនាងខេមា
 រាជទេវី អគ្គមហេសីរបស់ព្រះព្រហ្មទត្ត ទ្រង់ព្រះសុបិនថា បានឃើញក្លោកមាស
 កំពង់សំដែងធម៌ មិនទាន់ស្តាប់ មិនទាន់ស្តាប់ធម៌ក៏ភ្ញាក់ឡើង ទើបព្រះនាងទូល
 សេចក្តីតាមព្រះសុបិនសុភវិនិច្ឆ័យ ហើយមានបំណងនឹងទ្រង់ស្តាប់ធម្មទេសនារបស់
 ស្តេចក្លោកមាសឱ្យត្រាតែបាន ។

សម្តេចព្រះបរមចម៌វង្សក្រោម ជាភរិយា មានព្រះតម្រាស់ត្រាស់សួរ
 អាមាត្យថា ក្លោកមាសមាននៅក្នុងទីណាខ្លះ ? ពួកអាមាត្យក្រាបទូលថា
 ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយទើបជ្រាបដឹង ។ កាលត្រាស់សួរពួកព្រាហ្មណ៍ក៏ក្រាបទូលថា
 ក្លោកមាសមានជាប្រាកដ តែមិនដឹងជានៅក្នុងទីណា ។ ពួកព្រានព្រៃទើបដឹងរឿង
 នេះ ទើបមានព្រះរាជឱង្ការឱ្យព្រានព្រៃមកប្រជុំហើយត្រាស់សួរ ។ កូនប្រុសរបស់
 ព្រាននោះក្រាបបង្គំទូលថា បិតារបស់ទូលព្រះបង្គំដំណាលឱ្យស្តាប់ថា ក្នុងប្រទេស
 ហេមពាន្ត មានភ្នំមួយឈ្មោះហិរញ្ញបពតិ ភ្នំនោះជាទីនៅរបស់ សត្វក្លោកមាស
 ហើយត្រាស់ឱ្យទុកសុវណ្ណប័ដនោះក្នុងហិបមាសក្នុងព្រះរាជនិវេសន៍ ។

កាលសម្តេចព្រះបរមក្សត្រអង្គនោះ សុគតកន្លងទៅហើយក្សត្រអង្គដទៃ
 ឡើងគ្រងរាជសម្បត្តិ បានទ្រង់អានព្រះអក្សរក្នុងដែនមាសនោះហើយ ក៏ត្រាស់ឱ្យ
 នាយនេសាទ (ព្រានព្រៃ) ម្នាក់ទៅ ដើម្បីចាប់ ។

ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ ក៏ទ្រង់ព្រះសោមនស្ស ត្រាស់បង្គាប់ឱ្យបុត្រ
ព្រានព្រៃនោះទៅចាប់ក្រោកមាសនោះនាំមកឱ្យត្រាតែបាន ។

បុត្រព្រានព្រៃនោះទទួលព្រះរាជឱង្ការហើយ ក៏ទៅចាត់ចែងគ្រឿង
ប្រដាប់ស្បៀងអាហារ យាត្រាចាកផ្ទះ ដើរលេចវាលចូលព្រៃ ដរាបដល់គោចរ
ភូមិឋាន (ទីស្នែងរកអាហារ) របស់មយុរពោធិសត្វ គយឃ្នាំចាំសង្កេតមើលត្រាតែ
ឃើញច្បាស់ថា ធ្លាប់ត្រាច់ទៅស្នែងរកអាហារក្នុងទីនោះ ក៏ទៅដាក់អន្ទាក់ក្នុងទី
នោះដោយអំណាចព្រះបរិត្តមន្តឃុំគ្រងរក្សាការពារអន្ទាក់មិនថ្លោះ មិនវាត់មិន
ជាប់ក្រោកមាសដល់ម្តងឡើយ ។ ព្រាននោះទៅនៅក្នុងព្រៃនោះចាំទាក់ មយុរពោធិ
សត្វអស់ ៧ ឆ្នាំ មិនអាចចាប់បាប ទាល់តែដល់ភិរិយា ស្លាប់ក្នុងព្រៃនោះទៅ ។

ចំណែកព្រះនាងខេមាទេវី កាលបើមិនបានសមតាមសេចក្តីប្រាថ្នា
ក៏ក្រៀមក្រំព្រះហឫទ័យដល់ទីវង្គត ។ សម្តេចព្រះបរមក្សត្រទ្រង់ព្រះពិរោធជា
ពីព្រោះតែក្រោកមាសនោះឯង បានជាព្រះរាជទេវីទីវង្គត ព្រះអង្គមានព្រះរាជបញ្ជា
បង្គាប់ឱ្យចារឹកអក្សរទុកក្នុងផែនមាសដាក់សេចក្តីថា នៅប្រទេសហេមពាន្តមាន ភ្នំ
១ ឈ្មោះទណ្ឌុកហិរញ្ញបពិត នៅទីនោះមានក្រោកមាសអាស្រ័យនៅ អ្នកណាបាន
ស៊ីសាច់ក្រោកមាសនោះ អ្នកនោះមានអាយុយើនយូរមិនចាស់មិនស្លាប់ឡើយ ហើយ
ត្រាស់ឱ្យទុកសុវណ្ណប័ដក្នុងហិបមាសក្នុងព្រះរាជនិវេសន៍ ។

កាលសម្តេចព្រះបរមក្សត្រអង្គនោះសុគតកន្លងទៅ ក្សត្រអង្គដទៃទៀត
ឡើងគ្រងរាជសម្បត្តិ បានទ្រង់អានអក្សរក្នុងផែនមាសនេះហើយ ក៏ទ្រង់ឱ្យនាយ
នេសាទ (ព្រានព្រៃ) ម្នាក់ទៅដើម្បីចាប់ក្រោកមាស ព្រានព្រៃនោះទៅនៅក្នុង

ព្រៃចាប់ចាំក្លោកមាសនោះ យូរប៉ុន្មាន ក៏មិនអាចចាប់មយុរពោធិសត្វបាន ។
គ្រាន់តែព្រះរាជាក្រុងពោរណសីប្រើព្រាណព្រៃ ឱ្យទៅចាប់មយុរពោធិសត្វ ដោយ
មន្តនេះអស់ ៦ រដូវកាលក៏ចាប់ពុំបាន ។ ស្តេចជាតំរប់ ៧ ក៏ទ្រង់បញ្ជូនព្រានព្រៃ
ម្នាក់ទៅទៀត ។

ព្រានព្រៃនោះជាមនុស្សឈ្នាស កាលយកអន្ទាក់ទៅដាក់ហើយ អន្ទាក់
ក៏មិនថ្លោះដូច្នោះ ក៏តាមទៅលបសង្កេតមើលកិរិយាក្លោកមាសនោះគ្រប់ពេល
ក៏ដឹងថាក្លោកមាសមានប្រក្រតិស្វាយបរិក្ខមន្តរាល់ព្រឹក-ល្ងាច បានជាការពារ
អន្តរាយបាន បើដូច្នោះត្រូវរកមេធាយធ្វើឱ្យវង្វេងភ្លេចកុំឱ្យចំរើនបរិក្ខមន្តបាននេះឯង
រើបសមតាមប្រាថ្នា លុះគិតឃើញដូច្នោះហើយ ក៏គ្រាច់ស្វែងរកមេក្លោកមកចិញ្ចឹម
ទុក បង្កាត់ឱ្យចេះធ្វើតាមសញ្ញា គឺគ្រាន់តែបានព្រលឹងស្លេងផ្កាតែដែ ក៏ពេនពង់រំសាយ
កន្ទុយ បានព្រលឹងស្លេងទះដៃក៏ស្រែកយំ លុះបង្កាត់បានស្នាត់ជំនាញហើយ ក៏នាំទៅ
កាន់គោចរភូមិទីស្វែងរកអាហាររបស់មោរពោធិសត្វ ប្រញាប់ទៅឱ្យបានមុនពេល
ព្រឹកដែលជាពេលចំរើនព្រះបរិក្ខមន្តដាក់អន្ទាក់រួចហើយ ក៏ផ្កាត់ម្រាមដៃឱ្យមេ
ក្លោកស្រែកយំឡើង ។

ឯព្រះពោធិសត្វបានព្រលឹងស្លេង មាតុក្រាមជាវិសភាគារម្មណ៍ ក៏កើតសេចក្តី
រោលរាលដោយអំណាចកិលេសកាម មិនទាន់បានធ្វើការស្វាយបរិក្ខមន្ត ក៏ហើរ
ទៅដោយរហ័ស ចុះចំអន្ទាក់របស់ព្រានព្រៃ ។ ព្រានព្រៃនោះក៏ស្ទុះមកចាប់បានទៅ
ថ្វាយព្រះបាទពោរណសី ។ ព្រះរាជាបានទតព្រះនេត្រឃើញរូបសិរិសាលរបស់
មយុរពោធិសត្វ ក៏ទ្រង់សោមនស្សប្រើកាប្រាមោឡគ្រាន់ឱ្យព្រះរាជទានអាសនៈ ។

ព្រះពោធិសត្វផ្ទះឈរស្ថិតលើអសនៈនោះ ហើយក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះរាជាថា
 សូមព្រះរាជទានអភ័យទោស ដែលសម្តេចព្រះបរមបពិត្រឱ្យព្រានចាប់ខ្ញុំព្រះអង្គ
 មកនេះ តើទ្រង់ប្រាថ្នាដូចម្តេច ? ព្រះរាជឱង្ការតបថា ដោយមានពោលពាក្យ
 មាំមួនថា អ្នកណាបានស៊ីសាច់របស់អ្នក អ្នកនោះមិនចាស់មិនស្លាប់
 បានជាយើងឱ្យចាប់អ្នកមក ដើម្បីស៊ីសាច់អ្នកកុំឱ្យចាស់កុំឱ្យស្លាប់នោះឯង ។
 សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ខដែលថាអ្នកណាបានស៊ីសាច់របស់ទូលបង្គំ នឹងមិនចាស់
 មិនស្លាប់នោះ សូមលើកទុកសិន តែព្យុព្រះបង្គំនេះនឹងស្លាប់ឬទេ ? អើ ! ឮអ្នកថ្វីក៏
 មិនស្លាប់សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស! កាលទូលព្រះបង្គំស្លាប់ហើយ សាច់របស់ទូលបង្គំ
 និងគុណវិសេសឱ្យអ្នកស៊ីមិនស្លាប់ដូចម្តេចនឹងបាន ? ដោយហេតុដែលមានអ្នក
 សម្បូរដូចមានទឹកដប់នេះឯង ទើបសាច់របស់អ្នកមានគុណវិសេសល្អ ។ សូមទ្រង់
 ព្រះមេត្តាប្រោស ។ ដែលទូលបង្គំមានសម្បូរល្អដូចមានទឹកដប់នេះ ដោយឥត
 ហេតុក៏ទេ គឺដោយជាតិមុនទូលព្រះបង្គំកើតជាបរមក្សត្រចក្រពត្តិរាជ នៅក្នុងព្រះ
 នគរនេះ បានរក្សាសីល៥បរិសុទ្ធ នឹងបានប្រៀនប្រដៅប្រជាជនទូទៅទាំងមណ្ឌល
 ចក្រវាឡឱ្យរក្សាសីល៥ដូចគ្នាទាំងអស់ ត្រាទូលព្រះបង្គំអស់ជន្មាយុហើយ
 ក៏បានកើតក្នុងភាវតិដូពិកព នៅភាវតិដូពិកពនោះរហូតអស់ជន្មាយុ ហើយចុះ
 មកកើតជាប្រោក ដោយផលអកុសលកម្មមួយយ៉ាង ជាចំណែកដទៃដែលបានធ្វើ
 តែអានុភាពផលនៃកុសលដែលបានរក្សាសីលត្រាមុននោះ ពាក់តែងឱ្យទូលព្រះបង្គំ
 មានសម្បូរដូចមានទឹកដប់ធម្មជាតិ ។ អើ! ក៏ពាក្យដូចអ្នកពោលថា ខ្លួនអ្នកបានជា
 បរមក្សត្រចក្រពត្តិរាជ បានរក្សាសីល៥ ទើបមានសម្បូរល្អដូចមាន ដោយសីល ៥
 នោះខនេះយើងគួរជឿបាន ដោយមានអ្វីជាបន្ទាល់អ្នកខ្លះ ? សូមទ្រង់ព្រះ

មេត្តាប្រោស បន្ទាល់មានទូលព្រះបង្គំកាលកើតជាស្តេចក្រពត្តិរាជនោះ អង្គុយ
 ក្នុងរថធ្វើកែវ ៧ ប្រការត្រាច់ទៅក្នុងអាកាសរថនោះឯង ទូលព្រះបង្គំឱ្យកប់ជា
 កំណប់ទុកក្នុងផែនដី ត្រង់ផ្ទៃស្រះបោក្រណី សូមព្រះអង្គឱ្យជីកគាស់ឡើងមកចុះ
 នោះហើយនឹង បានជាបន្ទាល់ឱ្យទ្រង់ឃើញពិត ។ ព្រះរាជាទ្រង់ទទួលថាសាមុ ។
 ហើយមានព្រះ រាជឱង្ការមាត់ឱ្យរាជបុរសមាត់ការបង្ហូរទឹកស្រះបោក្រណីនោះឱ្យរឹង
 ស្ងួតហើយជីកគាស់ចុះទៅក្នុងផ្ទៃស្រះ បានរាជរថកែវសំមតិកម្លែងពាក្យមយុវ
 ពោធិសត្វ ។

លំដាប់នោះ ទើបមយុវពោធិសត្វទូលសេចក្តីថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា
 ប្រោស ! បណ្តាសង្ខតធម៌ដែលបច្ច័យតាក់តែងទាំងពួង រៀរលែងតែព្រះអមត
 មហានិព្វាន ដែលជាអសង្ខតធម៌ចេញក្រៅពីនោះសុទ្ធតែអនិច្ចមិនទៀត មាន
 សេចក្តី សាបសូន្យទៅជាធម្មតា ព្រោះសេចក្តីកើតមានហើយ ក៏មានសេចក្តីវិនាស
 ទៅវិញជាទីបំផុត ចំណែកវត្ថុណាដែលកើតហើយ គង់នៅបានមិនវិនាសវត្ថុនោះ
 អ្នកណាៗ ក៏រកមិនបានឡើយ ទូលប៉ុណ្ណោះហើយក៏សម្តែងធម្មទេសនាឱ្យសម្តេច
 បរមក្សត្រទ្រង់ប្រតិស្ថានក្នុងបញ្ចក្ខិកសីល ។ ព្រះរាជាបានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ហើយ
 ក៏ទ្រង់មានសេចក្តីសោមនស្សបូជាព្រះពោធិសត្វដោយរាជសម្បត្តិទាំងពួង ។ ព្រះ
 ពោធិសត្វទូលថ្វាយសម្បត្តិចំពោះព្រះរាជាវិញ ក៏ទូន្មានដាស់តឿនព្រះសតិដើម្បីមិន
 ឱ្យប្រមាទក្នុងព្រះរាជកុសល ហើយហើរឡើងកាន់អាកាសត្រឡប់ទៅព្រៃហេម
 ពាន្ត ជានិវេសនដ្ឋានរបស់ខ្លួនវិញ ។

ចំណែកខាងព្រះបរមក្សត្រព្រះបាទក្រុងពោធិសត្វនោះ ទ្រង់ព្រះស្ថិតនៅ
ក្នុងឱវាទរបស់ព្រះពោធិសត្វ បំពេញព្រះរាជកុសលមានទានជាដើម ដល់កាល
ជាទីបំផុតព្រះជន្ម ក៏ស្តេចទៅឯប្បត្តិកាមគួរដល់កម្ម ។

បឋមកំណត់ប្រវត្តិសម្តែង

កំណើតកបិន

ខាងដើមនេះនឹងពណ៌នាអំពីដំណើរហេតុដែលឱ្យកើតកបិនឡើង ក្នុងពុទ្ធសាសនាជាដំបូង តាមលំអានដែលមានមកក្នុងគម្ពីរមហាវគ្គដោយគ្រង់ ។ ។

ដំណាលដើមថា : ព្រះបរមសាស្ត្រានៃយើងទាំងឡាយ ទ្រង់បានត្រាស់ដឹងក្នុងលោក រាប់បានចំនួន ៥ វស្សា. ព្រះអង្គបានជម្រះពុទ្ធកិច្ចសព្វគ្រប់ហើយទ្រង់បរិនិព្វានទៅ ។ ក៏ក្នុងរវាង ៤៥ វស្សា ដែលព្រះអង្គទ្រង់បានត្រាស់ បើចែកចេញជាកាលមាន ៣ គឺ : រាប់ពីវស្សាទី ១ ដល់វស្សាទី ១៥ ចាត់ជាកាលទី ១ ឈ្មោះបឋមកាល . អំពីវស្សាទី ១៦ ដល់វស្សាទី ៣០ ចាត់ជាកាលទី ២ ឈ្មោះមជ្ឈិមពោធិកាល . អំពីវស្សាទី ៣១ ដល់វស្សាទី ៤៥ ដែលព្រះអង្គទ្រង់បរិនិព្វាននោះចាត់ជាកាលទី ៣ ឈ្មោះបច្ចិមពោធិកាល កំណត់ ១៥ វស្សាជាពោធិកាល ១ ។

សម័យមួយនោះ នៅក្នុងរវាងមជ្ឈិមពោធិកាល ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ដែលអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីសាងថ្វាយទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះមានភិក្ខុ ៣០ អង្គនៅក្នុងដែនបាបេយ្យ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តព្រៃ. ប្រព្រឹត្តដើរចិណ្ឌុបាត. ប្រព្រឹត្តប្រើសំពត់បង្សក្បួង. ប្រព្រឹត្តតែចិវរ ៣ ទាំងអស់. នាំគ្នាចេញអំពីនោះមកកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីគាល់បម្រើព្រះមានព្រះភាគ ទើបតែមកដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ គាប់ជូនជាដល់ថ្ងៃចូលវស្សា នឹងស្រូតមកទៀតមិនទាន់ ក៏នាំគ្នាស្វែងរកទីសេនាសនៈនៅចាំវស្សាទៀបក្រុងសាកេត នាពាក់កណ្តាលផ្លូវនោះទៅ ។ ដល់ក្នុងរវាងវស្សាភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីអផ្សុកជាខ្លាំង ដោយគិតឃើញថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងទីជិតចម្ងាយ ៦ យោជន៍ទៀតសោះ មិនសម

បើយើងរាំងឡាយស្តុនដំណើរ មិនបានទៅគាល់បម្រើព្រះអង្គ ។ លុះដល់ថ្ងៃចេញ
វិស្សាបវារពោហើយស្រេច លោកក៏នាំគ្នាស្រូតចេញអំពីទីនោះមកទៀត ទទួលរដូវ
នោះនៅមានភ្ញៀវរលីមជោកជានៅឡើយ តាមផ្លូវដែលទៅមក ពោរពេញទៅ
ដោយទឹកនិងភក់អិលបបិចបបាច់ លោកទាំងនោះក៏មានត្រេចវិវាទទឹកស្រកុក
បានសេចក្តីលំបាកយ៉ាងខ្លាំង, លុះបានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ ក៏មូលទៅកាន់
វត្តជេតពន ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅ ក្រាបបង្គំព្រះមានព្រះភាគរួច
ហើយ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលរាក់ទាក់ទៅរកភិក្ខុទាំង
នោះថា : ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សិរិយន្តរបស់អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់សង្កត់បាន
ឬទេ ? ល្មមឱ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ ? អ្នកនៅចាំវិស្សាសោតស្រួលបួល
មិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតឬទេ ? ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលតាមដំណើរ
ថា : បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សិរិយន្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នា មានសេចក្តី
ព្រមព្រៀងដោយស្មោះស្មើ ឥតមានវិវាទទាស់ទែងគ្នាទេ ទាំងនៅចាំវិស្សាសោតក៏
ស្រួលបួលដែរ មិនបានលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំ
ទូលស្តងព្រះពុទ្ធដីកាដូច្នោះរួចហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលអំពីសេចក្តីលំបាករបស់ខ្លួន
ដែលមកតាមផ្លូវដោយសព្វគ្រប់តាមដំណើរ ។

លំដាប់នោះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងនូវធម្មិកថាប្រារព្ធអំពីសំសារវដ្ត
មិនមានទីបំផុត ប្រោសប្រទានភិក្ខុទាំងនោះ លុះចប់ហើយ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានលុះ
ព្រះអរហត្តទាំងអស់អង្គ ហើយនាំគ្នាហោះតាមអាកាសទៅកាន់លំនៅរបស់ខ្លួន

អស់ទៅ ។ បន្ទាប់អំពីនោះមក ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះថា បើប្រសិនជា
 តថាគតបានតែងតាំងកបិនគ្មារកិច្ចទូកអំពីត្រាមុន ម៉្លោះសមភិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះ
 នឹងបានលះចិវរ ១ ទុកនៅទឹកនៃង ជាប់មកតែស្បង់និងចិវរប៉ុណ្ណោះ នឹងមានអត្ត
 ភាពស្រាលមិនលំបាកយ៉ាងនេះសោះឡើយ ហើយកបិនគ្មារកិច្ចនេះសោត
 ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយរាល់ព្រះអង្គ ក៏តែងតែទ្រង់អនុញ្ញាតដល់សាវក មិនដែលលះបង់
 ផង ។ ព្រះមានជោគទ្រង់ព្រះតម្រិះយ៉ាងនេះហើយ ទើបត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
 មកទ្រង់អនុញ្ញាតកបិនគ្មារកិច្ចដោយពុទ្ធជីកាថា :

អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ វិស្សំ វុដ្ឋានំ ភិក្ខុនំ កបិនំ អត្ថវិគុំ
 អត្តតកបិនានំ វោ ភិក្ខុវេ បញ្ច កប្បិស្សន្តិ

សេចក្តីថា : ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដែលនៅចាំវិស្សារូចហើយ ទទួលក្រាលកបិន, ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយក្រាលកបិនរូចហើយ នឹងបានសម្រេចអានិសង្សគុណ ' ៥
 ប្រការ ។

ដំណើរដើមដែលនាំឱ្យកើតមានកបិនឡើងក្នុងសាសនា ដូចន័យដែលបាន
 ពណ៌នានេះឯង ។

ឯកំណើតកបិនទាន ដែលទាយកផ្តើមធ្វើជាដំបូងនោះគឺ ព្រះបាទបសេន
 ទិកោសល ដូចមានរឿងដំណាលដូចតទៅនេះ :

កាលព្រះបាទបសេនទិកោសល មានអង្គព្រះកម្មាយនត្ថេរ ជាប្រធាន ។
 ព្រះកម្មាយនត្ថេរទទួលគ្រងតាមគន្លងកបិនត្ថារកិច្ចសម្រេចសព្វប្រការ គ្រានោះ
 ព្រះបរមសាស្ដា ក៏ទ្រង់ទេសនាសរសើរ កុសលផលបុណ្យកបិនទាននៃព្រះបាទ
 បសេនទិកោសលរាជ ដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់ត្រាស់នាំអតីតនិទាននៃ
 ព្រះអង្គ កាលអន្លោលជាតិជានរជីវទុក្ខតបរមពោធិសត្វ បានជួយខ្លាយខ្វល់ចាត់ការ
 កបិនទាននៃកុដ្ឋម្ពីក៍ នាំទៅថ្វាយព្រះចមមុនី គឺព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ព្រះ
 នាមបទុមុត្តរៈ ព្រះអង្គទ្រង់ប្រោសប្រទានឱ្យព្រះសុជាតត្ថេរជាអគ្គសាវ័កនៃព្រះ
 អង្គគ្រងក្នុងទីនោះ ឯព្រះបរមសាស្ដាជាម្ចាស់នៃយើងនេះ ព្រះអង្គក៏មានពុទ្ធច្យា
 ករណ៍ទំនាយអំពីសំណាក់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបទុមុត្តរៈពីកាលនោះមក លុះព្រះអង្គបាន
 ត្រាស់ហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់សំដែងព្រះសទ្ធម្មវិសេសទេសនាបានប្រារព្ធនូវបុព្វចរិ
 យានៃព្រះអង្គ កាលព្រះអង្គកើតជានរជីវទុក្ខតពោធិសត្វ ក្នុងសាសនានៃព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធបទុមុត្តរៈ មកនោះស្រេចហើយ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់កបិនដល់
 ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានត្រៃចីវរទុព្វលភាព ហើយទ្រង់បញ្ជូននូវសិក្ខាបទ ដែល
 ព្រះសង្ឃតិកាចារ្យ បានពោលទុកក្នុងគម្ពីរមហាវគ្គដោយពិស្ដារ ហើយទ្រង់ទេសនា
 សរសើរផលានិសង្សកបិនទាននេះថា មានផលវិសេសលើសលន់ពន់ប្រមាណ
 ណាស់ ។

សំដាប់នោះ មានព្រះថេរៈ ១ ព្រះអង្គព្រះនាមនារទត្ថេរ បានស្ដាប់ព្រះ
 ទេសនាកបិននិសង្សដូច្នោះហើយ

ទើបលោកមានហឫទ័យដ៏ពេញទៅដោយបីតិជ្រះថ្លាគិតថា កងិនទានមានផលានិសង្សអស្ចារ្យយ៉ាងនេះ គួរអាត្មានឹងសាងប្រធានដល់ជំនុំសង្ឃម្តងចុះ កាលព្រះនារទត្តេរ លោកគិតដូច្នោះ ទើបលោកទៅកាន់ត្រកូលព្យាតិ ហើយលោកបបួលពពួកព្យាតិឱ្យជួយក្នុងកងិនទាន លុះបានគ្រប់គ្រឿងកងិនហើយ លោកនាំអង្គកងិននោះទៅកាន់អារាមមួយអន្លើដោយពពួកព្យាតិជាបរិវារ ។ លុះបានដល់អារាមហើយ ព្រះនារទត្តេរក៏យកសំពត់កងិននោះ ដកល់ទៀបព្រះបាទយុគលនៃព្រះតថាគត ហើយសូត្រថ្វាយដោយបាលីថា :

ភន្តេ ឥមានិ ចិវរានិ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស
 កងិនតាយ ទស្សាមិ ។

ប្រែថា: បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាសូមថ្វាយនូវចិវរទាំងឡាយនេះដល់ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីក្រាលជាកងិនក្នុងឥឡូវនេះ ។

គ្រាកាលនោះ ព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់ ព្រះអង្គក៏ប្រជុំភិក្ខុទាំងឡាយ ៥០០រូប ហើយព្យាងកិច្ចទាំងឡាយ មានការដេរនូវចិវរកងិនជាដើម ឱ្យសម្រេចសព្វគ្រប់ប្រការ កាលនោះឯង ។

សាធិវេរី សាមុសប្បរសទាំងឡាយ ! ឯកិរិយាដែលព្រះនារទត្តេរធ្វើកងិនដើម្បីភិក្ខុសង្ឃ មានអង្គព្រះពុទ្ធជាប្រធាននោះ ក៏កើតជាអស្ចារ្យដល់ជំនុំសង្ឃ សឹងនាំគ្នាសរសើរកុសលផលបុណ្យនៃព្រះនារទត្តេរជាអនេកបរិយាយ កាលនោះសម្តេចព្រះឈ្នះមារ ក៏ទ្រង់នាំអតីតនិទាននៃព្រះអង្គ កាលដើមជាស្តេច

ចក្រពត្រាធិរាជ១ព្រះអង្គ ទ្រង់ព្រះនាមបរមចក្រវិជិតរាជ ប្រកបដោយអំណាចធំ
 ក្នុងទ្វីបទាំង៤មានទ្វីបតូច២០០០ជាបរិវារ ព្រះអង្គបានសាងកបិនទានថ្វាយ
 ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាមកោណ្ឌញ្ញសម្មាសម្ពុទ្ធ ដែលត្រាស់ដឹងក្នុងសារកប្ប ជាកប្ប
 កន្លងយូរទៅហើយនោះ នាំមកសម្តែងជាសណ្តាប់ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងព្រះពុទ្ធ
 សាសនាដោយពិស្តារ ជាអនេកបរិយាយក្នុងទីនេះជាសេចក្តីខ្លីៗ នាំមកឱ្យឃើញ
 បុគ្គលអ្នកធ្វើមុនគេ គឺព្រះបាទឃុំសេនទិកោសលរាជ ជាបច្ចុប្បន្ននិទានព្រះនរោ
 ទុត្តតពោធិសត្វ និងនាយក្តម្ពីក់ទោះក្តី ព្រំនិទាននេះជាអតីតនិទាន ចំណែក
 ខាងព្រះសង្ឃអ្នកធ្វើសោត គឺព្រះនារទត្តេរចោបច្ចុប្បន្ននិទាន និទានព្រះនារទត្តេរ
 ធ្វើកបិននោះគួរយកជាបែបយ៉ាងបាន ហេតុនេះទើបឃើញបព្វជិតទាំងឡាយ
 ពីបុរាណ ធ្វើកបិន ត ៗ គ្នាមក ព្រោះអាស្រ័យនារទត្តេរនេះឯង ។

កបិនទានដែលបានបុណ្យជាងគេនោះ ប្រកបដោយហេតុ ៥ យ៉ាងគឺ :

- ១- កបិននេះមានតែក្នុងពុទ្ធភាស .
- ២- កបិនទានមានតែ ១ ខែ គឺចាប់ពីថ្ងៃ ១ រោច ខែអស្សុជ ទៅទល់
 ពេញបូរមីខែកត្តិក .
- ៣- កបិននេះមានកើតដោយសង្ឃ .
- ៤- កបិននេះញាណសម្បយុត្ត .
- ៥- កបិននេះបានអានិសង្ឃទាំងសង្គាម ទាំងអ្នកឱ្យទាំងអ្នកទទួល ។

(រឿងទាំងអស់នេះមានក្នុងបញ្ញាសជាតក)

គំរូនៃកបិនសទ្ធិប្រតិបត្តិ

បុណ្យចំរើនព្រះជន្ម

បុណ្យចំរើនព្រះជន្មនេះ បើតម្រូវឱ្យឃើញអំពីកិច្ចដែលត្រូវធ្វើនោះ ចែកចេញជា ៣ ប្រភេទដូច្នោះគឺ :

១- ជីវិតមហាកម្ម អំពើដែលគេធ្វើដើម្បីអប់រំអបសូបដប់បំលៀងនូវ ជីវិតសង្ខារបង្ការទុកឱ្យហើយ ព្រោះខ្លួនវិតនៅក្នុងលោកនេះមិនមានខ្លឹមសារ រស់នៅទេរោង មិនមានផលប្រយោជន៍សម្រាប់ទៅបរលោកនាយ គិតឃើញដូច្នោះ ហើយ ត្រូវបំពេញកុសលមានទានសីលជាដើម .

២- អាយុវិជ្ជានកម្ម អំពើដែលគេធ្វើទៅដើម្បីចំរើនអាយុសង្ខារ ឱ្យវិច័យទៅតាមអាយុខ័យ ដោយគុណភាព នៃព្រះធម្មរតនៈ មានការ ចំរើននូវព្រះបរិត្តជាដើម ឧទាហរណ៍ដូចអាយុវិជ្ជានកុមារ .

សេចក្តីដំណាលថា មានប្រាហ្មណ៍ពីរនាក់ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា នៅក្នុងទីក្រុង ទីយលម្ពិលៈ បួសជាតាបសបួសសិក្រៅព្រះពុទ្ធសាសនា ប្រព្រឹត្តនូវតបធម៌អស់ ៤៨ ឆ្នាំ បណ្តាតាបសទាំងពីរនាក់នោះតាបសម្នាក់គិតថា : បើអញនឹងបួសមួយជីវិត មុខជានឹងជុតពូជ . អញត្រូវសិក្ខ គិតដូច្នោះហើយក៏សឹកទៅ រករបរចិញ្ចឹមជីវិតលក់ គ្រឿងបរិក្ខារ ហើយក៏បានប្រពន្ធ យូរបន្តិចមកក៏បានកូនប្រុសមួយ ក៏នាំកូនទៅ ថ្វាយបង្គំតាបសជាសំឡាញ់ លុះទៅដល់ដាក់កូនឱ្យដេករួចថ្វាយបង្គំទាំងប្តីប្រពន្ធ តាបសជាសំឡាញ់នោះឱ្យពរថា ទិយាយុកោ ហោថិ សូមអ្នកទាំងឡាយមាន អាយុវែង។ ហើយលើកកូនឱ្យថ្វាយបង្គំតាបសនោះទៀត តាបសគង់នៅស្ងៀម

ឥតមានឱ្យពរដូចកាលម្ខាយឪពុកថ្វាយបង្គំនោះឡើយ ។ ឪពុករបស់កូននោះសួរ
ថា : ' ហេតុដូចម្តេចបានជាលោកម្ចាស់មិនឱ្យពរដល់កូនរបស់ខ្ញុំព្រះករុណា តាបស
ឆ្លើយថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បានជាអាត្មាមិនឱ្យពរ ព្រោះមានសេចក្តីអន្តរាយដល់
កុមារនោះ ។ លោកម្ចាស់អន្តរាយដូចម្តេច ? ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កូននេះរស់នៅតែ
មួយសប្តាហ៍ទៀតទេ ។ លោកម្ចាស់មានអ្វីជាគ្រឿងការពារកូននេះទេ ? អាត្មា
មិនចេះពិធីការពារនូវជីវិតកូននេះទេ ។ មានអ្នកណាចេះទេព្រះតេជគុណ ?
ព្រះសំមណគោតម ទើបព្រះអង្គចេះពិធីនេះ ចូរអ្នកឯងទៅសួរព្រះអង្គចុះ ។ ខ្ញុំព្រះ
ករុណាមិនហ៊ានទៅទេខ្លាចសាបសូន្យតប : ។ អ្នកឯងស្រឡាញ់តប : ជាងកូនឬ ?
បើស្រឡាញ់កូនជាងតប : ត្រូវចូលទៅរកព្រះអង្គ ។ ព្រាហ្មណ៍និងប្រពន្ធនោះ
ក៏ព្រមចូលទៅថ្វាយបង្គំព្រះសាស្តាតាមតាបស ។ ព្រះសាស្តាឱ្យពរថា : ទីឃាយ
កោ ហោហិ ចូរអ្នកមានអាយុវែង ។ ក្នុងពេលដែលកូនថ្វាយបង្គំ ព្រះអង្គគង់
នៅស្ងៀម ។ ព្រាហ្មណ៍ទូលសួរថា ហេតុដូចម្តេចបានជាព្រះអង្គមិនឱ្យពរដល់កូនខ្ញុំ
ព្រះអង្គ ? ព្រះលោកនាថីក៏ទ្រង់ព្យាករណ៍ដូចតាបសដែរ ។ ព្រាហ្មណ៍ទូលសួរ
ព្រះសាស្តាថា បពិត្រព្រះអង្គ ព្រះអង្គមានឧបាយជាគ្រឿងការពារនូវជីវិតកូននេះ
បានដែរឬ ? ព្រះអង្គមានពុទ្ធដិកាថា មាន បើអ្នកចង់ឱ្យកូននេះរស់ គប្បីធ្វើមណ្ឌល
គ្រង់ទ្វារនៃផ្ទះខ្លួន រៀបធ្វើគ្រឿងតាំងកណ្តាលមណ្ឌលនោះ និងធ្វើរបងព័ទ្ធជុំវិញ
មណ្ឌលនោះ រួចក្រាលអាសនៈ ៨ ក៏បាន ១៦ ក៏បាន រួចនិមន្តសាវ័កតថាគតឱ្យ
អង្គុយលើអសនៈនោះ បើអ្នកអាចធ្វើឱ្យសាវ័ករបស់តថាគតសូត្រ ព្រះបរិត្តអស់
មួយសប្តាហ៍ កូននេះបានរស់តរៀងទៅ ។ ព្រាហ្មណ៍នោះធ្វើតាមបង្គាប់ព្រះសាស្តា

ហើយទូលសួរថា ធ្វើដូចម្ដេចបានសាវ័ករបស់ព្រះអង្គ ? ព្រះមានព្រះភាគក៏បញ្ជូនសាវ័ករបស់ព្រះអង្គទៅឱ្យព្រាហ្មណ៍នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានទៅគង់កន្លែងនោះ ព្រាហ្មណ៍និងព្រាហ្មណី យកកូនមកដាក់នៅលើតាំង ចំពោះមុខព្រះភិក្ខុសង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុស្នាឡាយនូវព្រះបរិត្តអស់ ៧ យប់ ៧ ថ្ងៃមិនដាច់ ក្នុងថ្ងៃជាតំរប់ ៧ ព្រះបរមសាស្តាស្ដេចយាងដោយព្រះអង្គឯង ។ ទេវតាមួយម៉ឺនចក្រវាឡ ដែលមានស័ក្តិធំៗ ក៏មកគាល់ព្រះក្នុងទីនោះ ចំណែកឯទេវតាស័ក្តិតូចៗទាំងឡាយ មានអវិរុទ្ធយក្ស រួចពីការបំរើស្ដេចវេស្សវិណអស់ ១២ ឆ្នាំ បាននូវពរអំពីសំណាក់ស្ដេចវេស្សវិណ ថាត្រូវបានចាប់ទារកនេះស៊ីក្នុងថ្ងៃជាតំរប់ ៧ ត្រូវនឹងថ្ងៃដែលព្រះអង្គយាងមក យក្សនោះក៏ចៀសចេញទៅ ដោយអំណាចខ្លាចទេវតាមានស័ក្តិធំ ក៏ខានស៊ីទារកនោះទៅ ។ លុះដល់ថ្ងៃទី ៨ រះឡើង ក៏នាំទារកនោះទៅថ្វាយបង្គំព្រះសាស្តា ព្រះអង្គឱ្យពរថា ទិយាយុកោ ហោហិ ថែមទាំងព្យាករណ៍ថា ទារកនេះបានអាយុ ១២០ ឆ្នាំ ចាប់តាំងពីថ្ងៃនោះមក គេក៏ហៅទារកនោះថា "អាយុវិឌ្ឍនកុមារ" ។ អាយុវិឌ្ឍនកុមារនេះ លុះចំរើនវ័យធំឡើងត្រាច់ទៅទិណាមកណា មានឧបាសក ៥០០ ជាបរិវារ ។

ថ្ងៃមួយជាខាងក្រោយមក ភិក្ខុជំនុំគ្នាក្នុងធម្មសភាថា : ម្ចាស់អារុសោ អាយុវិឌ្ឍនកុមារ ដែលត្រូវស្លាប់ក្នុងថ្ងៃតំរប់ ៧ ឥឡូវវែរជាព្រះអង្គព្យាករណ៍ថា បានអាយុ ១២០ ទៅវិញ ថែមទាំងមានបរិវារ ៥០០ ទៀតផង ដូច្នេះប្រហែលជាមានដំណើរធ្វើនូវសត្វឱ្យមានអាយុវែង ។ ក្នុងពេលនោះ ព្រះបរមសាស្តាចារ្យ ព្រះអង្គយាងមកសួរភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា ជំនុំគ្នារឿងអ្វី ? ពួកភិក្ខុក៏ក្រាបទូល

តាមដំណើរនោះ ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការរីកចំរើននូវ អាយុសត្វទាំងឡាយ មិនមែនមានត្រឹមតែថ្វាយបង្គំនូវអ្នកមានគុណប៉ុណ្ណោះទេ មានហេតុ ៤ យ៉ាងឡើងជាគ្រឿងធ្វើឱ្យរួចនូវសេចក្តីអន្តរាយ ហើយក៏ព្រះអង្គ សំដែងនូវតាថាបញ្ជាក់ថា :

អភិវាទនសីលិស្សៈ និច្ចំ វុឌ្ឍាបថាយិនោ

ចត្តារោ ធម្មា វុឌ្ឍនិ អាយុ វណ្ណោ សុខំ ពលំ ។

ពរ ៤ ប្រការគឺ អាយុ ១. ពណ៌សម្បុរ១. សេចក្តីសុខ ១. កំលាំង ១. រមែងចំរើនដល់បុគ្គល និងមានកិរិយាថ្វាយបង្គំដល់ព្រះរតនត្រ័យជាប្រក្រតី និងអ្នកមានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងជានិច្ចដល់ចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ ។

បុ- រឿងនេះគួរសង្ស័យណាស់ចំពោះអាយុវុឌ្ឍនីកុមារ ដែលថាដល់ថ្ងៃទី ៧ នឹងត្រូវស្លាប់ ហេតុដូចម្តេចបានជាមិនស្លាប់ ? ព្រោះថា ព្រះពុទ្ធមិនមែន មានពុទ្ធដីកាពីរ ដូចយ៉ាងព្យាករណ៍សុប្បទិទ្ធថានិកដល់ថ្ងៃទី ៧ នឹងត្រូវព្រះធរណី ស្រូប ហើយត្រូវស្រូបមែន ។

វិ- រឿងសុប្បពុទ្ធ និង អាយុវុឌ្ឍនីទាំងពីរនេះខុសគ្នា ចំណែកសុប្បពុទ្ធ មានកម្មជាទម្ងន់ ទុកជាការពារយ៉ាងម៉េចក៏មិនផុត ចំណែកអាយុវុឌ្ឍនីកុមារគ្មាន ព្យែរវេកអ្វីនឹងយក្យនោះទេ ហើយអាយុវុឌ្ឍនីកុមារនេះ គ្មានបាបជាទម្ងន់ផង អាយុខេយ្យក៏ពុំទាន់ដល់ទៀត ។

ម្យ៉ាងទៀត នយោបាយរបស់ព្រះដើម្បីនឹងឱ្យព្រាហ្មណ៍លះបង់នូវតបៈ
ដែលជាខាងក្រៅពុទ្ធសាសនា ។

រឿងចំរើនព្រះជន្មនេះ មានអាយុវឌ្ឍនកុមារមានជាអាទិ រឿងនេះជាប់
មកដល់សូត្រភាណយក្សសព្វថ្ងៃនេះ ។

៣- អនុប្បទាន អំពីដែលគេធ្វើដើម្បីអនុគ្រោះដោះទុក្ខទោសសត្វ
ដែលជួបប្រទះនឹងគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗ ដូចរឿងអកយទាន ដែលដោះជីវិតសត្វឱ្យ
ផុតអំពីសេចក្តីស្លាប់ ។

បុណ្យចំរើនព្រះជន្ម នេះ ឥឡូវនេះ គេច្រើនធ្វើកតញ្ញកតវេទី ចំពោះ
បុព្វការី មានមាតាបិតាជាដើម ។

បុណ្យចំរើនព្រះជន្មសេចក្តីស្លាប់

កំណើតបង្កកូល

បង្កកូលនោះ គឺសំពត់ដែលគេចោលដោយគំនរសម្រាម ជាសំពត់ដែលគេដាច់អាស័យ ដូចជារយាលចាប-សេក សំពត់នៅដោយរាន សំពត់រុំខ្មោច សំពត់ទាំងនេះឯង ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យវេសយកមកប្រើប្រាស់តាមសេចក្ដីត្រូវការ ចំពោះអ្នកមានសទ្ធា លុះបានឃើញដូច្នោះហើយ ក៏នាំយកសំពត់ថ្មីទៅចោលនឹងអសុភវិបាកហៅថាសំពត់បង្កកូល ។ លុះកន្លងកាលដ៏យូរមក អ្នកមានសទ្ធាបានឃើញថា ធ្វើដូច្នោះទើបជាទីបដិកូល ទើបយកសំពត់ទៅគ្របលើម្សួសខ្មៅ ឬ ទាញខ្សែអំពីខ្មោច ហើយដាក់សំពត់លើខ្សែ ភិតភ្នែកបង្កកូលពិចារណាដោយគាថាថា: អនិច្ចា វត សង្ខារា ជាអាទិ ហើយនាំយកសំពត់នោះមកបានជាគាថានេះសម្រាប់ពិចារណាសង្ខារធម៌ ។

និទានរឿងហេតុដើមឱ្យឃើញថា កាលកន្លងទៅហើយ មានភិក្ខុមួយអង្គឈ្មោះមហាកាល លោកចូលចិត្តពិចារណានូវអសុភកម្មដ្ឋានក្នុងវិបាក ។ ថ្ងៃមួយមានគេនាំយកខ្មោចស្រីម្នាក់ មានរូបល្អស្អាតសោភា ទើបតែធ្វើកាលកិរិយាថ្មីៗ ទៅធ្វើឈាបនកិច្ចក្នុងវិបាកនោះ ។ មហាកាលភិក្ខុលោកបានពិចារណានូវសង្ខារធម៌ដោយគាថាថា :

អនិច្ចា វត សង្ខារា ឧប្បាទវយធម្មិនោ
 ឧប្បជ្ជិត្តា និរុជ្ឈន្តិ តេសំ រូបសមោ សុខោ ។

ប្រែថា: សង្គាមទាំងឡាយមិនទៀងមែនពិត មានកិរិយាកើតឡើងនិង
វិនាសទៅវិញជាធម្មតា តែបើកើតឡើងហើយ តែងរលត់ទៅវិញ លុះរលត់នូវ
សង្គារទាំងឡាយនោះបាន ទើបនាំមកនូវសេចក្តីសុខគ្រប់យ៉ាង ។

លោកពិចារណាធម៌នេះ ដោយយោនិសោមនសិការ: ក៏បានសម្រេចអរ-
ហត្តផល ព្រមទាំងចតុប្បដិសម្តិទាញាណ ។ ហេតុនេះបានជាគាថានេះ ជាទំនៀម
ទំលាប់សម្រាប់ពិចារណានូវសង្គារធម៌ ។

បុ. ចុះកិច្ចបង្សកូលនេះ ជាកិច្ចរបស់លោកធុតង្គ ដែលលោកសមាទាន
បង្សកូលិកង្គទេ ហេតុអ្វីក៏យើងរាល់គ្នាយកមកប្រើខែចូលឆ្នាំ ខែភ្ជុំបិណ្ឌនិមន្ត
លោកបង្សកូល ?

វិ- រឿងនេះជាប់ទំនៀមទំលាប់ពីមហាកាល ដែលលោកបានពិចារណា
ហើយ អាកយកសំពត់ស្រ្តីម្នាក់ ដល់មកខាងក្រោយ តែអ្នកណាមានម្តាយឬឪពុក
ស្លាប់ និមន្តលោកមកអាកយកស្នប់សន្តត់ថាបង្សកូលបានជាជាប់ធម៌អនិច្ចាតរឿង
មកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។

បុ- ចុះលោកសូត្រអភិធម្ម, អវិជ្ជា និងករណីប្រយោជន៍អ្វី ?

វិ- បានជាកើតលោកសូត្រ លោកអ្នកប្រាជ្ញយល់ថា អ្នកដែលនិមន្តលោក
ទៅបង្សកូលនេះ ច្រើនលើមាតាបិតាស្លាប់ យកធម៌អភិធម្មទៅសងគុណ, គ្រង់
សូត្រអវិជ្ជានោះរកកំណើតជាទីកើតទីរលត់ ដែលសូត្រធម៌ករណីនោះ ដើម្បី

បណ្តើរៗបិសាចដែលនៅស៊ីសាកសុភ ព្រោះមានរឿងដំណាល កាលនោះមានភិក្ខុ
មួយអង្គទៅឆាកយកសំពត់ស្នប់ អមនុស្សទៅហូងហែងសាកអសុភនោះ វាចូល
ក្នុង សាកអសុភដេញបន្ទាចលោក រឿងនេះជ្រាបដល់ព្រះ។ បញ្ញត្តិមិនឱ្យឆាកយក
សំពត់អសុភស្រស់ ដល់ថ្ងៃទី ៨ បានឆាកយកបាន ។

រឿងនេះជំនាន់ដើម គេច្រើនតែនិមន្តលោកបង្សកូលប្រគេនសំពត់ស
ដល់មកក្រោយក្លាយទៅជាប្រគេនលុយវិញ ។

ចប់រឿងទុក្ខគុលគម្ពុន្ត្ត៖

បុណ្យភ្នំបិណ្ឌ

បុណ្យភ្នំបិណ្ឌនេះ ដែលយើងបានទាក់ទងតៗ គ្នា រហូតដល់មកសព្វថ្ងៃ នេះ ហើយគួរឱ្យយកជាប្រមាណក្នុងកិច្ចកុសលទៅកើត មកពីមាននិទានរឿង ១ ជាអាទិ ដូចពោលតទៅ :

សេចក្តី មានពួកញាតិរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ១ ក្រុម បានបំពេញនាន មានវត្តមិនបរិសុទ្ធល្អ (ស៊ីបាយមុនលោក) (១) លុះលះលោកនេះទៅកាន់លោក ខាងមុខ ក៏ទៅកាន់កំណើតជាបេតិកភ័យសោយទុក្ខវេទនាជាយូរអង្វែងតទៅ លុះ ដល់ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាមកុក្កសន្នោបានត្រាស់ឡើងក្នុងលោក ពួកប្រេតនោះក៏នាំគ្នា ទៅសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះខ្ញុំព្រះអង្គកាលណានឹងបានអាហារបរិភោគ ព្រះអង្គប្រាប់ថា ចាំសួរព្រះពុទ្ធខាងក្រោយចុះក្នុងសាសនាតថាគតនេះ អ្នកទាំង ឡាយមិនមានអាហារបរិភោគទេ លុះតែផែនដីដុះបាន ១ យោជន៍ឡើង ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមកោនាគមនៈ បានត្រាស់មកទៀតពួកប្រេតនោះក៏នាំគ្នាមកសួរ ក៏ប្រាប់ដូច មុនទៀត លុះផែនដីដុះបានមួយយោជន៍ទើបព្រះពុទ្ធនាមគោត្តមកើតឡើង ពួក ប្រេតទាំងឡាយនាំគ្នាមកសួរព្រះអង្គៗទ្រង់ត្រាស់ថា ចាំមើលព្រះបាទពិម្ពិសារជា ញាតិរបស់អ្នកទាំងឡាយ ទ្រង់ឱ្យនូវទានដល់តថាគត នឹងញ៉ាំងអាហារឱ្យសម្រេច ដល់អ្នកទាំងឡាយ ៗ នឹងបាននូវអាហារក្នុងពេលនោះ លុះព្រះបាទពិម្ពិសារថ្វាយ ទានក្នុងថ្ងៃដំបូងហើយ មិនបានផ្សាយផលទៅឱ្យពួកញាតិ ក៏ស្រាប់តែពួកប្រេត ជាញាតិទាំងឡាយនោះ យំស្រែកទ្រហោអីងអាប់ក្នុងរត្តិសម័យ លុះព្រះបាទ

(១) ស៊ីមុនលោក គឺស៊ីហើយសល់យកទៅប្រគេនលោក

ពិម្ពិសារទៅកាន់វត្តវេទ្យវិន ហើយបានសូត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គត្រាស់ថាពួក
 ប្រេតជាញាតិរបស់ផងទ្រង់យំស្រែកទ្រហោទ្រហឹងរកអាហារនេះតើ ពួកប្រេត
 ទាំងនោះ បានជាពួកប្រេតនោះចេះតែយំស្រែកបែបនេះ ព្រះរាជាបានយល់ហេតុ
 ដូច្នោះហើយ ក៏បានខំធ្វើទានមានបាយចំណីសំពត់អាវជាដើម ដល់ព្រះសង្ឃមាន
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាប្រធាន ព្រះអង្គក៏អនុមោទនា ដោយធម៌តិរោកុដ្ឋសូត្រ
 ស្រេចហើយក៏ពួកប្រេតទាំងនោះ ទៅកើតក្នុងទិព្វិមាន ជាស្ថានប្រកបដោយ
 សុខភាពរៀងរាល់ទៅ ។

ប៉ុ- មានអ្នកខ្លះថាដល់ថ្ងៃ ១៥ រោច ខែភទ្របទ ពួកយមរាជ
 លែងពួកនរកប្រេត ឱ្យមកទទួលផល រឿងនេះពិត ឬ មិនពិត ?

វិ- រឿងនេះពិតខ្លះ មិនពិតខ្លះ ដែលពិតនោះ ដូចជាពួកប្រេតបរទត្តបដិវី
 ដែលត្រូវទទួលផលបាន ក៏ត្រូវដើរស្វែងរកព្រះញាតិណាដែលធ្វើបុណ្យឱ្យទាន
 ឧទ្ទិសផលឱ្យទៅ ។ ពួកប្រេត ១ ដែលទទួលផលបាននោះ ត្រូវប្រកបដោយអង្គ ៣
 គឺ :

- ១- ញាតិសន្តានបានឧទ្ទិសផលឱ្យទៅ .
- ២- តម្កល់ចំពោះសង្ឃ .
- ៣- ប្រេតបានអនុមោទនា ។

លុះតែប្រកបដោយអង្គ ៣ នេះទើបទទួលផលបាន ដែលថា មិនពិត
 នោះគឺ យមរាជលែងមកនោះមិនមែនទេ សត្វប្រេតដែលនឹងរួចមកបាន

លុះតែរួចដោះផលកម្ម បានមកទទួលបាន ដូចប្រេតព្រះញាតិព្រះបាទពិម្ពា
សារជាដើម ។

បុ- ខែភ្នំបិណ្ឌនេះ ហេតុអ្វី ក៏ធ្វើបានតែខែកទ្របទ ខែដទៃៗ ក៏មិនធ្វើ
ផង ?

វិ- បានតែខែកទ្របទ ព្រោះរដូវនេះជារដូវលោកចាំវស្សាជួបជុំលោក
ហើយឧបាសកឧបាសិកា ក៏ទើបនឹងរួចពីការស្លុងដក ចំនេរល្មមនឹងប្រៀតមកធ្វើ
រវាង ១៥ ថ្ងៃ ខែនេះបាន ។

បុ- ចុះដូចយ៉ាងជំនាន់ដើម មានបាយបិណ្ឌ លុះភ្នំរួចយកទៅចោល
ក្នុងស្រែ ឬ បណ្តែតតាមទឹកនេះជាលទ្ធិអ្វី ?

វិ- គ្រង់ដែលមានធ្វើកន្ទោង ឬ បាយបិណ្ឌយកទៅដាក់ចោលក្នុង ស្រែ
គ្រង់នេះជាលិទ្ធិសាសនាព្រាហ្មណ៍ សាសនាព្រាហ្មណ៍ធ្វើបុណ្យបញ្ជូនទៅមាតា
បិតា គេអញ្ជើញពួកព្រាហ្មណ៍ចាស់ៗមកទទួលអាហារ ហើយគេចាប់យកចំណី
អាហារដាក់ក្នុងកន្ទោងមួយ គេឧទ្ទិសទៅឱ្យមាតាបិតាគេ គឺគេយកកន្ទោងទៅដាក់
ក្នុងទីណាមួយហើយគេចាំមើល បើឃើញគោមកស៊ី គេសំគាល់ថាមាតាបិតាគេ
ឡើងស្ថានសួគ៌ ព្រោះគេជាជំនិះព្រះឥសូរ បាយនេះឈ្មោះសុបិណ្ឌនេះ បានជាប់
កន្ទោងមកដល់យើងសព្វថ្ងៃនេះ ដូចយ៉ាងធ្វើបុណ្យដារ ពេលរាប់បាត្រមានដាក់
កន្ទោង នៅបន្ទាប់ពីចុងបាត្រនេះជាកសុតាង ហៅថា កន្ទោងបាយដារ ។

បុណ្យបូជាព្រះចន្ទ

បុណ្យបូជាព្រះចន្ទនេះជាពិធីមួយយ៉ាងសំខាន់ របស់ពួកជនអ្នកកាន់ព្រះ
 ពុទ្ធសាសនា តែងនាំគ្នាធ្វើក្នុងថ្ងៃ ១៥ កើតខែកត្តិក ពួកជនខ្លះបានធ្វើតាមដឹង
 ដោយការពិតទៅក៏មាន ខ្លះធ្វើតៗគ្នាទៅក៏មាន ជនដែលដឹងពិត រមែងបាន
 ផលសម្បត្តិ លទ្ធកម្មយោជន៍ដោយច្រើនទៅអ្នកដែលមិនដឹងសោះរមែងទៅជាខុស
 តាមលិខិតសាសនាដទៃ មានសាសនាព្រាហ្មណ៍ជាដើម រមែងសៅហ្មងសរណេតមន៍
 ក៏មាន ហេតុនេះ ពុទ្ធបរិស័ទត្រូវប្រព្រឹត្តដូច្នោះទៅចុះ ព្រោះថា សំពះព្រះខែនេះ
 បើតាមលិខិតព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលមានមកក្នុងចរិយាបិដកថា គេធ្វើដើម្បីរំលឹកដល់
 ព្រះពោធិសត្វ កាលដែលយោនយកំណើតទៅក៏តែជាសត្វទន្សាយ ដល់ថ្ងៃពេញ
 បូរីព្រះចន្ទពេញវង់ មានពន្លឺល្អសោភា ក៏ទ្រង់ក្រឡេកមើលទៅព្រះចន្ទ ហើយ
 មានសេចក្តីជ្រះថ្លា ប្រកបដោយករុណាចិត្តគិតដូច្នោះថា បើអ្នកណាត្រូវការសាច់
 របស់អាត្មាអញជាអាហារ អាត្មាអញនឹងបំពេញជីវិតទានក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។

សត្វ ៤ ពួក ទន្សាយ, ស្នា, ភេ, ចចក សត្វទាំង ៤ ពួកនេះ ជិតដល់ថ្ងៃ
 ពេញបូណិមីនិងសមាទានឧបោសថ ចំណែកសត្វស្នា ក៏ស្វែងរកបានផ្ទៃស្នាយយក
 មកទុកជាអាហារ សត្វចចកទៅបានសាច់ដែលគេអាំងទុកនឹងខ្ទមវាលស្រែ ស្រែក
 សូមគេយកមក, សត្វភេដើរតាមដងស្ទឹង ក៏ឃើញត្រីច្រូនដែលគេកប់ទុក ក៏ស្រែក
 សូមគេមករៀងខ្លួន ចំណែកសត្វទន្សាយមិនបាច់ស្វែងរកអាហារ គ្រាន់តែនឹក
 ប៉ុណ្ណោះ ក៏ក្តៅអស់នេះរបស់ព្រះឥន្ទស្តេចក៏ទ្រង់អារជ្ជនាការ ឃើញទន្សាយព្រះ
 ពោធិសត្វ មានករុណាជ្រះថ្លាចង់បំពេញទាន ក៏ហោះចុះមកក្លែងខ្លួន ធ្វើជា

ព្រាហ្មណ៍ចាស់ម្នាក់ ដើរមកកាន់សំណាក់ស្នា ក៏ពោលថា ខ្ញុំដើរផ្លូវឆ្ងាយអត់ឃ្លាន គ្មានអាហារ គ្មានអាហារបរិភោគយូរថ្ងៃហើយ ជីវិតរបស់ខ្ញុំនឹងក្ស័យក្នុងថ្ងៃនេះ មិនខានឡើយ ធ្វើម្តេចនឹងបានអាហារបរិភោគអេះ ។ ស្នាក់ឱ្យផ្ទៃស្វាយទៅ ព្រាហ្មណ៍ចាស់ ស៊ូអត់ខ្លួនឯង ហើយដើរទៅចចកទៀត ចចកក៏ឱ្យសាច់អាំង រួចទៅ រកភេ ១ ក៏ឱ្យត្រីថ្មិនទៀត រហូតដល់ទន្សាយ ១ ប្រាប់ថា ខ្ញុំមានតែសាច់និងឈាម របស់ខ្ញុំ ត្រូវការឱ្យជាទាន បើអ្នកត្រូវការ ចូរខុសបង្កាត់ភ្លើងឱ្យនេះទៅចុះ ខ្ញុំនឹងលោតចូលក្នុងភ្លើង អ្នកនឹងបរិភោគនូវសាច់របស់ខ្ញុំ ព្រាហ្មណ៍ចាស់តបថា ខ្ញុំអរគុណណាស់ បើដូច្នោះហើយរកខុសបង្កាត់ភ្លើងមួយភ្នកយ៉ាងធំ ទន្សាយពោធិ សត្វ រលាស់ខ្លួនយ៉ាងស្អាតហើយ ក៏លោតចូលទៅក្នុងភ្នកភ្លើង ស្រាប់តែភ្លើងនោះ រលត់អស់ទៅ ។

សេចក្តីអស្ចារ្យប៉ុណ្ណោះជាដើម ដែលនាំឱ្យព្រាហ្មណ៍ចាស់ស្តើចសរសើរ ស្តើចព្រះឥន្ទនោះក៏ហោះទៅយកថ្មីកវី មនោសិលាមួយដុំ ទៅគូរវាសរូបទន្សាយ ភ្ជាប់ក្នុងរង្វង់ព្រះចន្ទទៅ ។ បានជាយើងមើលឃើញរូបទន្សាយនៅក្នុងរង្វង់ ព្រះចន្ទសព្វថ្ងៃនេះ ។ ដំណើរត្រីមុនោះមក បានជាយើងសព្វថ្ងៃនាំគ្នាគោរពបូជា សំពះព្រះខែជាប់មកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។

កាលនោះស្នាគឺព្រះសារីបុត្រ, ចចកគឺព្រះអានន្ទ, ភេគឺព្រះមោគ្គលាន, ទន្សាយគឺព្រះសមណគោតមហ្នឹងឯង ។ រឿងប៉ុណ្ណោះជាដើម ជាឧទាហរណ៍ដើម្បី ជាវត្ថុប្រតិបត្តិក្នុងកិច្ចបុណ្យសំពះព្រះខែ ។ រឿងនេះមានក្នុងសសៈជាតក គម្ពីរតិក្ក និបាត ។

ចប់បុណ្យបូជាព្រះចន្ទ៍គម្ពីរនេះ

កំណើតបុណ្យផ្កាប្រាក់

រឿងសង្ខេបក្នុងវិនយដ្ឋកថាឈ្មោះ សមន្តបាសាទិកា ត្រង់មហាវិភង្គ
វណ្ណនា ឈ្មោះតតិយបារាជិកវណ្ណនា នារកសជួបដិបត្តិកថា ។

សេចក្តីថា ព្រះថេរព្រះនាម មហាបទុម កាលនោះ រោគកើតឡើងដល់
ព្រះរាជទេពរបស់ព្រះ វសភៈ ស្តេចក៏មានព្រះរាជឱង្ការប្រើស្រីស្នំឱ្យទៅសួរថ្នាំនិង
មហាបទុមត្រូវ ។ លោកមិនបានឆ្លើយថាមិនដឹងហើយលោកបានសំណេះសំណាល
ជាមួយនឹងភិក្ខុដទៃថា ម្ចាស់លោកទាំងឡាយ កាលដែលរោគនេះ កើតឡើងដល់
ភិក្ខុឈ្មោះឯណោះ ពួកគេបានធ្វើថ្នាំយ៉ាងណា ? ពួកភិក្ខុបានទូលំថា
បពិត្រព្រះតេជគុណជាទីគោរព ពួកគេបានធ្វើថ្នាំនេះផង ។ អ្នកបំរើស្តេចបានឮ
ដំណឹងនោះហើយ បានធ្វើថ្នាំដល់ព្រះរាជទេព ។ រោគនោះក៏ជាសះស្បើយ
ពួកគេបានញ៉ាំងប្រអប់ឱ្យពេញដោយថ្នាំរោគ ព្រមទាំងចិរិវមួយត្រៃ ប្រាក់ ៣០០
កហាចណៈ ហើយហែមកដាក់ក្នុងទីជិតព្រះបាទព្រះថេររួចបានទូលំថា បពិត្រ
ព្រះតេជគុណធ្វើនូវវត្ថុទាំងនេះ ឱ្យជាបុប្ផជាឱ្យទាន ។ ព្រះថេរបានគិតថា
បុប្ផជានេះ ហៅថាចំណែករបស់អាចារ្យហើយ បានញ៉ាំងកប្បិយការកៈ
ឱ្យទទួលតាមអំណាចកប្បិយវត្ថុ រួចបានធ្វើវត្ថុទាំងនោះឱ្យជាបុប្ផជាហើយ ។
បានជាមានបុណ្យផ្កាប្រាក់នេះ ដរាបមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ព្រោះមានរឿងនេះ
ជាអាទិ ។ ឥឡូវនេះធ្វើកិច្ចអ្វីៗ ក៏យកឈ្មោះបុណ្យផ្កាប្រាក់នេះដែរ តែជំនាន់ដើមគេ
ធ្វើបូជាចំពោះព្រះរតនត្រ័យទាំងបី បើក្រៅពីព្រះរតនត្រ័យក៏ធ្វើចុះកុំឱ្យតែយក

បុណ្យចូលឆ្នាំ

បុណ្យចូលឆ្នាំនេះ គេច្រើននិយាយមកតាមវិធីច្រើនសណ្ឋានគឺ ពិធីលេង
 ល្បែងផ្សេងៗ មានលេងឈ្នុង អន្ទាក់ក្តាច់ ស្តេចចង់ ជាដើម ហៅថា លេងបុណ្យ
 នក្ខត្តបូក្ស និងថ្ងៃទីបំផុតត្រូវស្រង់ទឹកព្រះជម្រះមន្ទិល ហើយខំធ្វើបុណ្យទាន
 រក្សាសីលដើម្បីផ្លាស់ចិត្តគំនិត អធ្យាស្រ័យឱ្យបានជ្រះថ្លាផ្លូវផង ទើបបានទទួលយក
 សិរីសួស្តី និងសេចក្តីសុខចំរើន ដែលកើតមានឡើងដោយអំណាចនៃទេវតា
 ដែលចុះមករក្សាសត្វលោកក្នុងឆ្នាំនេះជាដើម ។

ហេតុនេះ បុណ្យចូលឆ្នាំថ្មី បើគិតទៅតាមលំអានរបស់ខ្មែរអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធ
 សាសនាបានប្រតិបត្តិការតាមយោបល់នៃវិចារណ៍កថានេះទៅថា ពិជាន់ពុទ្ធសម័យ
 ក៏មានន័យដូច្នោះដែរ បើដូច្នោះពុទ្ធសាសនិកជន ត្រូវត្រិះរិះបំពេញកុសល
 ឱ្យសមតាមវិធានការណ៍នេះ បុណ្យចូលឆ្នាំថ្មី ដូចបានរៀបរាប់មកខាងលើនេះ
 ឱ្យបានបិតក្នុងបំណងរៀងៗខ្លួនកុំខាន ហើយត្រូវខំបំពេញកុសលមានការឱ្យទាន
 រក្សាសីលចំរើនមេត្តា ភាវនា តាមសមគួរ តាមយថាភាព និងសមត្ថភាព ។

បុ- បុណ្យចូលឆ្នាំនេះ ហេតុអ្វីក៏ចូលខែចេត្រ ខែដទៃទៀត ក៏មិន
 ធ្វើផង ?

វិ- បានជាចូលតែខែចេត្រនេះ ចូលតាមរបៀបសុរិយគតិ ៗ មកខែមេសា
 ជាខែទី ១ ខែមេសាត្រូវនឹងខែចេត្រ យើងប្រើខែថ្ងៃជា ៤ ផ្នែកគឺ :

១- ចន្ទគតិ មិតសិរ ខែទី១ មានខ្ចីត រោច កិច្ចព្រះពុទ្ធសាសនា អនុវត្តទៅតាមចន្ទគតិ មានថ្ងៃឧបោសថជាដើម .

២- សុរិយគតិ ខែមេសាជាខែទី ១ រាងថ្ងៃ មួយ ពីរ បី តទៅ ខែនេះត្រូវ នឹងខែអីរូប .

៣- អីរូបគតិ យកខែមករា^១ ជាខែទី១០ នៃសុរិយគតិ ដាក់ជាខែទី១ ត្រូវនឹងអីរូបយើងប្រើសព្វថ្ងៃនេះ .

៤- ពុទ្ធគតិ យក ១ រោច ខែពិសាខ ទៅទល់ ១ រោច ខែជេស្ឋជាខែទី ១ សំរាប់បកសករាជ នេះតាមព្រះពុទ្ធនិព្វាន ។

បានជាយើងចូលឆ្នាំខែចេត្រនេះ ត្រូវនឹងដាច់ឆ្នាំចាស់ចូលឆ្នាំថ្មី ។ ដាច់ឆ្នាំចាស់ខែមិនា ចូលឆ្នាំថ្មីខែមេសា ។

ប៊ុ- ចុះបុណ្យដទៃ ៗ ក៏មិនមានលេងល្បែង បុណ្យនេះក៏មានលេង ល្បែង ?

វិ- ចូលឆ្នាំនេះ មិនមែនមានតែជាតិអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាទេ សូម្បី តែជាតិអ្នកកាន់សាសនាដទៃ ក៏គេចូលឆ្នាំដែរ ។ ចូលឆ្នាំនេះ មិនមែនទើបនឹង មានពុទ្ធកាលនេះទេ មានតាំងពីមុនព្រះពុទ្ធបានត្រាស់ បានជាកើតមានល្បែង ផ្សេងៗ ជាយូរមកហើយ តែអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា យល់ឃើញថា ចូលឆ្នាំទាំង

១) មករាជាខែទី ១០ នៃសុរិយគតិ ដាក់ជាខែទី១ ត្រូវនឹងអីរូប នេះ កើតមានប្រើប្រិមគណៈបក្ស ប្រជាធិបតេយ្យកើតឡើង ។

៣ ថ្ងៃនេះកុំឱ្យខាតប្រយោជន៍ ត្រូវគិតធ្វើបុណ្យ ។ ថ្ងៃទី ១ និមន្តលោកសូត្រមន្ត
ទេសនា ព្រឹកឡើងនិមន្តលោកឆាន់ ប្រគេនសាដកនិមន្តលោកស្រង់ទឹក មានពូនភ្នំ
ខ្លាច់^(១) ស្រុកខ្លះមានពូនភ្នំស្រូវដល់ថ្ងៃទី៣ និមន្តលោកសូត្រ ពហូ ទេវា
ជាកិច្ចបង្ហើយបុណ្យ ។

បុណ្យចូលឆ្នាំនេះ ស្រេចតែអាចារ្យចេះលែលកឱ្យសមគួរទៅតាម
កាលៈទេសៈ ។

តាមទំនៀមទំលាប់ការចូលឆ្នាំក្នុងថ្ងៃទី ១៣ ១៤ ខែមេសា គឺ ខែចេត្រ
តាមចន្ទគតិ ក៏កើតមានឡើងក្នុងសម័យដែលចុងសករាជនេះ ។

(១) - ការពូនភ្នំខ្លាច់ គឺធ្វើតាមទំនៀមទម្លាប់វាលុកចេតិយ. យកវាលុកចេតិយជាហេតុ ដើម្បីឱ្យស
ចំពោះព្រះរតនត្រ័យ ។ មតិអាចារ្យខ្លះ គេនាំពូនភ្នំស្រូវ ដើម្បីឱ្យចំរើនដល់វត្តអារាម ។

ចប់បុណ្យចូលឆ្នាំប៉ុន្តែ៖

កំណើតសំពត់សាដក

សំពត់សាដកនេះកើតពីនាងវិសាខា កាលព្រះសាស្តាគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ពេលនោះជាវស្សានរដូវ (គឺជារដូវភ្លៀង) នាងវិសាខា បានចាត់ប្រើនាងទាសីឱ្យ ទៅនិមន្តភិក្ខុសង្ឃដើម្បីទទួលចង្កាន់ ។

នាងទាសីទៅនិមន្ត ឃើញតែបុគ្គលអាក្រាតកំពុងដូតទឹក រកតែភិក្ខុមួយ អង្គគ្មាន ។ ទើបនាងទាសីត្រឡប់មកជម្រាបដល់នាងវិសាខាវិញ នាងវិសាខាបាន ដឹងហេតុដូច្នោះ ក៏ទៅទូលសុំពរ ៨ ប្រការ អំពីព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

ពរ៨ប្រការ

- ១-សូមប្រគេនវស្សិកសាដក សំពត់សំរាប់ដូតទឹក ភ្លៀង.
- ២-សូមប្រគេនអាគន្តកុភត្ត ភត្តសម្រាប់ភិក្ខុទើបមកដល់ថ្មី .
- ៣-សូមប្រគេនគមិកុភត្ត ភត្តសម្រាប់ភិក្ខុមានដំណើរទៅ .
- ៤-សូមប្រគេនគិលានុភត្ត ភត្តសម្រាប់ភិក្ខុមានជម្ងឺ .
- ៥-សូមប្រគេនគិលានុបដ្ឋាកុភត្ត ភត្តសម្រាប់ភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុ មានជម្ងឺ .
- ៦-សូមប្រគេនគិលានុភេសជ្ជៈ ផ្ទាំងសម្រាប់ភិក្ខុមានជម្ងឺ.
- ៧-សូមប្រគេនធុវយាគូ បបរជានិច្ច .

៨-សូមប្រគេនឧទកសាដក (សំពត់សម្រាប់ ដូតទឹក) ដល់ភិក្ខុនិសង្ស័យដរាបដល់អស់ជីវិត ។

អានិសង្សសំពត់សាដកដូចមានរឿងតទៅនេះ :

បើជាបុរសដល់បច្ច័យជាតិ បានសម្រេចដាច់ហិរិកុ ត្រេចិវរកើតឡើង បើជាស្ត្រីនឹងបានសម្រេចត្រឿងលតាមហាបាសាធន៍ បើមិនទាន់បានសម្រេចព្រះនិព្វានទេ ទៅកើតនៅភពណាៗ មានពណ៌សម្បុរស្ន និងសម្រេចបាននូវសំពត់ទិព្វដូចមាននិទានតទៅនេះ :

សេចក្តីថា: កាលដកន្ទងទៅហើយ មានកុម្មីក៏ម្នាក់នៅក្នុងក្រុងពារាណសី ចូលទៅក្នុងព្រៃ បានឃើញព្រះបច្ចេកពុទ្ធធូតិវរមិនទាន់ហើយ ខ្លះអនុវាត បានប្រគេនសំពត់បង់ករបស់ខ្លួនទៅព្រះបច្ចេកពុទ្ធ (លុះច្បុតចាកអត្តភាព) នេះ បានទៅកើតក្នុងស្ថានតាវតិង្ស ដោយកុសលកម្មដែលខ្លួនបានប្រគេនសំពត់ដល់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធនោះ ។ លុះច្បុតចាកស្ថានតាវតិង្សមក បានទៅកើតជាអាមាត្យ មានលំនៅចម្ងាយពីក្រុងពារាណសី ១ យោជន៍ លុះមានវ័យចំរើនឡើងហើយ និយាយនឹងម្តាយថា បពិត្រលោកម្តាយ សូមឱ្យសំពត់សាដកមកខ្ញុំ ។ នឹងទៅលេងនក្ខត្តបូក្សនឹងគេ ម្តាយក៏ឱ្យសំពត់ដែលបោកទឹករូចហើយមកឱ្យកូន ។ នោះប្រកែកថា សំពត់នេះក្រាស់ណាស់ ម្តាយក៏បានប្តូរឱ្យសំពត់ដទៃវិញ ក៏នៅតែប្រកែកមិនព្រមយក ។ ម្តាយប្រាប់ថាគ្មានសំពត់សាច់ល្អិតជាងនេះទេកូន កូននោះតបថា បើគ្មានខ្ញុំនឹងស្វែងរកត្រាតែបាន. ម្តាយក៏ឆ្លើយ អាងយកប្រមាណព្រហ្ម

វិហាររបស់ខ្លួនថា អើកូនអញប្រាថ្នាឱ្យឯងសោយរាជ្យក្នុងនគរពារាណសីនៅថ្ងៃ
នេះផង មិនតែចង់ឱ្យឯងបានសំពត់ល្អប៉ុណ្ណោះទេ កុមារនោះបានទទួលមធ្យវាចា
មាតាថាសាធ្ម ហើយបង្គំណាត្រាច់ទៅក្រុងពារាណសី ដោយគំនរុបុណ្យដាស់តឿន
កុមារក៏ចូលទៅក្នុងឧទ្យានដេកទទួរក្បាលលើផែនថ្មមង្គល ។ ជូនថ្ងៃនោះជាថ្ងៃ
គំរប់ ៧ ដែលស្តេចក្រុងពារាណសីទទួលទិវង្គតទៅ ពួកឥស្សរជនទាំងឡាយមិន
អាមាត្យជាដើម បានធ្វើសិរីកិច្ចរាជបូជាហើយ ក៏ប្រឹក្សាគ្នាថា ព្រះរាជាមាន
តែព្រះរាជធីតា ១ ព្រះអង្គ ឥតមានរាជបុត្រទេ ឥពីនេះទៅ មិនមានស្តេចសោយ
រាជ្យជាតំណវង្សតទៅទៀតទេ រាជសម្បត្តិ មុខជានឹងវិនាសសាបសូន្យពុំខាន
ឡើយ ។ ហើយក៏ផ្សំបុស្សរថ ដែលទឹមដោយសេះសិន្ធុវៈ ៤ ដាក់គ្រឿងបញ្ជាក់
កណ្តុលលើរថ ១ ក៏ចេញទៅតាមទ្វារខាងកើត ចូលទៅកាន់ឧទ្យានប្រទក្សិណ
កុមារហើយធ្វើអាការហាក់ដូចជា លើកដាក់លើរថ បុរោហិតបើកដាយសំពត់
ដណ្តប់ក្រឡេកមើលឃើញផ្ទៃបាត់ជើងកុមារនោះ ក៏ប្រកាសប្រាប់ថា បុរសនេះ
គួរសោយរាជ្យហើយ បង្គាប់ឱ្យប្រគល់ជូន ៣ បទ ខណៈនោះ
កុមារបើកមុខឡើង ហើយសួរថា អ្នករាល់គ្នាធ្វើអ្វីហ្នឹង ? ពួកឥស្សរជនទាំងនោះ
ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះធម្មតិទេព ព្រះអង្គត្រូវទទួលគ្រងរាជសម្បត្តិក្នុងក្រុង
ពារាណសីនេះ ហើយក៏ក្រាបទូលអំពីការផ្សំរកស្តេចតាមដំណើរសេចក្តីតាំងអំពី
ដើមរហូតមក ។

កុមារក៏ព្រមទទួល ទើបរាជបុរសទាំងនោះ គាក់តែងមណ្ឌបអភិសេក ហើយបង្ហោនសំពត់មានតម្លៃ ១ ពាន់កហាបណៈថ្វាយ ក្នុងខណៈនោះភ្លាម ព្រះរាជាអង្គនោះមានព្រះរាជបន្ទូលថា សំពត់សាដកក្រាស់នេះ អ្នករាល់គ្នាត្រូវ យកកណ្តឹមកឱ្យយើង ទើបនឹងបានសំពត់ល្អ រួចក្រោកឡើងកាន់ទឹកច្រូចទៅទិស ទាំង ៤ ខណៈនោះស្រាប់តែដើមកល្យត្រីក្យប្រាំបី ៗ ដើម ទំលាយផែនដីផុះឡើង ក្នុងទិសខាងកើត, ខាងត្បូង, ខាងលិច, ខាងជើង ។

ព្រះរាជាទ្រង់យកសំពត់ទិព្វនោះមកស្លៀក១ ដណ្តប់ ១ ហើយទ្រង់បង្គាប់ ហាមមិនឱ្យពួកស្រ្តី ក្នុងដែននន្ទរាជការសូត្រត្យាញសំពត់តទៅទៀត ហើយទ្រង់ ប្រថាប់លើដីវិយាងចូលកាន់នគរ ឡើងកាន់ប្រាសាទសោយរាជ្យនូវមហាសម្បត្តិ រួចហើយធ្វើដែនដីរបស់ព្រះអង្គទាំងមូល ឱ្យដូចឧត្តរកុរុទ្ធិប ទ្រង់ប្រទានសំពត់ ទិព្វដល់ពួកមនុស្សដែលមកដល់ ក្រោយមកទ្រង់បញ្ជាជាមួយនឹងនាងទេវីនៅក្នុង ឧទ្យាន ញ៉ាំងឈានឱ្យកើតឡើង ហើយធ្វើមិនឱ្យសាបសូន្យទៅវិញ (លុះច្រុតចាក អត្តភាព) បានទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ។ ព្រះបាទនន្ទរាជនោះ គឺព្រះមហាកំស្យ បត្តរក្នុងកាលឥឡូវនេះ ព្រះនាងទេវីបានមកជាភន្តកាបិលានីនេះឯង ។

២-ក្នុងកាលកន្លងទៅហើយ នៅក្រុងពារាណសីមានស្រ្តីកំសត់ម្នាក់ បានឃើញពួកស្រ្តីបរិបូណ៌ដោយបុណ្យ ស្លៀកដណ្តប់សំពត់មានពណ៌ក្រហមដូចផ្កា សិរមាន់ ដើរលេងក្នុងថ្ងៃមហោស្រព ក៏ចង់ស្លៀកសំពត់បែបនោះលេងនឹងគេ ក៏រឹមុកប្រាប់មាតាបិតាៗ ថានាងអើយ យើងជាអ្នកកំសត់ តើនឹងបានសំពត់បែប

នេះមកពីណា ? នាងធិតាថាបើដូច្នោះ ខ្ញុំនឹងទៅធ្វើការឈ្នួលឱ្យអ្នកស្តុកស្តម្ភម្នាក់
 គេនឹងឱ្យសំពត់ដល់ខ្ញុំ ថាហើយក៏ដើរទៅរកត្រកូល ១ ខំធ្វើការឈ្នួលដើម្បីយក
 សំពត់នោះ ត្រកូលគេប្រាប់ថា នាងចូរធ្វើការគ្រប់ ៣ ឆ្នាំ ទើបយើងឱ្យ នាងទទួល
 ព្រមហើយក៏ខំធ្វើការយកចិត្តទុកដាក់ ។ លុះគំរប់ ៣ ឆ្នាំ ត្រកូលនោះបានឱ្យសំពត់
 មានពណ៌ក្រហមដូចផ្កាសិរមាស ថែមទាំងសំពត់ដទៃដល់នាងទៀត លុះបានហើយ
 នាងយកទៅដាក់ក្បែរឆ្នេរស្ទឹងទុកសិន ហើយចុះដូតទឹក ។

ខណៈនោះសាវ័ករបស់ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបៈមួយអង្គ
 ចោរលួចចិវរអស់ បិទបាំងអវយវៈតែដោយមែកឈើ នៅនាប្រទេសនោះ
 នាងឃើញហើយគិតថា លោកម្ចាស់អង្គនេះ ពិតជាចោរលួចចិវរ ចំណែកអាត្មាអញ
 រកសំពត់ស្លៀកដោយកម្រណាស់ ព្រោះកាលពីដើមអញលួចសំពត់អ្នកដទៃ
 គិតដូច្នោះហើយហែកសំពត់របស់ខ្លួនពាក់កណ្តាល ប្រគេន ១ ចំគែនទៅលោក ១
 ឈរក្នុងទឹកបាំងហើយ ចោលមែកឈើ ស្លៀកដោយសំពត់ម្ខាង ដណ្តប់ម្ខាង
 និមន្តចេញទៅ ។ ត្រានោះសិរិវៈទាំងអស់របស់ព្រះថេរៈ មានពន្លឺតែ ១
 ហាក់ដូចជាព្រះអាទិត្យទើបរះឡើង ដោយអនុភាពនៃសំពត់នោះនាងឃើញហើយ
 គិតថា លោកម្ចាស់អញពីដើមមិនស្នូសមរម្យទេ ឥឡូវរុងរឿងដូចជាព្រះអាទិត្យ
 ដូច្នោះអញនឹងប្រគេនសំពត់ចំណែកទីពីរនេះទៀត គិតហើយប្រគេនភ្លាម រួចតាំង
 សេចក្តីប្រាថ្នាថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំនៅអន្ទោលទៅក្នុងភព
 សូមឱ្យមានរូបល្អ បុរសណាមួយឃើញខ្ញុំហើយ កុំឱ្យទប់សេចក្តីស្នេហាបាន

ឈ្មោះជាស្រ្តីល្អលើសលែង ឥតមានស្រ្តីដទៃប្រៀបដូចម្តេចបាន ព្រះថេរធ្វើអនុមោទនា ហើយនិមន្តចៀសចេញទៅ ។ ធីតានោះអន្ទោលទៅក្នុងទេវលោក លុះច្រូតចាក ទេវលោកមកកើតជាធីតាសេដ្ឋីឈ្មោះ តិរិដិវច្ឆៈ មានសម្បត្តិ ៨ កោដិ ក្នុងដែនអវិជ្ជបុរីដែនសិវៈ ធីតានោះមានរូបរោមលោមពណ៌ល្អលើសលែងស្រីក្នុង នគរ បុរសណាឃើញហើយ ទៅជាវង្វេងភ្លេចស្មារតី គិតអ្វីពុំឃើញបានជាគេហៅ នាងថា (ឧម្មាទន្តី) នាងមានអាយុ ១៥ ឆ្នាំ មានពុណ្យសម្បុរល្អជាចមនុស្សទាំងអស់ ហាក់ដូចស្រ្តីទេពអប្សរ ពួកមនុស្សបុថុជ្ជនណាឃើញនាងហើយ មិនអាចទប់ទល់ ស្មារតីឱ្យតាំងនៅប្រក្រតីបានឡើយ ហេតុតែស្រវឹងវង្វេងភ្លេចដោយកិលេសដូច ជាអ្នកស្រវឹងស្រា ។

តិរិដិវច្ឆៈសេដ្ឋី ចូលទៅគាល់ព្រះបាទសិរិរាជ ហើយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះធម្មតិទេព ក្នុងផ្ទះរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ មានឥត្តិវត្ថន៍កើតឡើងហើយ សូមព្រះអង្គត្រាស់បង្គាប់ឱ្យហោរទាយលក្ខណៈ ពិនិត្យមើលឥត្តិវត្ថន៍នោះសម្រុត ដល់ព្រះរាជាទេ ? ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់ប្រើពួកព្រាហ្មណ៍ឱ្យទៅមើល ។

ខណៈនោះ នាងឧម្មាទន្តីទៅកាន់សំណាក់ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ឃើញនាង ហើយ ក៏កាន់កាំងស្មារតី ហេតុតែស្រវឹងដោយកិលេសលែងដឹងខ្លួន ទៅជាបាច សាចភោជន ឱ្យរត់រាយពាសពេញនៅទីនោះ អ្នកខ្លះកាន់ពុំនូវតបាយដាក់លើក្បាល សំគាល់ថាដាក់ក្នុងមាត់ហើយបរិភោគ ខ្លះប្រហារជញ្ជាំង ខ្លះដាក់បាយត្រង់ចន្លោះ ក្បែក ទៅជាឆ្កុតទាំងអស់គ្នា ឥតមានសល់ម្នាក់ នាងឃើញប្រុសទាំងអស់នោះធ្វើ

ដូច្នោះហើយគិតថា ព្រាហ្មណ៍ក្រែងមកមើលសក្ការៈអញ (ម្តេចមកធ្វើកិរិយា ដូច្នោះ) ហើយបង្គាប់ឱ្យទាសកម្មករចាប់កញ្ជឹងកម្ពុសចេញទៅខាងក្រៅ ពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងអស់នោះអៀនខ្មាស់ ក៏ក្រាបទូលព្រះរាជាដោយពាក្យមិនពិតថា នាងឧម្មាទន្តិនោះ ជាស្ត្រីកាឡកណ្តីដូច្នោះ ក៏អាគំខានពុំបានឱ្យនាំមក ចំណែក នាងឧម្មាទន្តិបានព័ត៌មាននោះហើយ បានចងគំនុំចំពោះព្រះរាជា ។

កាលជាខាងក្រោយ សេដ្ឋីបានឱ្យនាងឧម្មាទន្តិ ទៅសេនាបតីឈ្មោះអភិ បារកៈ ជាសំឡាញ់នឹងព្រះរាជា ថ្ងៃមួយមករៀបដំណើរទៅកាន់ការងាររបស់ខ្លួន ផ្កាកិរិយា នៃបួនដ៏ចម្រើនថ្ងៃពេញបូណ៌ខែកត្តិកនេះ ព្រះរាជាទ្រង់ធ្វើប្រទក្សិណ នគរ នឹងយាងមកតាមទ្វារផ្ទះយើងនេះជាដំបូង នាងកុំបង្ហាញខ្លួនឱ្យព្រះអង្គឃើញ ឡើយ ព្រោះថាបើស្តេចទតឃើញបួនឯងហើយ មុខជាកាន់កាំងស្មារតីពុំខាន ។ លុះដល់ព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ ព្រះចន្ទពេញវង់រះឡើង ព្រះរាជាទ្រង់ធ្វើប្រ ទក្សិណនគរដោយមហន្តយស ដំបូងឡើយទ្រង់យាងចេញតាមទ្វារ សេនាបតីទ្រង់ ទតឃើញនាងឧម្មាទន្តិ ស្ថិតនៅត្រង់បង្អួចស្រាប់តែវង្វែងដោយកិលេស ភ្លេចស្មារតី លែងនឹកនាការធ្វើប្រទក្សិណនគរ ឈប់ត្រឡប់ឡើងអំពីទីនោះឡើងទៅកាន់ ប្រាសាទ ទ្រង់ផ្តុំប្រារព្ធនឹងនាងឧម្មាទន្តិរវើរវាយដោយប្រការផ្សេងៗ សេនាបតីដឹង ហេតុថាព្រះរាជាមានហឫទ័យប្រតិព័ទ្ធចំពោះនាងឧម្មាទន្តិហើយ បើព្រះអង្គមិន បាននាងទេមុខជានឹងទិវង្គតគួរអាត្មាអញថ្វាយជីវិតឱ្យព្រះអង្គចុះ ហើយបង្គាប់ បម្រើម្នាក់ថា ឯងចូលទៅឯចេតិយព្រឹក្សមានប្រហោងឯណោះ ហើយអង្គុយក្នុង

ប្រហោងឈើនោះ កុំឱ្យអ្នកណាមួយដឹងឱ្យសោះ អញនឹងនៅកន្លែងនោះ ធ្វើ
 ពលីកម្មនិយាយយ៉ាងនេះ ឯងចូរនិយាយយ៉ាងនេះមក បុរសនោះបានទទួលពាក្យ
 ហើយ ទៅធ្វើដូច្នោះភ្លាម លុះព្រឹកឡើងសេនាបតីទៅឯចេតិយព្រឹក្សធ្វើពលីកម្ម
 តាំងបន់ស្រន់សួរថា ព្រះរាជារបស់យើង ហេតុអ្វីបានជាមិនទ្រង់ក្រសាលមហោ
 ស្រព ? ហើយផ្តុំរើរវាយប្លែកម៉្លេះ ? អ្នកប្រឹក្សាឆ្លើយតបពីប្រហោងឈើថា
 សេនាបតី ! ព្រះរាជារបស់អ្នកមានព្រះទ័យប្រតិព័ទ្ធនិងនាងឧម្មាទន្តី ជាភរិយា
 អ្នកឯង ប្រសិនបើព្រះអង្គបាននាងនោះមិនទិវង្គតទេ បើមិនបាននាងទេ
 មុខជាទិវង្គតហើយ ហេតុនេះត្រូវថ្វាយនាងឧម្មាទន្តីទៅព្រះរាជាទៅ សេនាបតី
 ឆ្លើយថាស្រួលប្រពៃហើយលោក រួចចូលទៅគាល់ព្រះរាជា ក្រាបទូលដំណើរ
 នោះថា បពិត្រព្រះធម្មតិទេព ខ្ញុំព្រះអង្គថ្វាយនាងឧម្មាទន្តីដល់ព្រះអង្គ ព្រះរាជាសួរ
 បញ្ជាក់ថា នៃអភិបារកៈ សម្មាញ់អ្នកដឹងថា យើងរើរវាយព្រោះមានុចិត្ត
 ប្រតិព័ទ្ធនឹងនាងឧម្មាទន្តីមែនឬមែនឬ ? សេនាបតីក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះធម្មតិ
 ទេព រឿងនេះពិតមែន ព្រះរាជាទ្រង់ពិចារណាថា យីអើ ! អំពើលាមកលោកទាំង
 មូលដឹងហើយតើ គិតដូច្នោះហើយ ទ្រង់អៀនខ្មាស់ដកលំព្រះទ័យឱ្យបិតនៅក្នុង
 ធម៌ បន្ទាបង់នូវបដិព័ទ្ធចោលចេញ មិនព្រមទទួលយកនាងឧម្មាទន្តី ដែលអភិ
 បារកសេនាបតីថ្វាយនោះឡើយ ។

និទានទាំងពីរនេះ លើកមកសំដែងដើម្បីសេចក្តីឱ្យឃើញថា អានិសង្ស
ចិវិទានប៉ុណ្ណោះជាដើម ។

ចប់គំរូនិកាយសាសនាសម្តែងប៉ុណ្ណោះ

កំណើតបុណ្យប្រទីប

ដូចមានរឿងតទៅនេះ :

គម្ពី អង្គសាលិនី អង្គកថា អភិធម្ម ធម្មសង្គណី

និទានថា: ទំព័រ ៧៤ (អក្សរសៀម) ។

នឹងពណ៌នាអំពីរស្មីនៃព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាមមង្គល: ជាសេចក្តីសង្ខេប
តាមបែបគម្ពីរខាងលើនេះ ដូចសេចក្តីតទៅថា :

ព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមមង្គល:នោះ មានរស្មីផ្សាយចេញអំពីព្រះកាយ
នៃព្រះអង្គ ពុំដូចព្រះពុទ្ធដទៃទេ គឺព្រះអង្គមានរស្មីផ្សាយចេញអំពីសិរៈ ផ្សាយ
ទៅកាន់លោកធាតុ ១ ម៉ឺនហើយតាំងនៅអស់កាលជានិច្ច ។ ឯសុវណ្ណធាតុទាំង
ឡាយ មានព្រៃព្រឹក្សា បញ្ចតា និងសមុទ្រជាដើម ជាធម្មជាតិហាក់ដូចជាស្រោប
ហើយដោយឥម្បារមាស ដោយហេតុទៅសូម្បីតែវត្ថុទាំងឡាយ មានផ្កាដាច់ជា
ដើម ក៏ក្លាយទៅជាពណ៌មាសដែរ ដោយសារពន្លឺរស្មីនៃពុទ្ធអង្គនោះឯង ។
ព្រះអង្គមានជន្មាយុ ៩ ម៉ឺនឆ្នាំ ។ ក្នុងកាលប៉ុណ្ណោះ ព្រះចន្ទនិងព្រះអាទិត្យ

ទាំងឡាយ ពុំអាចនឹងរុងរឿងដោយពន្លឺរបស់ខ្លួន បានឡើយ ។ ការកំណត់នៅ
 យប់និងថ្ងៃក៏ពុំប្រាកដឡើយ ។ ពួកសត្វទាំងឡាយ ត្រាច់ចរទៅមកដោយសារតែ
 ពន្លឺនៃពុទ្ធអង្គនោះ អស់កាលជានិច្ច ដូចគេត្រាច់ទៅដោយសារពន្លឺនៃព្រះអាទិត្យ
 ក្នុងវេលាថ្ងៃ ។ សត្វលោកចំណាំបានថា ពេលយប់ថ្ងៃ ដោយអំណាចផ្កាទាំងឡាយ
 រីកក្នុងពេលល្ងាច និងសម្រែកនៃសត្វស្លាប់ក្នុងពេលព្រឹកប៉ុណ្ណោះ ។ បុត្រាសួរថា
 ចុះព្រះទាំងឡាយដទៃ មិនមានរស្មីបែបនេះទេឬ? វិសដូនា ឆ្លើយថា
 មិនមែនមិនមានទេ ព្រោះថាបើព្រះពុទ្ធទាំងឡាយនោះព្រះអង្គមានប្រាថ្នានឹង
 ផ្សាយ ក៏អាចផ្សាយពន្លឺរស្មីឱ្យផ្សាយទៅកាន់លោកធាតុ ១ ម៉ឺន ឱ្យក្រៃលែងជាង
 នោះទៅទៀតក៏បាន (ប៉ុន្តែបានតែក្នុងពេលធ្វើបាដិហារ្យ) ។

ឯព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមមង្គលវិញ ព្រះអង្គមានពន្លឺរស្មីផ្សាយចេញ
 ទៅអំពី សរីរវ័យទេសផ្សាយទៅអស់លោកធាតុ ១ ម៉ឺន អស់កាលជានិច្ច
 បើដូចជាព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ដែលមានរស្មីតែមួយព្យាមអស់កាលជានិច្ចដែរ ដោយ
 សេចក្តីប្រាថ្នាដែលព្រះអង្គតាំងទុកហើយអំពីបុព្វជាតិ ។

សោ កិរ ពោធិសត្តចរិយកាលេ ។ល។ ទសសហស្សិ
 លោកធាតុ ចរិត្តា អដ្ឋាសិ ។

មានសេចក្តីដំណាលថា : ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ កាលនៅជាពោធិសត្ត
 នៅឡើយ ព្រះអង្គស្ថិតនៅក្នុងអត្តភាពដូចព្រះវេស្សន្តរ ព្រះអង្គព្រមដោយបុត្រ
 និងភរិយា បានគង់នៅនាវ៉ូ ប្រាកដស្មើដោយវង្គបពតិដែរ ។

ត្រានោះ មានយក្សមួយឈ្មោះ ខរទាទិកៈ ឮថាមហាបុរសពេញ
អច្យាស្រ័យក្នុងទាន ក៏ក្លែងភេទជាប្រាហ្មណ៍ចូលទៅសូមទារកពីរនាក់ អំពីព្រះ
មហាសត្ត. ព្រះមហាសត្តមានព្រះទ័យរីករាយ ថា អាត្មាអញនឹងឱ្យនូវបុត្រទាំង
ឡាយដល់ប្រាហ្មណ៍ ហើយក៏ប្រទាននូវទារកពីរ បានញ៉ាំងផែនដីឱ្យញាប់ញ័រដល់ទី
បំផុតនៃទឹក ។ យក្ស(លុះបានហើយ) ក៏ទៅឈរផ្នែកនឹងបន្ទះក្តារ ដែលព្យួរត្រង់
ទីបំផុតនៃទីចម្រុះ កាលមហាសត្តកំពុងតែឃើញច្បាស់ ក៏ទំពោរស៊ីនូវទារកទាំងពីរ
ដូចជាបុគ្គលទំពោរនូវដុំដីឡុង ។ មហាបុរសក្រឡេកមើលឃើញយក្ស ទុកជាឃើញ
នូវមាត់យក្សនោះ កំពុងហូរចេញនូវទរនៃឈាម បីដូចអណ្តាតនៃភ្លើង ក៏ទ្រង់ពុំ
មានសេចក្តីទោមនស្សសូម្បីប៉ុនចុងនៃសក់ឡើយ ។ ព្រះអង្គបែរជាមានសេចក្តី
ត្រិះរិះថាឱ ហ្ន៎! ទានរបស់អញ ១ បានឱ្យឈឺហើយ ឯបីតិសោមនស្សយ៉ាងធំក៏កើត
ឡើងពេញសរីរៈនៃព្រះអង្គ ។ ព្រះមហាបុរសនោះ បានធ្វើនូវសេចក្តីប្រាថ្នា
យ៉ាងនេះថា ដោយអនិសង្សនៃទានរបស់ខ្ញុំនេះ សូមឱ្យរស្មីផ្សាយចេញអំពីសរីរៈ
តាមទំនងនេះក្នុងកាលជាអនាគត ។ អាស្រ័យនូវទានបារមីរបស់ព្រះអង្គនោះ
លុះព្រះអង្គបានត្រាស់ជាព្រះសមុទ្ររស្មីទាំងឡាយផ្សាយចេញអំពីសរីរៈនៃព្រះអង្គ
ហើយបិតនៅអស់កាលមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

មាននិទានមួយទៀតថា កាលព្រះអង្គនៅជាពោធិសត្តព្រះអង្គបានឃើញ
នូវពុទ្ធចេតិយមួយ ហើយទ្រង់ត្រិះរិះថាគួរអាត្មាអញបរិច្ចាគនូវជីវិតបូជានូវព្រះពុទ្ធ
នេះ ដូច្នេះហើយក៏ទ្រង់រុំសរីរៈទាំងមូលនៃព្រះអង្គ តាមទំនងនៃការរុំចន្ទៈ

ហើយញ៉ាំងភាជន៍មានកំពស់ ១ ហត្ថ ដូចមានមកុដមានក្បាច់ ១ សែន
ឱ្យពេញដោយសប្បិ (ប្រេងទឹកដោះ) ហើយដាក់ប្រឆេះ ១ ពាន់ ក្នុងសុវណ្ណ
ភាជន៍នោះ ហើយញ៉ាំងភ្លើងឱ្យឆេះរុងរឿង ហើយដើរប្រទក្សិណនូវចេតិយនោះ
អស់រាត្រីទាំងមូល ។ កាលមហាបុរសធ្វើព្យាយាមយ៉ាងនេះ ដរាបដល់អវលោក
សូម្បី តែវន្តនៃរោមក៏ពុំមានចំហាយក្តៅឡើយ ។ (ត្រជាក់) ហាក់ដូចជាកាល
ព្រះអង្គចូលទៅក្នុងសម្បកនៃផ្កាឈូក ។

មានសេចក្តីសរសើរថា នេះហើយធម៌ សមដូចពុទ្ធភាសិតថា ។

ធម្មោ ហវេ រក្ខតិ ធម្មថារិ

ធម្មោ សុចិណ្ណោ សុខមារហាតិ

ឯសានិសំសោ ធម្មេសុចិណ្ណោ

ន ទុគ្គតិ គប្បតិ ធម្មថារិ ។

សេចក្តីថា មានតែធម៌ប៉ុណ្ណោះទេ តែងរក្សានូវបុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌
ធម៌ដែលបុគ្គលសន្សំហើយ តែងនាំសេចក្តីសុខមកឱ្យ នេះជាអានិសង្សនៃធម៌
ដែលបុគ្គលសន្សំហើយ បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ រមែងមិនទៅកាន់ទុគ្គតិឡើយ ។

អានិសង្សនៃបុញ្ញកម្មនេះ ពន្លឺនៃរស្មីក៏ផ្សាយចេញអំពីសិរីរៈនៃព្រះមាន
ព្រះភាគអង្គនោះផ្សាយទៅកាន់លោកធាតុ ១ ម៉ឺន ដូចសេចក្តីដែលរៀបរាប់
មកប៉ុណ្ណោះឯង ។

រឿងមួយទៀតដូចមានក្នុងធម្មបទដ្ឋកថា
ភាគទី៨ទំព័រ ១២១

រឿង សុមនសាមណេរ

សេចក្តីដំណាលថា: ក្នុងសម័យនៃព្រះទ្រង់ព្រះនាមបទុមុត្តរ មានកុល
បុត្រម្នាក់ បានឃើញព្រះពុទ្ធអង្គនោះ តែងតាំងភិក្ខុមួយរូបក្នុងឋាន: ជាអ្នកមាន
ទិព្វចក្ខុយ៉ាងប្រសើរ ជាងភិក្ខុអ្នកមានទិព្វចក្ខុផងគ្នា កណ្តាលចំណោមនៃបរិស័ទ
ទាំង ៤ ហើយក៏ប្រាថ្នានូវសម្បត្តិទិព្វចក្ខុនោះ ដោយបាននិមន្តព្រះសាស្តា
និងប្រគេនទានអស់ ៧ ថ្ងៃ ដល់ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន រួចហើយក៏តាំង
ដកល់នូវសេចក្តីប្រាថ្នាថា : "បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើនសូមឱ្យខ្ញុំព្រះអង្គបានចក្ខុទិព្វ
ប្រសើរជាងភិក្ខុអ្នកមានចក្ខុទិព្វទាំងឡាយក្នុងសាសនា នៃព្រះអង្គណាមួយក្នុង
កាលជាអនាគត"។ ព្រះសាស្តាទ្រង់រមិលមើលកាលរាប់ដោយសែនកប្បទ្រង់ជ្រាប
ថា: "សេចក្តីប្រាថ្នារបស់កុលបុត្រនេះ នឹងបានសម្រេចជាប្រាកដ ហើយទ្រង់
ព្យាករណ៍ថា : កុលបុត្រនេះ នឹងបានឈ្មោះថាអនុរុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរជាងភិក្ខុអ្នក
មានទិព្វចក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានៃព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមសមណគោតម
ក្នុងទីបំផុតនៃសែនកប្បអំពីរក្ខតកប្បនេះ ។ ចំណែកកុលបុត្រនោះលុះព្យាករណ៍
(ទំនាយ) នោះហើយមានសេចក្តីសំគាល់នូវសម្បត្តិនោះថា ដូចគេគប្បីបានក្នុងថ្ងៃ

ស្តែក កាលដែលព្រះសាស្តាបរិនិព្វានទៅហើយ បានសួរនូវទិព្វចក្ខុបរិកម្ម ក្នុង
 សំណាក់នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយព័ន្ធព័ន្ធនូវតូបជាវិការៈនៃមាន ៧ យោជន៍ ហើយ
 បង្កាប់ឱ្យជាងធ្វើចន្លុះមួយពាន់ ដើម្បីបូជាដោយប្រទីបទាំងឡាយនោះ ។ លុះច្បាត
 អំពីអត្តភាពនោះ ក៏បានទៅកើតក្នុងទេវលោក តែងអន្ទោលទៅមកក្នុងទេវតានិង
 មនុស្សយ៉ាងនេះ អស់សែនកប្បទាំងឡាយ ក្រោយមកក្នុងកប្បនេះក៏បានមកកើត
 ក្នុងត្រកូលមួយក្នុងពារាណសី ជាអ្នកនាំនូវស្នៅដល់សុមនសេដ្ឋី ដើម្បីយកកម្រៃ
 ចិញ្ចឹមជីវិតដោយសារសេដ្ឋីនោះ ។ ដូច្នេះជនទាំងឡាយតែងហៅបុរសនោះថា
អន្តការ ។

ថ្លែងពីសុមនសេដ្ឋី តែងឱ្យនូវមហាទានអស់កាលជានិច្ចក្នុងនគរនោះ ។
 គ្រាក្រោយមក មានព្រះបច្ចេកពុទ្ធមួយអង្គព្រះនាម ឱបិរិដ្ឋៈ ទ្រង់ចេញពីនិរោធ
 សមាបត្តិលើភ្នំតន្តមាទន៍ហើយគិតថា "អញធ្វើនូវសេចក្តីអនុគ្រោះដល់អ្នកណា ឃុំ
 ក្នុងថ្ងៃនេះ" ។ លុះគិតដូច្នេះហើយក៏បានជ្រាបថា ក្នុងថ្ងៃនេះ អញគួរធ្វើសេចក្តីអនុ
 គ្រោះ ដល់បុរសឈ្មោះអន្តការៈ តែឥឡូវនេះ បុរសនោះ កំពុងកាន់យកនូវស្នៅអំពី
 ព្រៃហើយនាំទៅកាន់ផ្ទះ ។ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធអង្គនោះ លុះបានជ្រាបដូច្នេះហើយ
 ក៏កាន់យកនូវបាត្រនិងចីវរ ហើយហោះទៅដោយប្រិទ្ធិ ហើយស្ថិតនៅក្នុងទីចំពោះ
 មុខបុរសនោះ ។ អន្តការៈបុរសនោះ លុះបានឃើញព្រះបច្ចេកពុទ្ធហើយ
 ក៏ទូលសួរថា : លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ចុះលោកម្ចាស់បាននូវភិក្ខាឬទេ ? ។ ព្រះ
 បច្ចេកពុទ្ធផ្លើយថា : អាត្មានឹងបានដូច្នេះ ។ គាត់ពូជូច្នេះហើយ ក៏ទម្លាក់ចោល

នូវបាច់ស្មៅ រួចពោលថា សូមលោកម្ចាស់បង្អង់សិន គាត់ក៏ទៅកាន់ផ្ទះដោយ
 ប្រញាប់ ទៅកាន់ផ្ទះហើយ ក៏សួរប្រពន្ធថា ម្ចាស់នាងដំបូរើន ភត្តដែលនាង
 ទុកដើម្បីអញមានខ្លះឬទេ ? ។ ប្រពន្ធឆ្លើយថា មាន! ។ គាត់ក៏ត្រឡប់ដោយ
 ប្រញាប់ទៅយកបាត្រពីព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ហើយកាន់មកផ្ទះវិញដោយគិតថា
 កាលអញ ចង់ឱ្យទេយ្យធម៌ ក៏មិនមាន. កាលទេយ្យធម៌មាន អញក៏មិនបាននូវ
 បដិគ្គហកៈ ប៉ុន្តែក្នុងថ្ងៃនេះ អញបាននូវបដិគ្គហកៈផងថែមទាំងមានទេយ្យធម៌
 ផង ។ នេះជាលាភដ៏ប្រសើររបស់អញណាស់តើ ។ រួចគាត់ក៏យកភត្តមកដាក់
 ក្នុងបាត្រ ហើយនាំទៅប្រគេនព្រះបច្ចេកពុទ្ធវិញ លុះប្រគេនហើយ
 ក៏ដកលំនូវសេចក្តីប្រាថ្នាថា ដោយទាននេះ សេចក្តីទ័លក្រកុំមានដល់ខ្ញុំឡើយ
 ពាក្យថាគ្មានក៏កុំមានដល់ខ្ញុំ ក្នុងភពតូចនិងភពធំឡើយ ។

ព្រះបច្ចេកពុទ្ធក៏ធ្វើអនុមោទនាថា ម្ចាស់អ្នកមានបុណ្យច្រើនសេចក្តី
 ប្រាថ្នា ដែលអ្នកប្រាថ្នាហើយ ចូរសម្រេចយ៉ាង នេះចុះ រួចនិមន្តចៀសចេញទៅ ។

ថ្ងៃមកពីទេវតា ដែលនៅអាស្រ័យលើឆ្នែត្រសុមនសេដ្ឋីនោះបានពោលថា ឱ!
 ទានដែលបុរសនោះបានដកលំហើយដល់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធព្រះនាមឧបរិវដ្ត ជាទានដ៏
 ប្រសើរក្រៃលែង ទេវតានោះបានឱ្យសាធុការពរ ៣ ដង ។

ក្នុងកាលនោះ សេដ្ឋីពោលនឹងទេវតាថា ម្ចាស់ទេវតា អ្នកមើលឃើញខ្ញុំ
 ដែលឱ្យទានអស់កាលមានប៉ុន្មានប៉ុណ្ណោះទេឬ ? ទេវតាឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនមែនឱ្យ
 សាធុការពរព្រោះប្រារព្ធបានរបស់អ្នកទេ តែខ្ញុំជ្រះថ្លាក្នុងទានដែលបុរសនេះឱ្យ

ហើយដល់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ទើបខ្ញុំឱ្យសាធុការពារ សេដ្ឋីនោះគិតថា "ឱ
 អស្ចារ្យណាស់តើ អញឱ្យទានអស់ច្រើនដល់ម៉្លោះ ក៏មិនអាចញ៉ាំងទេវតាឱ្យ
 សាធុការពារដល់អញបាន ឯអន្តការៈបុរសនោះរស់នៅដោយសារអញ ក៏អាចញ៉ាំង
 ទេវតាឱ្យសាធុការពារដល់ខ្លួនដោយបិណ្ឌុបាត្រតែមួយប៉ុណ្ណោះ" ។ បើដូច្នោះ អញនឹង
 ទិញបិណ្ឌុបាត្រយកអំពីបុរសនោះ រួចហើយក៏ហៅអន្តការៈបុរសមកសួរ តើអ្នក
 ឱ្យទានដូចម្តេច ? ក្នុងថ្ងៃនេះ ? ។

អន្តការៈឆ្លើយថា ខ្ញុំឱ្យបិណ្ឌុបាត្រដល់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ សេដ្ឋីពោលថា
 បើដូច្នោះចូរអ្នកកាន់យកកហាបណៈនេះ ហើយឱ្យបិណ្ឌុបាត្រនោះមកខ្ញុំ អន្តការៈ
 ឆ្លើយថា លោកខ្ញុំមិនឱ្យបិណ្ឌុបាត្រនោះទេ សេដ្ឋីចេះតែតម្កើងថ្លៃដល់
 ១០០០កហាបណៈ តែអន្តការៈនោះមិនព្រមឱ្យដល់សេដ្ឋីនោះឡើយ គ្រានោះសេដ្ឋី
 ពោលទៅទៀតថា បើដូច្នោះអ្នកចូរកាន់យកកហាបនៈ ១០០០នេះ ហើយឱ្យ
 ចំណែកបុណ្យមកដល់ខ្ញុំ ។

អន្តការៈឆ្លើយថា ចាំខ្ញុំប្រឹក្សាជាមួយព្រះបច្ចេកពុទ្ធ អង្គនោះសិន
 រួចហើយក៏និមន្តព្រះបច្ចេកពុទ្ធឱ្យត្រឡប់មកវិញ ហើយទូលសួរថា បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សុមនសេដ្ឋីបានឱ្យកហាបណៈ ១០០០ ដល់ខ្ញុំ ហើយសុំចែកចំណែក
 បុណ្យអំពីខ្ញុំ តើគិតធ្វើដូចម្តេច ? ។

គ្រានោះព្រះបច្ចេកពុទ្ធ នាំមកនូវសេចក្តីឧបមាដល់បុរសនោះថា ម្ចាស់
 បណ្ឌិត ប្រទីបក្នុងផ្ទះមួយអាចអេះក្នុងស្រុកដែលមានត្រកូល ១០០ បាន គឺថាជន

ឯទៀត ជនឯទៀតផ្សេងដោយបញ្ជោះនិងប្រេងរបស់ខ្លួន ហើយទៅដុតបញ្ជោះនោះ
 ហើយយកពន្លឺអំពីប្រទីបមុន តើអ្នកគប្បីឆ្លើយថាបពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ធំទើន
 ពន្លឺនោះនឹងមានដំលើសលុបក្រៃលែង ។ អើម្ចាស់បណ្ឌិត បបរទោះមួយហោយក្តី
 ភិក្ខុទោះមួយវែកក្តី ឱ្យដល់ជនមានប៉ុន្មាននាក់ តែងចំរើនប៉ុណ្ណោះដល់ជនអ្នកឱ្យ
 ចំណែកបុណ្យក្នុងបិណ្ឌបាតរបស់ខ្លួនដល់អ្នកដទៃ មានឧបមាដូច្នោះដែរ ដ្បិតថាៈ
 អ្នកឱ្យបិណ្ឌបាតតែមួយទេ តែបិណ្ឌបាតមាន២គឺបិណ្ឌបាតមួយរបស់អ្នកបិណ្ឌ
 បាតមួយរបស់សេដ្ឋី ដោយចំណែកបុណ្យដែលអ្នកឱ្យហើយដល់សេដ្ឋីនោះ ។
 បុរសនោះពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ប្រពៃហើយ លុះពោលហើយក៏ថ្វាយបង្គំ
 ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ត្រឡប់ទៅកាន់សំណាក់នៃសេដ្ឋីនោះវិញ លុះទៅដល់ក៏ពោល
 នឹងសេដ្ឋីថា បពិត្រលោកចៅហ្វាយអើយ សូមលោកកាន់យកនូវចំណែកបុណ្យ
 អំពីខ្ញុំចុះ ។ សេដ្ឋីបានឱ្យកហាបណៈដល់បុរសនោះ តែបុរសនោះប្រកែកថាៈ
 ខ្ញុំមិនលក់ បិណ្ឌបាតនេះទេ ខ្ញុំនឹងជូនចំណែកបុណ្យដល់អ្នកដោយសទ្ធា ។
 សេដ្ឋីតបថា អ្នកឱ្យ ចំណែកបុណ្យដល់ខ្ញុំដោយសទ្ធា ឯខ្ញុំក៏បូជាដល់អ្នកវិញ
 ម្ចាស់អ្នកដទើន ចូរកាន់យកនូវកហាបណៈនេះទៅចុះ ហើយចាប់ផ្តើមអំពីថ្ងៃនេះ
 តទៅ អ្នកឈប់ធ្វើការដោយដៃឯង ចូរអ្នកកសាងផ្ទះមួយនៅក្បែរផ្ទះ
 ហើយនៅជាសុខក្នុងផ្ទះនោះចុះ ។ បើអ្នកត្រូវការដោយវត្ថុណាចូរកាន់យកនូវ
 វត្ថុនោះអំពីខ្ញុំតែថាបិណ្ឌបាតដែលបុរសនោះឱ្យហើយ ចំពោះព្រះបច្ចេកពុទ្ធដែល

ទើបនឹងចេញអំពីនិរោធ ក៏បានឱ្យនូវវិបាកក្នុងថ្ងៃនោះភ្លាម ព្រោះហេតុនោះ
សូម្បីព្រះរាជាព្រះជន្មនឹង នោះហើយក៏ទ្រង់ប្រទានដំណែងជាសេដ្ឋីដល់បុរសនោះ ។

ឯអន្តការៈ បុរសនោះបានជាសម្លាញ់នៃសុមនសេដ្ឋីតែងធ្វើនូវបុណ្យ
ទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត លុះច្បាតចាកអំពីអត្តភាពនោះបានទៅកើតក្នុង
ទេវលោក តែងអន្ទោលទៅមកក្នុងទេវលោកនិងមនុស្សលោក ។ ក្នុងពុទ្ធប្បទនេះ
ក៏មកចាប់បដិសន្ធិក្នុងផ្ទះនៃសក្យឈ្មោះអមិត្តោទនៈ ក្នុងនគរឈ្មោះកបិលព័ស្ត ។
ជនទាំងឡាយឱ្យឈ្មោះថា អនុរុទ្ធ ។ អនុរុទ្ធនោះ ត្រូវជាបងប្អូននៃព្រះសក្យមហា
នាំម នឹងត្រូវជាកូននៃចុល្លបិការបស់ព្រះសាស្ត្រាយើងហើយ ជាបុគ្គលមានសុខុមាល
ភាពនិងមានបុណ្យច្រើន ។

ចប់គំរោងគបុណ្យប្រតិបត្តិបុណ្យៈ

វិធីឆ្លងបុណ្យ

ពាក្យថាឆ្លងបុណ្យនេះ ហៅផ្ទុយទៅវិញ បើតាមការពិត គេធ្វើសាលា
 វិហារ ដល់ធ្វើរួចគេធ្វើបុណ្យបង្ហើយ តាមពាក្យអ្នកស្រុកហៅថាឆ្លងបុណ្យ។
 នេះមានតាំងពីជំនាន់ដើមមក ជំនាន់ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាមកស្សបៈ មានសុមនសេដ្ឋី
 ជាអ្នកបានកសាងវិហារពីរលើក ហើយឆ្លងទាំងពីរលើក ឧទាហរណ៍ដូចមាន
 រឿងតទៅនេះ :

កស្សបពុទ្ធភាលេ កិរ សុមង្គលសេដ្ឋី នាម
 សុវណ្ណិដ្ឋិកាហិ ភូមិយំ បត្តបរិត្វា ។ បេ ។ វិបាការសេសេន ឥទានិ
 គិដ្ឋ្យកុដបព្វតេ អជគរវេតោ ហុត្វា បច្ចតីតិ ។

តាមដែរបានឮមកថា នៅក្នុងកស្សបពុទ្ធភាលេ មានសេដ្ឋីម្នាក់ ឈ្មោះ
 សុមង្គលៈ បានរៀបក្រាលឥដ្ឋមានលើផ្ទៃផែនដី ក្នុងទំហំ ២០ ឧសភៈ
 ចំណាយទ្រព្យចំនួនប៉ុណ្ណឹងទៀតកសាងព្រះវិហារ រួចធ្វើបុណ្យឆ្លងវិហារនោះ
 អស់ទ្រព្យចំនួនប៉ុណ្ណោះទៀត ។ ថ្ងៃមួយសេដ្ឋីដើរទៅគាល់ព្រះសាស្តាពីពេលព្រលឹម
 ឃើញចោរម្នាក់ដើរប្រឡាក់ភក់ស្រមក ដេកទទួរក្បាលលើសាលាមួយក្បែរនគរ
 ក៏ថាឱ្យវាថា "គាត់នេះជើងភក់ស្រមក បែបវរលំដើរយប់ ទើបតែមកដេក" ។
 ចោរឃើញមុខឡើងក្រឡេកមើលសេដ្ឋី ក៏គិតបំផ្លិចបំផ្លាញ បានលួចដុតស្រែអស់ ៧
 ដង លួចកាត់ជើងគោក្នុងក្រោលអស់ ៧ ដង លួចដុតផ្ទះអស់ ៧ ដង ។

មិនតែប៉ុណ្ណោះ នៅមិនអស់កំហឹងវាទៀត វាស៊ើបដឹងថាសេដ្ឋីស្រឡាញ់គន្ធកុដិ
 ជាបណ្តាចមណ្ឌលចិត្ត ក្នុងកាលព្រះសាស្ត្រាស្តេចយាងទៅទ្រង់បាត្រ វាវាយបំបែក
 ពាងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ប្រើប្រាស់ ហើយដុតបំផ្លាញនូវគន្ធកុដិ ។ សេដ្ឋីមកឃើញ
 ញញឹមពព្រាយសប្បាយចិត្តទះដៃសើច ។ ជនទាំងអស់ដែលនៅឈរជិតខាង
 នឹកឆ្ងល់ណាស់សួរចំពោះសេដ្ឋីៗ អធិប្បាយថា ខ្ញុំបានធ្វើបុណ្យទាំងប៉ុណ្ណោះ
 ឈ្មោះថាកប់ទ្រព្យទុកក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា មិនមែនអន្តរាយមានភ្លើងជាដើម
 ដណ្តើមយកបានទេ ឥឡូវជាកំពុងសំណាងបានកសាងម្តងទៀតហើយ ។ កាលសេដ្ឋី
 សាងគន្ធកុដិជាថ្មីរួចហើយ ថ្វាយទានដល់ព្រះសាស្ត្រា ព្រមទាំងភិក្ខុជាបរិវារ ២ ហ្នឹង
 អង្គចំនួន ៧ ថ្ងៃ ។ ចោរនោះស្បែកកាំបិតស្បែកនៅចង្កេះ ដើរចុះឡើងក្នុងវត្ត
 រកឱកាសសម្លាប់សេដ្ឋីនោះពុំបាន ។ លុះដល់ថ្ងៃទី ៧ សេដ្ឋីថ្វាយទានរួចហើយ
 ចូលទៅថ្វាយបង្គំព្រះជាត្រ ពោលពាក្យថា "បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន! ខ្ញុំព្រះអង្គ
 សូមឧទ្ទិសនូវចំណែកបុណ្យជាប្រប់មក្នុងទាននេះ ដល់ចោរដែលបំផ្លិចបំផ្លាញ
 នោះ" ។

ចោរពូជ្ឈុំឆ្នោះភិតភ័យតក្កមា ដឹងច្បាស់ថាខ្លួនខុសធ្ងន់ លូនក្រាបទៀបបាទ
 មូលសេដ្ឋី សូមខមាទោសខុសកន្លងគ្រប់យ៉ាង ហើយសូមប្រគល់ខ្លួនទាំងកូន
 ទាំងប្រពន្ធធ្វើជាខ្ញុំបម្រើក្នុងផ្ទះ ។ តែសេដ្ឋីបដិសេធ ពុំព្រមទទួលយកជាខ្ញុំកំដរ
 ឡើយ ។ ឯចោរនោះលុះក្ស័យជីវិតទៅកើតក្នុងអវិចមហានរកអស់កាលជាអង្វែង

ដោយនូវសេសសល់វិបាក ទើបបានមកកើតជាអជគរប្រេតរងទុក្ខនៅលើកំពូលភ្នំ
គិដ្ឋ្យកូដ ក្នុងគ្រានោះឯង ។

រឿងនេះត្រូវយកជាគតិបាន ។

ក្នុងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាមគោតម មាននាងវិសាខាបាន
កសាងវិហារបុព្វរាម រួចហើយនាងបានថ្វាយទានដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃក្នុងវត្តអស់ ៤
ខែ ក្នុងថ្ងៃទីបំផុតនាងថ្វាយនូវចិវរសាដកដល់ភិក្ខុសង្ឃថែមទៀត រួចហើយនាង
បានប្រគេនភេសជ្ជៈ ១ បាត្រ១ រាល់ៗអង្គ ។ ក្នុងការបរិច្ចាគទាននេះចំណាយទ្រព្យ
អស់ ៩ កោដិ ថ្លៃដីដែលនាងទិញអស់ ៩ កោដិ, កសាងកុដិសាលាអស់ ៩ កោដិ
ធ្វើបុណ្យឆ្លង អស់ ៩កោដិ ។ នេះសឱ្យឃើញភស្តុតាងថា ក្នុងសម័យពុទ្ធ
កាលក៏មានធ្វើបុណ្យឆ្លង ដូចជារឿងនាងវិសាខាជាដើម ។

បុ- ជំនាន់ដើមមានសាស្ត្រាបុរាណមួយច្បាប់ ហៅថាសាស្ត្រាចម្លងបុណ្យ
មានសេចក្តីថា អ្នកណាដាំដើមពោធិ ហើយមិនបានឆ្លង ស្លាប់ទៅៗកើតជារាជសី
ស៊ីនៅក្រោមដើមពោធិ បើអ្នកដឹកស្រះដឹកអណ្តូងមិនបានឆ្លង ស្លាប់ទៅទីណា
រកទឹកដឹកគ្មាន រឿងនេះពិតឬមិនពិត ?

វិ- រឿងនេះមិនពិតទេ បានជាមិនពិតនោះ គឺមិនសមហេតុ-ផល
ព្រោះបុណ្យកើតដោយចេតនា ៣ យ៉ាងគឺ :

១- បុព្វចេតនា ត្រេកអរជ្រះថ្លាមុនពេលនឹងឱ្យ .

២- មុញ្ញនចេតនា ឱ្យរួចហើយត្រេកអរជាខាងក្រោយ .

៣- អប្បរាបរចេតនា ឱ្យហើយនឹកឡើងថ្ងៃក្រោយត្រេកអរ ។

បុ- មិនដូច្នោះទេ ហេតុអ្វីក៏ចាំបាច់ឆ្លង ?

វិ- បានជាធ្វើហើយឆ្លង ទៀតនោះ ដើម្បីបន្ថែមកុសលឱ្យរឹងរិតតែចម្រើន
ឡើង ដូចពុទ្ធភាសិតសំដែងថា :

បុញ្ញញ្ចេ បុរិសោ កយិរា កយិរាថេនំ បុនប្បនំ

តម្ហិ ឆន្តំ កយិរាថេ សុខោ បុញ្ញស្ស ឧច្ចយោ ។

បើបុគ្គលធ្វើនូវបុណ្យ គប្បីធ្វើនូវបុណ្យនោះឱ្យរឿយៗ គប្បីធ្វើនូវសេចក្តី
ពេញចិត្តក្នុងបុណ្យនោះថែមទៀត ការសន្សំនូវបុណ្យទើបបានសេចក្តីសុខ ។

បានជាគេធ្វើបុណ្យឱ្យរឿយៗនេះ ដើម្បីឱ្យបានបុណ្យនោះញឹកៗ កុំឱ្យ
បាបមានឱកាសចូលមកជ្រៀតជ្រែកបាន ។

បុ- ឆ្លងបុណ្យហេតុអ្វីបានជាព្រះសង្ឃសូត្រធម៌ពហូទេវា ?

វិ- បានជាសូត្រធម៌ពហូទេវា ព្រោះធម៌នេះសំដែងអំពីមង្គលទាំង៣៨
ប្រការ ដល់មនុស្សទេវតា ដើម្បីនឹងប្រព្រឹត្តទៅ ។

បុ- ចុះដែលគេដាក់ទឹកផ្តិលបិតទៀន ៤ នោះ តើដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ?

វិ- ទឹកផ្តិលនិងទៀន ៤ នោះ តាមលទ្ធិអាចារ្យខ្លះ ថាទឹកទុកដូចអន្លង់ (ឱយៈ) ។^(១) ទៀន ៤ ទុកដូចជាធាតុទាំង៤ ^(១) សេចក្តី យល់ដូច្នេះ ក៏សមណាស់ដែរ ដូចក្នុងអសិវិសូបមសូត្រសំដែងថា :

មានសេចក្តីដំណាលថា: មានបុរសម្នាក់ចិញ្ចឹមសត្វពស់ ៤ ពស់មួយចឹកមានពិសរឹងខ្លួន, មួយចឹកទៅមានពិសហើមខ្លួន, មួយចឹកទៅមានពិសក្រហល់ក្រហាយ, មួយទៀតចឹកទៅមានពិសដូចជាកាំបិតការចូលទៅកាត់ពោះវៀនខាងក្នុង ។ មានបុរសម្នាក់ដើរទៅឃើញ គេស្គាល់ច្បាស់ថាជាពស់មានពិស គេប្រាប់ថា : អ្នកឯងម្តេចក៏ចិញ្ចឹមពស់មានពិសអញ្ចឹង ! តិចចឹកស្លាប់ បុរសនោះស្តាប់ឮហើយក៏ភិតភ័យខំរត់ ។ ខណៈនោះនោះពស់ទាំង ៤ ក៏ដេញប្រកិចតាមក្រោយ ។

គពីនោះទៅក៏បានជួបនឹងពួកចោរ ៥ នាក់ លើកដាវងារបំរុងនឹងប្រហារបុរសនោះគេចពីនោះចូលទៅក្នុងព្រៃ ក៏ជួបនឹងចោរម្នាក់ក្នុងទីដ៏ស្ងាត់បំរុងនឹងសម្លាប់ទៀត ។ លុះចេញផុតពីព្រៃទៅឃើញមានភូមិចាស់មួយ ដែលម្ចាស់គេបោះបង់ចោល បុរសនោះក៏បានទៅស្នាក់អាស្រ័យក្នុងភូមិនោះ ស្រាប់តែមានចោរ ៥០០ មកចោមរោម បុរសនោះឯងក៏ភៀសខ្លួនចេញពីទីនោះទៅទៀត បានឃើញអន្លង់ទាំង៤ គន់មើលទៅត្រើយម្ខាងឃើញមានផ្សារ បុរសនោះគិតថា "បើអាត្មាអញឆ្លងផុតទៅត្រើយម្ខាងនឹងផុតពីអន្តរាយ" គិតស្រេចហើយខំរកឫស្សីវល្លិមក

(១) កាមោយោ, ភវោយោ, អវិជ្ជោយោ, ទិដ្ឋោយោ ។ (២) ដី, ទឹក, ភ្លើង, ខ្យល់ ។

ចងធ្វើជាក្បួន រួចយកដៃទាំងពីរជើងពីរធ្វើជាជើងថែវ ប្រឹងប្រប្រែវាទាល់តែដល់ គ្រើយម្ខាង រួចអំពីអន្តរាយ ។

រឿងនេះសឱ្យឃើញច្បាស់ថា :

បុរសនោះគឺព្រះយោគាវចរ ដែលបានចំរើននូវវិបស្សនាកម្មដ្ឋាន សព្វទាំង ៤ គឺពស់ទី ១ បានដល់ឆាតុដី, ពស់ទី ២ បានដល់ឆាតុទឹក, ពស់ទី ៣ បានដល់ឆាតុភ្លើង, រីឯពស់ទី ៤ បានដល់ឆាតុខ្យល់ ។ ចំណែកខាងបុរសដែល ប្រាប់ផ្លូវបានដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ពួកចោរទាំង ៥ នាក់ បានដល់ខន្ធ ៥, ចោរក្នុងទីស្ងាត់បានដល់នន្ទិរាគ, ភូមិចាស់បានដល់អាយតនៈខាងក្នុង ចោរទាំង ៥០០ នាក់ បានដល់អាយតនៈខាងក្រៅ, អន្លង់បានដល់អន្លង់ទាំង ៤, ក្បួនគឺ អដ្ឋង្គិកមគ្គ, ដៃ ២ ជើង ២ បានដល់សម្មប្បធាន ៤, ផ្សារគឺ ព្រះនិព្វាន, (បុរសដែលបានដល់ផ្សារ គឺព្រះខីណាស្រព) ។

ចប់រឿងខ្លួនបុណ្យតែម៉្លោះ

កំណើតឧបាសករក្សាសីល១០

សីល១០នេះហៅថា និយមសីល សីលនេះបើឧបាសក-សិកាកំណត់ រក្សាប៉ុន្មានខែ អស់ត្រឹមកាលប៉ុណ្ណោះ បានជាហៅថានិយមសីល ។

សីល១០នេះក្នុងកាលព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាម បុស្សៈ គឺព្រះរាជ បុត្រ ៣ ព្រះអង្គបានរក្សា ។

ក្នុងកាលនៃព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាម កសិប្បៈ គឺស្នូនឆ្នាំងឈ្មោះ យជិការៈ បានរក្សា ។

ក្នុងកាលនៃព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាមសមណគោត្តម គឺអនុបុព្វសេដ្ឋីបុត្ត បានរក្សា ។

បុ- ចូរនាំរឿងអនុបុព្វសេដ្ឋីបុត្តមានសេចក្តីដំណាលដូចម្តេច ?

វិ- សត្តិវិ កិរ សាវត្តិយំ វិហារន្តេ ឯកោ សេដ្ឋីបុត្តោ ។ល។ អនុបុព្វសេដ្ឋីបុត្តោ នាម ជាតោ ។

កាលព្រះសាស្តា ទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងសាវត្តិ មានសេដ្ឋីបុត្រម្នាក់ ចូលទៅរកព្រះថេរៈជាជិតុនរបស់ខ្លួន និយាយសំណេះសំណាលថា លោកម្ចាស់! ខ្ញុំ ព្រះករុណាចង់រួចចាកសេចក្តីទុក្ខ សូមលោកម្ចាស់សំដែងប្រាប់នូវធម៌ជាគ្រឿង រួចចាកសេចក្តីទុក្ខ សូមលោកម្ចាស់សំដែងប្រាប់នូវធម៌ជាគ្រឿងរួចចាកទុក្ខ ដល់ ខ្ញុំព្រះករុណា ។ ព្រះថេរៈឆ្លើយថា ល្អហើយ! បើអ្នកចង់រួចចាកសេចក្តីទុក្ខ

ចូរអ្នកឱ្យនូវសលាកភត្ត, បក្ខិកភត្ត, វស្សាវាសិកសាដក និងបច្ច័យ ៤
 មានចិវរប្បច្ច័យជាដើម ហើយចែកនូវសម្បត្តិរបស់ខ្លួនជា ៣ ចំណែកគឺ
 មួយចំណែកសំរាប់ប្រកបការងារ, មួយចំណែកសម្រាប់ចិញ្ចឹមប្រពន្ធកូន,
 មួយចំណែកសំរាប់សម្រាប់កប់ទុកក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ។ ឯសេដ្ឋីបុត្តនោះ ក៏បាន
 ប្រតិបត្តិតាមសព្វគ្រប់រួចហើយ សួរតទៅទៀតថា លោកម្ចាស់ ! បន្ទាប់អំពីនេះ
 ទៅ ខ្ញុំព្រះករុណាត្រូវធ្វើអ្វីទៅទៀត ? ព្រះថេរ ឆ្លើយប្រាប់ថា ចូរអ្នកកាន់
 យកព្រះត្រៃសរណគមនី ៣ រក្សា សីល ៥ សីល ៨ តទៅ ។
 សេដ្ឋីបុត្តរក្សាហើយសួរថា ខ្ញុំព្រះករុណាត្រូវធ្វើដូចម្តេច ? ព្រះថេរឆ្លើយថា
 តេសហិ ទស សីលានិ គណ្ណាហិ បើដូច្នោះ ចូរអ្នករក្សាសីល ១០ តទៅ
 ទៀត ។ សេដ្ឋី បុត្តនោះបានប្រតិបត្តិតាមបង្គាប់ព្រះថេរដោយសព្វគ្រប់តាំងពី
 ពេលនោះមក សោឯវី អនុបុព្វេន បុញ្ញកម្មស្ស កតត្តា
 អនុបុព្វសេដ្ឋីបុត្តានាម ជាតោ សេដ្ឋីបុត្តនោះ បានឈ្មោះថា អនុបុព្វសេដ្ឋី
 បុត្ត ព្រោះគាត់ធ្វើនូវបុណ្យតាមសំដាប់យ៉ាងនេះឯង ។

(គម្ពីរធម្មបទដ្ឋកថា ភាគ២ ទំព័រ ២១៣)

ប៊ុ- សីល ១០ របស់សាមណេរ និងសីល ១០ របស់ឧបាសក ឧបាសិកា
 មានកិច្ចរក្សាផ្សេង គ្នាដូចម្តេច?

វិ- មានកិច្ចរក្សាដូចគ្នាខ្លះ ផ្សេងគ្នាខ្លះ ។

ប៊ុ- ដែលដូចគ្នានោះដូចម្តេច ? ផ្សេងគ្នានោះដូចម្តេច ?

វិ- ផ្សេងគ្នានោះគឺ សាមណេរមានន្ទានដង្កុះ ទណ្ហកម្ម និង សេកិយវត្ថុ, ឧបាសក-ឧបាសិកាមានកិច្ចធុតង្ក ២ គឺ បិណ្ឌបាតិកង្កធុតង្ក ១ អរញ្ជិកង្កធុតង្ក ១ ។ ដូចគ្នានោះគឺ សិក្ខាបទ ១០ រក្សាដូចគ្នា និងវៀរដូចគ្នា ។

ប៊ុ- វិធីសុំសីល ១០ នៃសាមណេរ និងឧបាសកឧបាសិកាផ្សេងគ្នា ឬ ដូចគ្នា ?

វិ- វិធីសុំសីល១០ ផ្សេងគ្នាខ្លះ ដូចគ្នាខ្លះ ។

ប៊ុ- ផ្សេងគ្នានោះដូចម្តេច ? ដូចគ្នានោះដូចម្តេច ?

វិ- ចំណែកសាមណេរសុំបានតែពីសំណាក់ឧបជ្ឈាយ័ ឬអាចារ្យដែលជា បព្វជ្ជាចារ្យឈ្លាសប្រតិពលក្នុងអក្ខរវិធី ហៅថាឧកតោសុទ្ធិចំណែកខាងឧបាសក - ឧបាសិកា សុំពីភិក្ខុឬសាមណេរ ឬក៏ឧបាសក ឧបាសិកាដែលបានសមាទានមុន នេះចំពោះតែមុនដំបូង ។

ចប់កំណត់ត្រាសករណ៍សីល១០តម្រូវឡោះ

កំណើតមហាបង្កកូល

បុ- មហាបង្កកូលនេះមានមកពីត្រីមណាមក ? លោកណាបង្កកូល
មុនគេ ?

វិ- មហាបង្កកូលនេះមានតាំងពីជំនាន់ព្រះគង់ធរមាននៅឡើយ គឺតូ
ព្រះអង្គឯង បង្កកូលនាងបុណ្ណទាសី ដូចមានរឿងតទៅនេះ :

សេចក្តីថា នាងបុណ្ណទាសីជាខ្ញុំបម្រើអនាថិបិណ្ឌិកសេដ្ឋី នាងនោះមាន
សេចក្តីរិះគិតថា ដល់ស្លាប់ទៅគេនឹងយកខ្លួនទៅចោលដោយគ្មានសំពត់រុំ គេនឹង
ឃើញកេរ្តិ៍ខ្មាស ហើយក៏ត្បាញសំពត់បម្រុងទុក ហើយផ្តាំគេថា បើខ្ញុំស្លាប់ទៅ
ឱ្យយកសំពត់នេះរុំខ្ញុំ ។ នៅពេលដែលមានជំងឺស្លាប់ អនាថិបិណ្ឌិកសេដ្ឋី
ក៏យកសំពត់ដទៃទៀតរុំ អ្នកដែលទទួលបណ្តាំនាងបុណ្ណទាសីប្រាប់ថា នាងបាន
ត្បាញសំពត់បម្រុងទុកហើយ សេដ្ឋីក៏យកសំពត់នាងនោះរុំទៅ ហើយក៏យកទៅ
ចោលក្នុងទីបំផុស ។ រឿងនេះជ្រាបទៅដល់ព្រះបរមគ្រូ ព្រះអង្គយាងមកបង្កកូល
ក្នុងថ្ងៃទី ៧ គិតតាំងពីថ្ងៃដែលនាងស្លាប់ ព្រះអង្គយកសំពត់ស្លាប់ទៅលាង
ទឹកគ្រាន់តែដង្កូវចំនួន ៤ តុំ ។ ខណៈនោះព្រះឥន្ទចុះមកនិម្មិតថ្ម ១
ដុំឱ្យព្រះអង្គគង់លើ លុះលាងរួចហើយ ព្រះឥន្ទក៏និម្មិតជាមែកឈើទៀត
ដើម្បីឱ្យព្រះអង្គហាល លុះហាលរួចហើយក៏យកមកកាត់ជាចិញ្ចឹម ហើយយកទៅ
បូរនឹងព្រះមហាកស្សបៈ គ្រាន់តែរឿងប៉ុណ្ណោះក៏ញាប់ញ័រផែនដីតាំងមូល ។
ក្នុងកាលព្រះសមណគោតមមានតែម្តងនេះទេ មិនមានតែរាល់បុណ្យទេ ។ ដោយ

មានរឿងដូច្នោះហើយ បានជាអ្នកស្រុកនិយមរាប់អានមហាបង្កកូលនេះណាស់ ព្រោះបានបុណ្យច្រើនជាងបុណ្យទាំងអស់ ប៉ុន្តែបានបុណ្យច្រើន ចំពោះតែជំនាន់ព្រះ ទេ ។ ធ្វើជំនាន់ក្រោយនេះ មិនត្រូវតាមមហាបង្កកូលឡើយ ។

គំនិតមហាបង្កកូលរបស់តេម៉ូណូន៖

គំនិតមហាបង្កកូលរបស់តេម៉ូណូន គឺជាគំនិតមហាបង្កកូល ដែលបានបង្កើតឡើង ដោយអ្នកស្រុកនិយម រាប់អានមហាបង្កកូលនេះណាស់ ព្រោះបានបុណ្យច្រើនជាងបុណ្យទាំងអស់ ប៉ុន្តែបានបុណ្យច្រើន ចំពោះតែជំនាន់ព្រះ ទេ ។ ធ្វើជំនាន់ក្រោយនេះ មិនត្រូវតាមមហាបង្កកូលឡើយ ។

កំណើតឈាបនកិច្ច

បុ- កិច្ចបូជាសពនេះកើតពីត្រីមណាមក?

វិ- កិច្ចបូជាសពនេះមិនមែនទើបនឹងមានទេ គឺមានតាំងពីអតីត កាលមក ដូចមាននិទានតទៅនេះ :

ជាតកជន ៥៥ នាក់មាន ព្រះយសកុលបុត្តជាប្រមុខ

យសកុលបុត្តប្បមុខា បញ្ចបញ្ញាស ជនា កី កម្មំ កវីសុ ភន្តេ

។ បេ ។ នាហំ មុខំ ឱលោកេត្វា ភិក្ខុនំ ទម្មីតិ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះជនទាំង ឡាយ ៥៥ នាក់ មានយសកុលបុត្តជាដើម តើបានធ្វើនូវកម្មដូចម្តេចខ្លះ? ទើបព្រះ ជាត្រូវដំណាលរៀបរាប់ថា ជនទាំងឡាយនោះ ធ្លាប់បានធ្វើបុណ្យកម្មច្រើន ប្រការផ្តង ចិត្តប្រាថ្នាយកព្រះអរហត្តក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធមួយអង្គដែរ ដល់ ចំណេរចិរិកាល មកខាងក្រោយជាកាលលង្វែកព្រះពុទ្ធ បានជាសំឡាញ់នឹងគ្នាជាប់ បក្សពួកជាមួយគ្នា តែងនាំគ្នាធ្វើបុណ្យយកចិត្តទុកដាក់ទំនុកបំរុងសិរិះ ស្លាប់នៃ មនុស្សអនាថា។ មានកាលមួយថ្ងៃ ពួកជនទាំងនោះបានឃើញស្រ្តីមានគតិ ធ្វើកាល កិរិយានាំគ្នាយកទៅព្រៃស្នាស ហើយចាត់ចែងគ្នា ៥ នាក់ឱ្យទៅធ្វើឈាបនកិច្ច ជនក្រៅពីនោះវិលទៅស្រុកវិញ ។ រីឯយសទារកកាលយកឈើសូលរុកចាក់ ប្រមៀលសិរិះនោះ ដុតបានកើតអសុកសញ្ញា ហើយនិយាយពន្យល់ដល់ជនទាំង ៤

នាក់ថា គ្នាយើង អើយ! អ្នកគួរនាំគ្នាមើលពិចារណាសិរីនេះនេះរបករបានស្បែក
ដូចគោពូពាលជា របស់អាសោចី ក្នុងស្តុយខ្លោះខ្លួនអាក្រក់អាក្រី គួរកើតបដិកូល ។
ត្រាកាលជនទាំង ៥ នាក់ ត្រឡប់ទៅស្រុកវិញ បានដំណាលប្រាប់សំឡាញ់ទាំង
ឡាយអស់អាទិសេចក្តី ។ ឯយសទារកទៅដល់ផ្ទះបានអធិប្បាយប្រយោជន៍
មាតាបិតានិងភរិយា ៗ ក៏បានចំរើនអសុភសញ្ញាគ្រប់ៗគ្នារៀងទៅ ។ នេះហើយ
ជាបុព្វកម្មរបស់ជនទាំងនោះ ។ ចំណែកយសទារក បានកើតអសុភសញ្ញាតាំង
ពីតូចមក តែងសំគាល់នូវផ្ទះ របស់ខ្លួនថាជាព្រៃស្នាសាន ។ ឧបនិស្ស័យនេះហើយ
នាំឱ្យជនអស់ហ្នឹងបានត្រាស់ដឹង នូវគុណវិសេសបានសមតាមបំណង ដែលគេ
ផ្តងទុកមកយ៉ាងនេះឯង ។ តថាគតមិនឱ្យដោយយល់មុខទេ ។

បុ- ឈាបនកិច្ចនេះប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ទើបបានបុណ្យច្រើន ?

វិ- ឈាបនកិច្ចនេះប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺ :

- ១- សីតិ មានសេចក្តីរព្យក .
- ២- ញ្ញាណ មានបញ្ញាពិចារណា .
- ៣- សង្ខតិ មានសេចក្តីតក់ស្លុត ។

ឈាបនកិច្ចលុះតែប្រកបដោយអង្គ ៣ នេះ ទើបបានបុណ្យច្រើនដូចមាន
រឿងខាងដើមស្រាប់ ។

ចប់គំរោងឈាបនកិច្ចដោយសទ្ទេម

កំណើតបុណ្យទេសនាមហាជាតក៍

ក្នុងមាលេយ្យសូត្រ មានសេចក្តីថា ព្រះមាលេយ្យគ្រូ មាននិមន្តទៅស្ថាន
 ត្រៃត្រីង្ស ដើម្បីថ្វាយបង្គំព្រះចូឡាមណីចេតិយ បានជួបព្រះមេត្តេយ្យពោធិសត្វ
 ដែលបានកើតជា សន្តស្សិតទេវបុត្រ ជាទេវរាជក្នុងឋានតុសិត បានយាងមកឋាន
 ត្រៃត្រីង្ស ដើម្បីថ្វាយបង្គំចូឡាមណីចេតិយដែរ ហើយបានសំណេះសំណាលជាមួយ
 គ្នាសន្តស្សិតទេវបុត្របានផ្តាំថា បើពួកជនណាចង់ជួបនឹងខ្ញុំព្រះករុណា ក្នុងពេលខ្ញុំ
 ព្រះករុណាបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ព្រះនាមស្រីអារ្យមេត្រីយ៍ ពួកជននោះចូរ
 ឧស្សាហ៍ស្តាប់រឿងមហាជាតក៍ បានជាជាប់មានទេសនាមហាជាតក៍ដល់សព្វ
 ថ្ងៃនេះ ។

មួយទៀត រឿងជាតកនេះ ជាតួអង្គសាសនាតាមទំនៀមខ្លះគេធ្វើបុណ្យ
 ទេសន៍ទេសជាតក៍ទាំង ១០ ជាតក៍ ដើម្បីដឹងគោលសាសនា ។ គេកសាងជា
 ព្រះពុទ្ធនោះ លុះតែពេញដោយបារមីទាំង១០ គ្រប់គ្រាន់ទើបបានត្រាស់ដឹង
 ជាព្រះពុទ្ធ ហើយអ្នកស្តាប់ទៀតដើម្បីឱ្យដឹងចរិយាព្រះកសាងផង ។

ចប់បុណ្យទេសនាមហាជាតក៍ដោយសទ្ធចូប

កំណើតព្រះពុទ្ធរូប

ក្នុងសៀវភៅដំណាលពុទ្ធចេតិយ មានសេចក្តីថា ក្នុងកាលពុទ្ធសកៈ កន្លងទៅបាន ៤០០ ឆ្នាំ មានស្តេចមួយអង្គព្រះនាមនិស្តៈ ជាតិក្រិក នៅក្នុងប្រទេស ឥណ្ឌា បានប្រឹក្សាជាមួយរាជបណ្ឌិត នាម អស្វយោសៈ ហើយបានកសាងព្រះពុទ្ធរូបឡើង ស្តេចនិស្តៈនេះ ពីដើមកាន់សាសនាព្រាហ្មណ៍ យកទេវរូបគឺរូបព្រះឥសូរ មកតាំងទុកនមស្សការថ្វាយបង្គំ ដល់មកជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា មកគិត ឃើញថា មិនគេកាន់សាសនាព្រាហ្មណ៍មេចគេយកទេវរូបមកនមស្សការ ចំណង់បើ យើងកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គួរតែធ្វើរូបព្រះពុទ្ធជាដំណាង ដើម្បីភស្តុតាងដល់ចិត្ត ហើយកសាងព្រះពុទ្ធរូបនេះឡើង ព្រះពុទ្ធរូបនេះ មិនមែនជាពុទ្ធានុញ្ញាតទេ កើត ឡើងដោយនិស្តៈជាតិក្រិកទេ ។

បុ- ព្រះពុទ្ធមានអនុញ្ញាតកន្លែងណាខ្លះ ដើម្បីឱ្យពុទ្ធបរិស័ទទុកជាទី រលឹក ?

- វិ- ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតសង្ខេបគន្លឹះដ្ឋាន ៤ កន្លែង គឺ :
 - ១- ព្រៃសុម្ពុទ្ធវិវិន កន្លែងដែលព្រះទ្រង់ប្រសូត.
 - ២- ក្រោមដើមពោធិព្រឹក្ស កន្លែងដែលព្រះអង្គបានត្រាស់ .
 - ៣- ព្រៃឥសិបតនមិតទាយវិន កន្លែងដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ធម្មចក្កប្ប វត្តនសូត្រ ប្រោសពួកបញ្ចវគ្គិយ៍ .
 - ៤- ក្រោមដើមរាំងទាំងគូ កន្លែងដែលព្រះអង្គបរិនិព្វាន ។

កន្លែងទាំង ៤ នេះ ដើម្បីឱ្យពុទ្ធបរិវេសទកើតសេចក្តីជ្រះថ្លានិងសង្ខេត ។

បុ- ចុះបុណ្យអភិសេកព្រះនេះ កើតពីត្រឹមណាមក ?

វិ- បុណ្យអភិសេកព្រះនេះ កើតតៗគ្នាមកតាមលិទ្ធិអាចារ្យ និង ជាង
រចនា ។

កំណើតព្រះពុទ្ធរូប

ប្រទេសកម្ពុជាមានព្រះពុទ្ធរូប ៨ បែបគឺ :

១- ព្រះពុទ្ធរូបសមាធិ គង់មានព្រះភ្នែន មានព្រះហស្តស្តាំផ្ទារលើ
ព្រះហស្តឆ្វេង តម្រួតលើព្រះភ្នែន ហៅថា វិតកិមុទ្រា ។

២- ព្រះពុទ្ធរូបមារិជ័យ (កាលផ្តាញ់មារ) គង់ពត់ព្រះភ្នែនដូចព្រះពុទ្ធរូប
សមាធិដែរ ប៉ុន្តែព្រះហស្តស្តាំផ្តាច់លើព្រះឧរុ(ភ្លៅ) ចង្កូលចុះទៅផែនដី ព្រះហស្ត
ឆ្វេងផ្តាចាក់លើព្រះឧរុ ហៅថា ភូមិស្សសមុទ្រា ។ ព្រះពុទ្ធរូបបែបនេះ
កាលបើគេត្រូវនៅជញ្ជាំងវិហារ ឬ លើផ្ទាំងសំពត់ ឃើញសុទ្ធតែមានរូបពួកមារ
ធិរាជ កាន់អាវុធគ្រប់ដៃ ។

៣- ព្រះពុទ្ធរូបសំដែងធម្មចក្រ គង់ពត់ព្រះភ្នែនមានព្រះហស្តស្តាំ ក្តោប
ម្រាមធ្វើជារង្វង់មូលដូចជារូបកង់រទេះ
ព្រះហស្តឆ្វេងធ្វើអាការដូចជាព្រះហស្តស្តាំក៏មាន ដាក់លើព្រះឧរុក៏មាន ហៅថា
ធម្មចក្រមុទ្រា ។ ព្រះពុទ្ធរូបបែបនេះ កាលបើគេត្រូវតែងតែមានរូបបញ្ជូរគ្នាភិក្ខុ
កំពុងអង្គុយគោរពស្តាប់ធម្មចក្សវគ្គសូត្រ ដែលជាបឋមទេសនា ។

៤- ព្រះពុទ្ធរូបប្រទានអភ័យ ជាតំណាងកាលដែលព្រះអង្គសំដែងធម៌
ប្រោសសត្វក្នុងទីណាមួយ មានព្រះកាយឈរក៏មានគង់ពត់ព្រះភ្នែនក៏មាន
ព្រះហស្តស្តាំរាចេញទៅមុខ ព្រះហស្តឆ្វេងសំយុងចុះ ហៅថា អភយមុទ្រា ។

៥- ព្រះពុទ្ធរូបប្រទានពរ បាតព្រះហស្តទាំងពីរសំយុងចុះ បែរចាតព្រះ
ហស្តទៅខាងមុខ ទ្រង់គង់ពត់ព្រះភ្នែនក៏មាន ទ្រង់ឈរក៏មាន ជាតំណាង
កាលបរិស័ទណាមួយ ចូលមកថ្វាយបង្គំដោយត្រូវការចង់ជួប ចង់ឃើញក្តី
ក្រាបទូលសួរធម៌ចំពោះព្រះអង្គក្តី ហៅថា វរមុទ្រា ។

៦- ព្រះពុទ្ធរូបទ្រង់ឈរអោបបាត្រ ជាតំណាងកាលព្រះអង្គទ្រង់និមន្តបិណ្ឌ
បាត ហៅថា បាត្រាទានមុទ្រា ។

៧- ព្រះពុទ្ធរូបទ្រង់ផ្ទុំ ជាតំណាងកាលដែលព្រះអង្គផ្ទុំផ្អែងព្រះកាយទៅ
ខាងស្តាំ ព្រះបាទឆ្វេងត្រួតលើព្រះហស្តស្តាំដោយទ្រង់ផ្ទុំធម្មតាក្តី ផ្ទុំលើមញ្ញាសន
ជាអនុដ្ឋានសញ្ញាទ្រង់បរិនិព្វានក្តីហៅថា សយនមុទ្រា ។

៨- ព្រះពុទ្ធរូបនាគប្រក់ ជាតំណាងកាលដែលព្រះអង្គគង់ឡើងស្រះមុច្ចុ-
លិន្ទ ដែលក្នុងពេលនោះមានភ្លៀងបង្ករខ្លាំង មាននាគរាជមកពេនព័ទ្ធព្រះអង្គ
បើកពពារ គ្របបាំងលើព្រះអង្គ ដើម្បីការពារភ្លៀង ។

ពាក្យថា "មុទ្រា" នេះជាពាក្យសំស្ក្រឹត បាលីថា "មុទ្រា" ប្រែជាខ្មែរថា
គ្រឿងសំគាល់ បែបយ៉ាង, អាការ, កាយវិការ, ត្រា, សញ្ញា ។

ព្រះពុទ្ធរូបទាំង ៨ បែបនេះ រូបដែលគេយកថ្មមកឆ្លាក់ក៏មាន យកចម្លាក់
 ពុម្ពលាយស៊ីម៉ង់ត៍និងខ្សាច់បោះពុម្ពក៏មាន ឥឡូវនេះគេច្រើនតែបោះពុម្ព ។
 ព្រះពុទ្ធរូបដែលមានគ្រឿងសំគាល់ផ្សេងៗគ្នានេះ ជាបែបសិល្បៈនៃបុព្វបុរសជាតិ
 ខ្មែរ ជាពុទ្ធសាសនិកខាងនិកាយថេរវាទី ដែលគួរគោរពគួរជឿបានដោយពិត ព្រោះ
 ជារូបដែលកសាងត្រូវតាមគោលរឿងពុទ្ធប្បវត្តិ ព្រះពុទ្ធរូបទាំង ៨ បែបនេះ នៅប្រ
 ទេសខ្មែរយើង គេមិនគ្រាន់តែរចនាដោយឆ្លាក់ឈើថ្ម ឬ បោះពុម្ពដោយស៊ីម៉ង់ត៍ទេ
 ឃើញគេគូរនៅជញ្ជាំងវិហារក៏មាន គូរលើផ្ទាំងសំពត់ក៏មាន គូរលើកញ្ចក់ក៏មាន
 គឺគេគូរតាមរឿងពុទ្ធប្បវត្តិ ឬ ទសជាតក៏ មានរូបមួយបែបទៀត ដែលអ្នកស្រុក
 ហៅថា ព្រះពុទ្ធទ្រង់គ្រឿង ប៉ុន្តែតាមពិតរូបនេះពុំមែនជាពុទ្ធរូបទេ គឺជារូបស្តេច
 ចក្រ ឬ ជារូបមេគេយ្យពោធិសត្វ មានទ្រង់មកុដ សង្ហារ ខ្សែសុរាង និង ចិញ្ចៀន
 ដូចរូបស្តេចទ្រង់មកុដ ឬ រូបទ្រង់ល្ខាន ។ ព្រះពុទ្ធរូបនាគប្រក់នៅប្រទេសឥណ្ឌា
 មិនដែលឃើញមានទេ មានតែក្នុងប្រទេសខ្មែរ ដែលកើតឡើងដោយសិល្បៈខ្មែរ
 ក្នុងសម័យខាងក្រោយកសាងតាមរឿងពុទ្ធប្បវត្តិ ។

ចប់គំនិតព្រះពុទ្ធរូបដោយសរសេរដោយ៖

បត្តិទានគាថា

ពុទ្ធសាសនិកជន ដែលបានធ្វើកុសលឯណាមួយរួចហើយ បើមានប្រាថ្នានឹង ឱ្យចំរើនផលានិសង្ស ដល់ខ្លួនដោយច្រើនឡើងទៀត នោះគប្បីទទួលសង្ស័យផលនៃ កុសលនោះដល់សត្វទាំងឡាយ ដោយកុសលចិត្តជាបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ ១០ យ៉ាងដែល ហៅថា បត្តិទាន គឺកិរិយាឱ្យនូវចំណែកបុណ្យដល់អ្នកដទៃ ដោយបត្តិទានគាថានេះ ដូច្នោះថា :

យំ កិញ្ចី កុសលកម្មំ កត្តព្វំ កិរិយំ មម កាយេន
 វាចានមសា តិទសេ សុគតំ កតំ យេ សត្តា សញ្ញិនោ
 អត្ថិ យេ ច សត្តា អសញ្ញិនោ កតំ បុញ្ញផលំ មយ្ហំ សព្វេ
 ភាគី ភវន្ត តេ យេ តំ កតំ សុរិទិតំ ទិន្នំ បុញ្ញផលំ
 មយា យេ ច តត្ថ ន ជានន្តិ ទេវា គន្ធា និវេទយំ
 សព្វេ លោកម្ហិ យេ សត្តា ជិវន្តាហារហេតុកា មនុញ្ញំ
 ភោជនំ សព្វេ លភន្ត មម ចេតសាតិ ។

ប្រែថា យំ កិញ្ចី កុសល កម្មំ កត្តព្វំ កិរិយំ មម អំពើ
 ជាកុសលឯណាមួយ ដែលខ្ញុំគប្បីធ្វើ កាយេន វាចានមសា ដោយទ្វារទាំង ៣

គីកាយវាចាចិត្ត តិទសេ សុគតំ កតំ អំពើជាកុសលទាំងអស់នោះ ដែលខ្ញុំ
បាន ធ្វើហើយ ជាកុសលអាចនឹងនាំឱ្យទៅកើតក្នុងឋានត្រៃត្រីង្សសួគ៌បាន យើ
សត្តា សញ្ញានោ អតិ សត្វទាំងឡាយឯណាគឺមនុស្ស ឬ ទេវតា ឬព្រហ្ម
ដែលជាសត្វមានសញ្ញាក្តី យើ ច សត្តា អសញ្ញានោ សត្វទាំងឡាយឯណា ជា
អសញ្ញាសត្វ គឺសត្វដែលឥតសញ្ញាក្តី កតំ បុញ្ញផលំ មយ្ហំ សព្វេ ភាគី
ភវុន្ត តើ សត្វទាំងឡាយទាំងអស់នោះ ចូរឱ្យបាននូវចំណែកផលនៃបុណ្យ
ហើយចូរសោយនូវផលបុណ្យដែលខ្ញុំបានធ្វើ ហើយបានឧទ្ទិសផ្សាយទៅនោះចុះ យើ
តំ កតំ សុវិទិតំ មិន្នំ បុញ្ញផលំ មយា បុណ្យដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយនោះ
បើសត្វទាំងឡាយឯណាបានដឹងច្បាស់ហើយ សត្វទាំងឡាយនោះ ចូរឱ្យបានសោយ
នូវផលនៃបុណ្យដែលខ្ញុំបានឧទ្ទិសឱ្យទៅនោះចុះ យើ ច តត្ថ ន ជានន្តិ
ម្យ៉ាងទៀតបណ្តាអស់សត្វទាំងនោះ បើសត្វទាំងឡាយឯណាមិនបានដឹងនូវបុណ្យ
ដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយនោះ ទេវា គុន្ណា និវេទយ្ហំ សូមទេវតាទាំងឡាយ
អញ្ជើញទៅឱ្យដំណឹងដល់សត្វទាំងឡាយនោះឱ្យបានដឹងផងថា ជនឯណោះគេ
បានធ្វើបុណ្យ ហើយគេឧទ្ទិសផ្សាយផលបុណ្យនោះមក ដល់អ្នកទាំងឡាយ ១ ចូរ
អនុមោទនាត្រេកអរនឹងបុណ្យគេនោះចុះ សព្វេ លោកម្ហិ យេ សត្តា

ជិវន្តាហារហេតុកា សត្វទាំងឡាយឯណាក្នុងលោកទាំងអស់ ដែលអាស្រ័យនូវ
 អាហារហើយរស់នៅ មនុស្សភោជនំ សព្វេ លភន្ត មម ចេតសាតិ
 សត្វទាំងឡាយទាំងអស់នោះ ចូរឱ្យបាននូវភោជនជាទីគាប់ចិត្ត ដែលសម្រេច
 ដោយបុញ្ញប្បទីតាមចិត្ត ដែលខ្ញុំឧទ្ទិសផ្សាយទៅឱ្យនេះចុះ ។

*បុគ្គិទានភាថានេះ សម្រាប់សូត្របានក្នុងទីទាំងពួងក្នុងកាល
 ដែលបានធ្វើកុសលអ្វីមួយហើយស្រេច ។*

បត្តិទានគាថា

ពាក្យផ្សាយចំណែកបុណ្យ

យា ទេវតា សន្តិ វិហារវាសិនី ថូបេ
 យវេ ពោធិយវេ តហី តហី តា
 ធម្មទានេន ភវន្ត បូជិតា សោត្តិ ករោន្តេធន
 វិហារមណ្ឌលេ ថេរា ច មជ្ឈា នវកា ច
 ភិក្ខុវោ សារាមិកា ទានបតី ឧបាសកា
 គាមា ច ទេសា និតមា ច ឥស្សរា
 សប្បាណភូតា សុខិតា ភវន្ត តេ ជលាពុជា
 យេបិ ច អណ្ណសម្មវា សំសេទជាតា
 អថវោបបាតិកា និយ្យានិកំ ធម្មវិ បដិច្ច តេ
 សព្វេបិ ទុក្ខស្ស ករោន្តុ សំខយំ ។

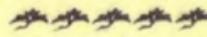
វាតុ ចិរិ សតំ ធម្មោ ធម្មធរា ច បុគ្គលា សង្ខេ
 ហោតុ សមគ្គោវ អត្ថាយ ច ហិតាយ ច អម្ពេ

រក្ខតុ សទ្ធម្មោ សព្វេបិ ធម្មចារិនោ វុឌ្ឍិ
សម្យាបុណេយ្យាម ធម្មារិយប្បវេទិតេ ។

ប្រែថា យា ទេវតា សន្តិ វិហារវាសិនី ថូបេ យវេ
ពោធិយវេ តហិ តហិ ទេវតាទាំងឡាយឯណា មានប្រក្រតីនៅក្នុងទីវត្តជាទី
នៅនៃសង្ឃ ព្រះខ្មែរព្រះសង្ឃ ព្រះខ្មែរព្រះពោធិព្រឹក្សក្នុងទីនោះ ។ តា
ធម្មទានេន ភវន្តុ បូជិតា ទេវតាទាំងឡាយនោះ ជាបុគ្គលគឺយើងទាំង
ឡាយបូជាហើយដោយធម្មទាន សោតី កុរោនេធវ វិហារមណ្ឌលេ
ចូរធ្វើនូវស្និតក្នុងមណ្ឌលនៃវត្តជាទីនៅនៃសង្ឃនេះ ថេរា ច មជ្ឈានវកា ច
ភិក្ខុវេរី ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈក្តី ជាកណ្តាលក្តី ទើបនឹងបូសថ្មីក្តី សារាមិកា
ទានបតី ឧបាសកា ឧបាសកនិងឧបាសិកាទាំងឡាយដែលជាម្ចាស់នៃទាន ព្រម
ទាំងអារាមិកជន គឺញោមវត្តក្តី គាមា ច ទេសា និតមា ច ឥស្សរា
ជនទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកស្រុកក្តី ជាអ្នកប្រទេសក្តី ជាអ្នកនិគមក្តី
ដែលជាឥស្សរៈជាធំក្តី សប្បាណភូតា សុខិតា ភវន្តុ តេ សត្វទាំង
ឡាយនោះ ។ ចូរឱ្យបានដល់នូវសេចក្តីសុខ ជលាពុជា យេបិ ច
អណ្ណសម្បវា សំសេទជាតា អថ វោបបាតិកា មួយវិញទៀត

សត្វទាំងឡាយឯណា ដែលជាជលាពុជៈ កំណើតក្តី ដែលជាអណ្តូងៈ កំណើតក្តី ដែលជាសំសេទជៈ កំណើតក្តី ដែលជា ឧបបាតិកៈ កំណើតក្តី និយ្យានិកំ ធម្មវិបដិច្ច តេ សព្វេបិ ទុក្ខស្ស ករោន្តុ សំខយំ សត្វទាំងឡាយទាំងអស់នោះ កាលបើបានអាស្រ័យនូវធម៌ដ៏ប្រសើរជានិយ្យានិកធម៌ហើយ ចូរធ្វើនូវធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃទុក្ខចុះ ហ៊ាតុ ចិរិ សតំ ធម្មោ សូមឱ្យធម៌របស់សប្បុរសទាំងឡាយស្ថិតនៅអស់កាលយូរអង្វែងទៅ ធម្មធរា ច បុគ្គលា បុគ្គលអ្នកទ្រទ្រង់នូវធម៌ទាំងឡាយ (ចូរស្ថិតនៅអស់កាលយូរអង្វែងទៅ) សង្ខេពាហោតុ សមគ្គោ វិ សូមព្រះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា អត្តាយ ច ហិតាយ ច ដើម្បីសេចក្តីចម្រើនផង ដើម្បីសេចក្តីសម្រេចផលប្រយោជន៍ផង អម្ពោ រក្ខតុ សទ្ធម្មោ សព្វេបិ ធម្មចារិនោ សូមព្រះសទ្ធម្មារក្សានូវយើងទាំងឡាយ សូមរក្សានូវអ្នកដែលប្រព្រឹត្តធម៌ទាំងឡាយទាំងអស់ផង វុឌ្ឍិ សម្ម័យបុណោយ្យាម ធម្មារិយប្បវេទិតេ សូមឱ្យយើងទាំងឡាយបានដល់នូវសេចក្តីចម្រើន ក្នុងធម៌ដែលព្រះអរិយៈទាំងឡាយលោកសម្តែងហើយ ។

បត្តិទានតាថានេះ សម្រាប់សូត្រចំពោះតែក្នុងទីវត្ត អារាម ក្នុងកាលដែលចប់ធម៌ទេសនា ឬ ក្នុងវេលាដែលសូត្រធម៌ណាចប់ហើយ ។

បរិត្តភាសនាយាចនតាថា

ពាក្យអារាធនាព្រះភិក្ខុសង្ឃសូមឱ្យចម្រើនព្រះបរិត្ត

- វិបត្តិប្បដិពាហាយ សព្វ សម្បត្តិ សិទ្ធិយា
- សព្វទុក្ខវិនាសាយ បរិត្តំ ព្រៀម មង្គលំ ។
- វិបត្តិប្បដិពាហាយ សព្វសម្បត្តិសិទ្ធិយា
- សព្វភយុវិនាសាយ បរិត្តំ ព្រៀម មង្គលំ ។
- វិបត្តិប្បដិពាហាយ សព្វសម្បត្តិសិទ្ធិយា
- សព្វរោគវិនាសាយ បរិត្តំ ព្រៀម មង្គលំ ។

ប្រែថា សូមព្រះករុណាទាំងឡាយ ចម្រើននូវព្រះបរិត្តជាដយមង្គល ដើម្បីនឹងការពារបញ្ចៀសនូវវិបត្តិគឺ សេចក្តីអន្តរាយទាំងពួង ដើម្បីនឹងឱ្យបាន

សម្រេចនូវសម្បត្តិគ្រប់យ៉ាង ដើម្បីនឹងញ៉ាំង ^{ទុក្ខ} ភ័យ } ទាំងអស់ ឱ្យវិនាសបាត់ទៅ ។
រោគ

លុះលោកអាចារ្យអារាធនានិមន្តដូច្នេះហើយ លោកសង្ឃអ្នកចម្រើន

ព្រះបរិត្តនោះ ត្រូវសូត្រ "សគ្គេ កាមេ ។ល។ អយម្ពទន្តា"

ប្រកាសអញ្ជើញពួក ទេវតារូចហើយ ទើបចម្រើនព្រះបរិត្តជាពុទ្ធមន្ត
តាមគួរដល់ពុទ្ធានុញ្ញាតក្នុងខុទ្ទក វត្ថុកន្ធកៈ ក្នុងព្រះវិន័យ ។

ទេវតាបកាសនគាថា

ពាក្យប្រកាសអញ្ជើញពួកទេវតា

សគ្គេ កាមេ ច រូបេ គិរិសិខរតដេ ចន្តលិក្ខេ វិមា នេ
ទិបេ រដ្ឋេ ច គាមេ តរុវនគហនេ គេហវត្ថុម្ហិ ខេត្តេ ភុម្ហា
ចាយន្ត ទេវា ជលផលវិសមេ យក្ខតន្ធព្វនាគា តិដ្ឋន្តា សន្តិកេ
យំ មុនិវរវចនំ សាធរោ មេ សុណន្ត ។

ធម្មស្សវនកាលោ អយម្ហុទន្តា ធម្មស្សវនកាលោ
អយម្ហុទន្តា ធម្មស្សវនកាលោ អយម្ហុទន្តា ។

ប្រែថា ទេវតាទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្នុងស្ថានសួគ៌ដែលជាកាមភពនិង
រូបភពក្តី ភុម្មទេវតាទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្នុងទិព្វវិមាន គឺលើកំពូលភ្នំ ឬ ភ្នំដែល
ដាច់ក្តី ព្វដ៏អាកាសក្តី នៅនាកោះ និងដែន និងស្រុកក្តី នៅនាដើមព្រឹក្សានិងព្រៃ
ព្យាបស្សាត ឬទីស្រែចំការក្តី យក្ខ និងគន្ធព្វ និងនាគទាំងឡាយ ដែលស្ថិតនៅនាទី
ទឹកដីគោក ឬទីមិនរាបស្មើ ដែលនៅក្នុងទីជិតនេះក្តី សូមអញ្ជើញមកប្រជុំគ្នា
(ក្នុងទីនេះ) ពាក្យឯណា ដែលជាពាក្យព្រះសក្យមុនីដ៏ប្រសើរ (ដែលយើងនឹង

សូត្រឡូវនេះ) លោកអ្នកសប្បុរសទាំងឡាយ ចូរស្តាប់នូវពាក្យនោះ (ដោយ
គោរព) ។

ធម្មស្សវនកាលោ អយម្កុទន្តា បពិត្រលោកអ្នកដ៏ចម្រើនទាំង
ឡាយ ពេលនេះជាវេលាគួរនឹងស្តាប់នូវព្រះធម៌ (ត្រូវសូត្រ ៣ ដង)

ធម្មទេសនាយាចនគាថា

ពាក្យសូមអារាធនាលោកអ្នកសរម្តងធម៌

ព្រហ្មា ច លោកាធិបតី សហម្សតី
កតញ្ចលី អន្តិវរំ អាយាចថ សន្តិធ
សត្តាប្បវជក្ខជាតិកា ទេសេតុ ធម្មំ
អនុកម្មិមំ បដំ ។ សទ្ធម្មុភេរី វិនយញ្ច
កាយំ សុត្តញ្ច ពន្លំ អភិធម្មធម្មំ
អាភោជយន្តោ ចតុសច្ចុទណ្ឌំ បព្វេធ
នេយ្យ បរិសាយ មជ្ឈេ ។

ឯវិ សហម្បតី ព្រហ្មា ភគវន្តំ អាយាចថ តុណ្ហិ
 ភាវេន តំ ពុទ្ធោ ការុញ្ញេនាធិវាសយ តម្ហា
 វុដ្ឋាយ បាទេន មិតទាយំ តតោ តតោ
 បញ្ជាវគ្យាទយោ នេយ្យ អមំ បាយេសិ ធម្មតោ
 តតោ បភូតិ សម្ពុទ្ធោ អន្តនា ធម្មទេសនំ
 មាយវស្សានិ ទេសេសិ សត្តានំ អត្ថសិទ្ធកំ ។
 តេន សាធុ អយ្យោ ភន្តេ ទេសេតុ ធម្មទេសនំ
 សញ្ជាយិធ បរិសាយ អនុកម្មម្បិ កាតវេ ។

គ្រានោះសហម្បតី- ព្រហ្មជាឥសូរលោក ចូលគាល់ព្រះសុភាស្តា លើកហត្ថា
 សិរោរាប ។ ហើយពោលពាក្យទូលថា សូមព្រះករុណាស្តេចទ្រង់ជ្រាប ដ្បិតសត្វអន់
 ទន់ទាបទុព្វលភាពបាបក្រៃក្រាស់ ។ ទន្ទឹមព្រះធម៌ថ្លៃ ជានិស្ស័យបច្ច័យច្បាស់
 ឥឡូវទ្រង់បានត្រាស់ ត្រេកអរណាស់ពុំកន្តើយ ។ សត្វខ្លះក្រាស់ដោយកាម
 មិនយល់តាមត្រៃលក្សណ៍ឡើយ ឥឡូវយល់ខ្លះហើយ ដោយអំណាច
 ព្រះមានបុណ្យ ។ បើបានស្តាប់ទេសនា បញ្ជាក់ខ្លាំងលើសមុន សូមព្រះដ៏
 មានបុណ្យ ទ្រង់និមន្តប្រោសទេសនា ។ ប្រោសសត្វបំបាត់សោក ទាំងភគរោគរូប
 តណ្ហា ឯមិតប្រៃជ្រះថ្លា កើតបញ្ជាក់យេឡាយល់ ។ ត្រៃលោកគោកត្រៃលក្សណ៍

សង្ខារចក្រវិលមិនដល់ អវិជ្ជាកំបូសគល់ ជាបច្ច័យនៃសង្ខារ ។ នាំសត្វឱ្យសោក
 សៅ លិចលង់នៅក្នុងសង្ខារ បញ្ចមារមោហន្តការ រិតរុំហ៊ុមជុំជាប់នៅ ។
 ហេតុនោះ សូមព្រះអង្គ ព្រោសស្រោចស្រង់ដាក់សំពៅ ចម្លងសត្វឆ្ពោះទៅ
 កាន់ត្រើយ ត្រាណនិព្វាននាយ ។ ដូចកលប្រឡឹបធំ សាយត្រសុំភ្លឺក្រោងព្រាយ
 បំភ្លឺសត្វទាំងឡាយ ឱ្យសប្បាយក្បានភិរម្យ ។ ព្រះសទ្ធម្មជាស្តរដ៏យ
 ព្រះវិន័យជារាងធំ ព្រះសូត្រជាខ្សែរុំ ព្រះអភិធម្មជាស្បែកដាស ។ អរិយសច្ច
 ជាអន្ទូង សម្រាប់ទូងឱ្យពូក្រស រតន្តលោកងោកមួយណាស់ ឮស្តរដាស់ក្រោក
 ឡើងបាន ។ បរិស័ទ ៤ ជំពូក ដូចផ្កាឈូកក្នុងជលដ្ឋាន ខ្លះផុសចាំសូរ្យឆាន
 រះនឹងរីកដោយរស្មី ។ ព្រះធម៌ជាសូរ្យសែង រះឡើងចែងចាំងរង្សី
 បំភ្លឺលោកទាំងបី ឱ្យយល់ផ្លូវវាសសុខា ។

សហម្បតិព្រហ្ម ឱនបង្គំអារាធនា សម្តេចព្រះភគវា ដោយគាថាយ៉ាង
 នេះឯង ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់អនុកូល ព្រមទទួលនិងសម្តែង ដោយតុណ្ណិភាពថ្លែង
 តាមភាវៈគុណករុណា ។ ទើបក្រោកចាកទីនោះ ភក្ត្រាឆ្ពោះព្រៃមិតទា យាងចេញ
 ចរលីលា ពីទីនោះដោយព្រះបាទ ។ ញ៉ាំងសត្វចូលពុទ្ធចក្រ មានបញ្ជុវគ្គីយ៍ជាអាទិ
 ឱ្យផឹកអម្រិតជាតិ រសនិព្វានតាមធម្មតា ។ ចាប់ដើមពីនោះឯង
 ទ្រង់សម្តែងធម៌ទេសនា ធ្វើពុទ្ធក្រឹត្យា អស់វិស្សាសេសិបប្រាំ ។ ពុំថយពុំបន្ទុះ
 ប្រយោជន៍យូរអង្វែងឆ្នាំ សម្រេចបុញ្ញកម្ម ដល់សព្វសត្វទាំងភពត្រ័យ ។

ហេតុនោះឥឡូវនេះ យើងខ្ញុំនេះសាទរក្រែ បពិត្រព្រះគុណថ្លៃ
សូមនិមន្តប្រោសទេសនា ។ អនុគ្រោះពួកបរិស័ទ ដែលជាប់ខាត់ដោយមោហា
ឱ្យកើតមានបញ្ញា ប្រាកដនាទីនេះហោង ។

សម្តែងអំពីវិធីវេរភក្ត ១៤ ប្រការ

បើឧបាសកឧបាសិកាមានបសាទសូទ្វា គឺជាជំនឿប្រកបដោយសេចក្តី
ជ្រះថ្លា កើតឡើងក្នុងសន្តាន មានប្រាថ្នានឹងវេរនូវភក្តទាំង ១៤ ប្រការ
ភក្តណាមួយក៏បានតាមប្រាថ្នា ។

ឯភក្តទាំង ១៤ នោះ គឺ :

- ១-សង្ឃភក្តិ វេរនូវភក្តដល់សង្ឃ ។
- ២-ឧទ្ទេសភក្តិ វេរនូវភក្តដល់ភិក្ខុ ១ អង្គ ឬ ២ អង្គ ឬក៏ ៣ អង្គ
ជាដើម តាមពាក្យដែលសង្ឃសម្តែងឱ្យ ។
- ៣-និមន្តនភក្តិ វេរនូវភក្តដល់ភិក្ខុដែលខ្លួននិមន្តមកហើយប្រគេន ។
- ៤-សលាកភក្តិ វេរនូវភក្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលខ្លួនសរសេរឈ្មោះ
ក្នុង ស្នាកហើយចាប់ ។

៥-បក្ខិកភត្តំ វេននូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃក្នុងសុក្កបក្ខ គឺចំណែកខាងខ្នើត ឬ កាឡបក្ខ គឺចំណែកខាងរនោច តែក្នុង ១ បក្ខប្រភេទតែ ១ ថ្ងៃ មិនមានកំណត់ ថ្ងៃ ណា ។

៦-ឧបាសថិកភត្តំ វេននូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃក្នុងថ្ងៃឧបោសថកាល ។

៧-បាដិបទិកភត្តំ វេននូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃក្នុងថ្ងៃ ១ កើត ឬ ១រោច ។

៨-អាគន្តកភត្តំ វេននូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃដែលទើបមកដល់ថ្មី ។

៩-គមិកភត្តំ វេននូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃដែលមានដំណើរនឹងទៅកាន់ទី ណាមួយ ។

១០-គិលានភត្តំ វេននូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃដែលមានជម្ងឺ ។

១១-គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វេននូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃជាអ្នករក្សាជម្ងឺភិក្ខុ សាមណេរផងគ្នា ។

១២-និច្ចភត្តំ វេននូវភត្តដែលត្រូវប្រភេទជានិច្ចដល់ភិក្ខុសង្ឃ ។

១៣-កុដិកភត្តំ វេននូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃ នៅទីលំនៅមានកុដិជាដើម (ភត្តនេះហៅបានតាមឈ្មោះទីកន្លែងដែលសង្ឃនៅ) ។

១៤-វារកភត្តំ វេននូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃដោយចាត់ចែងជាវេន ។

ភត្តទាំង១៤ប្រការនេះ បើទាយកប្រាថ្នានឹងវេរភត្តណាមួយ ត្រូវដាក់ឈ្មោះ
ភត្តនោះ ត្រង់បាលីដែលរង់ក្រចកយ៉ាងនេះ () ទុកនោះចុះ ។

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស
(បីចប់) ។ អយំ នោ ភន្តេ បិណ្ណបាតោ ធម្មិកោ ធម្មលទ្ធោ
ធម្មេនេវ ឧប្បាទិតោ មាតាបិតុអាទិកេ គុណវន្តេ ឧទ្ទិស្ស ឥមំ
(ឥត្តន្ទាមំ) សបរិក្ខារំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស (១) សង្ឃស្សទេម តេ
គុណវន្តាទយោ ឥមំ (ឥត្តន្ទាមំ) អត្តនោ សន្តកំ វិយ
មញ្ញមាណា អនុមោទន្តុ អនុមោទិត្វាន យចិច្ឆិកសម្បត្តិហិ
សមិជ្ឈន្តុ សព្វទុក្ខា បមុញ្ជន្តុ ឥមិនា និស្សន្តេន ។
ទុតិយម្យិ..... ។ តតិយម្យិ..... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនឆ្លើយ រិះដ្ឋាន់បិណ្ណបាតនៃយើងខ្ញុំ
ទាំងឡាយនេះ ប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ កើតឡើងដោយធម៌
យើងខ្ញុំទាំងឡាយ សូមឧទ្ទិសចំពោះដល់លោកអ្នកដ៏មានគុណទាំងឡាយមាន
មាតានិងបិតាជាដើម យើងខ្ញុំទាំងឡាយ វេរ (នូវភត្តមានប្រការនេះជា ឈ្មោះ)
នេះថាដូចជារបស់ខ្លួន ហើយសូមអនុមោទនាយកចុះ សុះអនុមោទនារួច ហើយ

១- បើមានរូបភោជនាហារដោយឡែកផ្សេងជាតម្រូវព្រះពុទ្ធរបក្កុមនោះ ទើបត្រូវ ដាក់បាលីថា
"ពុទ្ធប្បមុខស្ស" នេះ បើមិនមានតម្រូវព្រះពុទ្ធរបទេ កុំដាក់បាលីនេះ ។ បើកខាងសេចក្តីប្រែ ក៏ដូចគ្នាដែរ ។

សូមឱ្យរូបរំដោះចាកទុក្ខទាំងពួង ឱ្យបានសម្រេចដោយ សម្មត្តិទាំងឡាយ ៣
 ប្រការ គឺសម្មត្តិមនុស្ស ១, សម្មត្តិទេវតា ១ សម្មត្តិព្រះនិព្វាន១
 ដោយសមគួរតាមសេចក្តីប្រាថ្នា របស់លោកអ្នកដ៏មានគុណទាំងឡាយនោះចុះ
 ដោយអំណាចផលានិសង្ស ដែលហូរជូនមកមិនដាច់នេះហោង ។ អស់វារៈ២ដង
 ផង ។ អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

ត្រង់បទថា "ឥត្តនាមិ" នោះត្រូវបញ្ចូលឈ្មោះ "ភត្ត" តាមប្រាថ្នាយ៉ាងដូច
 "សង្ឃភត្ត" បញ្ចូលថា "សង្ឃភត្តំ (នូវសង្ឃភត្ត)" ។

បើវេរចតុប្បថ្នយជាសង្ឃទាន ថាដូច្នោះ

មយំ ភន្តេ ឥមេ ចត្តារោ បច្ចយេ ឥធានេត្វា សង្ឃស្ស
 ទេមសាធុ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមេ ចត្តារោ បច្ចយេ បដិគ្គណ្ណតុ
 អម្ពកំ ទិយរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្សិ..... ។
 តតិយម្សិ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនឆ្នើម យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
 បាននាំមកនូវបច្ច័យទាំងឡាយ ៤ នេះ មកទម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ ហើយវេរប្រគេន
 ដល់ ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃទទួលយកនូវបច្ច័យទាំង
 ឡាយ ៤ នេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើង

ខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។អស់វារៈ ២ ដងផង ។
.....អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

បើវេទតុប្បថ្វីយដល់ភិក្ខុមួយអង្គ ចាំដូច្នោះ

មយំ ភន្តេ ឥមេ ចត្តារោ បច្ចុយេ ឥធានេត្តា
អាយស្មតោ ទេម សាធុ ភន្តេ អាយស្មា ឥមេ ចត្តារោ
បច្ចុយេ បដិគ្គណ្តតុ អម្ពាតំ ទីយរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។
ទុតិយម្បិ..... ។ តតិយម្បិ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បាននាំនូវបច្ច័យ
ទាំងឡាយ ៤ នេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមវេរប្រគេនដល់ព្រះករុណាដ៏មាន
អាយុ បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណាទទួលយកនូវបច្ច័យទាំងឡាយ ៤
នេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំង
ឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។អស់វារៈ ២ ដង ផង ។
.....អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

វេរកបិនទានដល់ព្រះសង្ឃ ចាំដូច្នោះ

ឥមំ ទុស្សំ កបិនចិវិវំ សង្ឃស្ស ទេម ។ ទុតិយម្បិ.... ។
តតិយម្បិ..... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនឆ្លើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
 សូមវេរនូវសំពត់នេះ ជាសំពត់ដើម្បីកមិនចិវរ ប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ ។
អស់វារៈ ២ ដងផង ។ អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

ប្តូរិវេរថា ឥមំ វត្ថំ កមិនចិវរិ សង្ឃស្ស ទេម ដូច្នេះក៏បាន
 សេចក្តីប្រែដូចគ្នា ។

វេរត្រឡប់បរិក្ខារជាបរិវារកមិន ថាដូច្នេះ

យេនម្ហាកំ កមិនតំ គហិតំ កមិនានិសង្ឃានិ តស្សេវិ
 ទេម ។ ទុតិយម្បិ..... ។ តតិយម្បិ..... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនឆ្លើយ កមិននៃយើងខ្ញុំទាំងឡាយ
 គឺលោកម្ចាស់អង្គណាបានទទួលកាន់យកហើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ សូមវេរនូវ
 គ្រឿងបរិក្ខារជាបរិវារនៃកមិនទាំងឡាយ ប្រគេនដល់លោកម្ចាស់អង្គនោះ ។
អស់វារៈ ២ ដងផង ។អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

សំពត់ ៧ ប្រការ ដែលព្រះសង្ឃសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតទុកឱ្យជាសំពត់
 សមណបរិក្ខារនោះគឺសំពត់ត្រៃចិវរ ១ សំពត់សម្រាប់ដូតទឹកភ្លៀង ១ សំពត់សម្រាប់
 ទ្រាប់អង្គុយ ១ សំពត់សម្រាប់ក្រាលជាកម្រាល ១ សំពត់សម្រាប់គ្របបូសឬគ្រប
 ដំពៅ ១ សំពត់សម្រាប់ដូតមុខតឹកឆ្នែង ១ សំពត់តូច ធំជាងប្រមាណ ហៅថា
 សំពត់បរិក្ខារចោឡៈ ១ បញ្ចូលសំពត់សម្រាប់ត្រងទឹក ១ សំពត់ចំណាំវស្សា ១

និងសំពត់អច្ឆេកចិវិវ ១ ថែមទៀត ជា ១០ ។

សំពត់ទាំង ១០ប្រការនេះ បើទាយកមានប្រាថ្នានឹងវេរសំពត់ណាមួយដល់សង្ឃ តែសំពត់នោះមានតែ ១ ត្រៃ ឬ ១ ផ្នត់ ត្រូវដាក់ឈ្មោះសំពត់នោះជា បាលីឯកវចនៈ បញ្ចូលវេរដូចមានសំណៅទុកជាបែបខាងមុខនេះទាំង ១០ ប្រការ គឺ:

- ១- ឥមំ តិចិវិវ នូវត្រៃចិវិនេះ ។
- ២- ឥមំ វិស្សិកសាដកំ នូវសំពត់សម្រាប់ដូតទឹកភ្លៀងនេះ ។
- ៣- ឧមំ និសីទនំ នូវសំពត់សម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយនេះ ។
- ៤- ឥមំ បច្ឆេត្តរណំ នូវសំពត់សម្រាប់ក្រាលនេះ ។
- ៥- ឥមំ គណ្ណប្បជិច្ឆាទី នូវសំពត់សម្រាប់គ្របបូស ឬ ដំបៅនេះ ។
- ៦- ឥមំ មុខបុញ្ញនចោឡិ នូវសំពត់សម្រាប់ដូតមុខតីកន្សែងនេះ ។
- ៧- ឥមំ បរិក្ខារចោឡិ នូវសំពត់តូច ឬធំជាងប្រមាណជាបរិក្ខារនេះ ។
- ៨- ឥមំ បរិសាវនំ នូវសំពត់សម្រាប់ត្រងទឹកនេះ ។
- ៩- ឥមំ វិស្សាវាសិកំ នូវសំពត់ចំណាំវិស្សានេះ ។
- ១០- ឥមំ អច្ឆេកចិវិវ នូវសំពត់អច្ឆេកចិវិនេះ ។

សំពត់ទាំង១០ប្រការនេះ ធ្វើត្រូវការនឹងវេរីប្រគេនណាមួយ ឱ្យយកឈ្មោះ
សំពត់ដែលមានសំណៅជាបែបទុកនេះ មកដាក់ជាបាលីដែលសម្រាប់សូត្រវេរីគ្រង
កន្លែង ដែលមានវង់ក្រចកទុកស្រាប់ហើយនោះចុះ ។

វេរីត្រៃចិវរ ថា

មយំ ភន្តេ ឥមំ (តិចិវរំ) ឥធានេត្វា សង្ឃស្ស ទេម
សាធុ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមំ (តិចិវរំ) បដិគ្គណ្ណតុ អម្ពកំ ទិយរត្តំ
អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្បិ ។ តតិយម្បិ ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះតម្កែងសង្ឃដ៏ចម្រើនឆ្មើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយបាននាំ
(នូវត្រៃចិវរ) នេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមវេរីប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ
បពិត្រព្រះសង្ឃ ដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃទទួលយក(នូវត្រៃចិវរ)នេះ ដើម្បីសេចក្តី
ចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជា
អង្វែងទៅហោង ។អស់វារៈ ២ ដងផង ។អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

សំពត់ទាំង១០ប្រការនេះ បើប្រាថ្នានឹងវេរីសំពត់ណាមួយដល់ព្រះសង្ឃ
តែសំពត់នោះមានច្រើនត្រៃ ឬ ច្រើនផ្គត់ ត្រូវឱ្យយកឈ្មោះសំពត់នោះជាបាលី
ពហុវចនៈមកដាក់បញ្ចូលវេរី ដូចមានសំណៅជាបែបទុកនៅខាងក្រោមនេះស្រាប់ ។

១-ឥមាទិ តិចិវរាទិ នូវសំពត់ត្រៃចិវរទាំងឡាយនេះ ។

២-ឥមា វិស្សិកសាធិកាយោ នូវសំពត់សម្រាប់ដូតទឹកភ្លៀង
ទាំងឡាយនេះ ។

៣-ឥមានិ និសីទនានិ នូវសំពត់សម្រាប់ស្រាប់អង្គុយទាំងឡាយ
នេះ ។

៤-ឥមានិ បច្ចុត្តរណានី នូវសំពត់កម្រាលទាំងឡាយនោះ ។

៥-ឥមានិ គណ្ណប្បដិច្ចាទីនិ នូវសំពត់សម្រាប់គ្របបូស ឬ គ្របដំបៅ
ទាំងឡាយនេះ ។

៦-ឥមានិ បរិក្ខារចោឡានិ នូវសំពត់សម្រាប់ជូតមុខទាំង
ឡាយនេះ ។

៧-ឥមានិ បរិក្ខារចោឡានិ នូវសំពត់បរិក្ខារចោឡះទាំង
ឡាយនេះ ។

៨-ឥមានិ បរិសាវនានិ នូវសំពត់សម្រាប់ត្រងទឹកទាំងឡាយនេះ ។

៩-ឥមា វិស្សាវាសិកាយោ នូវសំពត់ចំណាំវិស្សាទាំងឡាយនេះ ។

១០-ឥមានិ ១. អច្ចេកចិវរវានិ នូវសំពត់អច្ចេកចិវរទាំងឡាយ
នេះ ។

១- "ឥម" ឬ ឥមា, ឥមានិ ប្រែថា "នេះ" ជាពាក្យចម្លងរបស់ដែលនៅក្នុងហត្ថលេខានៃទាយក្កអ្នកវេរ,
បើរបស់នៅក្រៅហត្ថលេខានៃទាយក្កអ្នកវេរ ត្រូវថា "ឯតំ, ឯតា, ឯតានិ" ប្រែថា "នុំ" ។

ឯសំពត់១០ប្រការនេះ បើត្រូវការវេរសំពត់ណាមួយ ឱ្យយកឈ្មោះសំពត់
នោះមកដាក់ជាបាលី សម្រាប់សូត្រវេរខាងមុខនោះចុះ ត្រង់កន្លែងដែលមាន
វង់ក្រចកនេះស្រាប់ ។

វេរសំពត់សម្រាប់ដួតទឹកភ្លៀង ថា

មយំ ភន្តេ ឥមា (វិស្សិកសាធិកាយោ) ឥធានេត្វា
សង្ឃស្ស ទេម . សាធុ ភន្តេ សង្ឃា ឥមា (វិស្សិកសាធិកាយោ)
បដិគ្គណ្តតុ អម្ពកំ ទីយរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។
ទុតិយម្សិ..... ។ តតិយម្សិ..... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនឆ្លើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បាននាំ
(នូវសំពត់សម្រាប់ដួតភ្លៀងទាំងឡាយ) នេះមកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមវេរប្រ
គេនដល់ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃទទួលយក (នូវសំពត់
សម្រាប់ដួតទឹកភ្លៀងទាំងឡាយ) នេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍
ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។
អស់វារៈ ២ ដង ផង ។អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

វេរសង្ឃទាន ថា

មយំ ភន្តេ ឥមានិ ខាទនីយភោជនីយាទិនិ សជ្ជេត្វា
សង្ឃស្ស ទេម សាធុ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមានិ ខាទនីយ
ភោជនីយាទិនិ បដិគ្គណ្ណតុ អម្ព្នាកំ ទិយរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ
សុខាយ ។ ទុតិយម្សិ..... ។ តុតិយម្សិ..... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនឆ្លើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
បានពាក់តែងនូវវត្ថុទាំងឡាយ មានខាទនីយភោជនីយាហារ គឺបង្អែមនិងចម្អាប់
ជាដើមនេះ ហើយវេរប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ. បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន
សូមព្រះសង្ឃទទួលយកនូវវត្ថុទាំងឡាយ មានបង្អែមនិងចម្អាប់ជាដើមនេះ ដើម្បី
សេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។អស់វារៈ ២ ដងផង ។អស់វារៈ ៣
ដងផង ។

វេរគណៈទាន ថា

មយំ ភន្តេ ឥមានិ ខាទនីយភោជនីយាទិនិ សជ្ជេត្វា
សីលវន្តានំ ទេម, សាធុ ភន្តេ សីលវន្តោ ឥមានិ ខាទនីយ

ភោជនីយាទិនិ បដិគ្គណ្ណតុ អម្ពាកំ ទីយរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ
សុខាយ ។ ទុតិយម្បិ..... ។ តតិយម្បិ..... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនឆ្លើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
បានតាក់តែងនូវវត្ថុទាំងឡាយ មានខាទនីយភោជនីយាហារ គឺបង្ហែមនិងចម្អាប
ជាដើមនេះ ហើយវេរប្រគេនដល់លោកម្ចាស់អ្នកមានសីលទាំងឡាយ. បពិត្រព្រះ
ករុណាទាំងលាយដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់អ្នកមានសីលទាំងឡាយ ទទួលយក
នូវវត្ថុទាំងឡាយ មានបង្ហែមនិងចម្អាបជាដើមនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន
ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជា
អង្វែងទៅហោង ។អស់វារៈ ២ ដងផង ។អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

វេរពដិបុគ្គលិកទាន ថា

មយំ ភន្តេ ឥមានិ ខាទនីយភោជនីយាទិនិ សជ្ជេត្វា
សីលវតោ ទេម, សាធុ ភន្តេ សីលវា ឥមានិ ខាទនីយ
ភោជនីយាទិនិ បដិគ្គណ្ណតុ អម្ពាកំ ទីយរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ
សុខាយ ។ ទុតិយម្បិ..... ។ តតិយម្បិ..... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនឆ្លើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
បានតាក់តែងនូវវត្ថុទាំងឡាយ មានខាទនីយភោជនីយាហារ គឺបង្ហែមនិងចម្អាប
ជាដើមនេះ ហើយវេរប្រគេនដល់ព្រះករុណា. បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន

សូមលោកអ្នកមានសីលទទួលយកនូវវត្ថុទាំងឡាយ មានបង្កើតនិងចង្កាប
 ជាដើមនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
 ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។អស់វារៈ ២ ដងផង ។
អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

វេរអង្ករដល់ព្រះសង្ឃ ថា

មយំ ភន្តេ ឥមានិ ឥណ្ឌូលានិ ឥធានេត្វា សង្ឃស្ស
 ទេម. សាធុ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមានិ ឥណ្ឌូលានិ បដិគ្គណ្ណតុ
 អម្ពកំ ទីយរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្សិ..... ។
 តតិយម្សិ..... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនឆ្លើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
 បាននាំមកនូវអង្ករទាំងឡាយនេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ ហើយសូមវេរប្រគេនដល់
 ព្រះសង្ឃ. បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃទទួលយកនូវអង្ករ
 ទាំងឡាយនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
 ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។អស់វារៈ ២ ដងផង ។
អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

វេរផ្ទៃឈើផ្សេងៗ ថា

មយំ ភន្តេ ឥមានិ នានាផលានិ ឥធានេត្វា សង្ឃស្ស
 ទេម, សាធុ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមានិ នានាផលានិ បដិគ្គណ្ណតុ
 អម្ពកំ ទិយរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្សិ..... ។
 តតិយម្សិ..... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនឆ្លើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
 បាននាំនូវផ្ទៃឈើផ្សេងៗទាំងឡាយនេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមវេរប្រគេនដល់
 ព្រះសង្ឃ. បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃទទួលយកនូវផ្ទៃឈើ
 ផ្សេងៗទាំងឡាយនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
 ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។អស់វារៈ ២ ដងផង ។
អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

វេរត្រៀងសេនាសនៈតទៅ

បើវេររោងឧបោសថ ឥរិហារ ថា

មយំ ភន្តេ ឥមំ (ឧបោសកថាគារំ) ការេត្វា
 ឧបោសថបវារណាទិសង្ឃកម្មករណត្ថាយ ចាតុទ្ទិសស្ស
 ភិកុសង្ឃស្ស ទេម សាធុ ភន្តេ ភិកុសង្ឃោ ឥមំ

(ឧបោសកថាគារី) បដិគ្គណ្ណតុ អម្ពកំ ទីយវត្ថំ អត្ថាយ
ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្សិ!..... ។ តតិយម្សិ..... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនឆ្លើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
បានចាត់ចែងធ្វើ(នូវរោងសម្រាប់ធ្វើនូវឧបោសថ)នេះ ហើយវែរប្រគេនដល់
ព្រះភិក្ខុសង្ឃ. ដែលមកអំពីទិសទាំង ៤ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់កិរិយាធ្វើនូវសង្ឃ
កម្ម មានឧបោសថកម្ម និងបវារណាកម្មជាដើម បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន
សូមព្រះភិក្ខុសង្ឃទទួលយក (នូវរោងសម្រាប់ធ្វើនូវឧបោសថ)នេះ ដើម្បី សេចក្តី
ចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជា
អង្វែងទៅហោង ។អស់វារៈ ២ ដងផង ។អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

បើវេរសាលា ថា

ឥមំ សាលំ នូវសាលានេះ ។

វេរកប្បិយកុដិ ថា

ឥមំ កប្បិយកុដិ នូវកប្បិយកុដិនេះ ។

វេរកុដិតូច ឬ តូច ថា

ឥមំ កុដិ ទទួលនូវកុដិឬ នូវតូចនេះ ។

បើវេរកុដិតំ

ឥមំ វិហារំ នូវកុដិធំនេះ ។

វេរបង្គន់ ថា

ឥមំ វច្ឆកុដី នូវបង្គន់នេះ ។

បើប្រាជ្ញានឹងវេរសាលាក្តី កប្បិយកុដិក្តី កុដិពូជបុត្របក្តី កុដិធំក្តី បង្គន់ក្តី ទាំង ៥ យ៉ាងនេះ នឹងវេររបស់ណាមួយ ឱ្យយកឈ្មោះរបស់នោះ ទាំងបាលីទាំង សម្រាយមកដាក់ត្រង់កន្លែងដែលវង់ក្រចកនោះ ហើយសូត្រវេរចុះ ។

វេរគុរុភណ្ណ ថា

មយំ ភន្តេ ឥមំ គុរុភណ្ណំ ឥធានេត្វា ភិក្ខុសង្ឃស្សទេម
សាធុ ភន្តេ ភិក្ខុសង្ឃា ឥមំ គុរុភណ្ណំ បដិគណ្ណតុ អម្ព្នាកំ
ទិយរត្តំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្សិ..... ។
តតិយម្សិ..... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនឆ្លើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បាននាំនូវ
គុរុភណ្ណនេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមវេរប្រគេនដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃ
បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះភិក្ខុសង្ឃ ទទួលយកនូវគុរុភណ្ណនេះ ដើម្បី
សេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ

អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។ អស់វារៈ ២ ដងផង ។ អស់វារៈ ៣ ដងផង

វិធីវេទ្រឹមភេសជ្ជៈ

បើវេទឹកឃ្មុំ ថា

មយំ ភន្តេ ឥមំ (មធំ) ឥធានេត្វា ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទេម សាធុ ភន្តេ ភិក្ខុសង្ឃា ឥមំ (មធំ) បដិគ្គណ្ណតុ អម្ពាកំ ទិយរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្សិ..... ។ តតិយម្សិ..... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនឆ្លើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បាននាំ(នូវ ទឹកឃ្មុំ) នេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមវេរប្រគេនដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃ បពិត្រព្រះ គម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះភិក្ខុសង្ឃ ទទួលយក(នូវទឹកឃ្មុំ) នេះ ដើម្បី សេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។ អស់វារៈ ២ ដងផង ។ អស់វារៈ ៣ ដងផង ។

បើវេប្រេងថា

ឥមំ តេសំ នូវប្រេងនេះ ។

បើវេទិកអំពៅ ថា

ឥមំ ផ្កាណិតំ នូវទិកអំពៅនេះ ។

បើវេទិកត្នោតថា

ឥមំ តាណោទកំ នូវទិកត្នោតនេះ ។

បើវេទ្ធារម្លាប់រោតថា

ឥមំ គិលានភេសជ្ជំ នូវថ្នាំសម្រាប់រក្សានូវមនុស្ស

ឈឺនេះ ។

បើប្រាថ្នានឹងវេរប្រេងក្តី ទិកអំពៅក្តី ទិកត្នោតក្តី ថ្នាំរក្សានូវជីវិតក្តី ទាំង ៤
នេះ របស់ណាមួយ ឱ្យយកឈ្មោះរបស់នោះ ទាំងបាលី ទាំងសម្រាយ មកដាក់ត្រង់
កន្លែងដែលវែងក្រចកនោះ ហើយសូត្រវេរចុះ

វិធីវេរបម្រុងទាំង ៤ ប្រការ ចប់ដោយសរទូបរតម្កុះល្អះ

ពាលីវេរុដុំផ្ទះជាតិមិត្តសិមា

ឧកាស មយំ ភន្តេ ឥមេ មហាន្តេ បាសាណបិណ្ណេ
 សីមាយ និមិត្តករណត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទេម សាធុ ភន្តេ
 ភិក្ខុសង្ឃោ ឥមេ បាសាណបិណ្ណេ បដិគ្គណ្ណតុ បដិគ្គហេត្វាន
 ឥមេហិ បាសាណបិណ្ណេហិ និមិត្តំ កិច្ចត្តា ខណ្ឌសីមំ សម្មន្តតុ
 អម្ពកំ ទីយវត្ថំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។

សូមគោរព បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយសូមវេរនូវ
 ដុំផ្ទះទាំងឡាយនេះ ប្រគេនដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការធ្វើជាតិមិត្ត
 សិមា. បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន. សូមព្រះសង្ឃទទួលនូវដុំផ្ទះទាំងឡាយនេះ
 ហើយសន្មត់នូវខណ្ឌសីមាចុះ. ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍.
 ដើម្បីសេចក្តីសុខ. ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាយូរអង្វែងទៅហោង ។

ពាលីវេរុអារាមឧបោសថ (គីរិហារ)

ឧកាស មយំ ភន្តេ យថាសទ្ធិំ ធនំ បរិច្ឆេធិត្តា ឥមំ
 ឧបោសថាគារំ ការេត្តា ឧបោសថំ បវារណាទិ - សង្ឃកម្ម -
 ករណត្ថាយ ចាតុទ្ធិសស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ឱណោជេម សាធុ

ភន្តេ ភិក្ខុសង្ឃោ ឥមំ ឧបោសថាគារំ បដិគ្គណ្ណតុ បដិគ្គហេត្វាន
យទិច្ឆិតំ វលញ្ចតុ អម្ព្យាកំ ទីយវត្ថុំ អត្ថាយ ហិតាយ
សុខាយ ។

សូមគោរព. បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន. យើងខ្ញុំទាំងឡាយបាន
បរិច្ចាគនូវទ្រព្យ តាមគួរដល់សទ្ធាហើយ បានចាត់ចែងការសាងសង់នូវឧបោស
ថាគារ គឺវិហារជារោងឧបោសថនេះ រួចហើយសូមវេរប្រគេនដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃ.
ដែលនិមន្តមកអំពីទិសទាំង ៤. ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ការធ្វើនូវសង្ឃកម្ម
មានឧបោសថកម្ម និង បវារណកម្មជាដើម បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន.
សូមព្រះសង្ឃទទួលនូវឧបោសថាគារនេះ សុខទទួលរួចហើយសូមប្រើប្រាស់
តាមត្រូវការចុះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន. ដើម្បីបានជាប្រយោជន៍. ដើម្បីសេចក្តីសុខ.
ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។

បញ្ហាទាន

ចង់ដឹងបញ្ហានេះ មុនដំបូងត្រូវដឹងថា អ្វីទៅហៅថា **ទាន** មានឈ្មោះ
ម្តេចខ្លះ ?

ទាន ជានាមធម៌ គឺជាគូចេតនារបស់អ្នកឱ្យហៅថា ទានចេតនា មាន
ឈ្មោះបីយ៉ាង ដូចជាលីលោកសម្តែងទុកថា ទានំ នាម ចាគចេតនា វិរតិ

ទេយ្យធម្មវសេន តិវិធំ ហោតិ ទានមានឈ្មោះ ៣ យ៉ាងគឺ ចាតចេតនា វិរតិ និង ទេយ្យធម៌ :

១- ចាតចេតនា ចេតនាដែលលះ (នូវទេយ្យធម៌ឱ្យដល់អ្នកដទៃ) ។

២- វិរតិ ការរៀបចំការសម្លាប់ជីវិតសព្វសត្វនានា ។

៣- ទេយ្យធម៌ គឺវត្ថុសម្ភារៈផ្សេងៗ ដែលគួរឱ្យ ។

សេចក្តីពន្យល់

-ចេតនាដែលមានសទ្ធា (ជំនឿ) និងហិរិ (ការអរ្យនខ្ពស់ខ្ពើមអំពីបាប) ជាកុសលជួយបណ្តុះបណ្តាលឡើង អាស្រ័យដោយហេតុណាមួយ ជួយជំរុញឱ្យ លះបង់ ហើយឱ្យនូវ ទេយ្យវត្ថុផ្សេងៗ ហៅថា ចាតចេតនាទាន ។

-ការសមាទានសីលប្រាំ រៀបចំការសម្លាប់ជីវិតគេ ឱ្យអភ័យដល់សព្វសត្វ ដទៃ ប្រកបដោយមេត្តាជាដើម ហៅថា វិរតិទាន ។

-ការឱ្យនូវរបស់ដែលគួរឱ្យ មានគ្រឿងឧបភោគបរិភោគ ឬ ខាននិយ ភោជនីយាហារ ជាបច្ច័យសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ប្រើប្រាស់ ហូប ចុក ជាដើម ហៅថាទេយ្យធម៌ទាន ។

ទានមានឈ្មោះបីយ៉ាងនេះ ដែលមានបញ្ហាសុត្រស្នាព្យជាងគេ គឺទេយ្យ ធម៌ទានហ្នឹងឯង ពីព្រោះទាយកទាយិកាអ្នកធ្វើ ច្រើនទាក់ទងលើបញ្ហា ៣ គឺ បញ្ហាឱ្យ បញ្ហាវេរ និងបញ្ហារកនិមន្តបដិគ្គាហុកៈ គឺចំនួនភិក្ខុមកទទួល ។

១-បញ្ហាឱ្យ ត្រូវអាស្រ័យដោយចេតនារបស់អ្នកឱ្យ បើចេតនាតម្កល់ទាន
ចំពោះលើសង្ឃ ហៅថា សង្ឃគតុទាន ឬ សង្ឃទាន. បើចេតនាតម្កល់ទានចំពោះ
បុគ្គល តាមការជ្រើសរើសដោយស្រឡាញ់ពេញចិត្ត ហៅថា បាដិបុគ្គលទាន ។

២-បញ្ហាវេរ ត្រូវអាស្រ័យដោយចំនួនភិក្ខុអ្នកទទួល បើភិក្ខុអ្នកទទួល
មានតែ ១ រូប. អាចារ្យត្រូវវេរជាបុគ្គល. បើភិក្ខុអ្នកទទួលមាន ២ រូប ឬ ៣ រូប
អាចារ្យត្រូវវេរគណៈ. បើភិក្ខុអ្នកទទួលមានពី ៤ រូបឡើងទៅ អាចារ្យត្រូវវេរ
ជាសង្ឃ ។

៣-បញ្ហាបដិគ្គាហកៈ គឺរកនិមន្តភិក្ខុមកទទួល អាស្រ័យដោយទាយក
ទាយិកាម្ចាស់ទាន មានការប៉ិនប្រសប់ផងដែរ គឺ ប្រើសម្តីជាសង្ឃដរាប ។

ក្នុងវិន័យព្រះពុទ្ធសាសនា លោកសម្តែងអំពីកិច្ចធ្វើទាន មានសេចក្តីទូលំ
ទូលាយណាស់ សូមលើកយកតែអំពីការធ្វើទានបច្ច័យ ៤ មួយយ៉ាងប៉ុណ្ណោះមកជា
តួយ៉ាង (១) ។

ធ្វើទានបច្ច័យ ៤ ចំពោះសង្ឃ

អ្នកធ្វើបច្ច័យ ៤ បើកាលណាចាត់ចែងទេយ្យទានធម្មទាន បានសព្វគ្រប់
បច្ច័យទាំង ៤ ហើយ ទោះបីលទ្ធភាពបានត្រឹមតែ ១ ប្រដាប់ក្តី ២-៣-៤ ឬ
លើសពីនេះទៅទៀតក្តី រួចហើយចូលទៅវត្តអារាមណាមួយ ពិតទូលប្រធាន
សង្ឃថា សូមព្រះសង្ឃមេត្តាចាត់ភិក្ខុ១រូប ២-៣-៤ ឬ លើស តាមតែអង្គណាក៏

១-សូមពិនិត្យមើលន័យ ក្នុងទុក្ខិណារិក្ខុសូត្រ មជ្ឈិមនិកាយចិដក ភាគ ២៨ ខ្លះផង ។

បានឱ្យនិមន្តទៅទទួល សង្ឃទាន ដង្ហែរខ្ញុំព្រះករុណា វេលាព្រឹកនេះឬស្អែកដោយ
ប៉ុណ្ណោះ ។ បើការនិមន្តមានវិធីដូច្នោះ ទោះបីធ្វើតែនឹងភិក្ខុ ១ អង្គ ដែលសង្ឃ
ចាត់មកនោះ ក៏ឈ្មោះថា សង្ឃទាន គឺបានធ្វើចំពោះសង្ឃពេញទី..... ។

ចំពោះទាយកម្មាសំទាន កាលណាបើភិក្ខុដែលសង្ឃចាត់ និមន្តមកដល់ផ្ទះ
ហើយ ត្រូវតាំងចិត្តថា សង្ឃ ទទួលបដិសណ្ឋារៈ ជា សង្ឃ តែមួយយ៉ាង
ទោះបីជាសាមណេរក៏ដោយ ។

របៀបវេរបច្ច័យ ៤ ជាសង្ឃទាន

ការវេរបច្ច័យ ៤ ត្រូវគិតតាមចំនួនបដិគ្គហកៈ គឺចំនួនភិក្ខុអ្នកទទួលៈ

១-បើភិក្ខុ ៤ អង្គឡើងទៅ ត្រូវវេរជាសង្ឃថា មយំ ភន្តេ ឥមេ
ចត្តារោ បច្ចយេ ឥធានេត្វា សង្ឃស្ស ទេម សាធុ ភន្តេ
សង្ឃោ ឥមេ ចត្តារោ បច្ចយេ បដិគ្គណ្ណតុ អម្ព្នាក់ ទីយំវត្ថុ
អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្បិ ។ តតិយម្បិ ។

២-បើភិក្ខុមានតែ ២ ឬ ៣ អង្គ ត្រូវវេរជាគណៈថា : មយំ ភន្តេ
ឥមេ ចត្តារោ បច្ចយេ ឥធានេត្វា អាយស្មន្តានំ ទេម សាធុ
ភន្តេ អាយស្មន្តោ ឥមេ ចត្តារោ បច្ចយេ បដិគ្គណ្ណតុ អម្ព្នាក់

ទីយរត្តំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្សិ ។ តតិយម្សិ ។

បើភិក្ខុមានតែ ១ អង្គ ត្រូវវេរជាបុគ្គលថា : មយំ ភន្តេ ឥមេ
ចត្តារោ បច្ចយេ ឥធានេត្វា អាយស្មតោ ទេម សាធុ ភន្តេ
អាយស្មា ឥមេ ចត្តារោ បច្ចយេ បដិគ្គណ្តតុ អម្ពាកំ ទីយរត្តំ
អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្សិ ។ តតិយម្សិ ។

សូមបញ្ជាក់ថា: ពាក្យថា "វេរ" មានន័យថា ប្រគល់នូវបច្ច័យ ៤ ឬ
ទេយ្យវុត្ត ចំពោះចំនួនភិក្ខុ ដែលប្រធានសង្ឃចាត់ជាតំណាងសង្ឃ ឱ្យមកទទួល
នាំយកទៅប្រគល់ឱ្យសង្ឃនៅឯវត្ត ថាតំចែងប្រើប្រាស់តាមសមគួរ ។

ន័យនេះ សមនឹងអង្គនៃសង្ឃទាន មាន ពីរយ៉ាងគឺ :

- ១-ទាយក បានសុំនិមន្តលោកដែលជាបដិគ្គាហកៈ អំពីសំណាក់សង្ឃ ។
- ២-កាលណាលោកជាបដិគ្គាហកៈ និមន្តមកដល់ផ្ទះខ្លួនហើយ ខ្លួនបាន
តាំងចិត្តចំពោះ លើសង្ឃ ។

អំពីពាក្យថាសង្ឃ

ពាក្យថា "សង្ឃ" ៗនេះប្រែបានច្រើនយ៉ាង ឧទាហរណ៍ មិត្តសង្ឃៗ
ប្រែថា ហ្នងនៃម្រឹត ទេវសង្ឃៗ ពួកនៃទេវតា ។ល។

សព្វនេះ បើភ្ជាប់ជាមួយស័ព្ទដទៃណាមួយ ក៏នៅតែរក្សាទុកអានុភាពជា ពហុវចនៈទាំងអស់ ។

អំពីព្រះភិក្ខុសង្ឃ (ពាក្យសាមញ្ញហៅត្រឹមតែព្រះសង្ឃ) ។

បានពិនិត្យឃើញ ក្នុងគម្ពីរមហាវគ្គ តតិយ សមន្តប្បាសាទិកាអដ្ឋកថា និង គម្ពីរកង្វាវិតរណីជាដើម សម្តែងពន្យល់សេចក្តីថា ប្រជុំនៃភិក្ខុសង្ឃច្រើនរូប ដោយសេចក្តីមិនប្លែកគ្នា បានឈ្មោះ ថាសង្ឃ ។

ឯសង្ឃនោះមានពីរពួក គឺ

១-ប្រជុំនៃព្រះអរិយបុគ្គលទាំង ៨ ពួកជាភិក្ខុ ឈ្មោះថាទក្ខិណេយ្យ សង្ឃ ។

២-ប្រជុំភិក្ខុជាបុថុជ្ជន ដែលលោកសន្មត់ឈ្មោះថា សម្មតិសង្ឃ ។ ត្រូវជាសង្ឃពីរពួក សម្រាប់ធ្វើសង្ឃកម្ម ។

សង្ឃទាំង ២ ពួកនេះ ចែកចេញជា ៥ ពួកទៀត ដូចតទៅ :

- ១- ប្រជុំនៃភិក្ខុ ៤ រូប ឈ្មោះថា សង្ឃចតុវគ្គ
- ២- - ដ - ៥ រូប - ដ - សង្ឃបញ្ចវគ្គ
- ៣- - ដ - ១០រូប - ដ - សង្ឃទសវគ្គ
- ៤- - ដ - ២០រូប - ដ - សង្ឃវិសតិវគ្គ
- ៥- - ដ - ច្រើនជាង ២០ រូប ឡើងទៅ ឈ្មោះថា សង្ឃ

អតិរេកវិសតិវគ្គ ។

ក-សង្ឃចតុវិគ្គ គួរនឹងធ្វើសង្ឃកម្មទាំងអស់បាន រៀរលែងសង្ឃកម្ម ៤
យ៉ាងគឺ ឧបសម្បទាកម្ម ១ បវារណាកម្ម ១ កបិនកម្ម ១ អញ្ជានកម្ម ១
ធ្វើពុំបានឡើយ ។

ខ-សង្ឃបញ្ចវិគ្គ គួរនឹងធ្វើសង្ឃកម្មទាំងអស់បាន រៀរលែងតែ
សង្ឃកម្ម ២ យ៉ាងគឺ ឧបសម្បទាកម្ម ក្នុងមជ្ឈិមប្រទេស និងអញ្ជានកម្ម
ធ្វើពុំបានឡើយ ។

គ-សង្ឃទសវិគ្គ គួរនឹងធ្វើសង្ឃកម្មទាំងអស់បាន រៀរលែងតែអញ្ជាន
កម្ម ១ ចេញ ធ្វើពុំបានឡើយ ។

ឃ-សង្ឃវិសតិវិគ្គ គួរនឹងធ្វើសង្ឃកម្មទាំងអស់បាន មានអញ្ជានកម្ម
ជាដើម ឥតមានទាស់អ្វីឡើយ ។

ង-សង្ឃអតិរេកវិសតិវិគ្គ គួរនឹង ធ្វើសង្ឃកម្មទាំងអស់បានដោយ
ប្រពៃ ។

នមស្ការបូជនីយវត្ថុជាទីគោរព

វន្ទាមិ ចេតិយំ សព្វំ សព្វដ្ឋានេសុ បតិដ្ឋិតំ
សារិកធាតុមហាពោធិ ពុទ្ធិរូបំ សកលំ សទា ។

ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំ ព្រះបរមទេតិយ ព្រមទាំងព្រះសារិកធាតុនៃព្រះពុទ្ធ ។
 និងមហាពោធិព្រឹក្ស ដែលគួរនឹកដោយលំអុត លំឱនចិត្តបរិសុទ្ធ លើកកំបង់
 អញ្ជូលី ។ និងព្រះពុទ្ធរូប តំណាងអង្គព្រះមុនី ដែលស្ថិតនៅគ្រប់ទីឋាននានានោះ
 ទាំងអស់ ។ (ដោយគេជេនៃគុណ ព្រះមានបុណ្យប្រសើរខ្ពស់ ដែលតែងតែរំលស់
 រំដោះទុក្ខភ័យអន្តរាយ ។ ខ្ញុំសូមឱ្យបានសុខឃ្លាតចាកទុក្ខផងទាំងឡាយ
 សង្រួវទោះជិតឆ្ងាយ សូមឱ្យក្លាយជាមិត្ត ។ សូមទាន់ព្រះអរិ-យមេត្តេយ្យថ្លៃ
 វិសិដ្ឋ សូមបានឃើញធម៌ពិត សមដូចចិត្តប្រាថ្នាហោង ។

នមស្ការព្រះរតនត្រ័យ

ប្រែជាពាក្យកាព្យ

យោ កប្បកោដី - ហិប៊ី អប្បមេយ្យំ
 កាលំ ករោនោ អតិទុក្ករានិ
 ខេទំ គតោ លោកហិតាយ នាថោ
 នមោ មហាការុណិកស្ស តស្ស ។

ព្រះពុទ្ធជាទីពឹង ជាពុំនឹងសព្វសត្តា ព្រះអង្គកាលប្រាថ្នា ធ្វើកសាងអស់
 កាលយូរ ។ រាប់ដោយកោដិកប្បា ច្រើនអណ្តាហូសតិគគូរ បានត្រាស់ជាសព្វញ្ញ
 ត្រាស់ជាគ្រូលើភពឋាន ។ ធ្វើកម្មជាកម្រ សត្វនិករត្រាប់ពុំបាន នឿយហត់

សំបាកប្រាណ ព្រោះប្រយោជន៍ដល់សព្វសត្វ ។ ខ្ញុំសូមឱនសិរសារចិត្តប្រាថ្នា
បង្ខំថ្នាត់ ព្រះពុទ្ធករុណាសត្វ នោះជាទីពឹងសព្វកាល ។

អសម្មុធំ ពុទ្ធនិសេវិតំ យំ
ភវាភវិ គប្បតិ ជិវលោកោ
នមោ អវិជ្ជាទិកិលេសជាលំ
វិទ្ធិសិនោ ធម្មវរស្ស តស្ស ។

សត្វតែងកើតស្លាប់បង្កំ ព្រោះចំណងកម្មជាគោល ឱ្យវិលវល់អន្ទោល
ក្នុងភពតូចនិងភពធំ ។ ហេតុតែមិនដឹងធម៌ បរិសុទ្ធល្អស្អាតសុខុម គឺព្រះពុទ្ធសេព
សមចិត្តខ្ញុំសូមនមស្ការ ។ នូវធម៌ប្រពៃពិត វិសេសសុទ្ធនោះឯងណា កាត់បង់នូវ
អវិជ្ជា គឺបណ្តាញកិលេសហើយ ។

គុណេហិ បោ សីលសមាធិបញ្ញា
វិមុត្តិញ្ញាណប្បភុតិហិ យុត្តោ
ខេត្តញ្ញានំ កុសលតិកានំ
តមរិយសង្សំ សិរសា នមាមិ ។

ព្រះសង្ឃអង្គសាវ័ក មានសំរិះស្អាតផ្លូវផង កបដោយសីលពេញអង្គ
និងសមាធិបញ្ញា ។ ទាំងវិមុត្តិញ្ញាណ កិលេសគ្មានក្នុងអាត្មា ជាបុញ្ញកេត្តាជនត្រូវ

ការដោយកុសល ។ ខ្ញុំសូមឱនសិរសី ឆ្ពោះព្រះអរិយបុគ្គល ជាបុត្រព្រះទសពល
ជាមង្គលដល់សព្វសត្វ ។

ចតុរារក្កកម្មដ្ឋាន

កម្មដ្ឋាន គួរចម្រើនរឿយៗ ៤ យ៉ាង

ពុទ្ធានុស្សតិ មេត្តា ច អសុភំ មរណស្សតិ

ឥច្ឆេតា ចតុរារក្កា ភាវេតញ្ច បុនប្បនំ ។

វិន្ទាមិ ពុទ្ធិ គុណសាគរន្តំ

សត្តា សទា ហោនុ សុខី អវេរា

កាយោ ជិយញ្ញោ សកលោ ទុគន្នោ

គច្ឆន្តិ សព្វេ មរណំ តថាហំ ។

អារក្កកម្មដ្ឋាន ៤ យ៉ាងនេះ គឺ ពុទ្ធានុស្សតិ១ មេត្តា ១ អសុភៈ ១
មរណស្សតិ ១ គួរសាធុជនចម្រើនរឿយៗថា ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសម្មា
សម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានព្រះគុណដ៏ធំធេងដូចសាគរ. សូមសត្វទាំងឡាយមានតែសេចក្តីសុខ
មិនមានព្យែរនឹងគ្នាសព្វកាល. រាងកាយទាំងមូល(នេះ) មានក្លិនអាក្រក់ គួរខ្ពើម

រអើមក្រៃពេកណាស់ សព្វសត្វទាំងអស់ រមែងដល់នូវសេចក្តីស្លាប់. ទាំងខ្លួនអាត្មា
អញក៏ដូច្នោះដែរ ។

វិន្ទាមិ ធម្មំ សុគតេន វុត្តំ
សត្តា សទា ហោនុ សុខី អវេរា
កាយោ ជិយញ្ញោ សកលោ ទុគន្នោ
គច្ឆន្តិ សព្វេ មរណំ តថាហំ ។

ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំ ចំពោះព្រះធម៌ ដែលព្រះសុគតទ្រង់ត្រាស់សម្តែងហើយ
សូមសត្វទាំងឡាយមានតែសេចក្តីសុខ មិនមានព្យៀរនឹងគ្នាសព្វកាល. រាងកាយ
ទាំងមូល (នេះ) មានក្លិនអាក្រក់គួរខ្ពើមរអើមក្រៃពេកណាស់. សព្វសត្វទាំងអស់
រមែងដល់នូវសេចក្តីស្លាប់. ទាំងខ្លួនអាត្មាអញក៏ដូច្នោះដែរ ។

វិន្ទាមិ សង្ឃំ មុនិរាជបុត្តំ
សត្តា សទា ហោនុ សុខី អវេរា
កាយោ ជិយញ្ញោ សកលោ ទុគន្នោ
គច្ឆន្តិ សព្វេ មរណំ តថាហំ ។

ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ ដែលជាបុត្រនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាស្តេចនៃអ្នក
ប្រាជ្ញ សូមសត្វទាំងឡាយមានតែសេចក្តីសុខ មិនមានព្យៀរនឹងគ្នាសព្វកាល

រាងកាយទាំងមូល(នេះ) មានក្លិនអាក្រក់ គួរខ្លើមរអើមក្រៃពេកណាស់
សព្វសត្វទាំងអស់ រមែងដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ ទាំងខ្លួនអាត្មាអញក៏ដូច្នោះដែរ ។

ពុទ្ធិធានមគ្គារគាថា

គាថានមស្ការស្នាមព្រះពាទព្រះពុទ្ធ

វិន្ទាមិ ពុទ្ធិ ភវិបារតិណ្ណំ

តិលោកកេតុំ តិភវេកនាថំ

យោ លោកសេដ្ឋោ សកលំ កិលេសំ

ឆេត្តាន ពោធជេសិ ជនំ អនន្តំ ។

ព្រះសព្វញ្ចពុទ្ធ វិសេសផុតត្រៃលោកា គ្មានមនុស្ស ឬទេវតា ព្រហ្មណា
ប្រដូចបាន ។ កំចាត់នូវកិលេស គួរឱ្យសេសនៅសល់ខាន ញ៉ាំងជនទាំងប៉ុន្មាន
ជាអនន្តឱ្យត្រាស់ដឹង ។

ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះបរមជាទីពឹង ព្រះអង្គឆ្លងផុតសឹង បានដល់ច្រាំងនៃ
ភពហើយ ។ ព្រះអង្គជាទង់ជ័យ ធំត្រដែលបង្ហាញត្រើយ តែមួយព្រះអង្គហើយ
ជាទីពឹងក្នុងត្រៃភព ។ មានព្រហ្មទាំងទេព្វា និងមនុស្សាតែងគោរព ចូលជ្រកក្រោម
ព្រះម្លប់ ពោធិញ្ចណាបានសុខា ។

យំ នម្មទាយ នទិយា បុលិនេ ច តិវេ

យំ សច្ចពន្ធគិរិកេ សុមនាចលត្តេ

យំ តត្ថ យោនកបុរេ មុនិនោ ច បាទំ

តំ បាទលញ្ញនមហំ សិរសា នមាមិ ។

សូមថ្វាយបង្គំ ទសករប្រណម ឆ្ពោះត្រង់ស្នាមព្រះបាទា ដែលព្រះមាន
ជោគ ទ្រង់ព្រះមេត្តា ជាន់ទុកឱ្យជាស្ថានថ្លៃ ។ បាទមួយនៅនា ស្ទឹងនម្មទាត្រង់
ឆ្នេរខ្សាច់ប្រសើរក្រៃ. បាទមួយទ្រង់ជាន់ទុកនៅព្វ - ដ៏ភ្នំគិរិសច្ចព័ន្ធ ។ បាទមួយនៅ
ភ្នំ សុមនកូដ រហូតដល់កំពូលដ៏សោភ័ណ ព្រះបាទមួយទៀត ព្រះទ្រង់ជាន់
ទុកនៅ នាយោនកបូរី ។ ខ្ញុំសូមបន្តន់ កាយវាចា និងចិត្តជ្រះថ្លាឱនសិរសី
បង្គំព្រះបាទ ព្រះជិនស្រី សូមសុខសួស្តីគ្រប់វេលា ។

សុវណ្ណមាលិកេ សុវណ្ណបព្វតេ សុមនកូដេ

យោនកបុរេ នម្មទាយ នទិយា

បព្វបាទវរិ ហានំ អហំ វន្តាមិ ទូរតោ ។

ខ្ញុំសូមនមស្ការអំពីចម្ងាយ នូវហានទាំងឡាយដែលមានព្រះបាទ ទាំងប្រាំ
កន្លែងដែលព្រះមុនិនាថ ទ្រង់ឈានព្រះបាទលើកំពូលភ្នំ ។ សុវណ្ណមាលិកមួយនោះ
ជាធំ មួយនៅលើភ្នំសុវណ្ណបពតិ មួយនៅលើភ្នំសុមនកូដប្រាកដ មួយនៅរាជរដ្ឋ
យោនកបូរី ។ មួយនៅក្បែរស្ទឹងនម្មទាជលី ទាំងប្រាំនាទីដែលទ្រង់ប្រទាន
ទុកឱ្យសព្វសត្វប្រតិបត្តិជាស្ថាន ដែលព្រះទ្រង់ព្យាណប្រទានទុកឱ្យ ។

សុខាភិយាចនគាថា

គាថាសូមសេចក្តីសុខ

សូត្រនៅពេលសមាទាន ឬពេលធ្វើកុសលណាមួយហើយ

អាកាសដ្ឋា ច ភុម្មដ្ឋា ទេវានាតា មហិទ្ធិកា

បុញ្ញំ នោ អនុមោទន្ត ចិរំ រក្ខន្ត សាសនំ ។

ទេវតាទាំងឡាយ ស្ថិតនៅក្នុងអាកាសក្តី ស្ថិតនៅលើផែនដីក្តី នាគទាំងឡាយ មានឥន្ទានុភាពច្រើនក្តី ចូរអនុមោទនាបុណ្យនៃយើងទាំងឡាយ ចូររក្សានូវព្រះពុទ្ធសាសនា (ឱ្យបានសុខចម្រើន) អស់កាលជាយូរអង្វែងទៅ ។

អាកាសដ្ឋា ច ភុម្មដ្ឋា ទេវានាតា មហិទ្ធិកា

បុញ្ញំ នោ អនុមោទន្ត ចិរំ រក្ខន្ត រដ្ឋកេ ។

ទេវតាទាំងឡាយ ស្ថិតនៅក្នុងអាកាសក្តី ស្ថិតនៅលើផែនដីក្តី នាគទាំងឡាយ មានឥន្ទានុភាពច្រើនក្តី ចូរអនុមោទនាបុណ្យនៃយើងទាំងឡាយ ចូររក្សានូវមហាជនក្នុងរដ្ឋទាំងឡាយ (ឱ្យបានសុខចម្រើន) អស់កាលជាយូរអង្វែងទៅ ។

អាកាសដ្ឋា ច ភុម្មដ្ឋា ទេវានាតា មហិទ្ធិកា

បុញ្ញំ នោ អនុមោទន្ត ចិរំ រក្ខន្ត ញាតយោ ។

ទេវតាទាំងឡាយ ស្ថិតនៅព្រះអាកាសក្តី ស្ថិតនៅលើផែនដីក្តី នាគទាំងឡាយ មានឥន្ទានុភាពច្រើនក្តី ចូរអនុមោទនាបុណ្យនៃយើងទាំងឡាយ ចូររក្សានូវចូររក្សានូវព្រាតិទាំងឡាយ (ឱ្យបានសុខចម្រើន) អស់កាលជាយូរអង្វែងទៅ ។

អាកាសដ្ឋា ច ភុម្មដ្ឋា ទេវានាគា មហិទ្ធិកា

បុញ្ញំ នោ អនុមោទន្ត ចិរំ រក្ខន្ត បាលិនោ ។

ទេវតាទាំងឡាយ ស្ថិតនៅព្រះអាកាសក្តី ស្ថិតនៅលើផែនដីក្តី នាគទាំងឡាយ មានឥន្ទានុភាពច្រើនក្តី ចូរអនុមោទនាបុណ្យនៃយើងទាំងឡាយ ចូររក្សានូវចូររក្សានូវសត្វទាំងឡាយ (ឱ្យបានសុខចម្រើន) អស់កាលជាយូរអង្វែងទៅ ។

អាកាសដ្ឋា ច ភុម្មដ្ឋា ទេវានាគា មហិទ្ធិកា

បុញ្ញំ នោ អនុមោទន្ត ចិរំ រក្ខន្ត នោ សទា ។

ទេវតាទាំងឡាយ ស្ថិតនៅព្រះអាកាសក្តី ស្ថិតនៅលើផែនដីក្តី នាគទាំងឡាយ មានឥន្ទានុភាពច្រើនក្តី ចូរអនុមោទនាបុណ្យនៃយើងទាំងឡាយ ចូររក្សានូវបុណ្យនៃយើងទាំងឡាយគ្រប់កាលទាំងពួង (ឱ្យបានសុខចម្រើន) អស់កាលជាយូរអង្វែងទៅ ។

ការឧទ្ទិសផលបុណ្យនិងការប្រាថ្នា

ឥមិនា បុញ្ញកម្មេន ឧបជ្ឈាយា គុណុត្តរា
 អាចរិយ្យបការា ច មាតាបិតា បិយា មមំ សុរិយោ ចន្ទិមា
 រដ្ឋា គុណវន្តា នរាបិច ព្រហ្មា មារា ច ឥន្ទា ច
 លោកបាលា ច ទេវតា យមោ មិត្តា មនុស្សា ច មជ្ឈត្តា
 វេរិកាបិច សព្វេ សត្តា សុខី ហោន្តុ បុញ្ញានិ បកតានិ មេ
 សុខញ្ច តិរិធំ ទេន្តុ ខិប្បំ បាបេថ វោមតំ ។

ដោយបុញ្ញកម្មនេះ ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ មានគុណដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អាចារ្យ
 ទាំងឡាយ មានឧបការៈ មាតាបិតាជាទីស្រឡាញ់នៃខ្ញុំ ព្រះអាទិត្យ, ព្រះចន្ទ,
 រដ្ឋការ, នរជនអ្នកមានគុណទាំងឡាយ, ព្រះព្រហ្ម, មារាធិរាជ, ព្រះឥន្ទ
 ទាំងឡាយ, លោកបាលមហារាជ និងទេវតាទាំងឡាយ, ព្រះយមរាជនិង
 មនុស្សទាំងឡាយជាមិត្តនិងគ្នាភ្នំ មានចិត្តជាកណ្តាលភ្នំ មានពៀរជាមួយគ្នាភ្នំ
 (រូបរូមសេចក្តីថា) សូមឱ្យសព្វសត្វទាំងឡាយ មានសេចក្តីសុខរាល់គ្នា
 បុណ្យទាំងឡាយ ដែលខ្ញុំបានកសាងសន្សំហើយ ចូរឱ្យនូវសេចក្តីសុខទាំង ៣ ប្រការ
 សូមឱ្យអ្នក ទាំងឡាយបានដល់នូវអមតមហានិព្វាន ឱ្យបានភ្ជាប់រូសរាន់ទាន់
 សេចក្តីប្រាថ្នា ហោង ។

ឥមិនា បុញ្ញកម្មេន ឥមិនា ឧទ្ធិសេន ច

' ខិប្បាហំ សុលភេ ថេវំ តណ្ហបាទានេទនំ
 យេ សន្តានេ ហិនា ធម្មា យាវំ និព្វានតោ មមំ
 នស្សន្តុ សព្វទាយេវំ យត្ត ជាតោ ភវំភវេ
 ឧដុចិត្តោ សតិប្បញ្ញោ សល្លេខោ វិរិយោម្ហិ វា
 មារា លភន្តុ មោកាសំ កាតុញ្ច វិរិយេសុ មេ
 ពុទ្ធោ ទិបវរោ នាថោ ធម្មោ នាថោ វុត្តមោ
 នាថោ បច្ចេកពុទ្ធោ ច សង្ឃោ នាថោត្តរោ មមំ
 តេសោត្តមានុភាវេន មារោកាសំ លភន្តុ មា ។

ដោយបុញ្ញកម្មនេះផង ដោយការឧទ្ធិសនេះផង សូមឱ្យខ្ញុំបានដោយងាយ
 យ៉ាងរូសរាន់ទាន់ចិត្ត នូវមគ្គផលជាគ្រឿងផ្តាច់បង់នូវតណ្ហានិងឧបាទាន ធម៌
 ទាំងឡាយ ណា ជាធម៌ថោកទាប គឺអកុសលធម៌ នៅក្នុងសន្តានចិត្តខ្ញុំ សូម
 ឱ្យ(ហ៊ានធម៌ជាអកុសលទាំងនោះ) វិនាសបាត់រៀងរាល់កាលទៅ រហូតដល់ខ្ញុំបាន
 សម្រេចព្រះនិព្វាន(ក្នុងបច្ចិមជាតិ)(បើ) ខ្ញុំអន្ទោលទៅចាប់កំណើតក្នុងភពតូចនិង
 ភពធំណាៗ សូមឱ្យខ្ញុំជាបុគ្គលមានចិត្តត្រង់ មានសតិនិងបញ្ញា មានចិត្តស្អាតផ្លូវផង
 ទាំងសូមឱ្យព្យាយាមផង (ក្នុងភពនោះៗ) មារទាំងឡាយចូរកុំបាននូវឱកាស

ដើម្បីឱ្យខូចព្យាយាមខ្ញុំឡើយ ព្រះពុទ្ធដូចជាប្រទីប ឬ កោះដីប្រសើរ ជាទីពឹងនៃខ្ញុំ
 ព្រះធម៌ជាទីពឹងដ៏ប្រសើរខ្ពង់ខ្ពស់នៃខ្ញុំ ទាំងព្រះបច្ចេកពុទ្ធក៏ជាទីពឹងនៃខ្ញុំដែរ
 ព្រះសង្ឃក៏ជាទីពឹងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៃខ្ញុំដែរ ព្រះសង្ឃក៏ជាទីពឹងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៃខ្ញុំដែរ ដោយ
 ឧត្តមានុភាព នៃព្រះពុទ្ធ, ព្រះធម៌ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធនិងព្រះសង្ឃនោះ មានចូរកំបាននូវ
 ឱកាសចូលមកជ្រៀតជ្រែកឡើយ ។

ការសូមខមាទោសចំពោះសព្វសត្វ

យេ កេចិ ខុទ្ទកា បាណា មហន្តាបិ មយា ហត្ថា
 យេ បាណេកេ បមាទេន កាយវាចាមនេហិ វា
 បុញ្ញំ មេ អនុមោទន្តុ គណ្ណន្តុ ផលមុត្តមំ
 វើរេនោ ចេ បមុញ្ញន្តុ សព្វទោសំ ខមន្តុ មេ ។

សត្វទាំងឡាយណាមួយ ទោះតូចក្តីធំក្តី ដែលខ្ញុំបានបៀតបៀនហើយ
 មួយទៀត សត្វទាំងឡាយ ពួកខ្លះ (ដែលខ្ញុំបានធ្វើទុក្ខបុកម្នេញហើយ) ព្រោះ
 សេចក្តីប្រមាទភ្នាត់ភ្នាំង ដោយកាយវាចាចិត្ត (សត្វទាំងឡាយនោះ)
 ចូរអនុមោទនានូវបុណ្យរបស់ខ្ញុំចុះ ចូរទេទូលយកនូវផលបុណ្យដ៏ឧត្តមចុះ. សូមអត់
 ទោសទាំងពួងដល់ខ្ញុំផង ។

សេចក្តីរំលឹកចំពោះអ្នករក្សាសីល

កកិវិ អណ្ណំ ចមរិវិ វាលធី
 បិយវិ បុត្តំ នយនំវិ ឯកកំ
 តថេវិ សីលំ អនុរក្ខមានកា

សុបេសលា ហោថ សទា សគារវា ។

មេត្រដេវិច រក្សានូវស៊ុតវា យ៉ាងណាមិញ សត្វចាមរិ រក្សានូវកន្ទុយវា យ៉ាងណាមិញ. មាតារក្សានូវកូនប្រុសជាទីស្រឡាញ់តែមួយ យ៉ាងណាមិញ ជនមានភ្នែកតែម្ខាង រក្សានូវភ្នែកយ៉ាងណាមិញ. អ្នកទាំងឡាយ កំពុងរក្សាសីល ជាអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ក្រៃលែង ចូរជាអ្នកប្រកបដោយសេចក្តីគោរពសីល ឱ្យបានសព្វកាល ក៏យ៉ាងនោះដែរ ៥

សីលំ យោតិស្ស លង្ការោ សីលំ យោតិស្ស មណ្ឌនំ
 សីលេហិ លង្កតោ យោតី មណ្ឌនេ អគ្គតំ គតោ

សីលជាគ្រឿងអលង្ការរបស់យោតី (អ្នករក្សាសីល) សីលជាគ្រឿងប្រដាប់ របស់យោតី (អ្នករក្សាសីល) យោតី (អ្នករក្សាសីល) ប្រដាប់ពាក់តែងដោយសីល ទាំងឡាយ បានដល់នូវភាវៈខ្ពង់ខ្ពស់ ក្នុងការប្រដាប់ (រាងកាយ) ។

អធិប្បាយសង្ខេប

សីលនេះលោករាប់ថា ជាអរិយទ្រព្យ ជាទ្រព្យប្រសើរវិសេសថ្លៃថ្នាំ ជាងទ្រព្យមានវិញ្ញាណឥតវិញ្ញាណ របស់បុរសស្រ្តីក្នុងលោកនេះ ។ ពុទ្ធសាសនិកជន អ្នកមានវិចារណញ្ញាណ គង់នឹងអាចរិះរើឃើញយល់បានដោយងាយ ។ ។

ន បុម្មតន្នោ បដិវាតមេតិ

ន ចន្ទនំ តគរមន្លិកា វា

សតញ្ច គន្នោ បដិវាតមេតិ

សព្វា ទិសា សប្បវិសោ បវាយតិ ។

ក្នុងផ្កាបក់ផ្សាយច្រាសខ្យល់ពុំបានទេ ក្នុងខ្លឹមចន្ទនំក្តី ក្នុងក្រស្នាក្តី ក្នុងផ្កាម្លិះរូតក្តី បក់ផ្សាយច្រាសខ្យល់ពុំបានទេ មានតែក្នុងនៃពួកសប្បវស (អ្នកមានសីល) ទើបបក់ផ្សាយច្រាសខ្យល់បាន សប្បវស (អ្នកមានសីល) បក់ផ្សាយក្នុងសព្វទិសានុទិស ទាំងបណ្តោយខ្យល់ ទាំងច្រាសខ្យល់ ។

ចន្ទនំ តគរំ វាបិ ឧប្បលំ អថ វិស្សកិ

ឯតេសំ គន្ធជាតានំ សីលគន្នោ អនុត្តរោ ។

ខ្លឹមចន្ទនំក្តី ក្រស្នាក្តី ផ្កាឧប្បលក្តី ផ្កាម្លិះលាក្តី (សុទ្ធតែមានក្នុងក្រអូប) ប៉ុន្តែក្នុងសីល ក្រអូបក្រែលែងជាងគន្ធជាតិទាំងនេះ (ឥតមានគន្ធជាតិអ្វីក្រអូបដូច

ក្តីន សីលឡើយ) ។

ធម៌នាំឱ្យកើតសីល ២ យ៉ាងគឺ

១-ហិរិ សេចក្តីខ្មាសបាប

២-ឱត្តប្ប្ប សេចក្តីខ្មាចបាប ។

វេរកបិនទានមួយបែបទៀត

គងំ គន្ថេ កម៌ិនចិវិ វិ សានិសច្ចំ សច្ច្យស្ស ម (៣ ចប់)

សានុ នោ គន្ថេ សច្ចេ ម

គងំ កម៌ិនចិវិ សានិសច្ចំ បដិគ្គណ្ណតុ កម៌ិនំ អត្ថិវិគិ
មាតាបិតុ អាទិនពោរូ គុណនន្ទានំ អម្ពាគព្វ ធិយវត្តិ
អត្តាយ វិតាយ សុខាយ ម នុតិយម្បិ តតិយម្បិ

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
សូមវេរប្រគេននូវកបិនចិវិនេះ ព្រមទាំងអាទិសង្ឃលាភនេះដល់
ព្រះសង្ឃ ។

បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃមេត្តាទទួលយកនូវ
កបិនចិវិរបស់យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះ ព្រមទាំងអាទិសង្ឃលាភ ដើម្បីក្រាល
គ្រងកបិននេះចុះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ នឹងសេចក្តីសុខ
ដល់អ្នកដ៏មានគុណទាំងឡាយ មានមាតាបិតាជាដើមផង ដល់យើងខ្ញុំ
ទាំងឡាយផង អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង អស់វារៈពីរដងផង អស់វារៈ
បីដងផង ហោង ។

តេជៈខ្ញុំសាង

តេជៈខ្ញុំសាង	សំអិតសំអាង	ឱនកាយវាច្ចា
សូមសុខសុភាព	រួចពីទុក្ខា	ឆ្លងដល់ត្រើយមហា
	ពោលគឺនិព្វាន ។	
គ្រប់ជាន់គ្រប់ជាតិ	កុំឱ្យខ្ញុំឃ្នាត	ពីសីលនិងទាន
តំនិតខ្ញុំកើត	កំណើតខ្ញុំមាន	មត្តផលជាស្មារ
	ដល់ស្មារថ្លៃថ្នាំ ។	
ខ្ញុំសូមសច្ចា	កើតជាគុណាវ	សូមមានប្រាថ្នា
ដូចព្រះសារិបុត្ត	មានវិទ្ធិអំណាច	ដូចព្រះមោត្តលាន
គ្រង់ថាពាក្យអត់	នឹងពាក្យថាគ្មាន	កុំឱ្យកើតមាន
ដូចព្រះអនុរុទ្ធ	សូមមានដំរិះ	ដូចនាងអមរា
ចេះដោះប្រស្នា	ដូចព្រះមហោសថ	អង់អាចមុះមុត
ដូចព្រះនាគសេន ។		
សូមគួនមត្តផល	ចំពោះទៅដល់	មាតាបិតា
គុណត្រឡប់	ជ្ឈាយាចារ	គុណញាតិកា
	ប្រាំពីរសន្តាន ។	
ដីដូនជីតា	រស់នៅក្តីណា	លោកម្ចាស់ចែកឋាន
សូមគួនមត្តផល	កុសលឡើងផ្កាន	សូមសុខក្សេមក្សាន្ត
	ដល់ស្មារផុតទុក្ខ ។	

ព្រះគ្រូ វិសុទ្ធសាសនា សេស កែវ (គេនក្ល្លាណេន)

ប.ខ. គ្រូសូត្រស្តាំ វគ្គពិត្តខ្មែរ សន្តានលេខ២ ក្រុងភ្នំពេញ
រៀបរៀង

ព.ស ២៥០៩ គ.ស ១៩៦៦

ការផ្សាយសៀវភៅ នេះជា eBook បាន បង្កើតឡើងដោយ

មូលនិធិខ្មែរសម្រាប់ការសិក្សា និង កម្មវិធីសិក្សា

ដើម្បីបម្រើប្រយោជន៍ជាសាធារណៈ ដោយមិនគិតកម្រៃ

ស្ថាន ជា eBook ដោយ **សៀង ស៊ីវ៉ាន់**

សីហា ឆ្នាំ ២០១៥

គាំទ្រដោយ កូនប្រុស ស្រី

លោក **ស៊ី ដារ៉ា** និងលោកស្រី **សុន ដារី** ព្រមទាំងលោកស្រី បុត្រា **ដីឡូប៉ែស**

ដើម្បី ឧទិសកុសល ដល់វិញ្ញាណកូន

លោកឪពុក **សង្ហារ ដី ឡូប៉ែស** និងលោកម្តាយ **ឱន សៅខុន**

សូមអរគុណ

ខ្មៅ យុនសំរឹង

ប្រធាន

មូលនិធិខ្មែរសម្រាប់ការសិក្សា

